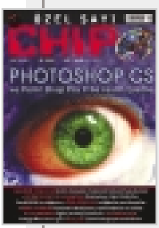
2005'ten beklentiler

Ufuk Yamankılıçoğlu,
Genel Yayın Yönetmeni

BU AYIN TAVSİYESİ

PHOTOSHOP CS ÖZEL

Dijital fotoğraf makinelerinin yaygınlaşmasıyla birlikte fotoğraf işleme artık herkes için bir ihtiyaç haline geldi. Kendi alanının rakipsiz bir numarası olan Photoshop ile fotoğraf ve resim işlemenin tüm inceliklerini Photoshop CS özel sayımızda bulabilirsiniz. Merkez bayilerde ve seçkin kitapevlerinde satışa sunulan özel sayımız sayesinde siz de bir fotoğraf işleme ustası olabilirsiniz.

CHIP'in Ekim 2004 sayısı 50.847 adet satılmıştır. Bu rakama yaklaşık 5.500 abone dahildir. Kaynak: DPP A.Ş.

CHIP'in okur katsayısı 2.40'tır.

2005'in, bilişim dünyasında teknolojik yeniliklerin yılı olması bekleniyor. Mesela işlemcilerde köklü değişiklikler söz konusu olacak. Saat frekanslarını daha da yükseltmek yerine, hem Intel hem de AMD, çift çekirdek teknolojili işlemcilerini piyasaya sürecekler. Dış görünümlerinde pek bir fark olmayan bu işlemciler günümüz CPU yuvalarına takılabilecek ve teorik olarak güncel anakartlarla çalışabilecekler. Intel'in ilk çift çekirdekli işlemcisi 2,8 ile 3,2 GHz hızları arasında saat frekansına ve 1 MB çift L2 önbelleğe sahip olacak. Performans olarak da günümüzün üst uç Pentium 4 ve Athlon 64 modellerine fark atacaklarına kesin gözüyle bakılıyor. Ancak tüm bunlar için çift işlemcili sistemler için optimize edilmiş yazılımlara ihtiyaç var. Sabit disklerde ise kapasite artışı 2005'te de devam edecek ve 500 GB kapasiteli disklerle tanışacağız. TFT ekranlarda tepki süreleri 8 milisaniyenin altına düşecek ve kameralı cep telefonları da gelecekte 3 megapiksel çözünürlükte çekim yapabilecekler.

DVD'nin takipçisi de hazır, ancak hangi formatın kendini kabul ettireceği henüz belli değil. Blu-Ray ve HD-DVD formatları 20 GB üzerindeki kapasiteleriyle kıyasıya bir rekabet halinde. İlk HD-DVD oynatıcıların 2005 sonunda yaklaşık 300 Euro'luk bir fiyatla piyasada olması bekleniyor. 2005'te bizi bekleyen diğer önemli yenilikler ise Centrino 2 destekli dizüstü bilgisayarlar ve Serial ATA II sürücüler. CHIP, yeni yılda yeni teknolojili bu ürünleri ilk duyuran ve inceleyen bilişim medyalarından birisi olacak.

2005'in bu ilk sayısında ise CHIP editörleri, geçtiğimiz yılın en iyi ürünlerini kapak konusunda (**40**) seçti. Rakip ürünler arasında farklı bir özelliğiyle sıyrılan veya teknolojilik bir devrim gerçekleştiren bu ürünler, kendiniz ve sevdikleriniz için güzel bir yeni yıl hediyesi olabilir.

Abone servisimiz abonelerimiz için ayrıca güzel bir yeni yıl hediyesi hazırladı: Tüm abonelerimiz Turk.NET işbirliğiyle 3 aylık ücretsiz internet bağlantısına sahip olacaklar. 2005 yılı boyunca abonelerimiz için bu tarz çalışmalarımız devam edecek.

Son olarak 2005'in herkese sağlık, mutluluk ve özellikle ülkemiz için Avrupa Birliği yolunda başarı getirmesini diliyorum.

Ufuk Yamankılıçoğlu uyaman@chip.com.tr

Yeni CHIP Media PC

Yeni CHIP Media PC bir Media PC'den beklediğim tüm özelliklere sahip. Ancak ben daha fazlasını istiyorum. Sınırsız taşınabilirlik çağında arabama benzer bir PC kurmak istiyorum, bu harika olmaz mıydı?

Orhan KARABULUT

Pocket PC hakkında

Merhaba sayın CHIP yetkilileri, bende PocketPC var ve diğer abonelerinizde de olabilir düşüncesiyle sizden PocketPC'ler hakkında bilgi vermenizi istiyorum. Yeni işletim sistemi yüklenir mi, yüklenirse nasıl? Ek hafıza kartları nelerdir, nasıl temin edebiliriz? Yüklü olan işletim sistemini nasıl yükseltebiliriz? Bu tarz bilgiler verebilmeniz mümkün mu? Bir de önceden 1 sene önceki derginin PDF'ini CD'de veriyordunuz, niye vazgeçtiniz acaba? Her ay dergim ayin 10'unda gelmeye başladı. Kargoya suç atıyorsanız kargoyu değiştirmeyi niye düşünmüyorsunuz?
iyi çalışmalar.

Tanzer TUĞSAL

CHIP: PocketPC'lerle ilgili yazılara zaman zaman yer veriyoruz. Önümüzdeki sayılarda da bununla ilgili yazılara yer verebiliriz. Eski sayıların veya yazıların PDF formatında CD'de verilmesi konusunda okurlarımızın biraz daha sabretmesi gerekiyor. Şubat sayımızda bununla ilgili bir sürprizimiz olacak.

Dijital uydu kartları

Merhabalar, geçenlerde bir arkadaşım Teknosa'da Skystar 2 kartını görmüş ve görevliden bilgi almaya çalıştığında ancak o sadece TV izlemeye yarıyor cevabını alabilmiş. Benim bildiğim bu hizmeti veren yurt dışında iki şirket var. Bence ADSL'e mükemmel bir alternatif. Bu konu hakkında önümüzdeki sayılarda bir makale yayınlarsanız emin olun çok işimize yarayacaktır.

İbrahim KİTİŞ

eCHIP'te güncel sürümler

CHIP dergisini 97'den bu yana bazı sayıları kaçırmış olsam da alıyorum. İlk önce çok kaliteli bir dergi çıkardığınızı vurgulamak isterim. Derginiz ve CD'ler hakkında bazı eleştirilerim olacak, umarım kırıcı değil de olumlu etkiler yapar. Son zamanlarda derginin yanında verilen CD'lerde programların güncel olmadığı dikkatimi çekiyor, özellikle Basic Kit bölümündekiler. Neredeyse bütün programlar eski versiyon. Hatta derginizdeki Yazılım köşesinde tanıtılan programlar bile eski versiyon. Mesela Aralık-2004 sayınızda Nero 6.3'ü tanıtıyorsunuz ama Nero 6.6 çıkmıştı. CD'lerden örnek vermek gerekirse ACDSee 7.0'ı iki aydan beri verirsiniz diye beklerken hala ACDSee 6.03 var. Ben burada birkaç programın yeni versiyonlarını yazıyorum, siz hangi sürümleri verdiğinizi biliyorsunuz. QuickTime 7.0 Winamp 5.05, Adobe Reader 6.02, Nero 6.6 gibi programlar. Bu programları 56K'lık bir modemle indirmemiz çok zor. Dergileri satın almamızın bir nedeni de ulaşamadığımız güncel programlara CHIP dergisi gibi dergiler sayesinde sahip olmak.
Yayın hayatınızda başarılarınızın devamını dilerim...

Hasan SOFUOĞLU

Program istekleri

Bu ayki CHIP dergisinin okuryorum köşesinde eCHIP'teki programların vasatlaşmaya başladığı hakkında birkaç tane yorum yer almış, bu benim de uzun süredir dikkatimi çeken bir konuydu.

Size öncelikle ülkemizde "turquaz" ismi ile açık kaynak kodlu bir muhasebe programı yapıldığını söyleyip bunun neden CD'de verilmediğini ya da dergide tanıtılmadığını sormak istiyorum. Adresi **www.turquaz.com** olsa gerek. Ve benim bazı arkadaşlarımdan edindiğim çok başarılı+ücretsiz programların neden eCHIP'te yer almadığını da sormak istiyorum. Acaba eskisi gibi araştırmacı değil mi CHIP?

Murat AK

CHIP: eCHIP'te yer almasını istediğiniz program önerilerini korcan@chip.com.tr ve sinan@chip.com.tr adreslerine iletebilirsiniz. Arkadaşlarımız isteklerinizi mutlaka dikkate alacaktır.

Nero kullanımı

Nasılsınız? Umarım her şey yolundadır. CHIP'i övmeye gerek yok sanırım. Belki daha önce bu konu hakkında bir yazınız oldu, ama lütfen şu Nero 6 hakkında ayrıntılı bir yazıya yer verirseniz benim gibi acemiler için çok makbule geçer... Bir diğer ricam da dergi dilinin, belki bilgisayar dilinin demem lazım, biz orta seviye kullanıcılar için biraz zor anlaşılır olması hakkında. En azından biraz daha anlaşılır olursa biz yeni şeyleri öğrenme hevesi taşıyanlar da dergiden daha fazla faydalanabilir diye düşünüyorum...

Fatih TÜRKOĞLU

CHIP: Bu sayımızda **144'te** *Nero'nun profesyonel kullanımıyla ilgili bir yazıya yer verdik. Umarız aradığınız bilgileri burada bulabilirsiniz.*

ADSL ve eski sayılar

Uzun bir aradan sonra kasım sayısını alarak tekrar CHIP okurları arasında yerimi aldım. Dergiyi 2001 yılından beri her ay alıyordum fakat askere gidince bırakın aylık dergiyi, günlük gazete bile okuyamaz oldum (dağıtım şirketlerinin Şırnak Beytüşşebap diye bir ilçeden haberleri yok sanırım). Neyse, İstanbul'a geldim ve gördüm ki bir ADSL çılgınlığıdır gidiyor. Acaba nasıl kurulur, nedir, ne değildir demeye kalmadı, derginizin aralık sayısının ilk sayfasında Eylül 2004 sayısının kapak resmini gördüm ve şaşırıp kaldım. İnternette konuyla ilgili doküman aradım ve sonunda vazgeçtim. Çünkü bulduğum tüm sayfalar ya modem satan firmaların sayfaları ya da forum sayfaları. Benim sizden ricam bu konuyla ilgili (ve tabii diğer popüler PC bileşenleri, ipuçları vs. ile ilgili) bağlantılara internet sayfanızda yer vermeniz. Bir de eski sayılarınızı (en azından Eylül ve Ekim 2004 sayılarını) temin edebileceğim bir yol göste- →

rirseniz sevinirim.

Son olarak da sabrınızdan dolayı sizi kutluyorum. Bazı okur mektuplarında öyle anlamsız istekler var ki okuyunca ben sinirleniyorum. Örneğin Aralık 2004 sayısında bir okur 3 yıllık dergi arşivinde bir konuyu ve ya programı bulmakta zorlanıyormuş ve sizden bunun için program yazmanızı istiyor. Gerçi bütün istekleri biraz uğraşsa elde edebileceği şeyler, ama üçüncü isteğini okuyunca iflah olmaz bir tembelle karşılaştığımızı anlıyoruz. Lütfen bu yazımı ukalalık olarak kabul etmeyin. Onu yapın, şunu yapın, diye (üslup da önemli) buyuran bu tür insanlara gerçekten tahammül edemiyorum.

Son olarak, hazırcı kişilere söylemek istediğim bir şey var: "Biraz uğraşın lütfen. Belki amacınızı aşar da insanlığa hizmet edecek bir şey bulabilirsiniz." (Bkz. Edison'un ampulu bulması.)

Sertan SEVGİ

CHIP: Eski sayılarımızı abone servisimizden (abone@vogel.com.tr) sipariş edebilirsiniz.

Abonelik taksitleri

Derginizi uzun yıllardır takip ediyorum. Gerçekten güzel bir dergi, ama bazı sıkıntılarım var derginizle ilgili olarak.

Derginizde elbette reklam olacak ama bu reklam sayfalarını ayrı bir ek olarak verseniz daha iyi olur. Derginiz salt bilgi ve teknoloji olurken biz de istediğimiz reklamlara daha çabuk kavuşuruz. Gerçekten bir, hatta iki sayfa reklam sonra yazı sıkıcı oluyor. Soruma gelince: Aboneliklerinizde daha fazla taksit şansınız yok mu? Yayın hayatınızda başarılarınızın devamını dilerim.

Emin ÇETİN

CHIP: Taksitli abonelik seçeneklerini abone servisimizle konuşmanız gerekiyor: abone@vogel.com.tr.

Geciken aralık sayısı

CHIP'in yeni sayısı daha ay girmeden bayilere gelirdi. Bu ay ayın 5'i geldi ama ben küçük büyük hiçbir yerde bulamıyorum. Ankara Kavaklıdere'yi altüst ettim, Kızılay'ı dolaştım bulamıyorum. Şimdi diyeceksiniz ki, abone ol! İstemiyorum, çünkü daha önce birkaç kez ağzım yandı, hala da yanıyor. Windows 2000 Magazine'ın (şimdiki adı Windows & .NET Magazine) sadece 1, evet sadece bir sayısı geldi. Bu aralar üniversitemin mezunlar derneği dergisi yılda 7-8 sayı olarak geliyor. Türkiye'nin Başkent'inin Kavaklıdere gibi, eski cumhurbaşkanının oturduğu semtine, abone olunan dergiler gelmiyor.

Şimdi de aylık yayınlar gelmiyor. Ne güzel. Her ay 3-4 bilgisayar dergisi alırdım. Megavizyon, Dost, D&R ve gazetecilere sordum gelmedi dediler.

Murat ALİMOĞLU

CHIP özel sayıları

Ben Temmuz 1997'den beri derginizi sürekli takip ediyorum, fakat kitaplık arşivimde geçenlerde CHIP'te bir program araması yaparken şöyle bir eski sayılara bakayım dedim. Gözüme bir şey çarptı: Sayfa sayıları yıllar itibariyle gözle görülür derecede azalmış.Sizce sebebi ne olabilir?

Bir de ben CHIP'te "bu ayın en iyi internet siteleri" konulu bir haber de görmek isterim. Yazılım, C++, Vbasic gibi konulara eğilinirse daha iyi olacağını düşünüyorum.

Ama şunu da kabul etmek lazım. Tamam, yıllar itibariyle sayfa sayıları azalmış fakat içerik mükemmel. Sayfa sayısını biraz daha sayfa sayısı artırsanız hiç fena olmaz

Ben genelde derginizi Kozyatağı Carrefour Remzi Kitapevi'nden temin ediyorum ama bu ay derginize ulaşmak ne mümkün! Aramadığım yer kalmadı. Gerçekten bu ay derginizi hiçbir yerde bulamamak beni rahatsız etti. Aramaya devam!

Önceden geçen ay da dahil ay sonuna 1-2 gün kalan Remzi Kitapevi'nden ulaşabiliyordum, acaba dağıtımda bir sorun mu var?

Ve son soru, bir hayli çok oldu ama CHIP'e yıllık üye olunca eve ulaşım ayın kaçı gibi oluyor ?

CHIP'in "Underground" özel sayısına ulaşamıyorum. Bunu da belirtmek istedim. Nereden temin etmemi önerirsiniz? Teşekkürler

Serhat ULUSOY

CHIP: Aralık 2004 sayımız dergi basımında yaşanan aksaklıklar nedeniyle bayilere maalesef çok geç ulaştırılabildi. Bundan sonraki sayıların zamanında bayilerde olması için gereken önlemler alındı. Abonelerimiz genelde dergilerine bayiye çıkış tarihinden bir gün önce sahip olabiliyorlar, ancak bölgesel dağıtımlar nedeniyle gecikmeler olabiliyor. Özel sayılarımızı da abone@vogel.com.tr adresinden sipariş etmeniz mümkün.

CHIP'E ULAŞIN

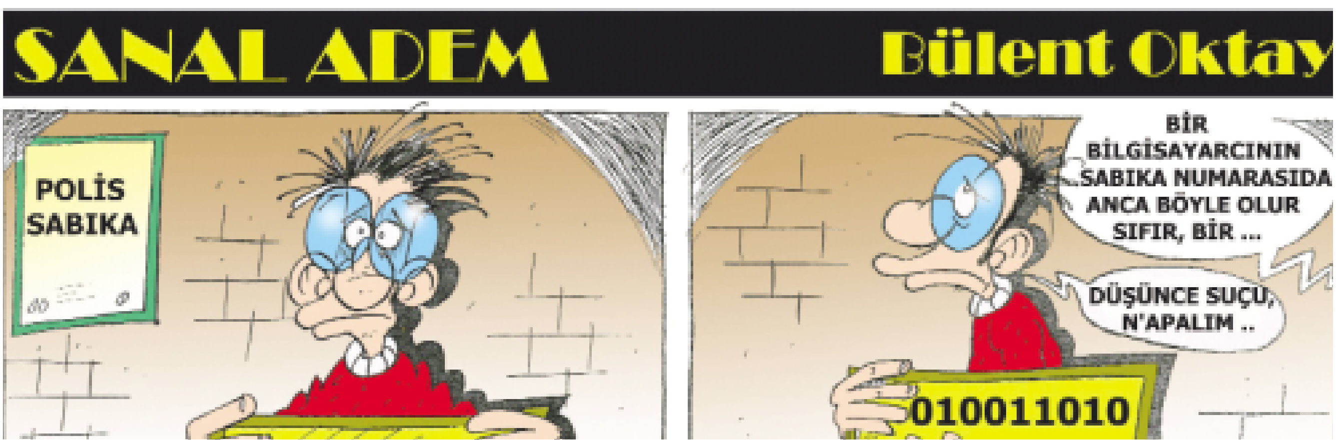
Okur mektupları
CHIP Yazı İşleri
Vefa Bayırı Sokak Gayrettepe
İş Merkezi B Blok No: 6 34349
Gayrettepe / İstanbul
yorum@chip.com.tr

Teknik sorular
yardım@chip.com.tr

Dergi ve CD ile ilgili sorular
dergi@chip.com.tr

Abonelik, eski sayı siparişi ve Özel Sayılar
Tel: (212) 217 93 71
Faks: (212) 217 94 23
abone@vogel.com.tr
http://abone.vogel.com.tr

Diğer gerekli tüm adres bilgilerini Künye'de bulabilirsiniz: 247.

güncel

Symbian var, Palm var, PocketPC var

Telefonunuzda kitap okuyabilirsiniz

O çok bilindik "zaman bulamıyorum" bahanesi artık hükmünü yitiriyor. Akıllı telefonlar kullanıcısına kitap okuma imkanı da sunuyor. Otobüslerde kös kös pencereden dışarı bakmaya son.

■ Kitap okuma alışkanlığı konusunda Avrupa'nın çok gerisinde olduğumuz bir gerçek. Kitap denilince, aklına ortaokulda, lisede, müfredatta yer aldığı için öğretmenler tarafından zorla, not korkusuyla okutturulan "Yaban" veya "Çalıkuşu" gelen; okuma eylemini not tehdidi karşılığında yapılan bir dayatma olarak gören insanları kitapçıların kapısından içeri sokmak elbette kolay değildir. Ama kitap okumayı zaman bulamıyorum diye erteleyen kesim için, teknoloji şimdi harika bir fırsat sunuyor. Kameralarla, MP3 çalarlarla donanmış; alacalı bulacalı yüzlerce dolarlık telefonlara saldıran yılda 3.000 dolar milli gelire sahip halkın elinde bulunan ve sayıları gittikçe de artan akıllı telefonlar, fotoğraf ve video oynatabildiği, müzik çalabildiği gibi, metin dosyalarını da gösterebiliyor. Yani, kitap okumaya zaman ve para bulamayan insanlar sayıları gittikçe artan, çoğu da ücretsiz olan elektronik kitapları cep telefonlarına yükleyip, otobüste, yolda, boş zamanlarında okuma şansına sahipler.

Yurtdışında denenmemiş hiçbir gelişmeye ve yönteme açık olmayan kopyacı, hazırcı endüstrimiz ilk olmaya cesaret edemeyebilir; ama yayıncılık sektörünün son yıllarda gösterdiği atılım Türk okuyucusunu elektronik kitaplarla buluşturmak için itici güç olabilir. Gelecek beş yıl içinde kab-

Ofis uygulamaları: **Yeni nesil cep telefonları pek çok ofis uygulaması gibi kelime işlem programlarını da çalıştırabiliyor.**

losuz internet erişimi konusunda yaşanması beklenen hızlı gelişimle, her an her yerde internete bağlanmak sıradan bir iş olmanın da ötesine geçip, günlük hayatın bir ihtiyacı gereği haline de gelecek. Sinemaya gitmek, toplu taşıma araçlarının kalkış ve varış saatlerine ulaşmak, gittikçe büyüyen bir moda halini alan Weblog'ları hızla güncellemek ve hatta bu Weblog'lar üzerinden eş-dost ile randevulaşmak, plan program yapmak, ofis dışındayken işyerinin ağına bağlanmak, e-postaları kontrol edip, dosyaları paylaşmak gibi ihtiyaçlar için mobil internet ve onu mümkün kılacak akıllı telefonlar hayatın vazgeçilmez bir parçası olacak. O noktada, herkesin elindeki küçük akıllı telefonlarla kolaylıkla okunabilecek e-kitaplar, kitap okuma alışkanlığını değiştirebilecek. Ancak öncelikle yayıncılık endüstrisini elektronik kitaba inandırmak gerekiyor. Çünkü bu alandaki çalışmalar yetersizden de az. Neredeyse hiç yok.

Tarih mutlaka tekerrür edecektir

Napster'in ilk günlerini hatırlayanlar, müzik endüstrisinin MP3 formatına bakışını ve internetin olanaklarını küçümseyişini hatırlayacaktır. Ancak, Napster çığ gibi büyüyüp milyonlarca insanın müzik eserlerini paylaştığı bir ağ halini aldığında, müzik yapımcıları da interneti küçümsemenin bedelini bugüne kadar milyarlarca dolara ulaşan bir zararı sineye çekmekle ödediler. Napster'a karşı açılan davalar başarılı olduysa da, Napster'in yerini dolduran servisleri önleyemeyeceğini fark eden endüstri, sonunda kendisi de internet üzerinden dijital müzik eserleri satmaya başladı. Şu sıralar şarkı başına 1 dolar isteyen iTunes on milyonlarca şarkı satmışken, rakipleri de hızla peşinden geliyor.

Benzer bir gelişmenin elektronik kitap pazarında da yaşanacağını öngörebilirsiniz. Kitaplar müzik eserleri gibi kolayca dijital ortama aktarılıp kopyalanamadığı için bu alandaki gelişim hızlı ilerlemiyor; ancak paylaşım ağlarındaki kopyalanmış, telifli kitapların sayısı hızla artıyor. Yayıncıların da yakın gelecekteki teknolojik gelişmeyi doğru analiz edip, pazar paylarını artırmak, daha fazla insana ulaşmak, daha fazla kitap satmak için, cep telefonlarının üstünde çalışacak elektronik kitaplar yayınlamasının uzun sürmeyeceği düşünülebilir. Elektronik kitaplar şimdilik çoğunlukla ücretsiz olarak, kimi web sitelerinde veya haber gruplarında bulunabiliyor. Ancak elbette bu kopyaların yazara veya yayıncıya bir getirisi olmuyor. Bu alanda Türkiye'de yarışmalar düzenleyen ve birinci gelen elektronik kitabı kağıt baskıyla da yayınlayan bir yayınevi mevcut, ama elbette bu sayı yeterli değil.

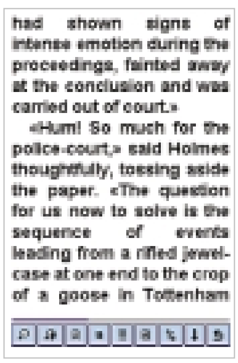
Avrupa Birliği denilince her alanda seferberliğe kalkan sivil toplum örgütlerinin veya devletin, üyeliğin önündeki en önemli engellerden birinin, yani yetersiz okuma alışkanlığının veya diğer bir deyişle cahilliğin önüne geçmek için elektronik kitap yayıncılığını destekleyecek kampanyalar düzenlemesi, bu alanda yaratılacak projelere destek vermesi, alışveriş merkezlerinin fast-food bölümlerinde, okulların kantinlerinde, otobüslerin koltuklarında, ellerindeki cep telefonlarına kilitlenmiş bakışlarıyla heyecan içinde "çıkır çıkır" sms yazan gençlerin hiç olmaza bir bölümünün o telefonlarla heyecanlı bir roman veya kısa bir hikaye okumanın keyfine varmasını sağlayabilir.

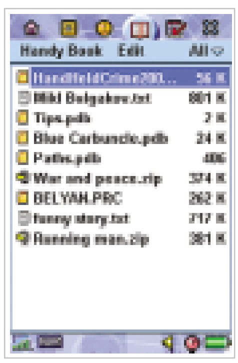
Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

SAYISIZ ELEKTRONİK KİTAP

» Edebiyat cep telefonunda

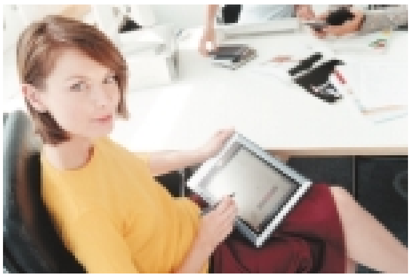
Yurtdışında yayın imkanı bulamamış veya uzun zaman önce yayınlanmış ve kopyaları tükenmiş kitapların elektronik versiyonlarını internette ücretsiz olarak bulmak mümkün.

Fujitsu Siemens'den 1,5 kilo ağırlığında tablet PC

Tablet PC'de geleceğin modelleri

Fujitsu Siemens Computers, yeni tablet PC modeli Stylistic ST502x serisini piyasaya çıkardı. Yeni tablet PC, 1,56 kg ağırlığında ve standart kablosuz LAN ve Bluetooth'un yanı sıra, çok az enerji harcayan Intel Centrino Mobil Teknolojisi'ne de sahip. Stylistic ST5020'nin yeni ekranı 180 derecelik bir görüş alanına sahip, yani birden fazla izleyici sunumları doğrudan ekrandan izleyebiliyor. Stylistic ST5020 kapalı mekanlarda kullanılan bir ekrana sahipken, Stylistic ST5021, parlak güneş ışığında bile görülebilen bir ekrana sahip. Her iki model de asıl olarak dikey pazarlarda çalışanlar için tasarlandı. Fujitsu Siemens Computers, ek özellikler isteyen klasik yatay pazarlardaki kullanıcılar arasından da bu cihazlara daha fazla talep gelmesini de bekliyor. Stylistic ST502x Series, klavye, fare ve bir DVD/RW sürücüsü gibi çevre birimleri ile, yanaşma istasyonuna basit bir şekilde takılarak PC gibi de kullanılabiliyor. Fujitsu Siemens Computers'ın tablet PC'leri, en üst düzeydeki güvenlik standartları ile donanmış durumda. Magnezyum kasası, verileri günlük kullanım sırasında zarar görmekten korurken; beş donanım düğmesi, sistem açıldığında gerekli olan bir erişim kodu ile programlanabiliyor. Kısayol olarak kullanıldığında bu düğmelerin sayısı iki katına çıkıyor. SmartCard okuyucusu için tasarlanmış ek yuva, PC kartı yuvasını diğer kullanımlar için boş bırakıyor. Diğer taraftan TPM (güvenli platform modülü), tabletteki verileri izinsiz erişimlerden koruyor ve güvenli işlemlere izin veriyor.

Bilgi için: www.fujitsu-siemens.com.tr
Fiyatı: 2.300 dolar (KDV hariç)

READ.ME

MAHMUT KARSLIOĞLU
Yayın Koordinatörü
mkars@chip.com.tr

» Başarının sırrı

Eğer bir sektörde çok uzun yıllardır yer alıyorsanız belli bir süre sonra artık yüzler ve isimler size yabancı gelmemeye başlar ve herkesle en azından bir tanışıklığınız olur. Ancak içinde bulunduğunuz sektörde henüz tanışamadığınız ve iyi ya da kötü idolleştirdiğiniz öyle isimler vardır ki bir kere de olsa bu insanlarla bir araya gelme şansı elde etmek hepimizin en çok istediği şeylerden biridir.

Bilişim sektöründe de tabii ki bu durum çok farklı değil. Her ne kadar bir devlet başkanı ya da pop star kadar ünlü olmasalar da bilgisayarlarla ilgilenenlerin de bir şekilde tanışmak istediği birçok insan var. İlgi alanlarına göre bu kişiler arasına Kevin Mitnick ve Bill Gates gibi birçok ismi katabiliriz. Benim ise bu konuda tercihim her zaman biraz daha farklı olmuştur. Belki birçoğunuza garip gelecek ama uzun yıllar programcılıkla uğraştığım için yazılım geliştirme konusunda, gurulardan biriyle tanışmak benim için Bill Gates ile tanışmaktan bile öncelikliydi. Ancak tabii ki bu isteğimi hiçbir zaman gerçekleştirememiştim. Çünkü bu işin mutfağında olan insanlarla tanışmak maalesef pek o kadar da kolay değil. İşte bu yüzden bu hevesimden uzun yıllar önce vazgeçmiştim ki geçtiğimiz ay içinde karşıma çıkan bir röportaj fırsatı beni mutlu etti.

Üstelik bu kişi herhangi bir yazılım gurusu değil, Microsoft'un sunucu işletim sistemleri ve Visual Studio.NET'i yaratan 20.000 kişilik yazılım ordusunun başındaki Eric Rudder'dı. Bir ziyaret için Türkiye'de bulunuyordu ve görüşmek için seçtiği tek dergi de elbette CHIP'ti. Bize ayırdığı ve oldukça sıcak ve samimi geçen 45 dakikalık süre içinde sizlerden gelen soruları da göz önüne alarak yazılım geliştirme ve özellikle de başta Longhorn olmak üzere sunucu sistemleri ile ilgili soruları kendisine yöneltmeye çalıştım. Röportaj sonunda kafamdaki birçok sorunun cevabını buldum. Windows 2003 Server'ın 64bit sürümü çok yakında bizlerle olacak, her ne kadar geç çıkarsa çıksın Longhorn'da maalesef halen WinFS yer almayacak vs. vs.

Ancak teknik detayları bir kenara, röportaj sonunda farkına vardığım çok önemli bir konu daha vardı. Zamanında Microsoft içinde birçok yazılım projesinde yer alan Eric Rudder, artık büyük bir yazılım ordusunun başındaki bir yöneticiydi. Ancak Microsoft'un yol haritasını, ürünlere eklenen ve eklenecek yeni özellikleri anlatırken işinde hala ilk günkü kadar heyecan duyduğu belli oluyordu. İşte başarının sırrı. Sanırım Microsoft'taki yazılımcıların tümü de hala aynı heyecanı duyuyor. Dolayısıyla artık Microsoft'un gücünü anlamakta pek o kadar zorlanmıyorum.

Power Mac G5 Türkiye'ye geldi

Dünyanın en hızlı kişisel bilgisayarı Türkiye'de

■ Apple'ın Türkiye distribütörü Bilkom, dünyanın en hızlı kişisel bilgisayarı Power Mac G5'i Türkiye pazarına sundu. Hem profesyonellere hem de son kullanıcılara hitap eden Power Mac G5'ler, fiyatları sırasıyla 2.449, 2.899 ve 3.449 EUR + KDV olan 1,8 GHz, 2 GHz ve 2,5 GHz hızlarında, tümü çift işlemcili modellerden oluşuyor. Dünyanın en hızlı kişisel bilgisayarı olma iddiasını taşıyan yeni Power Mac G5'ler çift işlemcileri ile tasarımcılar, video ve ses yapımcıları, bilim adamları, araştırmacılar, oyun geliştiriciler gibi yoğun işlemci kullanımı ihtiyaç duyan kişiler ve şirketler için en mükemmel çözümü sunuyor. Adobe Photoshop testlerinde Wintel tabanlı PC'ler ile birebir karşılaştırıldığı zaman çift işlemcili 2,5 GHz, çift işlemcili 2,0 GHz, ve çift işlemcili 1,8 GHz Power Mac G5 sistemlerinin 45 değişik filtreyi, 3,4 GHz Pentium 4 tabanlı sistemden sırasıyla yüzde 98, yüzde 82 ve yüzde 66 daha hızlı çalıştırdığı görülüyor. 2,5 GHz hızında ve 64 bit mimarisinde üretilen çift G5 işlemcisi, 8 GB'a artırılabilir ana belleği, DVD yazabilen SuperDrive'ı ve çok yüksek bant genişliği olan sistem mimarisinde, maksimum üretkenlik için 1,25 GHz veriyolu bulunuyor. Baştan sona sistem kontrol birimleri, verinin işlemciye yük olmadan alt sistemler arasında iletimine olanak tanıyor. Power Mac G5'e yazıcı, tarayıcı ve diğer cihazları bağlamak çok kolay. Arka bölümünde dört port bulunan Power Mac G5'in ön panelinde ise birer FireWire 400 ve USB 2.0 portu ile bir kulaklık çıkışı bulunuyor. Power Mac G5 üzerinde gelen 8X AGP Pro arayüzlü ATI Radeon 9600XT veya NVIDIA GeForce FX 5200 Ultra grafik kartı ile saniyede 2,1 GB bant genişliğine ulaşılabiliyor.

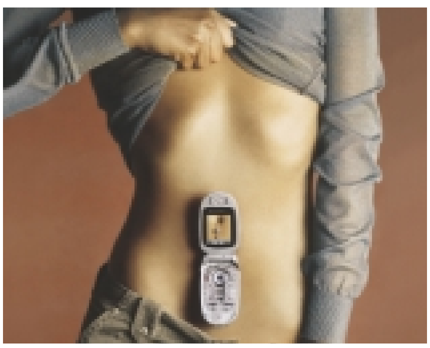

Bilgi: www.apple.com.tr

Bas konuş büyük ilgi topladı

Dünya hiç durmadan basıyor ve konuşuyor

■ Ericsson'un yaptığı anket çalışmalarının sonuçları, Avrupalı ve Asyalı kullanıcıların baş konuş teknolojisine çok ilgi duyduklarını gösterdi. Dünyada "push to talk" olarak bilinen ve ülkemizde de test aşamasında olan servise bu ilginin nedeninin, bas konuş'un çok eğlenceli ve etkin olmasının yanı sıra, hem kısa hem de yeterli mesajların paylaşılmasını sağlaması olduğu belirtiliyor.

Özellikle aile bireyleri arasında standardize edilmemiş çözümlerin yaygın olarak kullanıldığı Amerika'da bas konuş teknolojisi uzun bir süredir kullanılıyor ve çok talep görüyor. Ericsson Consumer Lab. tarafından yapılan araştırmalara göre, bas konuş teknolojisini sunan Ericsson Instant Talk gibi çözümler, Avrupa ve Asya'da da büyük bir talep görüyor. 2005 ortasından itibaren şu anda test aşamasında olan bas konuş servisi ülkemizde de tüm operatörlerde tam kapasiteyle hizmet vermeye başlayacak.

Bilgi için: www.ericsson.com.tr

Toyota Robot Orkestrası

Robotlardan orkestra

■ Ülkemizde tasarruf tedbirleri nedeniyle çeşitli illerde senfoni orkestraları kapatılma tehlikesi yaşarken, müzisyenleri rahatsız edecek bir haber Japonya'dan geldi ve Toyota, tamamen insansı robotlardan bir robot orkestrası kurduğu açıklandı.

Toyota, uluslararası Aichi Fuarı için ayakları ve kolları olan, insansı görünümlü robotlardan kurulu bir orkestra kurduklarını belirtirken, senfonik parçaların dışında şarkıcı bir robotla hip-hop parçaların da seslendirileceği açıklandı. Toyota bu fuarda ayrıca, engelli insanların yürümesine, merdiven çıkmasına yardımcı olacak i-foot isimli bir robot bacağı da tanıtacağını açıkladı. i-Foot'un yakın gelecekte tekerlekli sandalyelerin yerini alması planlanıyor. Toyota ayrıca dört tekerlekli elektrikli kişisel bir ulaşım aracını ve yeni bir yüksek teknoloji otobüs modelini fuarda sergiliyecek.

Bilgi için: www.toyota.com

Plazma TV mi arıyorsunuz?

Fujitsu Myrica P42-1

■ Geniş ekranda film ve futbol karşılaşmaları izlemeyi sevenler için plazma TV'ler çok önemli. Plazma TV ithalat ve satışına odaklanan İstanbul Bilişim bu alanda tüketicilere sunduğu yeni ürünü Fujitsu Myrica P42-1 ile plazma TV satın almayı son derece kolaylaştırıyor. 42 inçlik bu yeni ürün entegre çift TV tuneri, 3.000:1 kontrast oranı, piksel plus teknolojisi, ambient light özelliği ve 1.000 cd/m² ışık oranı ile dikkat çekiyor. Fiyatı ise 2.000 Euro dolayında.

Bilgi için: www.plazmacenter.com

Pentagon'da yeni internet ve daha fazlası

ABD ine cine bel bağladı

■ Pentagon gelecek savaşlar için geliştirilen yeni Internet'ini "Global Information Grid" (GIG) olarak adlandırıyor. Askeri bilgi sistemi için ilk ağ bağlantıları, New York Times'ın verdiği bilgilere göre, çoktan yerleştirilmiş. ABD askeri mercileri ağ biçiminde birbirine bağlı bilgisayarlarda gelecek için güçlü bir silah görüyor. Gelecek on yıl içinde sisteme 200 milyar dolar harcanması öngörülüyor. Ancak ABD Savunma Bakanlığı geleceğin savaşları için sadece geliştirilmiş bir internetten fazlasını planlıyor. Hatta parapsikolojik savaş için medyumları maaşa bağlayıp, doğa üstü güce sahip insanların incelemelerini finanse ediyor. Öyle görünüyor ki ABD yakın gelecekte cepheye hayaletler, inler ve cinler göndermeyi planlıyor.

Nintendo Türkiye pazarında

Avaturk sürprizi

■ Koç Bilgi Grubu-Porttakal A.Ş. işbirliği ile kurulan Türkiye'nin ilk dijital eğlence platformu Avaturk, dünyanın en büyük oyun konsolu üreticilerinden Nintendo'nun Türkiye'deki toptancısı oldu.

Avaturk işbirliği ile Nintendo ürünlerinin bölgede artan popüleritesini kullanarak Nintendo'nun küresel pazardaki genişleme kararlılığına sürdürmeyi planladıklarını belirten Avaturk Genel Müdürü Hasan Çolakoğlu, "Avaturk olarak yeni yeni oluşmaya başlayan Türkiye oyun pazarında önemli başarılara imza atmaktayız.

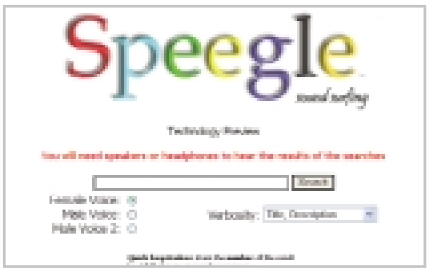
Bu işbirliğiyle oyun dünyasında çok önemli bir yere sahip olan Nintendo'nun oyunlarını resmi olarak Türkiye'de satmaya başlıyoruz. Bu da ülkemizin oyun sektörünün gelişimi anlamında önemli bir adımdır." dedi.

Bilgi için: www.avaturk.com

O narin gözleriniz yorulmasın

Sesle arama

■ İskoç Speegle arama motoru, arama sonuçlarını sesli olarak okumaya başladı. İsmi, logosu ve Web sitesi Google'ı hatırlatan arama motoru, Kasım ayından beri kullanıcının isteği üzerine, arama sonuçlarını sesli olarak da okuyor. İskoç aksanlı ingilizcesiyle bir kadın sesinin okuduğu sonuçlar, görme engelli ya da okuma zayıflığı olanlara yardım etmek için tasarlanmış. Arma motoru, bulduğu bilgileri, "sonuç1, sonuç2, sonuç3..." ibareleriyle okurken kullanıcının incelemek istediği sonuca ulaşmak için klavyeden sonuç numarasını tuşlaması yeterli oluyor.

Bilgi için: www.speegle.co.uk

Intel pandalara dadılık yapıyor

Pandalara internet bağlandı

■ Intel, Çin'de nesli tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olan pandaların korunması ve bakımı gibi konularla ilgili araştırmalara destek vermek üzere Wolong Doğal Yaşamı Koruma Merkezi'nde, geniş bant ve kablosuz internet erişim alanı kurdu. Wolong'un mevcut ağı son teknoloji ile geliştirilirken, idari ofis, Wolong Panda Müzesi, Panda Çiftleşme Merkezi, bakım odası, oyun sahası ve hastane binasını da içeren Dev Çin Pandalarını Koruma ve Araştırma Merkezi (CCRCGP) de kablosuz internet erişim alanına girmiş oldu. Araştırmacılar, pandaların fotoğraf, görüntü ve verilerini içeren dijital içeriğin yönetilip kullanılması için Intel Centrino Mobil Teknoloji'li dizüstü bilgisayarlar kullanıyor. Şu anki teknolojik altyapı kurulmadan önce haberleşme olanakları, dial-up internet bağlantısı ve cep telefonu iletişimi ile sınırlıydı. En gelişmiş veri taşıma şekli, bir disketi merkez içinde bulunan ancak yüzlerce metre uzakta olan bir araştırmacıya yürüyerek ya da kilometrelerce araba kullanarak götürmekti. Sonuç olarak araştırma ekipleri, bebek pandaların sağlığı ve gelişimiyle ilgili hayati verileri grafiğe dökerken not defterlerine güvenmek zorunda kalıyor ve her ihtiyaç duyduklarında dosya bilgilerine ulaşamıyorlardı. Intel, Wolong'u içine alan sahaya 802.11b kablosuz LAN ağı kurdu. Beş kameralı video takip sistemiyle desteklenen ağ, Wolong'daki araştırmacıların pandaların hareketlerini gün boyunca izleyebilmelerini ve Intel Centrino mobil teknolojili dizüstü bilgisayarlarıyla dünyanın her yerindeki meslektaşlarıyla anında paylaşabilmelerini sağlıyor.

Bilgi için: www.intel.com

PC'nin yaratıcısı pes etti

IBM, PC bölümünü sattı

■ IBM, aralık ayı içinde PC bölümünü Çinli Lenovo şirketine 1,25 milyar dolara sattı. Satış karşılığında IBM, Çin'in en büyük bilgisayar üreticisinin %18 hissesine sahip olacak. Artan rekabet ve küçülen pazar payı nedeniyle bu kararı aldığı söylenen IBM, kişisel bilgisayarların mucidi olarak biliniyordu. Çin'in dev teknoloji şirketi Lenovo beş yıl boyunca IBM markasını kullanabilecek. IBM'in dizüstü modeli Thinkpad ise tamamen Lenovo'nun olacak. Lenovo bu gelişmeyle şirket merkezini Çin'den New York'a taşımayı kabul etti. Bilişim uzmanları, son dönemde her alanda bir süper güç haline gelen Çin'in bilgisayar teknolojileri konusunda kendi standartlarını geliştirmesinden rahatsız olan AB-D'nin, bu satışı destekleyerek Çin'in en önemli teknoloji üreticisi Lenovo'yu ve dolayısıyla Çin'in bilgisayar teknolojilerindeki gelişimini kontrol altında tutmayı amaçladığı yorumlarını yapıyorlar. Çin, batı kaynaklı telifli yazılımların ve bilgisayar teknolojilerinin iç pazarına nüfus etmesini önlemek için ofis yazılımlarından işletim sistemine kadar her alanda kendi standartlarını oturtmaya çalışıyor. Lenovo, bu gelişmeyle dünyanın üçüncü büyük PC üreticisi haline geldi ve cirosunun da 12 milyar doları geçmesi planlanıyor.

Bilgi için: www.ibm.com.tr

Playstation devrime hazırlanıyor

Bin kat daha hızlı

■ Playstation oyun konsolu ile oyun pazarında aslan payını kapan Sony, oyun konsolunun üçüncü sürümünü 2006 yılında piyasaya süreceğini açıkladı. İşlemcisi yenilenecek olan oyun konsolunun rakiplerinden iki yüz kat, önceki modeli Playstation2'den ise bin kat hızlı olacağı belirtiliyor. Grafik işlemcisi de yenilenecek oyun konsolu ile 3B grafikler daha gerçekçi ve hızlı çalışacak. Konsol ayıca internete de girebilecek ve çok oyunculu online oyunları da destekleyecek. Ayrıca kullanıcılar Sony Pictures ve Sony Music sitelerine de bağlanılabilecek, online alışveriş ve online bankacılık işlemleri de yapılabilecek. Üstelik Sony, IBM ve Toshiba, Playstation için 400 milyon yatırımla beş yıl içinde yeni nesil bir oyun işlemcisi üretecek ve bu işlemcisi hem PC'lerde hem Playstation'da çalışabilecek. NVIDIA'da da oyun konsolu için özel bir GeForce grafik işlemcisi geliştirecek; ancak işlemcinin üretimi Sony'nin fabrikalarında gerçekleşecek.

Bilgi için: www.playstation.com

Ringa ile arama sesi değişiyor

Adamına göre melodi

■ Avea, yeni servisi "Ringa" ile günlük hayatın rutin bir parçası haline gelen standart arama sesini değiştirme imkanı sunuyor. Avea abonelerine kendilerini arayan kişilere telefonda duyulan standart çalma sesi yerine favori şarkılar ya da çok çeşitli ses efektleri dinletme keyfini sunan "Ringa" servisi, telefon modelinden bağımsız olduğu için her türlü telefon modeli ile de kullanılabiliyor. Avea'nın yeni servisi "Ringa" ile aboneler kendilerini arayanlara değişik müzik veya ses efektleri dinletme imkanına erişiyorlar. Aboneler, farklı durumlarda farklı tanımlamalar yapabilme olanağı sağlayan "Ringa" servisi ile seçtikleri şarkı ve efektleri, genel veya kişiye özel olarak ayrı ayrı tanımlayabiliyor, ayrıca gelen aramalarda (telefon çalarken), meşgul durumda ya da her iki durumda da servisi kullanabiliyorlar.

Bilgi için: www.avea.com

herkes elinizin altında

Sarı sayfalar artık internette

■ Türkiye genelindeki tüm küçük ve büyük işletmeleri kapsayan bu resmi sitede, firmalar kendilerini internet ortamında kataloga ücretsiz kaydedebiliyorlar. Sitenin amacı, Türkiye'nin resmi sarı sayfalarını oluşturarak bir firma rehberi ve e-ticaret platformu oluşturmak olarak tanımlanıyor. Tüketicilerin ve firmaların birbirlerine kolayca ulaşabilmelerini hedefleyen proje, firmalara da online tanıtım ve alışveriş yapabilme, teklif alıp verme gibi imkanlar sunuyor.

Bilgi için: www.sarisayfalar.com.tr

Bluetooth yakında üç kat daha hızlı

Turbo Bluetooth

■ Bluetooth Special Interest Group (SIG) "Bluetooth Version 2.0 + Enhanced Data Rate" spesifikasyonunu çıkarmış bulunuyor. Öncül sürümle karşılaştırıldığında yeni standart 3 MBit/s ile bariz bir biçimde daha yüksek transfer oranı (Şimdiye kadar 1 MBit/s) ve bir yarı yarıya indirgenmiş akım tüketimi sunuyor. Bluetooth 2.0 öncülüne tümüyle geriye uyumlu. SIG birkaç ay içinde ilk Bluetooth-2.0 aygıtlarının piyasaya çıkmasını bekliyor.

Bilgi için: www.bluetooth.com

Kameralı cep telefonu kabusu büyüyor

Telefonlu kameralar

Tüm dünyada yüzme havuzu işletmecileri ve film dağıtımcıları tam anlamıyla bir cep telefonu şoku yaşıyorlar. Avrupa gazeteler 2004 yazında kameralı cep telefonlarıyla havuzlarda ava çıkan röntgencilerin ve korsan filmcilerin haberleriyle doluydu. Üstelik birkaç ay içinde her iki grup da daha da iyi fotoğraflar çekebilecek, çünkü cep telefonları standart bir dijital fotoğraf makinesinden daha kaliteli fotoğraf çekebilecek kadar gelişti. Tüm büyük cep telefonu üreticileri mobil telefonlara yüksek çözünürlüklü dijital kameralar monte etmek istiyor. Başlangıcı Samsung yaptı ve daha şimdiden cep telefonu markası "Anycall" altında entegre 5-MPixel kameralı "SCH-S250"yi satıyor; ancak şimdilik yalnızca Kore'de. Çünkü Kore'de cep telefonları CDMA2000 standartını kullanıyor ve bu UMTS'den daha yüksek veri oranlarına izin veriyor. Bununla yüksek çözünürlüklü resimler dostlara daha hızlı gönderilebiliyor. Avrupa pazarı için Samsung CeBIT'te bir 3-MPixel cep telefonu tanıtacak ki bu bile röntgenciler için harika bir fırsat. Motorola'dan yetkililer cep telefonlarındaki kameraların gücünün katlanarak büyüyeceğini belirtiyor. Bu durumda telefon operatörlerinin de güçlü kameralarla çekilen medya dosyalarının hızlı transferini mümkün kılacak protokolleri kullanıma sokması zorunluluk halini alacak. Cep telefonu devi Nokia da MPixel canavarlarına hayat verecek. Zira Nokia telefonları için yakın zamanda devreye girecek Lifelog yazılımı ile kullanıcılar Weblog'larını telefonları üzerinden yüksek çözünürlüklü fotoğraflarla doldurabilecekler.

HONDA'nın reklam yıldızına hareket kabiliyeti

ASIMO artık koşabiliyor

Autoshow Fuarı nedeniyle geçtiğimiz günlerde ülkemizi ziyaret ASIMO, Honda mühendislerinin geliştirdiği yeni teknolojiler sayesinde ek fonksiyonlara kavuştu. "Yeni Duruş Kontrolü" sistemi yardımıyla, ASIMO artık koşabiliyor. Koşma hızında ilerleyebilen ASIMO "Otomatik Hareket Kabiliyeti Teknolojisi" ile önüne çıkan engelleri anında algılayarak yön değiştirebiliyor. Eklenen görsel algılayıcılar sayesinde daha iyi iletişim kurabilen ASIMO, bileğine eklenen kinetik algılayıcılarla daha senkronize hareketler yapabiliyor. ASIMO, geliştirilen hareket kabiliyeti sayesinde bilgi aktarımını daha hızlı gerçekleştirerek, insanların olduğu doğal çevrelerde daha çevik hareket edebiliyor. Duruş Kontrolü Teknolojisi'nin yeni geliştirilmiş yüksek donanım sistemiyle birleştirilmesi sayesinde ASIMO, ayağının kayması durumunda dengede kalabilmek için proaktif bir şekilde gövdesini büküp döndürebiliyor. Saatte 3 km hızla koşabilen ASIMO, artık 1,6 km/s yerine 2,5 km/s hızla yürüyebiliyor. Yeni nesil ASIMO, harita bilgisi ile yer yüzeyini tarayan algılayıcılarından elde ettiği bilgilerdeki sapmaları karşılaştırarak, hedeflediği noktaya hiç "durmadan" varabiliyor. ASIMO, yer yüzeyi algılayıcıları ve kafasında bulunan görsel algılayıcılar sayesinde karşısındaki engelleri algılayarak otomatik bir şekilde yönünü de değiştirebiliyor. Japonya'nın ve Uzakdoğu Asya'nın teknoloji şirketleri, yakın gelecekte robotların temizlik, bakım, eğlence gibi ev içi sektöründe önemli bir pazar oluşturacağına inanıyor ve bu konuda birbirleriyle yarışıyorlar.

Bilgi için: www.honda.com

Dünya kütüphaneleri Google'da

Aradığınız bir kitap var mı?

İnternetin popüler arama motoru Google, akademik yayınlar içinde arama yapan servisinden sonra dünyanın en önemli kütüphanelerindeki kitapları bir bir dijital ortama aktarmaya başladı. Kullanıcılar Google'ın bu servisi ile kütüphanelerde bulunan kitapların içinde arama yapabilecekler. Google'ın el attığı kütüphaneler arasında şimdilik, New York Halk Kütüphanesi, Harvard, Stanford, Michigan ve Oxford Üniversitesi'nin zengin kütüphaneleri yer alıyor. Google, bu kütüphanelerde yer alan eserlerin içeriğinin elektronik ortama kopyalanması için üniversite ve kütüphane yetkilileri ile olduğu kadar, kitapların telif hakkı sahipleri ile de görüşmek zorunda kaldığını belirtti. Google'a göre projenin maliyeti kitap başına on doları buluyor. On milyonlarca kitabın taranarak internete aktarılmasının planlandığı projenin tamamlanmasının on yılı bulacağı hatırlatılıyor.

Bilgi için: www.google.com

Üç ay ücretsiz internet

Ayın bağlantısı

TURK•NET

CHIP, okuyucuları için Turk.Net ile yaptığı anlaşmayla, CHIP abonelerinin 3 ay boyunca Turk.Net'den ücretsiz internet erişimi kullanmasını sağlayacak. Aboneler, dergiyle birlikte gönderilen, üzerinde "Vogel-Burda grubunun abonelerine hediyesidir" ibaresi bulunan Türk.Net 3 aylık internet paketi sayesinde hızlı ve güvenli biçimde internete bağlanabilecekler.

Bilgi için: www.chip.com.tr/abone

İnfronic'ten Linux işletim sistemli dizüstü

Acer'in Linux sürümü

■ Acer'ın Türkiye distribütörü İnfronic, Acer'ın yeni taşınabilir bilgisayarı olan TravelMate 2353LC modelini hem Linux hem de Microsoft Windows işletim sistemi seçeneği ile satışa sunuyor. Açık işletim sistemlerini tercih eden ya da taşınabilir bilgisayarda düşük fiyat seçeneği bulmak isteyen tüketicileri dikkate alarak, bu yeni modeli hem Linux hem de Microsoft Windows işletim sistemleri ile satışa sunduklarını söyleyen İnfronic Ürün Müdürü İlhan Aydın, "Linux işletim sistemi, 10. yılını kutlarken Türkiye'de de giderek daha fazla tercih edilir oldu. Linux işletim sistemini tercih eden ve taşınabilir bilgisayar almak isteyen tüketiciler için Acer'ın giriş seviyesi yeni modelini Linux'lu olarak da satışa sunmaya karar verdik." diyor. İnfronic'in Türkiye geneline yayılmış tüm dağıtım kanalında Acer TravelMate 2353LC modelini isteyenler Linux, isteyenler Microsoft Windows XP Home ya da XP Pro işletim sistemleriyle satın alabilecekler. Giriş seviyesi bir ürün olmasına rağmen Acer TravelMate 2353LC'de 802.11g kablosuz ağ desteği bulunuyor. Böylece ürün kablosuz ağ kurulmuş olan bir ortamda kullanılabiliyor. Ürünün bu özelliği ile özellikle küçük ofisler tarafından tercih edilmesi bekleniyor.

Fiyatı: 899 dolar

Bilgi: www.infronic.com

Sürü postaya bir milyar dolar ceza

Şimdi gönderin

■ Dünyanın başına bela olan sürü postalara karşı en ciddi hukuki savaşı veren ABD'de, aralık ayında mahkemeler, sürü posta göndererek satış yapan üç pazarlama şirketine toplam bir milyar dolar ceza verdi. ABD'li bir e-posta şirketi yöneticisinin, kendi hatları üzerinden sürü posta gönderildiğini tespit ederek mahkemeye başvurması üzerine açılan davalarda, davalıların günde on milyondan fazla e-posta gönderdiği belirlendi. Sürü postaları gönderen şirketlerin kayıtlı olduğu adres ve telefonların uydurma çıkması, bu iş için kurulan şirketlerin paravan olduğunu ortaya koydu.

Google Mac'e göz kırpıyor

Google Apple'da

■ Google yetkilileri, arama programı Google Desktop'un işletim sistemi MacOS X işletim sistemine de uyarlamak istediklerini açıkladı. Ancak Google Desktop ile ilgili şikayetlerin önü arkası kesilmezken ve CHIP içindeki haberlerde de okuyacağınız gibi, yazılım bazı güvenlik sorunlarına yol açarken, Apple'ın Macintosh'a bu sorunu ithal etmeye sıcak bakmayacağı düşünülüyor.

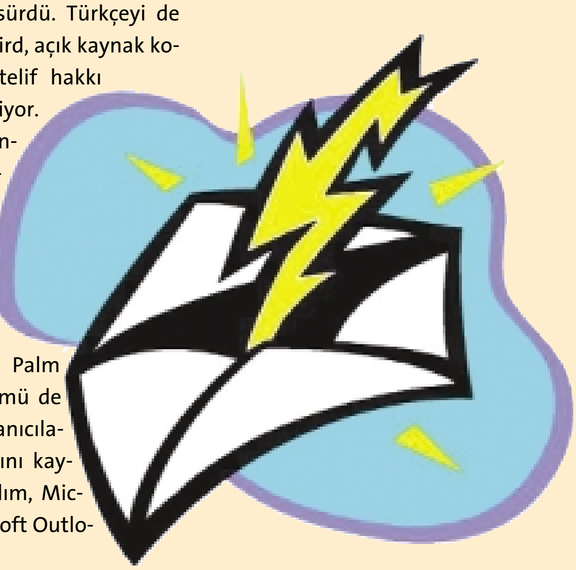
Bilgi için: www.google.com

Outlook'a ciddi rakip

Thunderbird 1.0

■ Yazılımlarıyla Microsoft'un neredeyse rakipsiz olduğu alanlarda ciddi bir rekabet yaratan Mozilla, şimdi de Outlook ile rekabet edecek Thunderbird e-posta programını piyasaya sürdü. Türkçeyi de destekleyen Thunderbird, açık kaynak kodu ile yazıldığı için telif hakkı ödenmesini gerektirmiyor. Thunderbird 1.0, Windows, Mac OS X ve Linux işletim sistemleri ile uyumlu çalışıyor. Otomatik sürü posta filtresi, RSS ve geliştirilmiş arama özellikleri ile gelen yazılımın Palm uyumlu bir mini sürümü de bulunuyor. Ayrıca kullanıcıların eski posta kutularını kaybetmemeleri için yazılım, Microsoft Outlook, Microsoft Outlook Express, Eudora ve Netscape posta kutularındaki iletileri ve adres kutularını da okuyup kopyalayabiliyor.

Bilgi için: www.mozilla.com

Güvenlik raporu

Microsoft'un tarayıcısında açıklar

Yamalı bohça gibi IE

Firefox Final 1.0 çıktı, ve Microsoft yeni rakibinin ekmeğine yağ sürüyor. Duyurunun hemen ardından Bugtraq gözlemcileri Microsoft'un tarayıcısı IE'de birden fazla kritik hata olduğunu tespit ettiler. Bunlar Hacker'larin PC'nize birtakım dosyalar yerleştirebilmesine izin veriyor ya da Phishing saldırılarını kolaylaştırıyor. Üstelik bu, Service Pack 2'yle donatılmış bir bilgisayarda bile gerçekleşiyor. Bu ve benzeri açıklar CoolWebSearch gibi tehlikeli Truva atlarının bilgisayarlara sızması için ideal ortamı sağlıyor. MyDoom AI ve MyDoom AH solucanları da bu tip iki hata sayesinde kendine yaşam alanı bulabiliyor. Hepsi bu kadar da değil: Yalnızca kasım başında, tümüyle yamalanmış bir Internet Explorer 6'yı (SP2 olmadan) saldırılara hedef kılan üç açık daha ortaya çıktı. Bunların hepsi de "kritik" olarak tasnif edilmiş. Hatta içlerinden biri var ki sabit diskteki dosyaların görüntülenmesine de izin veriyor.

Secunia firmasının ABD'li güvenlik uzmanları veritabanlarında Internet Explorer'ın sadece 2004'te 66 hatasının bulunduğunu belirtiyorlar. Yazı işleri kapanışında bu açıklardan 16'sı hala tamir edilmemişti ya da sadece SP2 kurulumuyla ortadan kaldırılabiliyordu. Karşılaştırma için: Firefox'un eski 0.x sürümlerinde şimdiye kadar bu tip sadece 17 hata bulunabildi. Güvenlik açıkları biliniyor ancak bunlardan ikisi için hala hiçbir yama mevcut değil. Bug bildirileriyse "daha az kritik" olarak kaydedilmiş. Firefox'un yeni sürümü 1.0'ın, yazı işleri kapanışına kadar tek bir güvenlik açığı bile saptanamamıştı. Bu yüzden, Firefox'un büyümesi sadece reklam kampanyaları sayesinde olmayacak. Firefox'un yapımcısı Mozilla.org, Internet Explorer'ın açıklarından çıkar sağlayabilir.

Bilgi için: www.secunia.com

KISA...KISA...

▸ Sürü filtrelerine dikkat

Reklam filtreleri, kullanıcıların üye oldukları e-posta listelerini (mail list) de engelliyor. Electronic Frontier Foundation'ın (EFF) iddiaları bu yönde. Sözgelimi Anti-Bush hareketi MoveOn.org da bundan yakınanlardan. EFF, blok listelerini kullanıcıların eline bırakmayı talep ediyor.
Bilgi için: www.eff.org

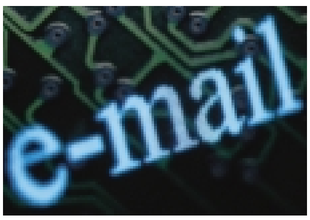
▸ Cep telefonlarına sürü

Delf-HA adındaki yeni bir Truva atı, PC'lere yuvalanıp Rus ağ geçitleri (gateway) üzerinden cep telefonlarına spam SMS'leri gönderiyor. Zararlı kod, kurbanların numarasını rastgele üretiyor ve gönderdiği haber metnini internetteki bir web sitesinden alıyor. Bilgi için:
www.sophos.com

Phishing

E-posta saldırıları daha tehlikeli

Phishing sahtekarları erişim verilerini kurnazlıkla elde etmek için iki yeni yol kullanıyor. Bir numara Brezilya'dan: Kurbanı sahte bir bağlantıya yönlendirmek yerine, zararlı bir script sayesinde bilgisayardaki yerel host dosyası değiştiriliyor ve kullanıcı banka sayfasını çağırdığı vakit parolasını ve kullanıcı ismini çalan sahte bir sayfaya yönlendiriliyor. İkinci numara ise şu sıralar özellikle İngiltere'de kullanılıyor. Bu Truva atı e-postayla yayılıyor. Bir banka sayfası açıldığında klavye girişlerini kaydediyor, hatta bir de ekran görüntüsü alıp ikisini birden düzenbazlara gönderiyor.

Bilgi için:
www. messagelabs.com

Nokia cep telefonları

Var olmayan virüslere karşı koruma

Symantec akıllı telefonlar için koruma sistemini piyasaya sürdü. Böylelikle "proof of concept" olan "Cabir"in zararlı takipçileri engellenecek. Nokia 9300 Smartphone ve 9500 Communicator kullanıcıları, yazılımın bellek kartları üzerinde 30 günlük deneme sürümünü elde edebilecekler. LiveUpdate ise yazılımı güncel tutacak. Ancak Symantec'in LiveUpdate işleminin güvenlik açıklarına sahip olduğu uzun süredir biliniyor. Böylece güvenlik işlevi istemeyerek de olsa zararlı yazılımlara giriş kapısını açabilir.

Bilgi için: www.symantec.com

YENİ GÜVENLİK AÇIKLARI

Windows

WinRAR 3: Sıkıştırma yazılımının arşiv tamir etme işlevindeki bir hata yüzünden hacker'lar sisteme sızabiliyor. Ancak bunun için kullanıcının bu komutu öncelikle özel programlanmış bir arşiv üzerinde uygulaması gerekiyor.
→ Programın güncel sürümü WinRAR 3.41 bu saldırıdan etkilenmiyor.

Bilgi için: www.win-rar.com

Linux

Linux 2.6.8 ve altı: Binary Loader Elf'de (Executable and Linkable Format) toplam beş güvenlik gediği keşfedildi. Bu açıklar üzerinden, sistem kullanıcıları erişim haklarını teorik olarak Root statüsüne kadar genişletebiliyor.
→ En yeni Kernel sürümü 2.6.9'da hata giderilmiş.

Mac

Samba 3.x: Bir güvenlik açığı, saldırganlara sunucuyu felç eden bir DoS saldırısı başlatmaya izin veriyor.
→ Sürüm 3.0.7 ve altı için sorunu ortadan kaldıran bir yama mevcut.

Bilgi için. http://us4.samba.org/samba/ftp/patches/security/ samba-3.0.7-CAN-2004-0930.patch

GÜNCEL TEKNOLOJİ

SLI: 3B ikiyle çarpılıyor

Grafik kartınız çok mu yavaş geliyor? Ne duruyorsunuz, bir tane daha takın! PC'lerin 3B performansını neredeyse ikiye katlayan SLI teknolojisinin altında bu fikir yatıyor. CHIP, yeni çift 3B işlemcili sistemlerin bilinmeyen yönlerini araştırdı.

Süratli kamera hareketleri, karmaşık patlamalar, inanılmaz efektler. Bu günlerde animasyon filmi "Incredibles"ı sinemada seyredenler birinci sınıf 3B grafiklerle tanışıyorlar. Dev bilgisayar çiftliklerinde render edilen film izleyicilerin ilgisini çekiyor. Ancak artık evlerdeki PC'lerin de 3B grafik gücü hissedilir ölçüde yükseldi. Grafik hızlandırıcılarının birbirine bağlanmasıyla 3B yongaları işbirliği yapabiliyorlar. Bu yeni bir konsept değil, daha 1993'te Silicon Graphics'in Onyx iş istasyonlarında paralel çalışan 3B yongaları vardı ama işin maliyeti 1 milyon doları buluyordu.

Makul fiyatlı ilk "çift 3B" çözümü 3dfx'den geldi

Son kullanıcının satın alabileceği ilk çift 3B çözümünü, o dönemin 3B teknolojisinde lider olan 3dfx piyasaya sürdü. Firma, 1998'de Voodoo-2 kartlarında "Scan Line Interleave" tekniğini kullandı ve böylece SLI kısaltması doğmuş oldu (kutuya bkz.).

O zamanlar PCI veriyolu için tasarlanmış iki grafik kartı bir yassı kabloyla birbirine bağlanabiliyordu. İlk kart, görüntünün tek numaralı satırlarını, ikincisi ise çift numaralı satırlarını hazırlıyor; böylece performansta %70'e varan artışlar elde etmek mümkün olabiliyordu. Referans oyunu olan Quake 2, o zamanlar devrimci bir çözünürlük olan 1.024x768 pikselde bu sayede oynanabilmişti.

Nvidia patentleri, fikirleri ve "SLI" markasını devralıyor

3dfx kısa zaman içinde hatalı kararlarla ve ürün gecikmeleriyle piyasanın dışına savrulup yok oldu. Bu çöküşten yararlanan, en iyi patentleri ve en önemli marka adlarını devralan ezeli rakip Nvidia oldu.

Bu yüzden, SLI kısaltmasının 2004 sonunda yeniden ortaya çıkışı kimseyi şaşırtmadı. Ancak SLI kısaltması şimdilerde "Scalable Link Interface" yerine kullanılıyor. Yeni SLI sadece PEG (PCI Express for Graphics) uyumlu kartlar için tasarlanmış. AGP veriyolunun SLI için elverişli olmadığı biliniyor, çünkü bu veriyolu verinin yalnızca tek yönlü akışına (ileri ya da geri, ama ikisi aynı anda değil) izin verecek şekilde tasarlanmış. Buna karşılık PEG, diğer grafik kartları için de eşzamanlı veri aktarımını sağlayabiliyor.

SLI teknolojisinin önkoşulu ise iki adet PEG yuvasına sahip anakartlar. Bu konuda da seçeneklerin sayısı epey az. Mevcut Intel sistemleri için şu anda sadece pahalı Xeon işlemciler için hazırlanmış Intel i7525 yonga setli sunucu anakartlarında iki PEG yuvası bulmak mümkün. AMD'nin çok daha hesaplı Athlon 64 işlemcileri içinse yakında Nvidia'nın nForce 4 SLI yonga setli anakartları çıkacak ve 200 Euro fiyatla satılacak. Ayrıca →

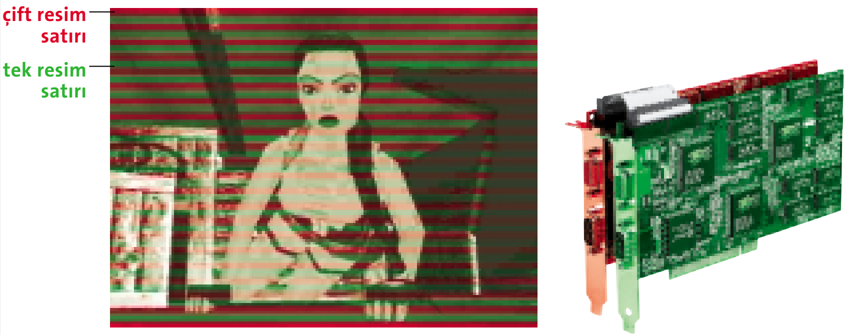
SLI TEKNOLOJİLERİ KARŞILAŞTIRMADA

»Çift grafik kartlı sistemlerde işbölümü

SLI kısaltması, işlev bakımından benzer ama teknoloji bakımından farklı konseptleri anlatmak için kullanılıyor. İşbölümü farklı temellere dayanıyor.

1998: Scan Line Interleave (3dfx)

Grafik kartı 1 Grafik kartı 2

Bir Voodoo II kartı, çift resim satırları için gereken dokuları sunuyor, diğeriyse tek resim satırları için gereken dokuları hesaplıyor. Böylece her iki kart da neredeyse aynı yükü bölüşüyor.

2004: Scalable Link Interface (Nvidia)*

Grafik kartı 1 Grafik kartı 2

"Split Screen Rendering"de her bir GeForce 6 kartı resmin bir yarısından (üst ya da alt) sorumlu. Sürücü, sınırı daha iyi bir yük dağılımı için aşağıya doğru kaydırabilir.

Alternatif olarak Nvidia'nın SLI tekniği "Alternate Frame Rendering yöntemini de kullanıyor (bir sonraki sayfadaki metne bkz.).

SLI: 3B ikiyle çarpılıyor

VIA da "DualGFX" adı altında çift PEG destekli yonga setleri tasarlama aşamasında.

Split Screen Rendering: Resmin iki yarısı eşzamanlı hazırlanıyor

Nvidia'nın Scalable Link Interface'inde GeForce 6 serisinin iki aynı PEG grafik kartı kullanılıyor. Kartlar arasında eşgüdümü sağlayan yönetim sinyalleri, grafik kartlarındaki ek bir fiziksel bağlantı noktasından iletiliyor. Bu arada, anakart üreticilerinin de SLI özellikli anakartlarında bant genişliği düşük yassı kabloları mı, yoksa Nvidia'nın resmen tanıttığı bağlantı kartını mı kullanacaklarına karar vermeleri gerekecek.

SLI'da iki karttan biri "Master" olarak görev yapıyor. Master kart, sürücü tarafından yönetilerek ikinci kartın çalışma tarzını belirliyor, onun ürettiği sonuçları devralıyor ve kendi hazırladığı resim içerikleriyle birlikte monitöre iletiyor. 3Dfx versiyonundan farklı olarak, Nvidia'nın SLI'ında Split Screen Rendering kullanılıyor, yani master kart görüntünün üst yarısından, slave kart ise alt yarısından sorumlu..

Yük dağılımı statik (her bir kart için %50) ya da dinamik olarak gerçekleşebiliyor. Bir görüntünün alt kısmında (zemin ve gölgeler) üst kısmındakinden (tavan ve gökyüzü) daha fazla nesne render edilmek zorunda olduğundan, sürücü kartlar arasındaki ayırma çizgisinin yerini iki karta da eşit yük dağıtmak için biraz aşağı çekebiliyor.

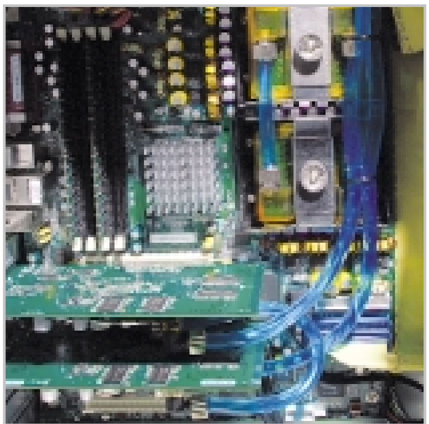
Alternate Frame Rendering: Kareler sırayla render ediliyor

Ama ihtiyaç halinde Nvidia sürücüsü bir yönteme daha başvurabiliyor: "Alternate Frame Rendering", yani komple resimlerin sırayla render edilmesi. Sürücünün ne zaman hangi modu kullanacağı şimdilik Nvidia'nın sırrı. Nvidia'nın dokümantasyonunda sadece SLI'ın hangi senaryoda hangi yöntemin kullanılmasının en iyi olduğuna zekice karar verdiğine değiniliyor.

ATI da daha önce Alternate Frame Rendering'le 1999'da kötü deneyimler yaşamıştı. İki yongalı grafik kartı Rage Fury Maxx'ta sürücü programlaması sırasında aşılması güç sorunlar çıkmış, neticede bu konsept bir kenara bırakılmıştı.

ATI kartları için alternatif: Alienware'in "Video Array"i

"Split Screen Rendering"in daha hassaslaştırılmış bir sürümünü, Amerikan üst uç oyun PC üreticisi Alienware geliştirmiş. "Video Array" teknolojisi, aynı üreticiye ait değişik grafik kartlarını "Video Merger Hub" adlı, işbirliğini sağlayan tek bir genişletme kartı üzerinden bir araya getirmeye izin veriyor.

Alienware'in "Video Array"i: ATI kartları da destekleyen yegane Çift 3B çözümü. Genişletme kartı "Video Merger Hub" her iki grafik kartının altında bulunuyor.

Video Array, özel yazılımıyla örneğin bir Radeon X800 XT grafik kartına işin %75'ini, sistemdeki bir X600 XT kartına da işin geriye kalan dörtte birini dağıtabilen "Predictive Load Balancing" özelliğine sahip olacak. Bunun için özel bir sürücü yazılıma da gerek duyulmuyor. Alienware, bu tekniği birçok fuarda sergiledi bile. Bununla birlikte sistemin bir dezavantajı da var: Video Array çözümü 5.000 doları aşan astronomik fiyatlara mal oluyor ve yalnızca ABD'de satılıyor. Yine de Video Array birden çok ATI grafik kartını bir arada çalıştırmak isteyenler için tek çözüm.

ATI: 2005 ortası için "Multi Rendering" söylentileri

Bariz bir biçimde daha hesaplı bir çözüm, ATI'ın kendisinden beklenebilir. Nvidia'nın SLI benchmark rekorlarıyla harekete geçen Kanadalı yonga üreticisi, söylentiler doğruysa SLI benzeri bir teknoloji geliştirmekle meşgul. Bu çözüm Intel platformları için de kullanılabilecek. ATI, SLI konusunda CHIP'in sorduğu soruları yanıtlamak istemedi, ama yalanlamaktan da kaçındı. Yani çift grafik kartlı sistemlerin yakında PC oyuncularını da neredeyse "inanılmaz" 3B performansına ve efektlere kavuşturabileceğini hesaba katmak gerekiyor. ■

UvL/Garo Antikacıoğlu, agaro@chip.com.tr

Bilgi için: www.nvidia.com

KUŞ BAKIŞI: PC'LER İÇİN ÇİFT GRAFİK KARTI SİSTEMLERİ

Üretici	3dfx	Nvidia	Alienware
Yıl	1998	2004	2004
Teknik	**Scan Line Interleave (SLI)**	**Scalable Link Interface (SLI)**	**Video Array**
Kullanılan grafik yongası	2 x 3dfx Voodoo-2	2 x Nvidia GeForce 6600GT/6800GT/6800 Ultra	2 x grafik kartı (her ikisi de ATI grafik yongalı ya da her ikisi de Nvidia yongalı)
Anakart arabirimi	PCI	PCI-Express	PCI-Express
Bağlantı arasında yassı bant kablosu	kart/yassı kablo	Her iki grafik kartına bağlantı kablosu Loop-Through kablosu (anakarta göre)	"Video Merger Hub" kartı
Önkoşullar	Ek 2B kartı gerekli	i7525 anakartlı (X2) ya da Athlon-64'lü Xeon sistemi nForce-4-SLI anakartlı sistem	i7525 anakartlı (X2) Xeon sistemi
Dezavantajları	2B sinyalinin Loop-Through kablosu üzerinden iletilmesi yüzünden kalite kaybı	Intel sistemleri aşırı pahalı Yüksek akım tüketimi Yüksek işletim gürültüsü	Intel sistemleri aşırı pahalı Yüksek akım tüketimi Yüksek işletim gürültüsü
Maliyet (komple)	1.500 Euro	5.000 Euro (Intel temelli) 1.500 Euro (AMD temelli)	5.000 Euro
Tekli grafik kartlarına karşılık 3B'de performans artışı	**yüzde 70'e kadar**	**yüzde 90'a kadar**	**yüzde 70'e kadar**

Pahalı eğlence: Bu işin mali külfeti bazen akıl almaz rakamlara ulaşabiliyor. Ancak Nvidia'nın nForce 4 SLI grafik yonga setli anakartları, çift 3B işlemcili PC'leri yakında tekrar erişilebilir kılacak.

PC FİYAT DANIŞMANI 12/2004

Güncel PC sistemleri

CHIP Test Merkezi her ay üç adet PC sistemi oluşturup bu sayfalardan sizlere duyuruyor. Ofis, Multimedya ve Profesyonel kategorilerine ayırdığımız bu PC sistemleri her kesimden kullanıcıya rehberlik etmeyi hedefliyor.

yaklaşık 600 $
Ofis PC

Kasa: 300 Watt güç kaynaklı Aopen H600

Anakart: Asus P4R800 Socket 478, ATI Radeon 9100 grafik, ses ve ethernet entegreli / MSI K7N2 Delta grafik, ses ve ethernet entegreli

İşlemci: Intel Celeron 2.6 GHz, AMD Athlon XP 2400+

Bellek: 256 MB Kingston DDR-RAM

Sabit Disk: 80 GB Seagate

Optik Sürücü: Samsung SW-252 CD yazıcı

Klavye+Fare: A4Tech Rechargeable Wireless Desktop

Yazılım: Microsoft Windows XP Home, Open Office

yaklaşık 1000 $
Multimedya PC

Kasa: 400 Watt güç kaynaklı Aopen H600

Anakart: Asus P4P800 i865 chipsetli ses ve ethernet entegreli / Abit KV7 Via KT600 ses ve ethernet entegreli

İşlemci: Athlon XP 3200+, Intel Pentium 4 3 GHz

Ekran Kartı: Asus Radeon 9600XT 128 MB

Bellek: 512 MB Kingston DDR-RAM

Sabit Disk: 120 GB Samsung SATA

Optik Sürücü: LG 8X DVD yazıcı

Klavye+Fare: A4Tech Rechargeable Wireless Desktop

Yazılım: Microsoft Windows XP Home, MS Works

yaklaşık 2.400 $
Profesyonel PC

Kasa: 420 Watt ChieftecN Dragon

Anakart: Abit IC7/ MAX III, Gigabit Ethernet, ses, S-ATA RAID

İşlemci: Intel Pentium 4 3.2 GHz 800 MHz FSB

Ekran Kartı: Asus V9999 Ultra Deluxe 256 MB

Bellek: 1 GB Corsair TWINX Pro DDR Ram 500 MHz

Sabit Disk: 160 GB Samsung SATA

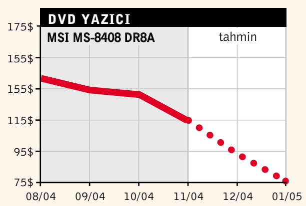
Optik Sürücü: Philips DVDR 1620

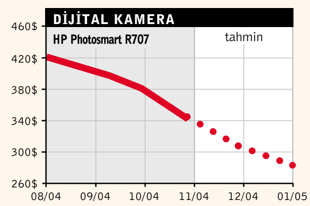
Klavye+Fare: Microsoft Wireless Desktop

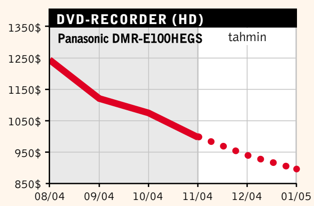
Yazılım: Microsoft Windows XP Professional

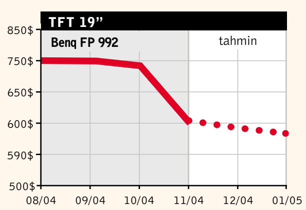
BİLEŞENLERDEKİ FİYAT DEĞİŞİMİ

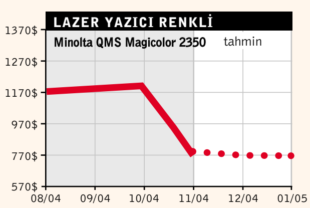
» Önümüzdeki iki ay için CHIP'in fiyat tahminleri

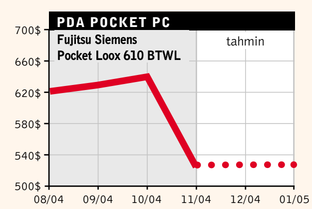

Fujitsu Siemens'in cep bilgisayarı Pocket Loox ani düşen fiyatıyla çok cazip görünüyor. Bununla beraber tüm branşlarda fiyatlar düşüş eğiliminde olsa da ihtiyaçları ertelememek mantıklı bir seçenek olacaktır. Lazer yazıcı almak isteyenler için de Minolta'nın geçen ay %30 civarında fiyat kırdığı yazıcısı dikkat çekiyor. Ayrıca HP'nin dijital kamerası da neredeyse 100 dolara yaklaşan fiyatıyla çok uygun görünüyor.

Diyagramlardaki fiyatlar ortalama fiyatları esas alır

Kaynak: CHIP

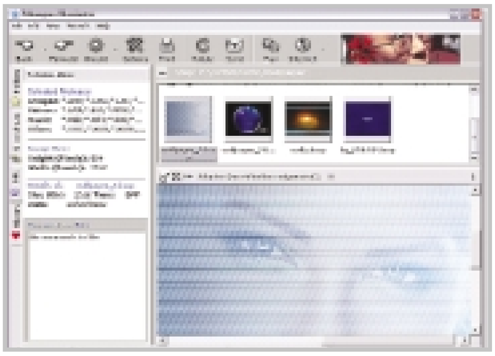

e-CHIP içeriği

Ocak 2005

Sizler için her ay özenle seçtiğimiz kullanışlı ve ilginç yazılımlarla dolup taşan eCHIP'lerin içeriklerini ve bu CD'lerde yer alan bazı yazılımlara dair açıklamaları bu sayfalarda bulabilirsiniz.

OCAK 2005 TAM SÜRÜMLERİ — Ashampoo PhotoIlluminator

Multimedya dosyalarınıza tam gaz!

Sabit diskinizin kuytu köşelerinde kaybolmuş tüm JPG, TIF, BMP ve benzeri grafik dosyalarınızı gün ışığına çıkarın! Ashampoo Photo Illuminator 2 ile tüm medya dosyalarınızı ve fotoğraflarınız emrinize amade. Böylelikle dijital fotoğraf koleksiyonunuzu kolaylıkla oluşturabileceksiniz.

Resimleri CD'ye yazın

Toplu işlem modunda dosyaları döndürebilir, boyutlandırabilir, dönüştürebilir ve isimlerini değiştirebilirsiniz.
Resimleri tam olarak ya da küçük resimler halinde, istediğiniz satır ve sütun sayısında basabilirsiniz.
En sevdiğiniz fotoğrafları fantastik ekran koruyucularına dönüştürebilir, e-postayla yollayabilirsiniz.
Masaüstünüzden ekran görüntüleri alıp e-postayla gönderebilirsiniz.

Google'dan bilgisayarınıza sabit disk

GMailDrive

Google birkaç yıl önce yaptığı bir atakla tüm arama motorlarının önüne geçmişti. Yaptığı yeniliklerle diğer rakiplerine de örnek oldu. Şimdi de Gmail adındaki yeni e-posta servisiyle yeni bir çığır açıyor. Henüz beta aşamasında olan Gmail'den bir hesabınız varsa GMail Drive tam size göre. 1.000 MB arşiv hakkı veren Gmail hesabınıza istediğiniz dosyayı kolayca gönderebilirsiniz. Nasıl mı? GMail Drive'ı kurduktan sonra *Bilgisayarım / My Computer* altındaki sürücülere GMail Drive ekleniyor. Daha sonra yapmanız gereken, sadece dosyanızı tutup Gmail sürücüsüne sürüklemek. Sonra e-posta hesabınıza baktığınızda kendi adınızdan gelen bir e-posta görüyorsunuz ve içinde de eklediğiniz dosyayı... Başka bir bilgisayar kullanıyorsanız ve o bilgisayarda da GMail Drive yüklü ise, sürücüye bağlandığınız anda dosyalarınıza erişebiliyorsunuz.
Sonuç olarak: Bir gün herkes Google kullanacak!

ECHIP'TE YENİLİKLER!

Artık daha renkli!
Yenilenen arabirimiyle daha kullanışlı bir hal alan eCHIP'te programlar yanında eğlenceli bölümler de yer alacak.

► **Flash oyunlar:** Bilgisayarınızla çalışırken birkaç dakikalık molalarınızda sizi eğlendirebilecek minik oyunlar artık her ay eCHIP'te yer alacak.
► **Film fragmanları:** Gösterime girecek olan filmlerin yüksek kalitedeki fragmanlarını eCHIP arabiriminden izleyebilir veya bilgisayarınıza kopyalayarak arşivleyebilirsiniz.
► **PCONLiNE:** Web sitesi tanıtımları, Studio Web+, Elektronik sözlük

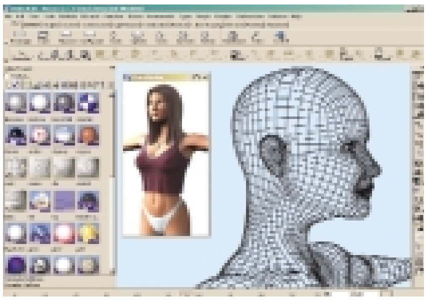
DİKKAT!

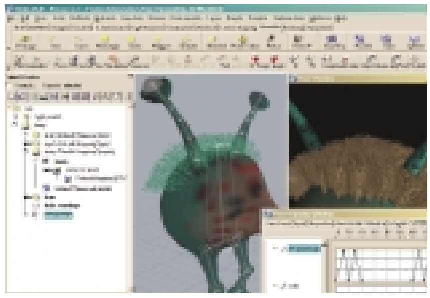
Çizik, kırık veya başka nedenlerden dolayı çalışmayan CD'lerinizi değiştiriyoruz. Bunun için **yardim@chip.com.tr** adresine adres ve telefon bilgilerinizi içeren bir e-posta gönderebilirsiniz.

Realsoft 3D SE

Üç boyutta maksimum boyut!

Kullanımı kolay bu üç boyutlu tasarım ve animasyon programı ile 3B artık evimize giriyor.

Üç boyutlu modelleme, animasyon ve kaplamalar hep ilgi çekmiştir. Çoğu tasarımcı da ileri düzeyde üç boyutlu tasarımlar yapmışlardır. Fakat öğrenmesi zor göründüğünden ve bu tip programların pahalı olmasından dolayı çoğu kişi de ilgilenememiştir. Bu ayki tam sürümlerimizden ilki Realsoft 3D. Üç boyutlu modeller, animasyonlar, kaplamalar ve efektler yaratmanızı kolaylaştıran, aynı zamanda profesyonel bir yazılım.

Ana özellikler

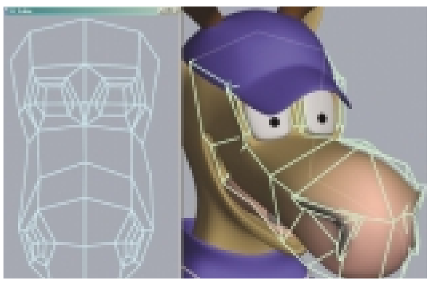
Programın ilk göze çarpan özelliği kolay kullanılabilir arayüze sahip olması. Modelleme yöntemlerinde shape, vertex, NURBS, CSG ve metaball çeşitlemeleri mevcut. Animasyonlarda yerçekimi, fizik modelleme, partikül ve manyetik kuvvetlerin hesabı yapılabiliyor. 64 bit ray tracing özelliği ile gerçeğe yakın görüntüler elde edilebiliyor. Ayrıca üç boyutlu boyama metoduyla modellerinizi daha detaylı işleyebilirsiniz.

Gelişmiş 3B efektler

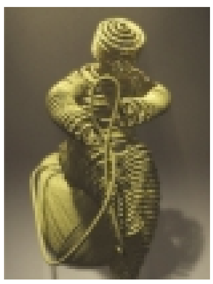
Modellemeniz ve animasyonunuz bittikten sonra çeşitli efektlerle çalışmalarınızı güçlendirebilirsiniz. Imaj, partikül, duman, ateş/patlama, blur ve lens flare gibi efektlerle çeşitli sanal ortamlar yaratabilirsiniz. Programın bir diğer önemli gelişmiş yönü ise kaplama yapacağınız materyalleri. Geometrik şekiller ile yamalar yaparak, metal, tahta, cam gibi malzemeleri gerçek görünümlerinde kaplayabilirsiniz.

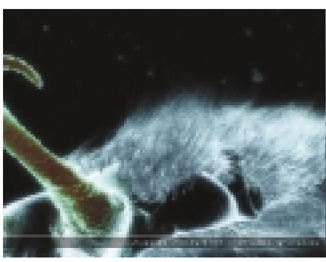
En son işlem kaplama

Duran bir objeyi bir kare olarak kaplayabileceğiniz gibi, hareketli animasyonları da kaplayabiliyorsunuz. Fakat programın SE versiyonunda animasyonlar sadece 4 saniyelik yapılabiliyor ve çözünürlük yüksek düzeyde tutulamıyor. Daha minimal işleriniz için kullanabilirsiniz. Özellikle ev kullanıcıları ve küçük işletmeler tasarımları için bu programdan yararlanabilirler.

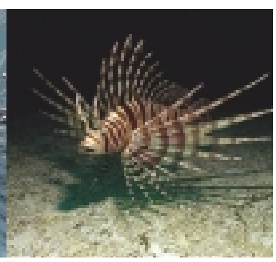

Yılın ürünleri

2004'ün En İyi Ürünleri

2003'e kıyasla 2004'te biraz daha canlılık kazanan bilişim sektörünün en başarılı ürünlerini, bu yıl da CHIP editörleri "yılın ürünü" ödülleriyle ödüllendirdi. Ürünleri seçerken dikkat ettiğimiz en önemli kriterler, diğer ürünler arasında farklı bir özelliğiyle sivrilmek veya teknolojik bir devrim gerçekleştirmekti. Toplam 60 adet yazılım ve donanım bu yıl CHIP editörlerinden ödül almayı başardı.

YILIN ÜRÜNLERİ

DONANIM

YAZILIM

Barış Alkım, Murat Karslıoğlu, Yavuz Şahin, Şahin Ekşioğlu, Ecevit Bıktım, Hakkı Alkan, Cem Şancı, Ufuk Yamankılıçoğlu, İlkay Zaman, Aytun Çelebi, Mahmut Karslıoğlu, Uğur Seven, Onur Seven

PDA
PALM TUNGSTEN T3

Bugüne dek daha çok minimalist ürünlerine aşina olduğumuz Palm ailesinin hızlı çocuğu Tungsten T3, 400 MHz'lik işlemcisiyle MP3 ve video zevkini cebinize taşıyor. Şık tasarımlı kapağı aşağı kaydırdığınızda, T3'ün yüksek kontrastlı ekranı görüntüyü 90 derece çevirip 320x480 çözünürlükte muhteşem bir sinema perdesine dönüşüyor. Yalnızca videoları izlerken değil, e-kitaplarınızı okurken, randevularınızı gözden geçirirken ve hesap tablolarını görüntülerken de geniş ekranın faydasını görüyorsunuz. Bluetooth ve IR destekli tüm diğer cihazlara ve cep telefonlarına bağlanıp internete de erişebilen T3'ün 64 MB'lık belleği SD/MMC kartlarla genişletilebiliyor.
Fiyatı: 495 $ + KDV
Bilgi için: www.palmone.com

PDA
ASUS MYPAL A620BT

Pocket PC 2003 işletim sistemiyle çalışan, 400MHz Intel Xscale işlemcili, 64 MB bellekli Asus MyPal, masaüstünüzdeki Windows'un tüm özelliklerini yanınızda taşımanızı sağlıyor. Ofiste sağ kolunuz olan tüm Microsoft üretkenlik yazılımları artık gömleğinizin cebi kadar yakın. Asus'un Bluetooth ve IR bağlantısıyla cep telefonlarına erişip web'de gezebilir, e-postalarınızı yatağınızdan çıkmadan yanıtlayabilirsiniz. Tek tuşla ses kayıt özelliği de bulunan Asus MyPal, Compact Flash kartlara depolayabileceğiniz filmlere, dokümanlara ya da MP3'lere dilediğiniz her yerde erişmenize olanak tanıyarak, kişisel dijital asistan kavramını multimedya keyfiyle bütünlüyor.
Fiyatı: 429 $ + KDV
Bilgi için: www.asus.com

EDİTÖRÜN SEÇİMİ

Barış Alkım
Editör

PDA VE CEP TELEFONU-HP IPAQ H6340

Akıllı telefonlar yüzünden kan kaybeden PDA pazarında, kimi PDA'lar da rakipleri cep telefonlarının özelliklerini sunan melez cihazlara dönüşüyor; böylelikle sizi cep telefonu taşıma zahmetinden kurtarırken, onların sunamadığı genişlikte ekran ve eksiksiz sanal klavye gibi avantajlarla ön plana çıkıyor. 168 MHz'lik TI OMAP işlemciye sahip olan iPAQ, sadece Bluetooth ve IR üzerinden GPRS bağlantısına ve internet erişimine izin vermekle kalmayıp, dahili WiFi özelliği ile 11MBit/s hızında kablosuz ağ bağlantısı sağlayabiliyor. Stereo MP3 de dinleyebileceğiniz ürüne 1.3 MP çözünürlüklü opsiyonel bir dijital kamera ve 1 GB'a kadar SD/MMC takmanız mümkün.

Fiyatı: 535 $+KDV
Bilgi için: www.hp.com

SES SİSTEMİ
CREATIVE GIGAWORKS S750

PC'lerde cılız stereo hoparlörlerle başlayan kaliteli müzik sevdası, çevresel ses için sayısı artan uydu hoparlörler ve yeri göğü inleten subwoofer'lardan oluşan ürünlerle devam ediyor. Cambridge Soundworks günlerinden bu yana büyük yol alan Creative de 70 Watt gücünde 7 hoparlör ve 210 Watt'lık subwoofer'dan oluşan ses sistemiyle benzersiz bir sinema, oyun ve müzik keyfi vaat ediyor. Creative MP3 çalarlara özel MPort girişi de içeren sistem, 5.1 ve 6.1 uyumlu ses kartlarında bile upmix sayesinde 7.1 ses kalitesi yaşatıyor. SB Audigy 2 ZS gibi gerçek 7.1 destekli bir ses kartınız varsa LucasFilm onaylı THX ile kulaklarınızın pasını silebilirsiniz.
Fiyat: 560 $ + KDV
Bilgi için: www.creative.com

SABİT DİSK
SAMSUNG SP1614C

160 GB kapasiteli disk, 8 MB tampon belleğe sahip. Performans açısından ortaya koyduğu tablonun başarılı olması bir yana, ekonomik açıdan da cazip olması, bu diski ayrı bir yere koyuyor. Megabyte başına düşen maliyetin düşük olması, yüksek performans değerleri ile birleştiğinde ortaya tek kelimeyle mükemmel bir sabit disk çıkarıyor. Başarılı performans bir yana, çalışma sırasında çok fazla ısınmaması ve sessizliği, diski cazip kılan diğer özellikler arasında. SATA arabirimi gittikçe yaygınlaşıyor. SATA'nın, donanım üreticilerinin desteğini önemli ölçüde arkasına aldığı şu günlerde, Samsung SP1614C kesinlikle akıllıca bir seçim.
Fiyatı: 105 $ + KDV
Bilgi için: www.samsung.com

TARAYICI
EPSON PERFECTION 3170

İddialı tasarımıyla spor otomobilleri çağrıştıran Epson Perfection 3170 Photo, en sık gerçekleştirilen tarama işlemlerinde, yani 200 ve 300 dpi'da oldukça başarılı. Tarayıcı 3.200 x 6.400 dpi'lık optik çözünürlüğe sahip. Zengin özellikleri, onu ufak tefek ya da hafif olmaktan alıkoyuyorsa da şık tasarımı bu durumu sorun olmaktan çıkarıyor. Film tarama ünitesindeki 12 çerçeve sayesinde dialarınızı teker teker taramaktan kurtuluyorsunuz. Bu özellik diğer rakiplerin çoğunda bulunmuyor. Kuşkusuz bu tarayıcı nispeten yüksek fiyatıyla sadece en iyisini isteyen profesyonel kullanıcılar için doğru adres.
Fiyatı: 249 Euro + KDV
Bilgi için: www.epson.com

EDİTÖRÜN SEÇİMİ

Murat Karslıoğlu
Editör

DİZÜSTÜ PC - ASUS M6N

Asus'un bu modeli, Centrino konseptine yabancı olan kaba ve düşük pil ömürlü rakiplerine iyi bir ders veriyor. M6N'i yılın dizüstü bilgisayarı seçmemizdeki en büyük etken, masaüstü bilgisayarı aratmaması ve pil ömründen yakınan kullanıcılara 5,5 saatlik çalışma süresi sunuyor olması. 15,1 inçlik görüntü alanı 1.400 x 1.050 çözünürlükte görüntü sunuyor. M6N, 1.7 GHz Intel Centrino işlemciye, 512 MB DDR bellek ve 60 GB sabit diske sahip. ATI Mobility Radeon 9700 ekran kartı ve DVD+/-R yazıcısı ile gerçekten bir hayli güçlü bir ürün.
Fiyatı: 1.999 $ + KDV
Bilgi için: www.asus.com

SABİT DİSK
SEAGATE BARACUDA 7200.7 PLUS ST3200822A

Seagate'in bu modelinin başarısının temelinde ortalama veri aktarım hızının yüksekliği yatıyor. 8 MB tampon belleğe sahip olan disk, paralel ATA mimarisinin yüz akı olarak dikkat çekiyor. Yüksek performansına rağmen ısınma sorunu olmaması ve gürültü seviyesinin ortalama değerleri aşmaması, bu diskin diğer artıları arasında. Ayrıca performans açısından en üstte yer alan bir sabit diskin bu kadar uygun bir fiyata satılıyor olması da ürünü ön plana çıkarıyor. 200 GB kapasiteli disk, günümüz ihtiyaçları dikkate alındığında ideal görünüyor. Eğer son zamanlarda yeni bir sabit disk satın almayı düşünüyorsanız, kapasitesinin arkasına saklanmadan yüksek performansıyla dikkat çeken bu diski beğeneceksiniz.
Fiyatı: 142 $ + KDV
Bilgi için: www.seagate.com

MP3 ÇALAR
CREATIVE MUVO2 FM

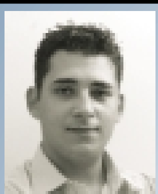
Yeni Muvo2 daha başarılı: Creative'in Muvo serisi ilgi görmeye devam ediyor. 4,5GB kapasiteli Muvo2'nin ardından piyasaya sürülen 5 GB kapasiteli Muvo2, bir önceki modelin dezavantajlarından arındırılmış. Radyo seçeneği uzaktan kumandaya değil, ürünün bizzat kendisine dahil edilmiş. Ürünle birlikte gelen uzaktan kumanda oldukça kullanışlı. 5 GB kapasite ise sadece MP3 dosyalarınıza değil her türlü film, veri vesaire dosyalarınıza ev sahipliği yapabilecek kadar geniş. 5 GB kapasite, dahili radyo, yüksek ses kalitesi, mükemmel bir dış tasarım. Kulağa hoş geliyor değil mi? Muvo2 FM, bir MP3 çalar cihazından bekleyebileceğiniz özelliklerin çoğunu size sunuyor.
Fiyatı: 359 $+KDV
Bilgi için: www.creative.com

MP3 ÇALAR
SANDISK CRUZER MICRO & MP3 COMPANION

Sandisk USB bellek takıldığında çalışır hale gelen Micro MP3 Companion, bilgisayara takıldığında herhangi bir kuruluma ihtiyaç duymadan sistem tarafından tanınıyor. Arabirime baktığımızda, tek tuş ile tüm özelliklere ulaşımın mümkün olduğunu görüyoruz. Bu da bir gömlek ya da pantolon cebinde rahatlıkla taşınabilecek bu cihazın, kolayca kontrol edilebilmesini sağlıyor. Tekrar ve karışık çalma gibi klasik özelliklere ek olarak başarılı bulduğumuz özellikleri klasör çalması, ID etiket özelliğini desteklemesi ve bu sayede ekrandan şarkı ve sanatçı adının görülebilmesi. Ürün bizi 1 GB kapasitesi ile de etkilemeyi başardı.
Fiyatı: 170 $+KDV
Bilgi için: www.sandisk.com

EDİTÖRÜN SEÇİMİ

Yavuz Şahin
Editör

MP3 ÇALAR - IRIVER H320

20 GB'lik Jukebox: Iriver H320, 20 GB kapasitesi olan bir MP3 çalar. MP3'lerinizi çalmasının yanı sıra dosya taşıma işlemi de yapabiliyorsunuz. Benzeri ürünler gibi bir programa bağlı değil, USB bağlantısıyla doğrudan erişime sahip. 2.0 inç 260.000 Renk LCD Ekran, MP3 formatında doğrudan ses kaydı ve FM radyodan kayıt, MP3, OGG, WMA, ASF, JPG, BMP dosya desteği, dijital kameralara doğrudan bağlanabilme ve aktarabilme (OTG), dahili Li-on Pil ile 16 saat kullanım, sayabileceğimiz birçok özelliğinden yalnızca birkaçı. Ayrıca Iriver H320'ye firmware güncellemesi yapılabiliyor. Gerek tasarımı, gerekse de kalitesi ile piyasada en çok tutulan MP3 çalarlar arasına girmeye aday.
Fiyatı: 535 $+KDV
Bilgi için: www.iriver.com

DIVX OYNATICI
KISS DP-470

Gelişmiş özellikli DVD oynatıcılar kullanıcılara Divx formatındaki filmleri izleme rahatlığı sunuyorlar. DivX filmlerin görüntü kalitesini tartışmaya gerek yok, buna bir de fiyat cazibesi eklenince DVD ve VCD filmlerden vazgeçebiliyoruz. İşte gelişmiş özellikli DVD oynatıcılar biri olan Kiss DP-470, DVD, MPEG-4, DivX, XviD, CD, MP3, Ogg Vorbis, CD-RW, DVD+-RW formatındaki hemen hemen tüm filmleri destekliyor. Kullanımı ve kurulumu çok rahat, cihazı TV'ye bağlayıp medyayı içine koymanız yeterli. Altyazıyı sizin seçmenize gerek yok, Kiss bunları otomatik olarak açıyor. Kiss DP-470, gelişmiş özellikleri ve çoklu format desteği ile film tutkunlarına iyi bir çözüm sunuyor.
Fiyatı: 419 Euro + KDV
Bilgi için: www.kiss-technology.com

MÜREKKEP PÜSKÜRTMELİ YAZICI
HP DESKJET 6840

802.11g bağlantısı sayesinde, yazıcıyı kablosuz ağ ortamlarında ya da mevcut ağ bağlantısında network kablosu aracılığıyla kullanmak mümkün. 32 MB bellekle donatılmış olan yazıcı, gerek hızıyla gerekse baskı kalitesi testlerinde gösterdiği başarıyla beğenimizi kazandı. Ayrıca tasarımının da şık olduğunu söyleyebiliriz. Çift taraflı baskı yapabilme özelliği de olan Deskjet 6840, bu sayede kolayca broşür ya da kitapçık basabiliyor. 150 sayfa kağıt kapasiteli bir tepsiye sahip olan yazıcı, maksimum 4.800x1.200 piksel baskı çözünürlüğünü destekliyor. HP Deskjet 6840, hem tasarımı hem de baskı hızı ve kalitesiyle, kaliteli bir mürekkep püskürtmeli yazıcı arayan okuyucularımızı için ideal.

Fiyatı: 240 $ + KDV
Bilgi için: www.hp.com

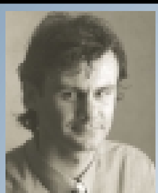
MÜREKKEP PÜSKÜRTMELİ YAZICI
CANON PIXMA 1500

İki adet kartuşa sahip olması baskı maliyetini yükseltse de, eğer ne olursa olsun uygun fiyatlı bir mürekkep püskürtmeli yazıcı arıyorsanız Canon Pixma IP1500'e bir göz atmanızda fayda var. Fiyat/performans oranı konusunda takdire şayan bir tablo çizen Pixma 1500 ile gayet uygun bir fiyata, hem günlük baskı işlerinizi yapabilir hem de fotoğraf baskısı için üretilen kağıtlardan kullanarak kendi fotoğraflarınızı basabilirsiniz. 4.800 x 1.200 dpi baskı çözünürlüğünü destekleyen yazıcı, USB arabirimini kullanıyor. 100 adet kağıt alabilen bir tepsiyle satışa sunulmuş olan ürün, sempatik tasarımıyla da pek çok okuyucumuzun dikkatini çekmeye aday.

Fiyatı: 66 Euro + KDV
Bilgi için: www.canon.com

EDİTÖRÜN SEÇİMİ

Şahin Ekşioğlu
Yazı İşleri Şefi

ADSL MODEM - AIR TIES RT210

Tamamen Türk mühendislerinin tasarımı olan AirTies RT-210, bu açıdan önemli bir avantaja sahip. Zira ürün Türk Telekom'un mevcut altyapısı dikkate alınarak yaratılmış. Gerek ev, gerekse ofis ortamındaki kablolu (4 adet LAN portu mevcut) ya da kablosuz ağlarda (802.11b/g) yüksek performansla çalışan bu ağ geçidi (gateway) cihazı, sadece ADSL modem değil, gelişmiş yönlendirici ve güvenlik duvarı özellikleriyle de dikkat çekiyor. SNMP desteği sayesinde uzaktan yönetilebilme özelliği ve SPI sayesinde paket trafiğinin sürekli izlenerek, sadece yerel ağınızda çalışan programların internet trafiği oluşturması sağlanıyor. Böylece birçok internet saldırısına karşı kullanıcılar korunmuş oluyor.

Fiyatı: 149 $ + KDV
Bilgi için: www.airties.com

ADSL MODEM
ZYXEL PRESTIGE 660

Üzerinde bulunan 4 adet LAN portu ve Wireless LAN desteği ile hem kablolu hem de kablosuz ağlarda çalıştırılabilen Zyxel Prestige 660, kurumsal kullanımda ön plana çıkan güvenlik ihtiyacını, Denial of Service'e karşı koruma özellikleri ve güvenlik duvarı (firewall) aracılığıyla karşılıyor. Web ve Telnet üzerinden yapılandırılabilmesinin yanında Zyxel Prestige, UPnP desteği ile işletim sisteminden bağımsız, kolayca tanıtılabiliyor. Zero Configuration Technology sayesinde hiçbir ayar gerektirmeden hemen internete erişmeyi mümkün kılan bu ADSL modemde ayrıca PPPoE desteği de bulunuyor. Yani bağlantıyı sağlamak için herhangi bir yazılım kurmaya, protokol yüklemeye gerek kalmıyor.

Fiyatı: 169 $ + KDV
Bilgi için: www.zyxel.com

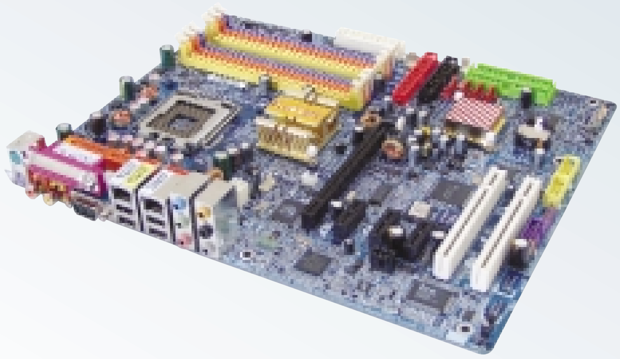

ÇOK İŞLEVLİ BASKI
EPSON STYLUS PHOTO RX600

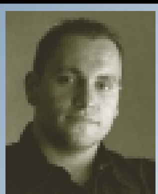
RX600, USB 2.0 arabirimiyle yüksek baskı ve tarama hızları sağlıyor, dakikada 16 sayfa renkli, 17 sayfa siyah beyaz çıktı verebiliyor. Tarama işlemi ise 2.400 x 4.800 dpi çözünürlük ve 48 bit renk derinliğinde 4.8 ms/çizgi hızında gerçekleşiyor. Bu değer piyasada bulunan birçok tarayıcınınkiyle aynı değerde. RX600'ün tarayıcı özelliği bununla da sınırlı değil: 35 mm film ve slayt da tarayabilen ürün, eski fotoğrafları ve filmleri de dijital ortama aktarabiliyor. Ürünün bir başka özelliği, hepsi bir arada çözüm sayesinde yalnızca yerden tasarruf etmekle kalmayıp fotoğraf basmak için bilgisayar kullanma zorunluluğunu da ortadan kaldırması.
Fiyatı: 260 Euro + KDV
Bilgi için: www.epson.com

INTEL ANAKART
GIGABYTE GA-8GPNXP DUO

Intel, yeni nesil işlemciler ile birçok değişikliğe gitti; bu değişikliklerden biri de yeni yonga setiyle DDR2 modüllerinin desteklenmesi. Elimize ulaşan i915 ve i925 yonga setli anakartlarda da bunu görmüştük. Bununla birlikte, Gigabyte'ın GA-8GPNXP Duo modeli hem DDR hem de yeni nesil DDR2 belleklerini desteklemesiyle ilgi odağı oldu. UltraATA 133 RAID'in yanı sıra 4 SATA girişi, Firewire 1394a/1394b ve 2 Gigabit Ethernet portuna sahip olan ürün, 802.11b/g standardını da PCI arabiriminden destekliyor. Gigabyte anakartlarda görmeye alıştığımız ve gerilimi kontrol eden DPS modülü bu üründe de mevcut, üstelikişlemciye binen yükü de gösteriyor.
Fiyatı: 200-235 $ + KDV
Bilgi için:www.giga-byte.com

EDİTÖRÜN SEÇİMİ

Ecevit Bıktım
Editör

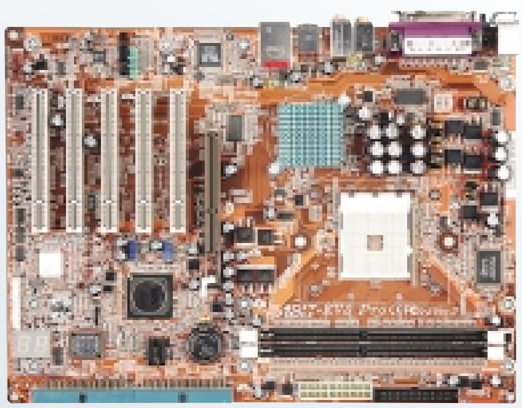
ANAKART - ASUS P5AD2 PREMIUM

P5AD2 Premium, yakın gelecekteki değişimleri en iyi şekilde benimseyen ve Intel'in i925 yonga setini içeren bir anakart. İşlemciyle bellek arasındaki veri aktarımını Hyper Path2 teknolojisiyle kontrol eden ürün, bu sayede kuzey köprüsünün işlemci ve belleklerle eşgüdümlü çalışmasını sağlıyor. Bu da işlemci ile bellek arasındaki gecikmeyi düşürüp sistemin daha hızlı çalışmasına olanak tanıyor. Bu üründe beğendiğimiz diğer bir özellik olan Stack Cool ile fan yerine fazladan bir PCB katmanına yer verilerek yonga setinin soğuması sağlanmış. Buna ek olarak Mosfet devresinde de pasif soğutucular kullanılarak sessiz ve etkili bir soğutma elde edilmiş.
Fiyatı: 310 $ + KDV
Bilgi için: www.asus.com

AMD İŞLEMCİLER İÇİN ANAKART
ABIT KV8 PRO 3RD EYE

Anakarta ikinci bir entegre işlemci olarak tanımlanan ve donanım kontrolünü sağlayan µGuru teknolojisiyle dikkat çeken Abit, şimdi de 3rd Eye teknolojisi ile karşımıza çıktı. 3rd Eye, PC'nin işlemci hızını, ısısını, fan dönüş hızını ve gerilim değerlerini USB bağlantısı ile haberleştiği LCD ekranında gösteren bir teknoloji. Burada amaç, sistemin bilgilerine en meşgul anında bile erişebilmek ve makineyi daha fazla performans için tetiklemek. Bu kuşkusuz overclock tutkunlarının işine yarayan bir özellik. Çünkü zaten oldukça iyi bir performansa sahip olan bu anakart, tek tuşa basmak suretiyle daha yüksek performans değerlerine çıkartabiliyor.
Fiyatı: 117 $ + KDV
Bilgi için: www.abit.com.tw

KASA
AOPEN H600B

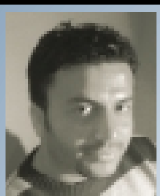
Bilgisayarının hızlı olmasını, belli bir süre en yeni oyunları ve programları rahatlıkla çalıştırmasını arzu edenler gayet iyi bilirler ki kasa seçimi, en önemli tercihlerden biridir. Piyasada dış görünüşüne aldanıp da alınan kasaların daha sonra telafisi mümkün olmayan hatalara yol açtığı göze alınırsa, Aopen H600B, hem dış görünüşü hem de performansı açısından favorimiz olmayı hak ediyor. Yan tarafının bir bölümünün cam olması ve flüoresan lamba içermesi göze hitap ederken, 9 genişleme yuvası ve 300Watt'lık güç kaynağı ile de üstün performansını ortaya koyuyor. Tornavidaya gerek kalmadan kasanın içinin kolayca açılabilmesi de en büyük avantajlarından.
Fiyatı: 81$ + KDV
Bilgi için: www.aopen.com

WEB KAMERASI
PHILIPS TOUCAM2

Ülkemizde, ADSL hatlarının neredeyse isteyen herkesin kullanımına açılması ile beraber, internet kültüründe de çaplı değişiklikler yaşanmaya başladı. Önceleri sadece yazı ile iletişim kuran bilgisayar kullanıcıları, hızlı internet bağlantıları aracılığıyla görüntülü sohbetin keyfini çoktan çıkarmaya başladılar bile. Editörlerimizin web kamerası seçimlerinde liste başı olan Philips Toucam Pro 2, gerçekten bu yerini hak edecek özelliklere sahip. 1,2 Megapiksellik fotoğraf çekiminin yanı sıra 640*480 çözünürlükteki video çekimiyle, bir web kamerasından beklediğiniz her şeyi en iyi şekilde sunuyor.
Fiyatı: 90$ +KDV
Bilgi için: www.philips com

EDİTÖRÜN SEÇİMİ

Hakkı Alkan
Editör

KULAKLIK - SENNHEISER PC 150

Müziğin veya oyun seslerindeki heyecanın keyfine sonuna kadar varmak istiyorsanız komşularınızı ve ofisteki arkadaşlarınızı rahatsız etmeden de kullanabileceğiniz bir kulaklık olan Sennheiser PC150, özellikle de oyun severler için geliştirilmiş harika bir seçim. Bir kere taktığınızda bir kez daha bırakmak istemeyeceğiniz bu donanımın diğer rakiplerinden bir diğer farkı da çok uzun süre rahatlıkla kullanılabilmesi. Kulaklıktaki başarı, kendisini mikrofonda da gösteriyor. Ürün rahatsız edici seslerden arındırılmış berrak sesi, bilgisayarınıza en net haliyle iletiyor.
Fiyatı: 70 Euro + KDV
Bilgi için: www.sennheiser.com

KLAVYE/FARE SETİ
LOGITECH - KABLOSUZ DESKTOP MX KB/MOUSE

Bilgisayarınız ne kadar mükemmel olursa olsun, onunla olan iletişiminizi klavye ve fare ile gerçekleştiriyorsunuz. Ve klavye/fare setiniz ne kadar iyiyse, bilgisayarınıza olan hakimiyetiniz de aynı oranda iyi oluyor. Size zaman kazandırmasının yanı sıra, ergonomik tasarımı ile de uzun süre dar alanda kısa hareketler yaptığınız bu küçük cihazlarla, farkında olmadan sağlığınızı da ortaya koymuş oluyorsunuz. Logitech - Kablosuz Desktop MX, hem kullanıcısına kazandırdığı zaman, hem de bilgisayara daha kolay hükmetmenin verdiği keyif ile bu kategorideki tercihimiz oldu. Kabloların karmaşasından uzak hassas bir fare ise, bu bütünün en önemli parçası.
Fiyatı: 129$ +KDV
Bilgi için: www.logitech.com

PROJEKSİYON CİHAZI
BENQ PB6100

Ev sineması kurmak isteyenler için ekonomik ve etkili çözümlerden biri de projektörler. Fiyatları binlerce doları bulan dev ekran televizyonlar yerine, bir perde ve bir projektör cihazı ile bin doların biraz üstünde bir fiyatla görüntü bileşenleri kurulabilir. Üstelik sinemayı perdeden seyretmenin keyfi de bu çözümün avantajı. BenQ'nun PB6100 modeli, küçük ofisler veya evler için oldukça gelişmiş teknik özellikler barındıran, son derece uygun fiyatlı bir projektör olarak dikkat çekiyor. Gelişmiş DLP DDR teknolojisi ile yüzde 20 daha fazla parlaklık sağlayabildiği için, tam karartılamamış odalarda daha iyi sonuç veriyor ve ampul ömrü de üç bin saate kadar uzayabiliyor.
Fiyatı: 1270 $ + KDV
Bilgi için: www.beng.com

TUNÇMATİK 1200VA LINE INTERACTIVE
KESİNTİSİZ GÜÇ KAYNAĞI

Voltaj düşmeleri veya elektrik kesilmeleri, verilere olduğu kadar donanıma da zarar verebilir. Kesintisiz güç kaynağı seçiminde ise dikkatli olmak gerekir. 500-600 VA kapasiteli modeller, genellikle voltaj oynamalarını bilgisayara yansıtmayacak regülatör özellikleri için tercih edilirken, elektrik kesintisi sırasında verileri kaydedip bilgisayarı kapamak için on dakikaya kadar kullanım izni de verir. Tunçmatik'in 1200VA modeli, dijital ekranı, topraklı prizi, CPU kontrolü, aşırı yük/kısa devre koruması, CCCV akü şarj teknolojisi 165-265V voltaj regülasyonu, modem ve ağ koruması ile hem güçlü hem de ekonomik bir model olarak beğeni topluyor.
Fiyatı: 179 YTL
Bilgi için: www.tuncmatik.com

EDİTÖRÜN SEÇİMİ

Cem Şancı
Haber Müdürü

HAUPPAUGE WINTV-PVR-USB2 - TV KARTI

Televizyon kartı, zamanını bilgisayar başında geçirenler için en önemli bileşenlerden biridir. Haberleri, dizileri, filmleri, belgesel programlarını izleyemeseniz de kaydedebilir veya izlerken ara verip, kaldığınız yerden izlemeye devam edebilirsiniz. Ayrıca FM radyo kanallarını da dinlemeye izin veren uzaktan kumandalı WinTV-PVR-USB2, harici bir ürün olduğu için, kasayı açacak kadar bir uzmanlık gerektirmeden kolayca USB arabirimi üzerinden bilgisayara bağlanabilir. Bilgisayarınızı televizyona bağlayarak TV yayınlarını geniş ekran televizyonda seyrederken kayıt ve duraklatma gibi, sadece yüksek fiyatlı televizyonlarda bulunan birtakım özelliklerden de yararlanabilirsiniz.
Fiyatı: 200 $ + KDV
Bilgi için: www.hauppauge.com

SES KARTI
CREATIVE AUDIGY 2 ZS

Creative Audigy 2 ZS daha çok "oyunculara"hitap ediyor, bunun yanında 7.1 kanal çevresel ses desteği ve yeni DVD özellikleri sunuyor. Platinium serisinde ise ek olarak harici I/O modülü bulunuyor ve bu sayede de çok kanallı olarak ASIO 2.0'da 24 bit / 96 Khz'de düşük gecikmeli kayıt imkanı sağlıyor. Sound Blaster Audigy 2 ZS-Serisi kartları THX sertifikasına sahip. Bu özellik, DVD filmlerdeki Advanced Resolution DVD-Audio, Dolby Digital EX ve DTS ES sesleri çözebildiğini gösteriyor. EAX desteği de yeni bir isim altında temsil ediliyor: EAX 4 Advanced HD. Eskiye oranla bu sürümde ses kalitesi artırılmış.
Fiyatı: 115 $ + KDV
Bilgi için: www.creative.com

DVD YAZICI
LG GSA-4120B

LG'nin GSA-4120B DVD yazıcı modeli "Super Multi Writer" unvanını boşuna taşımıyor ve zamanının ötesinde özelliklere sahip. Çift katmanlı (double layer) ve DVD RAM da dahil olmak üzere her türlü DVD medyasına kayıt yapabilen cihaz yüksek hızı, hata düzeltme performansı ve fiyatıyla da kendi kategorisinde yılın ürünü olmayı hak ediyor. LG GSA-4120B, 8x DVD-R ve DVD+R disklere yaklaşık sekiz dakikada çok iyi bir hata düzeltmeyle kayıt yapabilirken, henüz piyasada bulunmayan gerçek 12x medyaları yaklaşık 6:30 dakikada yazabiliyor. DVD-RAM diskler 5x hızında 40 dakikada yazılırken, çift katmanlı bir DVD+R DL disk ise yaklaşık 44 dakikada kaydediliyor. Ürün gerçek gücünü ancak yüksek hızlı yazılabilir DVD+R medyalarla gösterebiliyor.
Fiyatı: 80 $
Bilgi için: www.lge.com

EKRAN KARTI
ASUS V9999 ULTRA DELUXE

Nvidia'nın günümüzdeki en hızlı grafik yongası GeForce 6800 Ultra ile donatılmış olan ekran kartı, 16 adet paralel piksel pipeline ile özellikle en yeni üç boyutlu oyunları görsel bir şölene dönüştürüyor. Kartın yüksek 3B performansının yanında en önemli özelliğinden biri de ince yapısı sayesinde sadece AGP slotunu işgal etmesi ve komşu yuvaları bloke etmemesi. Tek dezavantajı biraz fazla gürültülü çalışması (yaklaşık 5,7 sone) olan kart, özellikle bütçesi geniş oyun fanatiklerine hitap ediyor. 256 bit bant genişliğinde 256 MB GDDR3 bellek, 2 adet DVI-I ve S-Video çıkışlarına sahip kart, 400 MHz'lik güçlü bir RAMDAC'la donatılmış.
Fiyatı: 510 $
Bilgi için: www.asus.com

EKRAN KARTI
HIS EXCALIBUR RADEON X800 PRO ICEQ II

Üst uç bu ekran kartının en dikkat çeken özelliği, komşu PCI yuvasını da işgal eden, Arctic firmasının ürettiği dev soğutucusu. Özellikle overclock fanatikleri için çok yüksek bir potansiyel sunan bu soğutucu sayesinde kartı 580 MHz yonga frekansında ve 1.100 MHz GDDR3 bellek frekansında stabil bir şekilde çalıştırabiliyorsunuz. Overclock sonucunda kart %15-%20 arasında hızlanıyor. Fanın çıkardığı gürültü (1,9 sone) kulakları tırmalamıyor. Yüksek çözünürlüklerde ve gürültüsüz bir şekilde oyun oynamak isteyenler için HIS Excalibur Radeon X800 Pro IceQ II en iyi seçimlerden biri. Kartın üzerinde ayrıca harici cihazlarla bağlantı ve kayıt imkanı sağlayan Video-In girişi mevcut.
Fiyatı: 718 $
Bilgi için: www.hightech.com.hk

DVD/CD-RW COMBO
MSIXA52P(MS-8452T)

52x24x52x16x hızlarında çalışan yazıcının ön kapağı değiştirilebiliyor. MSI XA52P'nin kutusundan 3 farklı renkte kapak çıkıyor. Estetik kaygıların ön plana çıkmasıyla birlikte MSI da ürününe hoş bir eklenti yapmış. En önemli özelliği olan yüksek performansı ve hoş tasarımı bir yana, fiyatının makul olması da onu cazip kılıyor. PowerDVD ve Nero yazılımlarıyla gelen ürünün kutusundan boş CD çıkmıyor. Eğer anakartınız seri ATA arabirimini desteklemiyorsa PCI arabirimini kullanan bir seri ATA kartınız olması şart; aksi takdirde bu ürünü kullanamazsınız.
Fiyatı: 56 $
Bilgi için: www.msi.com.tw

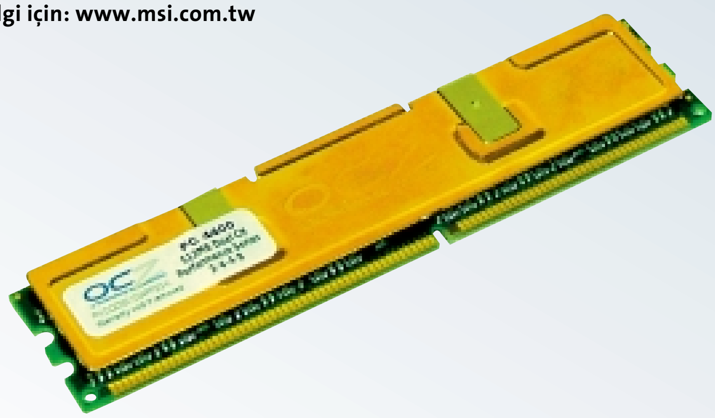

EKRAN KARTI
MSI NX6800-TD128

MSI'in Nvidia GeForce 6800 yonga setli NX6800 ekran kartı, her ne kadar 6800 Ultra modelleriyle boy ölçüşemese de, ödediği her kuruşun karşılığını almak isteyenler için rakipsiz bir fiyat/performans oranı sunuyor. Üst uç Ultra modellere göre yaklaşık yarı yarıya daha ucuz olan bu model 325 MHz yonga ve 350 MHz bellek frekansında çalışsa da, her türlü güncel oyunda fazlasıyla yeterli bir 3B performansı sunuyor ve cebinizi fazla yakmıyor. Büyük ve yavaş çalışan soğutucu fanı sayesinde fazla gürültü koparmayan kartla birlikte aynı zamanda birçok tam sürüm oyun geliyor.
Fiyatı: 329 $
Bilgi için: www.msi.com.tw

RAM
OCZ DDR PC4400

DDR560 spesifikasyonuna sahip OCZ DDR PC4400 çift kanal bellek kiti, maksimum bellek performansı ve kararlılığı arayanlar için ideal bir çözüm. Bu hıza ayak uydurabilecek anakart ve işlemci bulmak kolay olmasa da, geleceğe yatırım yapmak isteyenler ve maksimum performans için yüksek maliyeti gözden çıkaranlar bu bellek kitinden fazlasıyla memnun kalacaklar. OCZ performans serisi PC4400 bellekler özel olarak Intel i865 ve i875 yonga setli anakartlarda HyperSpeed teknolojisi ile yüksek performansta çalışmak üzere üretilmiş ve 550 MHz bellek frekansında CL 3-4-4-8 gibi düşük bellek erişim sürelerinde çalışabiliyorlar.
Fiyatı: 200 $
Bilgi için: www.ocztechnology.com

EDİTÖRÜN SEÇİMİ

Ufuk Yamankılıçoğlu
Genel Yayın Yönetmeni

İŞLEMCİ - AMD ATHLON 64 4000+

64 bit teknolojisini masaüstü sistemlere taşıyan AMD, Athlon 64 işlemcileriyle bu sene en büyük rakibi Intel karşısında önemli başarılara imza attı. Clawhammer çekirdekli en yeni Athlon 64 modeli 4000+, 1 MB L2 önbelleği ve 105,9 milyon adet transistoruyla dikkat çekiyor. 2,4 GHz reel saat frekansına sahip işlemci, uygulamalarda eşdeğer P4 rakiplerine az farkla geçilse de, özellikle yüksek işlem gücü gerektiren oyunlarda gerçek performansını gösteriyor ve tüketiciler için en başarılı çözüm olarak karşımıza çıkıyor. Yüksek fiyatına rağmen 64 bit teknolojisini son kullanıcıların kullanımına sunan Athlon 64 işlemciler bu özellikleriyle yılın ürünü ödülünü fazlasıyla hak ediyorlar.
Fiyatı: 729 $
Bilgi için: www.amd.com

BAREBONE
SHUTTLE - XPC SB75G2

2004'ün en önemli ve popüler konseptlerinden biri olan barebone media PC'ler giderek yaygınlaşıyor. Estetik görünümleri, kompakt yapıları ve zengin işlev kapsamıyla bu cihazlar oturma odalarının vazgeçilmez cihazlarından biri olma yolunda. Shuttle XPC barebone sistemleri, zengin aksesuar çeşitleri ve şık tasarımlarıyla büyük ilgi görüyor. Pentium 4 Prescott destekli i875P yonga setine sahip XPC SB75G2, çift kanal DDR 2 GB bellek desteği, gigabit ethernet, 6 kanal ses, Seri-ATA-RAID 0 desteği ve siyah kasasıyla dikkatleri çekiyor. Gelecekte de terfisi kolay bir mini PC düşleyenler için en uygun seçim olan Shuttle XPC SB75G2, şüphesiz bu yılın en iyi ürünlerinden biri.
Fiyatı: 345 $
Bilgi için: www.us.shuttle.com

DVD KAYDEDİCİ
PHILIPS HDRW720

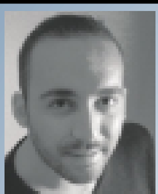
Philips'in sabit diskli HDRW720 DVD kaydedicisi, televizyonda dilediğiniz yayını kaydedip, yıllar sonra bile dijital kalitede izleyebilme olanağı sunuyor. HDRW720 sabit diskli DVD kaydedici 80 GB kapasitesiyle 130 saate kadar TV kaydı yapabiliyor. Yüksek hızda i.LINK dijital bağlantı ile DVD'ye tek tuşla aktarabiliyor. DVD-RW, VCD, MP3-CD, CD-R/RW gibi medya desteği veren ürün, DVD, VCD ve MP3 dosyalarını da oynatıyor. Bu sabit diskli DVD kaydedicinin önemli bir diğer özelliği de çok geniş dahili belleği sayesinde, canlı olarak izlediğiniz TV yayınını istediğiniz zaman geçici olarak durdurup, daha sonra kaldığınız yerden izlemeye devam etme olanağı sunması.
Fiyatı: 700 Euro + KDV
Bilgi için: www.philips.com

RENKLİ LAZER YAZICI
XEROX PHASER 6100

Ayda ortalama 35.000 sayfa baskı hacmine sahip olan Phaser 6100'in baskı hızı, tam renkli baskı için dakikada 5, siyah beyaz baskı için ise dakika 20 sayfa. A4 boyutunda renkli lazer yazıcı olan Phaser 6100, kağıdın iki tarafına da otomatik baskı (duplex) yapabiliyor. Phaser 6100, 64 MB belleğe sahip. Maksimum çözünürlüğü 1.200 dpi olan ürün geliştirilmiş moda sahip. İlk sayfanın basılma hızı s/b baskı için 15 saniyeden az, renkli içinse 24 saniye. Küçük ve orta boy ofislerin renkli ve siyah beyaz baskı ihtiyacını karşılamaya yönelik olarak tasarlanmış olan Phaser 6100, Xerox'un bugüne kadar ürettiği renkli lazer yazıcılar arasında fiyat açısından en düşük ürün olarak da göze çarpıyor.
Fiyatı: 545 $ + KDV
Bilgi için: www.xerox.com

EDİTÖRÜN SEÇİMİ

İlkay Zaman
Haber Editörü

İNTEL P4 3.6 GHZ İŞLEMCİ

Intel'in son kullanıcı kategorisindeki en hızlı işlemcisi olan P4 3.6, işlemci mimarisi açısından en büyük farklılığı, artık işlemcinin üzerinde anakarttaki yuvaya girecek ayakların bulunmamasıyla getiriyor. Intel, yeni mimarisi ile artık bu ayakları işlemcinin üzerinde değil, anakartın üzerinde tutuyor. 800MHz veriyolu hızına sahip olan P4 3.6, LGA775 pin teknolojisi kullanıyor. 1 MB önbelleğe sahip olan ürün, Hyper-Threading teknolojisini de destekliyor. Yeni bir mimari kullanan işlemci Intel Netburst Mimarisi'ne sahip. P4 3.6 ayrıca i865PE, i915, i925X yongalarını da destekliyor. 115 Watt güç tüketimine sahip olan işlemcinin çalışma sıcaklığı ise 72.8 derece.
Fiyatı: 535 $+KDV
Bilgi için: www.intel.com

DVD KAYDEDİCİ VIDEO KAMERA
SONY DCR-DVD201E

Mini DVD kaydedicilere güzel bir örnek olan Sony DCR-DVD201E, 800.000 piksellik gelişmiş HAD CCD kullanıyor. 10x optik zuma sahip olan Sony DCR-DVD201E'nin 120x dijital zum özelliği de var. Dolby dijital AC-3 2 kanal ses sistemi destekleyen ürün, USB arabirimini kullanıyor. JPEG resim formatı kullanan Sony DCR-DVD201E, DVD-R/RW Memory Stick kayıt aracı kullanıyor. Maksimum 640 x 480 çözünürlük destekleyen ürün, 2,5 inçlik renkli LCD ekrana sahip. 1/4 sn ila 1/4000 sn çekim hızına sahip olan Sony DCR-DVD201E, 51 x 88 x 136mm boyutlara sahip.
Fiyatı: 1014 Euro + KDV
Bilgi için: www.sony.com

20 İNÇ LCD MONİTÖR
PHILIPS 200P4

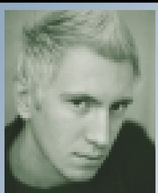
Monitörünüzün boyutları size yetersiz geliyorsa ve büyük bir CRT için yeriniz yoksa Philips'in 20 inç boyutundaki çözümüne mutlaka göz atmalısınız. DV-I/VGA girişi sayesinde, dijital çıkış vermeyen eski ekran kartlarıyla da çalışabilen bu ürün, 1.600x1.200 çözünürlükte rahatça çalışmanızı sağlıyor. Parlak ve keskin görüntü sunan Philips 200P3, bilgisayar başında çalışırken TV seyredenleri de sevindirecek. Çünkü bu ürün bir LCD/TV, yani Picture in Picture özelliğini kullanarak aynı zamanda ekranın bir köşesinden favori TV programınızı da takip edebilirsiniz. Monitörün üzerinde dahili hoparlörlerin yanı sıra mikrofon ve kulaklık jakı da yer alıyor.
Fiyat: 1099 $ + KDV
Bilgi için: www.philips.com

15 İNÇ LCD MONİTÖR
SAMSUNG 153V

Yüksek görüntü kalitesi, ergonomik bir tasarım ve uygun fiyat. Saydığımız özellikler ilginizi çektiyse bu monitörü sevebilirsiniz. Fiyat konusunda CRT monitörlerle rekabet edemiyor olsa da kendi sınıfındaki en iyi fiyat/performans oranını sunan Samsung 153V, pek çok kullanıcının aklını ucuz CRT'lerden çelebilir. 15 inç kategorisindeki monitörlerin çoğu gibi hareket olanakları sınırlı olan 153V, yüksekliği ayarlanabilseydi kuşkusuz daha cazip bir seçenek olurdu. Dahili güç kaynağı sayesinde sizi harici adaptörlerin kablo karmaşasından kurtaran monitör, sınıfındaki diğer monitörler gibi sadece D-Sub girişine sahip ve DVI yuvası bulunmuyor.
Fiyat: 395 $+ KDV
Bilgi için: www.samsung.com

EDİTÖRÜN SEÇİMİ

Aytun Çelebi
Editör

17 İNÇ LCD MONİTÖR- SONY SDM X73

Sony, CRT üretimini bırakıp tamamen LCD'lere yöneldi ve bu alanda yaratıcı ürünlere imza atmaya başladı. Mükemmel görüntü kalitesi ve kontrast, canlı renkler ve tabii ki Sony'nin her zaman uzman olduğu bir konu olan tasarım, bu monitörün artılarını oluşturuyor. Dahili hoparlörlerle donatılmış olan ürün, 0,264mm nokta aralığına sahip ve D-Sub'a ek olarak DVI-D girişini de destekliyor. 17 inç sınıfındaki standart çözünürlük olan 1.280x1.024 piksel çözünürlük ve 7.1 kg'lık ağırlık monitörün diğer özellikleri arasında. Monitörün genel boyutlar açısından makul olduğunu ve masanızın üzerinde mümkün mertebe az yer kaplayacak şekilde tasarlandığını da unutmadan ekleyelim.
Fiyatı: 520$+ KDV
Bilgi için: www.sony.com

DIJ. FOTOĞRAF MAKİNESİ
CANON EOS300D

SLR fotoğraf makinelerindeki gelişmiş ayarları, dijital fotoğraf dünyasının kolaylığı ile birleştiren Dijital SLR fotoğraf makineleri, profesyoneller ve yarı-profesyonel kullanıcılara hitap ediyor. Bu makinelerin avantajı lens, filtre gibi bileşenleri daha geniş bir yelpazede desteklemeleri ve çıkışın dijital formatta olması. Canon EOS300D modeli ile 6,3 megapiksel CMOS algılayıcı ile büyük boy baskılarda kullanılabilecek çıktılar veriyor. PictBridge desteği ile, sadece bir USB kablosu kullanarak doğrudan yazıcı çıktısı almak mümkün. Ayrıca teknik bilgisi az kullanıcılar için hazır çekim modları ve bilgi veren LCD ekranı işleri kolaylaştırıyor.
Fiyat: 999 Euro + KDV
Bilgi için: www.canon.com

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNESİ
KODAK DX7630

Kodak'ın 6,1 megapiksellik en gelişmiş EasyShare dijital kamerası olan DX7630, 3x optik zuma sahip Schneider-Kreuznach Variogon lens ile donatılmış. Düşük ışık koşullarında bile mükemmel bir otomatik odaklama sağlayan kamera, bu şekilde tamamen karanlıkta bile nesneleri net bir şekilde resimleyebiliyor. Kendi sınıfındaki kameralara göre biraz daha büyük ancak çok şık bir şekilde tasarlanmış bir gövdeye sahip olan DX6730, önceden programlanmış 16 hazır sahne modu ile de kullanımı oldukça kolaylaştırıyor. 2,2 inçlik 153.000 piksellik yüksek çözünürlüklü ekranı ise çekilen fotoğrafları en iyi şekilde görebilmenizi sağlıyor.
Fiyatı: 480 + KDV
Bilgi için: www.kodak.com

DİJİTAL TV KARTI
SKYSTAR 2

Technisat firmasının PCI tabanlı ekonomik dijital TV çözümlerinden biri olan SkyStar 2, aslında piyasadaki eksiksiz en mükemmel dijital TV kartlarından biri değil. Bu kartın yılın ürünleri arasında yer almasındaki en büyük neden; PC ve uydu ikilisi için geliştirilmiş alternatifi pek olmayan uygulamaların büyük bir çoğunun sadece bu kart ile uyumlu çalışmasında yatıyor. Üzerinde donanımsal bir MPEG2 kod çözücü ve şifre modülleri için yuva bulunmamasına rağmen, eğer PIII-700'den daha hızlı bir işlemci sahipseniz özel yazılımlarla bunların çok daha fazlasına sahip olabileceğinize de emin olabilirsiniz.
Fiyatı: 80 $ + KDV
Bilgi için: www.technisat.com

EDİTÖRÜN SEÇİMİ

Mahmut Karslıoğlu
Yayın Koordinatörü

CEP TELEFONU- NOKIA 6630

Hem GSM hem de WCDMA olarak kullanılabilecek, megapiksel kameraya sahip en küçük 3G cep telefonu olarak tanıtılan Nokia 6630, triband (900/1800/1900Mhz) özelliği ve GSM, GPRS ve EDGE desteği ile dünyanın neresinde olursanız olun hatta kalmanıza olanak sağlıyor. Etkileyici, 6x dijital zuma sahip, 1,23 megapiksellik kamerası ile 1 saate yakın video kaydı yapmak da mümkün oluyor. IMAP-IDLE e-posta desteğinin yanı sıra, 384Kbps downlink ve 128Kbps uplink hızları ile streaming gerçek zamanlı ses ve videolar ile MP3'lerin kesintisiz dinlenmesi de mümkün oluyor. Telefonun en büyük özelliği ise görüntülü görüşmelere de imkan tanıması.
Fiyatı: 602 Euro $+KDV
Bilgi için: www.nokia.com

CEP TELEFONU
SONY ERICSSON P910I

Sony Ericsson'un UIQ tabanlı cep telefonları arasında en çok özelliği içeren ve P800'den sonra 3. nesil olarak da tanımlayabileceğimiz P910'un yenilenmiş hali olan p910i, hızlandırılmış hafızası, 208 x 320 piksel genişliğindeki ekranı ve yeni "qwerty" klavyesi ile dikkatleri üzerine çekiyor. 262,114 renk sunan 18bit ekranı gerçekten göz kamaştırıyor. 64 MB dahili hafızaya sahip olan telefonu Memory Stick Duo hafıza kartları ile güçlendirmek de mümkün. 640x480 çözünürlüğünde fotoğraf ve video çekmenize olanak tanıyan P910i, kullandığı Symbian OS 7.0 işletim sistemi ile de gelişmeye oldukça açık.
Fiyatı: 680 Euro + KDV
Bilgi için: www.sonyericsson.com

En iyi tarayıcı/e-posta yazılımı

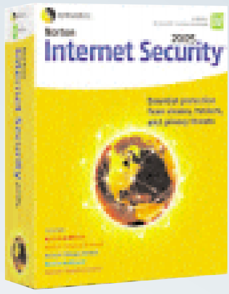
FIREFOX VE THUNDERBIRD

Mozilla.org'un kullanıcılara sunduğu Firefox, tamamen ücretsiz olmasının yanında, getirdiği ek özelliklerle Internet Explorer'ın karşısına güçlü bir rakip olarak dikildi ve kolay yıkılacağa benzemiyor. Birçok pratik özelliği kullanıcılarına sunan bu internet tarayıcısının 1.0 Türkçe sürümünü indirip kullanabilirsiniz. Kardeş yazılım Mozilla Thunderbird ise, en göze batan e-posta istemcisi olarak karşımıza çıkıyor. Bu iki yazılım, internet dünyasında değişiklik arayan kullanıcılar için en ideal alternatifler olabilir.

Fiyatı: ücretsiz

Bilgi için: mozilla.org

En iyi güvenlik yazılımı

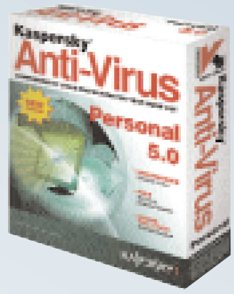
NORTON I. SECURITY 2005

Bankacılık, online alışveriş gibi birçok işlemlerimizi internet üzerinden çok pratik bir şekilde halletmemiz kuşkusuz çok işimize yarıyor. Bu aşamada bilgisayarımıza bir güvenlik yazılımı kurmak ve kendimize özel bilgilerimizi en iyi şekilde korumak şart. NIS, bilgisayarımızı internet üzerindeki zararlı içerik ve kötü niyetli insanlardan korumak için kullanabileceğimiz en başarılı güvenlik yazılımı. NIS, güvenliğinizi sağlayabilecek önlemleri aldığı gibi, web tarayıcınızla çalışarak zararlı script ve pop-up'ları engelliyor.

Fiyatı: 69.95 $ + KDV

Bilgi için: symantec.com

En iyi antivirüs yazılımı

KASPERSKY ANTI–VIRUS

Kaspersky Anti-Virus, başarılı performansı ve kolay kullanımının yanı sıra, diğer anti virüs yazılımlarına oranla bilgisayarımızı fazla zorlamaması gibi artı yönleri ile, kullanıcılarını fazlasıyla memnun etmek için elinden geleni yapıyor. Yazılım, arka planda tetikte bekliyor ve en ufak tehlikeyi sezdiği anda bilgisayar kullanıcısını etkili biçimde uyarıp gereken önlemleri almasını sağlayarak görevini başarılı bir şekilde yerine getiriyor. En iyi anti virüs yazılımı olarak tercihimiz Kaspersky Anti-Virus.

Fiyatı: 41.50 - 66.50 $ + KDV

Bilgi için: kaspersky.com

En iyi P2P yazılımı

OVERNET

Piyasada, P2P dosya paylaşım ağlarından, diğer internet kullanıcılarının paylaşıma sunmuş olduğu dosyaları indirmemizi sağlayan birçok yazılım bulunuyor. Bu yazılımlardan biri olan Overnet, yüksek performansı ile diğer P2P yazılımlarının aksine, gerekli kaynağı kısa sürede bulup yüksek hızda veri aktarımına hemen başlayabiliyor. Yüksek hızlı internet bağlantısına sahip bilgisayar kullanıcıları, En iyi P2P yazılımı seçtiğimiz Overnet'i kullanarak, paylaşım ağlarından tam performansıyla yararlanabilirler.

Fiyatı: ücretsiz

Bilgi için: overnet.com

En iyi mesajlaşma yazılımı

MSN MESSENGER

Popüler haberleşme yazılımı MSN Messenger, geniş özellik yelpazesiyle kullanıcılarına isteyebilecekleri hemen hemen her şeyi sunuyor. Standart yazışmalar bir kenara, sesli ve görüntülü sohbet MSN Messenger'la neredeyse çocuk oyuncağı. Karşılıklı dosya aktarımına da olanak sağlayan yazılımın bünyesinde bulundurduğu Dama, Mayın Tarlası ve Bejeweled gibi oyunları, listenizdeki arkadaşlarınızla oynayarak eğlenceli vakitler geçirebilirsiniz. Yazılımı kişiselleştirebiliyor olmanız da diğer bir artı yönü.

Fiyatı: ücretsiz

Bilgi için: microsoft.com

En iyi ofis yazılımı

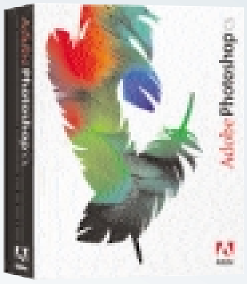
MS OFFICE 2003

Dünyanın en çok tercih edilen ofis yazılımı olan Microsoft Office 2003, bu sürümünde bünyesinde barındırdığı tüm bileşenlerine birçok yeni özellik ekleyerek başarısını sürdürüyor. Ofis ortamında ortak çalışmayı pratikleştiren gelişmiş özellikleri ile kullanıcılarına büyük kolaylıklar sağlayabilen paket içersindeki e-posta istemcisi Outlook'a eklenen yeni özellikler çok dikkat çekiyor. Word, Excel, Access, FrontPage, PowerPoint ve içerdiği diğer yardımcı araçlarıyla MS Office 2003 en iyi olmayı hak ediyor.

Fiyatı: 94-509 $ + KDV

Bilgi için: microsoft.com

En iyi grafik işleme yazılımı

ADOBE PHOTOSHOP CS

Adobe firmasının piyasaya sunduğu, yıllardır popülarite ve kalitesinden hiçbirşey kaybetmeyen Photoshop, bu sürümüyle marifetlerini birkaç kat daha artırarak grafik işleme yazılımları arasındaki birinciliğini kimseye kaptıracağa benzemiyor. Bu sürümünde panoramik fotoğraflar oluşturabilmenize olanak sağlayan araçlara yer vermesinin yanında, text on a path, 16 bit desteği ve dijital fotoğrafçıları memnun edecek birçok yeniliği de kullanıcılarına sunan yazılım, kendi alanında bir ekol haline gelmiş bulunuyor.

Fiyatı: 649 $ + KDV
Bilgi için: adobe.com

En iyi web tasarım yazılımı

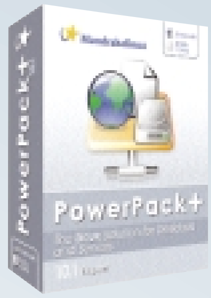

MACROMEDIA DREAMWEAVER

Kullanıcı dostu arabirimiyle kişisel web sayfalarını hazırlamak isteyen amatör kullanıcıların bile rahatlıkla kullanabileceği yazılım, aynı zamanda veritabanına dayalı büyük web tasarım projelerinin de altından kolayca kalkabilecek özelliklere sahip. Web tasarımı için her yönden mükemmel araçları bünyesinde barındıran Dreamweaver MX 2004, bütün bunların yanında “Extension Manager” bileşeni ile özelliklerine özellik katabilmenizi sağlıyor. Üst seviyede güçlü bir web geliştirme uygulaması arayanlar için ideal seçim.

Fiyatı: 299 $ + KDV
Bilgi için: macromedia.com

En iyi alternatif işletim sistemi

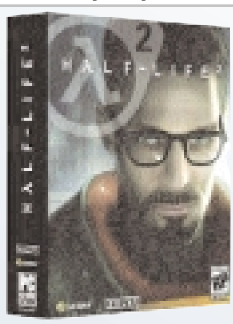

MANDRAKE LINUX 10.1

Alternatif işletim sistemi dalında Linux’un Mandrake dağıtımı tercihimiz olmayı başardı. Herkese en kolay Linux sürümünü sunmayı amaçlayan Mandrake, 1998’den beri sürdürdüğü Linux dağıtım yarışını en son sürümü olan 10.1 ile devam ettiriyor. Linux’un güçlü ve sorunsuz altyapısını arkasına alan Mandrake, en iyi grafik ortam ve programlarla Linux’u komut satırından kurtarmayı amaçlıyor. Kolay kurulumuyla Linux dünyasına adım atmak isteyen yeni kullanıcıların ilk tercihi olabilir.

Fiyatı: 49.90-229.90 $ + KDV
Bilgi için:mandrakesoft.com

En iyi oyun

HALF LIFE 2

Yılın oyunu, birçok rakibi olmasına karşın ipi açık ara göğüslemeyi başaran Half Life 2 oldu. İlk sürümü 1998 yılında çıkan Half Life, üzerine yazılan Mod’lar sayesinde adını unutturmadı. Bunlardan biri de dünya üzerinde en çok oynanan oyunlardan biri olan Counter Strike’tı. Kaynak kodlarının çalınması gibi büyük bir talihsizlik yaşayan oyun, nihayet piyasaya çıktı. Bekleyenlerini hayal kırıklığına uğratmayan Half Life 2, ilkinde olduğu gibi yine patlama yaptı ve bundan sonra da adından sıkça söz ettireceğe benziyor.

Fiyatı: 54.99 $ + KDV
Bilgi için: sierra.com

En iyi CD/DVD yazma programı

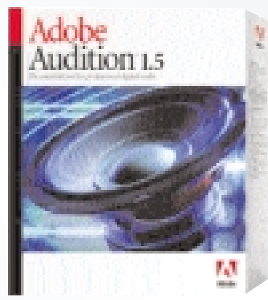

AHEAD NERO 6 RELOADED

Bir CD yazma programından bekleyebileceğiniz tüm özellikleri bünyesinde barındıran Ahead Nero 6, beklentilerinizi fazlasıyla karşılıyor. Ana işlevi olan CD/DVD yazmanın dışında, Müzik CD’si hazırlama, video yakalama, düzenleme ve seçmiş olduğunuz fotoğraflardan slayt gösterisi oluşturma konularının da başarıyla üstesinden geliyor. Tüm bunların yanında programa eklenmiş birçok test aracı ve yardımcı yazılımlar da, Nero’nun, diğer alternatiflerine oranla, bir adım önde olduğunu gösteriyor.

Fiyatı: 69.99 Euro
Bilgi için: ahead.de

En iyi ses işleme yazılımı

ADOBE AUDITION 1.5

Adobe firmasının Syntrillium’dan satın aldığı ve yeni bir isimle piyasaya sürdüğü ses düzenleme yazılımı Audition 1.5, benzerleri arasından kalitesi, esnekliği ve arkasındaki destekle sıyrılmayı başarıyor. Ses düzenleme yazılımları arasında kaliteli bir ürün arıyorsanız, tercihinizi bu yazılımdan yana kullanabilirsiniz. Ses dosyalarını kesip biçebilir, türlü efektler verebilir, sesteki parazitleri temizleyebilirsiniz. Yeni sürümü olan 1.5’e CD yazma özelliği de eklenen yazılım, kullanıcısını bu yönden de memnun etmeyi başarıyor.

Fiyatı: 299 $ + KDV
Bilgi için: adobe.com

İÇİNDEKİLER

AMD'nin yeni Athlon 64 işlemcileri

AMD'den dünyanın en hızlı işlemcisi

Hızlı ve hesaplı. Yeni Athlon 64 3000+ (kod adı Winchester) doğru BIOS ayarlarıyla kırılmadık hız rekoru bırakmıyor. Fiyatıysa yalnızca 175 dolar.

■ CPU üreticisi AMD, büyük bir duyuruda bulunmaksızın, 3500+, 3200+, 3000+ model numaralarıyla üç yeni Athlon 64 işlemcisini tanıttı. Bu işlemciler ilk kez Dresden'de 90 nanometre tekniğinde imal edilen yeni "Winchester" işlemci çekirdeğiyle donatılmış. Ancak Prescott çekirdekli Pentium 4'ü üreten Intel'den farklı olarak AMD yeni imalat sürecine tümüyle hakim görünüyor. AMD'nin yeni işlemcileri, çok ısınmayarak herkesi şaşırttıkları gibi, Overclock potansiyelleriyle de ilgi çekeceğe benziyorlar.

Düşük fiyata yüksek performans ve hız

Winchester modelleri, düşük fiyatlarına rağmen, şimdiye kadar sadece daha pahalı Athlon64/FX modellerinde görülen tüm özellikleri beraberlerinde getiriyorlar. Socket 939 tabanlı CPU'lar çift kanal bellek denetçisinin yanı sıra, akım tasarruf tekniği Cool'n'Quiet, 64 bit genişletmesi AMD64 ve virüs koruması Enhanced Virus Protection (kısaca EVP) gibi özelliklere sahipler. Ayrıca SOI yöntemi (Silicon-on-Insulator) yoluyla devreler arasındaki gedik akımları denilen akımlar bariz bir biçimde asgariye indirilebiliyor. Sonuçta AMD, Winchester işlemcilerinin kayıp performansının artık yalnızca 67 Watt'a indirildiğini bildiriyor. 130 nanometre tekniğinde imal edilmiş "Newcastle" çekirdekli eski Athlon 64 CPU'larında ise bu değer 89 Watt civarındaydı. Daha az kayıp performans, hesaplama işletiminde daha düşük ısınma anlamına da geliyor ve böylelikle overclock ederken size daha fazla esneklik ve hareket serbestisi tanıyor. Yeni Athlon 64 3000+ kendisinden yaklaşık olarak 600 Euro daha pahalı olan Athlon 64 FX-55'i bile dize getiriyor. 900 MHz gerçek saat frekansı artışıyla 3000+ modeli bir çırpıda "4400+" kuvvetinde bir AMD işlemciye tekabül edecek bir CPU'ya dönüşüyor ki henüz böyle bir işlemci piyasada yok. Üstelik bu yüzden rakip Intel'i Pentium 4 fiyatlarında indirime itebilir. AMD tüm bunları sunarken karlı da çıkıyor: Athlon 64 işlemcilerinin harika performansına istinaden, parça fiyatları görece sabit tutulabiliyor. Winchester CPU'ları artık yalnızca 84 milimetrekarelik bir çekirdek alanına ihtiyaç duyuyor ve öncül kuşaktan yaklaşık yüzde 25 daha ucuza üretilebiliyor.

Epson'dan yeni bir dijital fotoğraf makinesi

Epson L-500V

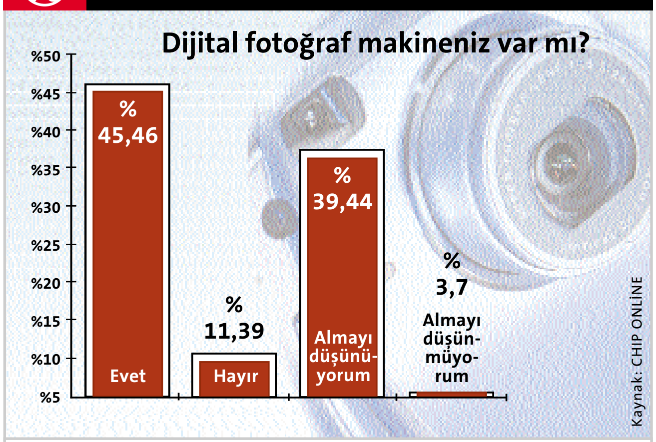
■ Epson'ın yeni fotoğraf makinesi L-500V, 3x optik zum, 5 megapiksellik çözünürlükle anında fotoğraf çekebilme, televizyon yayını kalitesinde video kaydedebilme gibi özellikleriyle dijital fotoğraf makinelerine yeni bir boyut getiriyor. Epson'ın yeni dijital fotoğraf makinesi L-500V, kullanıcılarının fotoğraf çekme ve paylaşma alışkanlıklarını değiştirmekle kalmayacak, aynı zamanda fotoğrafçılık tekniklerini ilerletmelerini de sağlayacak özellikler taşıyor.

Epson L-500V dijital fotoğraf makinesi, 2,5 inç'lik çarpıcı Photo Fine ekranı ve düşük sıcaklıklı, 256 ppi çözünürlük sunan polisilikon TFT teknolojisine sahip görüntü sistemini bünyesinde birleştiriyor. Bu özellikler ekranın sınıfındaki her üründen daha üstün olarak güç ışıklandırma koşullarında dahi net ve billur gibi parlak görüntü kalitesi için canlı renkler üretmesini sağlıyor. Epson L-500V film modu kullanıcılara saniyede 30 kare VGA çözünürlüğü sunuyor. Photo Fine ekranının hızı standart bir a-si LCD'den 100 kat yüksek olduğundan harika ve akıcı bir film izleme tecrübesi yaşanmasına olanak sağlıyor. Ayrıca, Epson L-500V dijital fotoğraf makinesi kullanıcıların fotoğraf çıktılarını uyumlu çok sayıda Epson fotoğraf yazıcıdan alabilmesini sağlayan doğrudan baskı düğmesine de sahip.

Avrupa Ürün Müdürü Ernesto Monacelli "Bu fotoğraf makinesi sadece kullanıcılarının fotoğraf çekme ve paylaşma alışkanlıklarını değiştirmekle kalmayacak, aynı zamanda fotoğrafçılık tekniklerini ilerletmelerini de sağlayacak. Çünkü Photo Fine ekran fotoğraflarını anında ve daha önemlisi doğru şekilde değerlendirmelerini sağlıyor." diyor. Epson'un yeni modeli amatör kullanıcıların ilgisini çekecek.

Bilgi için: www.epson.com.tr

DİJİTAL FOTOĞRAF

Negatifin sonu: Katılımcıların yarısına yakını dijital fotoğraf makinesi sahibi olduğunu belirtirken %40'nın da dijital fotoğraf makinesi almayı planladığı dikkat çekiyor.

KISA... KISA...

Playstation cebe girdi

Sony'nin taşınabilir oyun konsolu PSP, aralık ayında Japonya'da piyasaya çıktı. PSP üç boyutlu oyunları çalıştıracak grafik gücüne ve CD kalitesinde ses çıkışına sahip etkileyici bir oyun konsolu olarak bu alanda bir ilk kabul ediliyor.
Bilgi için: www.sony.com

Yeni PC standartı

YeniBTX form faktörü, eskimiş ve gürültülü ATX kasa standardının yerine geçecek ve öncelikle masaüstü PC'lerinin soğutma ve gürültü gelişimini iyileştirecek. Normal BTX form faktörünün yanı sıra daha kompakt microBTX formatında bilgisayarlar da satışa sunulacak.
Bilgi için: www.intel.com

EDİTÖRLERDEN NOTLAR

Cem Şancı,
Haber Müdürü

Soğutmaya dikkat

Kış ayları ile birlikte yanan kaloriferler, bilinçsiz kullanıcılar için gizli bir tehlike yaratıyor. Kalorifere yakın yerleştirilmiş bilgisayarlar, çevrelerinde yoğunlaşan ısı nedeniyle kasa içindeki sıcak havayı soğutmakta zorluk çekecek ve kullanıcılar sistem performansının düşmesinden, bileşenlerin hasar görmesine kadar varacak farklı tehlikelere maruz kalacaktır. PC'nizi yeni alıyorsanız kaloriferden uzak bir noktaya yerleştirmeye özen göstermenizi, halihazırda yerleşmiş bir düzeniniz varsa güçlü soğutma ekipmanlarıyla sisteminizi yüksek ısıdan korumanızı tavsiye ederiz.

Shuttle XPC SB86i

İlk BTX barebone

Mini PC uzmanı Shuttle, şimdi de Intel'in yeni form faktörü BTX'i temel alan ilk barebone'u tanıttı. Kompakt kasanın içinde Intel 915G yonga setli bir anakart (Pentium 4 ve Celeron D için), iki PCI Express yuvası ve iki DDR333/400 bellek bankası yer alıyor. Anakart ayrıca anabelleğin bir bölümünü Video RAM olarak kullanan entegre bir grafik çözümüne (Intel Graphics Media Accelerator 900) sahip. Üründe bunların yanında dört S-ATA kanalı, bir Gigabit LAN, Firewire portu ve 8 kanallı ses çıkışı bulunuyor. Akımı 275 Watt'lık bir güç kaynağı sağlıyor. Shuttle'ın XPC SB86i'si aralık ortasından itibaren 380 Euro etiketle satışa sunuldu.
Bilgi için: www.shuttle.com

Impix LCD ekranları Türkiyede

Kasa saklayan LCD'ler

Impix'in 1601 model, bej renkli, iki yana 180 derece hareket edebilen 15 inçlik multimedya LCD/TFT'lerinden sonra şimdi de Impix L-1500,L-1700 ve L-1900 modelleri piyasada. 15, 17 ve 19 inç ölçülerdeki ekranların en önemli özelliği, mini masaüstü PC kasalarını "holder" (tutucu) adı verilen bağlantı aparatı ile arkalarında taşıyabiliyor olmaları. Böylece PC kasalarını bu LCD'lere monte edebiliyorsunuz. Ayrıca Impix LCD'leri herhangi bir aparat ve ek parça gerekmeksizin duvara ya da masa üstüne de rahatlıkla monte edilebiliyor.
Bilgi için: www.morsbilisim.com.tr

Elektronik not defteri

Kağıttan bilgisayara

Digimemo Pen Tablet elektronik not defteri, kalem kullanarak yazdığınız notları hafızasına alıyor. Mevcut 8 MB hafızası, Compact Flash hafıza kartı ile genişletilebiliyor. Tüm yazı, grafik ve resimlerinizi kayıt edebilir, cihazı USB portundan bilgisayarınıza bağlayıp hafızasındaki sayfaları aktarabilirsiniz. Cihaz üzerindeki dokümanlarda değişiklikler yapmak, renklendirmek, metinleri e-postayla göndermek veya yazıcıdan çıktı almak mümkün.
Bilgi: www.transdata.com.tr

3,8 inç ekranlı Epson P-2000

Portatif multimedya merkezi

Epson P-2000 multimedya oynatıcı cihazı, kullanıcıların hareket halindeyken dijital fotoğraf, film ve müzik saklayabilmesini ve oynatmasına olanak sağlıyor. Epson P-2000 3.8 inç'lik Photo Fine ekranı ile tüketicilerin ve profesyonel fotoğrafçıların fotoğraflarını dijital fotoğraf makinesi bellek kartından kaydetmelerini ve nerede olursa olsun 3.8 inç'lik Photo Fine ekranından izlemelerini sağlıyor. Epson P-2000 güç ışıklandırma koşullarında bile net ve billur gibi parlak görüntü kalitesi için inç başına 212 piksel (ppi) çözünürlük ve canlı renkler sağlayan ve düşük sıcaklığa sahip polisilikon TFT teknoloji içeren Photo Fine ekranına sahip. Photo Fine ekranı sayesinde dijital fotoğraflar ekranda canlanıyor. Epson P-2000 kaliteli fotoğraf izleme özelliğine ek olarak dijital fotoğraf makinesi ve dijital kamera filmleri ve müzik dosyaları için destek sunuyor. Cihaz 40 GB'lik sabit disk sürücüye sahip olduğu için PC veya Mac dosyaları için portatif saklama birimi görevini de görebiliyor. Epson P-2000, yerini aldığı cihazdan iki kat hızlı ve üç saatlik pil ömrüne sahip. Nikon, Canon ve yeni Epson R-D1 telemetre dijital fotoğraf makinesinin RAW dosyalarını da destekliyor.

Bilgi için: www.epson.com.tr
Fiyatı: 477 Euro

KISA KISA...

- **Çiçek açan cep telefonu**
İngilteredeki Warwick üniversitesinde yapılan bir araştırma ilginç bir sonuç ortaya çıkardı. Bilim adamları, bir buçuk milyara ulaşan cep telefonu abonelerinin eskittikleri cep telefonlarının gelecekte yol açacağı kirlenmenin önüne geçmek için, toprağa gömüldüğünde çiçek açan, ekolojik olarak zararsız cep telefonu materyali ürettiklerini açıkladılar. Üniversitenin buluşunun yakın gelecekte tüm cep telefonlarına uygulanması planlanıyor.
Bilgi için: www.warwick.ac.uk

- **4 GHz engeli aşılıyor**
IBM ve AMD, işlemcilerin aşırı ısınması nedeniyle ulaşılamayan 4GHz hızını mümkün kılmak için bir teknoloji geliştirdiklerini duyurdular. Dual Stress Liner adı verilen bir metod ile işlenen silikonlarla üretilen işlemcilerin eski teknolojiye göre % 24 daha fazla hızla imkan verdiği belirtiliyor. IBM ve AMD, hızı arttırmak için transistör ebatını küçültmek yerine, eksi yüklü transistörlerin gerilmesi mantığını benimsediklerini açıkladılar.
Bilgi için: www.amd.com

- **Intel'in son Pentium 4'ü**
İntel Pentium 4 570J ile (3,8 GHz) muhtemelen Prescott çekirdekli son işlemcisini tanıttı. Yeni yonganın "J" kısaltması EDB (Execute Disable Bit) desteğini gösteriyor. Bu, CPU'lar için AMD tarafından geliştirilmiş bir komut genişletilmesi. Yeni işlemciler artık performansla işaretlenecek.
Bilgi için: www.intel.com

Intel için yenilgi mi?

Dell, AMD'yle flört ediyor

IPC devi Dell'in CEO'su Kevin Rollins, firmanın gelecekte piyasaya süreceği oyun PC'lerini, sunucuları ve iş istasyonlarını AMD işlemcilerle donatmak istediğini açıkladı. Bu, şimdiye kadar Dell'in birlikte çalıştığı tek yonga üreticisi olan Intel için bariz bir hakaret sayılabilir. Bununla birlikte, firma Intel'le iş ilişkisini doğal olarak sürdürüyor. Rollins, yaptığı açıklamada, AMD'nin üretim kapasitesinin Dell masaüstü PC'lerde kullanım için henüz yeterli olmadığını da vurguladı.

Bilgi: www.dell.com

Sony Vaio

Geniş ekranlı dizüstü

Sony, dizüstü PC paletini geniş ekranlı iki modelle genişletiyor. Her ikisi de IEEE 802.11 b/g destekli kablosuz ağ arabirimine, 512 MB anabelleğe, ATI'nin mobil grafik çözümü Mobility Radeon 9700'e (64 MB VRAM) ve çift katman destekli bir DVD yazıcıya sahip. VGN-A215M (Fiyatı: yaklaşık 1.600 Euro) 1,6 GHz'lik bir Pentium-M işlemciye, 60 GB'lık sabit diske ve 15,4 inçlik ekrana sahip. Amiral gemisi VGN-A217S (yaklaşık 2.600 Euro) standart donanıma ek olarak 1,7 GHz'lik mobil Pentium işlemci, 100 GB'lık sabit disk ve 17 inçlik ekran sunuyor.

Bilgi için: www.sony.com

Philips LCD TV'ler

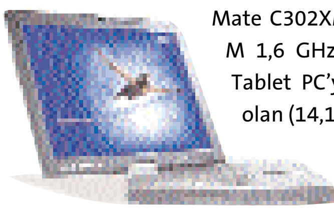
Televizyon sanatı

Philips, aralık ayında piyasaya sunduğu üç yeni model LCD TV ile ürün gamını genişletti. 39, 51 ve 58 ekran olan yeni Philips LCD TV'ler teknoloji meraklılarının birçok beklentisine cevap verebilecek özellikler taşıyor. 51 ekran 20PF7846 model TV, Progressive Scan (sürekli tarama), ten rengi iyileştirme, Dolby Virtual ses sistemi ve FM radyo gibi özellikleriyle bir televizyondan beklenen tüm ihtiyaçlara cevap veriyor. 58 ekran 23PF8946 model LCD TV, geniş ekran formatında olup LCD Aktif Matris TFT panel ile mükemmel görüntüler sunuyor. Progressive Scan ve PC girişi sayesinde monitör olarak da kullanılabilen bu TV, şimdiden Philips Flat TV ailesinin en gözde ürünlerinden biri olmaya aday.
Bilgi için: www.philips.com.tr

İnfronic, Tablet PC modellerini yeniledi

Dothan işlemcili Tablet PC'ler

Yeni Tablet PC modelleri Acer TravelMate C112TCi ve TravelMate C302XMi, Intel'in yeni Dothan işlemcisini kullanıyor. Her iki model Tablet PC'de de özel EMR (elektro manyetik rezonans) LCD panel ve EMR kalem kullanılıyor. Bu teknoloji sayesinde LCD ekrana kalemle yazmak ve yazılanları silmek işletim sistemi ile mümkün. Yeni Acer Tablet PC modelleri de eski modeller gibi 180 derece dönebilen ve arkaya katlanabilen LCD ekran sayesinde her konumda rahatça kullanma olanağı sunuyor. İster kalem ile ekrana yazarak, ister dizüstü modunda tuşlar kullanılarak isterse ses ile komut edilerek kullanılabilen Tablet PC'ler, bu çok seçenekli veri giriş yöntemleri sayesinde özellikle ofis içinde ya da dışında ayakta çalışmak ve bilgisayar kullanmak zorunda olanlar için ideal ürünler. TravelMate C112TCi, sadece 1,45 kg ağırlığında. Taşıması ve kullanımı son derece rahat olan Tablet PC, Intel Centrino Pentium-M 1.1GHz Dothan işlemciye sahip. 10.4 inç TFT-LCD renkli ekranı, harici kombo optik sürücü (DVD / CDRW) ve disket sürücü bulunuyor. TravelMate C302XMi ise yeni Intel Centrino Pentium M 1,6 GHz Dothan işlemci kullanıyor. Diğer Tablet PC'ye göre daha büyük ekrana sahip olan (14,1 inç) ürünün ayrıca DVD Dual (DVD-R/DVD-RW/ DVD+R/ DVD+RW/ CD-R/CD-RW) sürücüsü bulunuyor. Her iki Tablet PC'nin ortak bazı özellikleri ise şunlar: 60 GB sabit disk, 802.11g kablosuz LAN, Bluetooth, Infrared bağlantı portları.

Bilgi için: www.infronic.com

Dijital fotoğraf makineleri hakkında her şey

Kullanışlı, ucuz, kaliteli

Dijital fotoğraf makineleri gün geçtikçe gelişiyor ve ucuzluyor. Ama ihtiyaçlarınıza uyanı nasıl belirleyeceksiniz? CHIP, dijital fotoğraf makinesi satın alırken dikkat etmeniz gereken noktaları gösteriyor.

Foto¤raf makinesine film almak zorunda kalmadan ailenizin fotoğrafını çekebiliyorsunuz. Bu fotoğrafları elektronik posta ile amcanıza ya da halanıza gönderebiliyorsunuz. Bunlara ek olarak, kalın fotoğraf albümleri yerine, çektiğiniz bütün fotoğrafları ufak bir CD'ye yazabiliyorsunuz. Dijital makineler, daha önceki analog rakiplerine göre çok daha pratik. Tabii çektiğiniz fotoğrafların önizlemelerini makine üzerindeki ekrandan görebilmeniz de cabası.

Piyasadaki iyi bir dijital fotoğraf makinesi 250 Euro civarında bir fiyata sahip. Ayrıca dijital makineler SLR'lere göre daha ufak ve hafifler. Doğal olarak SLR makineler, dijital fotoğraf çekimlerinde de en keskin görüntüyü ve en gerçekçi renk kalitesini verir. Buna ek olarak değiştirilebilir objektife sahiptirler. Tabii bu kadar rahatlık için ödemeniz gereken taban fiyat 700 Euro civarında.

Hangisi olursa olsun, satın alırken bir seçim yapmanız gerektiğinde, yine ihtiyaçlarınız ve önem verdiğiniz kriterler rol oynuyor.

En az kaç megapiksel ile mutluluğu yakalayabilirsiniz?

Dijital fotoğraf makinesi üreticileri, en yüksek megapiksel değerine sahip makinelerle piyasada boy göstermeyi seviyor. Ama sadece megapiksel değerine bakarak, çekilen resmin kalitesi hakkında fikir sahibi olamazsınız.

Dijital fotoğraf makinelerindeki ışığa duyarlı algılayıcı yonga, analog makinelerdeki filmin yerine geçiyor. Bu algılayıcın üzerinde bulunan her bir hücre, fotoğrafı oluşturan bir noktaya denk geliyor. Bir hücrenin üzerine düşen ışık miktarı arttığında, o hücrenin ürettiği elektrik gerilimi de artıyor veya ışık azaldıkça, gerilim de azalıyor. Piksel sayısı genellikle milyonlar halinde veriliyor ve kısaca "Megapiksel" diye adlandırılıyor.

Biraz düşünecek olursak, evet, ne kadar çok piksel, o kadar net bir fotoğraf demek. Aslında mühendislerin, bir yonga üzerine olabildiğince çok hücre yerleştirmeye çalışmasının sebebi de bu. Bunu yaparken de alan darlığı yüzünden daha küçük hücreler kullanıyorlar ve hücrelerin ürettiği gerilimi güçlendirmek zorunda kalıyorlar. Bu da fotoğrafta bazı görüntü ve renk bozukluklarına yol açıyor.

Her dijital fotoğraf makinesi üreticisi, bu sorunun üstesinden gelebilmek için çeşitli yollara başvuruyor. Bazıları, daha fazla hücre yerleştirebilmek için algılayıcı yonganın yüzey alanını genişletiyor. Başkaları ise hücreleri sadece yan yana değil, üst üste dizme yoluna gidiyor.

İdeal çözünürlük ne olmalı?

Salt bu teoriden yola çıkarak alınacak iki ders var:

Sadece gerçek ihtiyacınız kadar piksel sayısına sahip bir fotoğraf makinesi alın. Çektiğiniz fotoğrafları öncelikle 10x15 cm'lik kartpostal kağıdına mı, ya da DIN A4 boyutunda bir kağıda mı basarsınız, televizyonda mı görüntülersiniz, yoksa büyütmek için resimden kesitler mi alırsınız, orası size kalmış, ama bütün bunları rahatlıkla yapabilmeniz için en az 3 megapiksellik bir makineye ihtiyacınız olacak. A3 kağıda net bir baskı yapmak isterseniz en az 4 megapiksel, A2 içinse en az 5 megapiksellik bir dijital fotoğraf makinesine ihtiyaç duyacaksınız.

Siz daha çok, resim kalitesini etkileyen diğer etkenlerde yoğunlaşmalısınız, mesela objektif gibi.

Resim kalitesi: Makinenin değerini belirleyen başlıca etken

İyi bir fotoğraf makinesi, gerçek renklere, net bir görüntüye, doğru ışıklandırmaya sahip fotoğraflar çekmeli. Bütün bu kriterler CHIP TOP 10'daki not karnesinde, resim kalitesi başlığı altında toplanıyor. Bu başlıkta, incelediğimiz ürünlerin testlerde hangi değerlere ulaştığını kolayca görebilirsiniz.

Resim bulanıklıkları

Özellikle az ışıkta çekilen fotoğraflarda, gelişigüzel bir şekilde dağılmış ve değişik renklerde karşılaştığımız noktalar, görüntüyü bozuyor. Bunlar genelde gri bir sis ya da kar taneleri gibi gözüküyor. Donanım editörlerimiz bu tür bulanıklıkları, farklı ISO ışık duyarlılıklarında ölçüyorlar. Eğer ölçülen değer 400 puanın altındaysa, bu tür sapmaları sadece çok karanlık bölümlerde ve tek renkli noktalar kümesi halinde görüyorsunuz. Bizim tavsiyemiz, daha ISO 100 değerinde bu tip kümelenmelere engel olabilen makineler. Ne yazık ki gündelik kullanıma uygun makinelerden hiçbiri, yüksek ışık duyarlılıklarında gereken limiti aşamıyor.

Çözünürlük

Bu kriter, bir resmin kaç tane noktadan ya da satırdan oluştuğunu söylüyor. Ne kadar çok olursa, resminiz de o kadar detaylı ve net oluyor. Megapiksel sayısı size bir makinenin bir fotoğrafı, nasıl görüntüleyebileceği hakkında az çok bir fikir verir. Bu yüzden testimizde ölçtüğümüz çözünürlükle ilgili değerleri karşılaştırmanız şart. Bu verileri tabloda size bir resmin yüksekliği boyunca sayılan satır sayısı olarak veriyoruz.

Renk derinliği

Doygun renkler herkesin hoşuna gider. Ama bu, elinizdeki fotoğrafın resmin gerçek renklerini yansıttığı anlamına gelmez. Bir fotoğraftaki renklerin, gerçek renklere ne kadar yakın olduğunu laboratuvar ortamında ölçebiliyoruz. Geriye kalanlar ise keyfinize kalmış. Bizim tavsiyemiz, fotoğraf makinelerini teker teker denemeniz. Ya da internet üzerinden deneme fotoğraflarını bulup, yapacağınız seçime yardımcı olması için karşılaştırmanız.

Resim kenarlarındaki ışık

Objektifler yüzünden bir resmin ortasındaki ışık miktarıyla kenarlarındaki ışık miktarı farklılıklar gösterir. Fotoğrafa baktığınızda kenarlar daha karanlıktır ve bu sizi genellikle rahatsız eder. Test uzmanları, bu tip bir “çerçeveleme” olayını yüzdesel olarak belirleyebiliyor. Burada ölçülen, fotoğrafın kenarlarındaki en düşük ışık seviyesinin, fotoğraftaki en yüksek ışık seviyesine oranı. Yüzde 10 ila 20 arasında çıkan karanlık köşe değerleri gözle fark edilemez. Fotoğraf makinenizin objektifi, bu değerlerin altında bir ölçüme sahip olmalı.

Makine hiçbir pozu kaçırmayacak kadar hızlı olmalı

Bazı fotoğraf makineleri bu konuda başarısız: Siz fotoğraf makinesini açıp da makineyi çekime hazır hale getirene kadar, kimsenin poz verecek sabrı kalmayabilir. Aşağıda, hız değerlerinde nelere dikkat etmeniz gerektiğini belirtiyoruz.

Açılış süresi

Bu süre, fotoğraf makinesinin açma düğmesine basmanızdan, fotoğraf çekebilecek hale gelmesine kadar geçen zamana denk geliyor. Bugünün fotoğraf makineleri için 6 saniye, kötü sayılabilecek bir süre. 1,5 saniye ise son derece iyi.

Diyafram hızı

Kızınızın beslediği ufak tavşan en sonunda karar verip de yuvasından dışarı zıpladığında, her şey çok kısa zamanda oluverir. Deklanşöre bastığınız andan itibaren fotoğraf makinesi gerekli netliği ayarlamalı ve diyaframı açmalı, tabii bütün bunlar tavşan ortadan kaybolmadan gerçekleşmeli. Arada geçen bu süreye diyafram hızı denir. Bu süre en fazla 0,5 saniye olmalı. Daha uzun süreler sizi memnun etmez: En basit dijital makinelerde bile bu süre 0,15 saniyeyi geçmiyor.

Flaşsız 5 fotoğraf çekim süresi

Algılayıcı yonganın fotoğrafı yakaladıktan hemen sonra hafızaya kaydetmesi gerekir. Tabii bu da zaman gerektirir. Ancak bu işlem tamamlandıktan sonra başka bir fotoğraf çekebilirsiniz. İşte bu yüzden, 5 ayrı fotoğrafın arka arkaya ve flaşsız çekilmesi için gereken süreyi ölçüyoruz. 6 saniye bu iş için gayet iyi bir süre, 20 saniye ise makine sizi süründürebilir.

Görüntüler büyük ve net olmalı: Objektifin işi

Tropik bölgelere yaptığınız seyahat sırasında, ağaçların tepelerindeki maymunları net bir şekilde görüntülemek mi istiyorsunuz? Sonradan da beraber tatile gittiğiniz grubun bir fotoğrafını mı çekeceksiniz? O zaman tele ve geniş açı yakınlaştırmaya sahip bir objektife ihtiyacınız var.

Yakınlaştırma (zum)

Bir objektifin odak uzaklığı, ufak resim formatında verilir ve milimetreyle ölçülür. 28mm için fotoğraf açısı gayet geniştir, hatta beraber tatil yaptığınız arkadaşlarınızı bile bir fotoğrafa sığdırabilir. Bazı fotoğraf makineleri 35mm ile de bu işi görür. 45mm’yle bu çekimi yaparken ise zorluklar yaşayabilirsiniz.

Ağacın tepesine çıkmış olan maymunlar içinse yüksek bir odak uzaklığına ihtiyacınız olacak. Aksi takdirde hayvanlar fotoğrafın içinde ufacık gözükürler. Çok pahalı modellerdeki 200 ya da 400mm’lik objektiflerle maymunun ağzındaki muzu bile görüntüleyebilirsiniz. İkisinin ortası olan 135mm’lik odak uzaklığı uygun olacaktır. Bu odak uzaklığı, portre çekimler için çok uygun: Geniş açılı objektifte arka plandaki nesneler bulanıklaşır.

Fotoğraf makinesi üreticileri, yakınlaştırma (zum) özelliğini mm ile değil de, 3x ya da 4x şeklinde veriyorlar. Bunun anlamı, maksimum odak uzaklığının, minimumdan 3 kat büyük olduğu. En çok başvurulan pazarlama taktiği ise dijital yakınlaştırma değeridir. Fotoğraf makinesi, dijital zum özelliğini kullanarak odak uzaklığını büyütmez, sadece elektronik yakınlaştırma yapar. Tabii bu da resmin çözünürlüğünün bozulmasına yol açar.

Bir bakışta bütün bilgiler: Yakınlaştırma değeri, odak uzaklığı ve ışık değerleri objektifin üstünde yazılı.

→

Resim dengeleyici

Az ışık altındaki fotoğraflarda genellikle titremeler meydana gelir. Bu, enstantane hızının çok düşük olduğuna işarettir. Böyle durumlarda, içerisinde oynar bir merceğin bulunduğu optik bir dengeleyici bunu düzeltecektir. Böylece 400mm odak uzaklığına ve 1/15 saniyelik bir diyafram hızına sahip makineyle de çekseniz, fotoğrafınızda hiç bulanıklığa rastlamazsınız.

Işık miktarı

Burada dikkat etmeniz gereken şey, ışık miktarını ayarlamak için geçen sürenin kısa olup olmadığı. Bunun için, makinenin objektifi ışık algılayıcısının üzerine gerekli miktarda ışığı düşürebilmelidir. Mercek üzerindeki ışık miktarı değeri ile diyaframı hangi genişlikte açabileceğinizi öğrenebilirsiniz. Daha düşük bir değer, daha geniş bir diyafram aralığı demektir. Gündelik kullanıma yönelik çoğu fotoğraf makinesinde en büyük değer 2,8'dir. Bazı üreticiler 2,0 gibi değerler de verebilen ürünlere sahip.

Vizörden ve ekrandan önizleme büyük kolaylık sağlıyor

Tabii çektiğiniz fotoğrafları görmek de hakkınız. Bunun için makinenin vizörünü veya üzerindeki renkli ekranı kullanabilirsiniz.

Bütün dijital fotoğraf makineleri, arka tarafında 4 ila 6 cm genişliğinde bir TFT ekran bulundurur. Büyük ekranlar her zaman tercih sebebi olmalı. Çünkü fotoğraf makinesinin ekranı ne kadar büyük olursa, görüntü de o kadar çok pikselden oluşur ve çektiğiniz resmin net olup olmadığını anlamak için yakınlaştırma yapmanız gerekmez.

Bazı ekranlar yana doğru açılabiliyor ve döndürülebiliyorlar. Böylece fotoğraf makinesini bir yere yerleştirip fotoğraf çekmek istediğinizde, nelerin kadraja gireceğini ayarlayabilirsiniz. Bu özelliğin başka bir avantajı ise ekranı çiziklerden koruyabilmesi. İşiniz bittiğinde ekranı katlayarak kapatmanız yeterli.

Pratik: **Bazı makineler yana doğru açılabilen bir ekrana sahip.**

Fotoğraf çekerken vizörü de kullanabilirsiniz. Genellikle bunu yaparken makineyi titretmemeniz lazım. Eski tip kameralarla çekim yaparken, vizörden gördüğünüz açıyla, makinenin çekim açısı birbirlerini tutmazdı. Dijital makinelerdeki önizleme ekranlarında böyle bir durum yok ama bunun da bir dezavantajı var: Ekrana çok yakından baktığınızda göreceğiniz pikseller yüzünden çekilen ya da çekeceğiniz resmin net olmadığı yanılgısına düşebilirsiniz.

Dosya türü, hafıza kartları: Gerçek ihtiyacınız

Artık fotoğraflar eskiden olduğu gibi filmlerin üzerine değil, hafıza kartlarına kaydediliyor. Bunlar çok değişik formatlarda olabiliyor, tabii hepsinin de iyi ve kötü yanları var.

Film yerine hafıza kartı: **Dijital fotoğraf makineleri resimleri özel yongalara kaydediyor.**

Çoğu dijital fotoğraf makinesi çekilen fotoğrafları JPEG formatında kaydediyor. Resimler bu formatla sıkıştırıldığında, hafızanın sadece birkaç fotoğraftan sonra dolması engellenmiş oluyor. Sıkıştırma işlemini yaparken, bazı veri parçaları kaybediliyor. Sıkıştırma oranını çok yükseğe getirmediğiniz sürece, bu veri kayıplarını çıplak gözle fark edebilmeniz mümkün değil.

Diğer formatlar ise genelde profesyonellere yönelik. Çok fazla sıkıştırılmış fotoğraflarda görüntünün ve renklerin tutarlılığı zarar görebilir, işte bu gibi durumlarda makinenizin dosya ayarlarını TIFF formatına getirebilirsiniz. Böylece dosyalar ya hiç sıkıştırılmaz ya da en az kaybı garanti edecek şekilde sıkıştırılır. Ama bir dezavantajı var: Her bir dosya en az 15MB veya daha da büyük bir yer kaplıyor, dosyayı kaydetme işlemi de çok uzun sürebiliyor.

Profesyoneller için de işlenmemiş veri formatı olan RAW mevcut. Bu aslında dijital bir negatif anlamına geliyor: Fotoğraf makinesi ne renk düzeltmesi yapıyor ne de fotoğrafın hatlarını keskinleştiriyor. Bu işlemleri siz sonradan bilgisayarda gerçekleştiriyorsunuz. Ama düzeltme işlemleri gerçekten çok uzun sürüyor, bu yüzden sadece profesyonellere öneriyoruz.

Beraberinde gelen bellek

Hangi dosya formatıyla olursa olsun, bütün dijital fotoğraf makineleri, resimleri hafıza kartları üzerine kaydederler. Satın aldığınız fotoğraf makinesinin içindeki tümleşik hafıza, sadece birkaç poz çekebilmenize olanak verir.

En sık kullanılan çözünürlük değerinde en fazla on tane fotoğraf çekmenize izin veren bir hafıza ile, tatil ya da seyahatlerinizi ölümsüzleştirmeniz imkansız. Bu yüzden harici bir hafıza kartını da alışveriş listesine eklemeyi unutmayın.

Hafıza kartları fiyat, güvenilirlik ve hızları açısından farklılıklar gösteriyor. Memory Stick (MS) ya da xD tipi kartlar için ödeyeceğiniz para, SD tipi bir hafıza kartına ödeyeceğinizden her zaman daha fazladır. Compact Flash (CF) tipi kartlar güvenilir yapılarıyla ün salmışlardır, SD tipi hafıza kartları ise hızlarıyla.

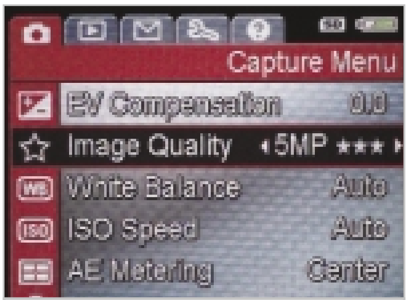
İnce ayarlar: Elektroniğe güvenmiyorsanız

Dijital fotoğraf makineleri, ışıklandırma ayarları, beyaz dengelemesi ve programlanabilir düğmelerle donatılmıştır. Bu bölümde makinenizin neler yapabilmesi gerektiğini anlatacağız.

Işık ayarları

Dijital fotoğraf makinesi üreticileri genellikle manuel ayarlardan kaçınır. Bu yüzden ışıklandırma ile ilgili ayarları ya hiç yapamazsınız, ya da sadece iki ayardan bir tanesini seçmek zorunda kalırsınız. Aslında bu sizin yararınıza. Çünkü deneyimler gösteriyor ki çoğu fotoğraf makinesi sahibi, ışıklandırmayı otomatiğe almayı tercih ediyor. Sonuçta hiç kimse fotoğraf çekmeden önce bir sürü tuş kullanarak ışık ayarı yapmak istemiyor.

Işık ayarını otomatiğe alsanız bile hala bir çok ayar yapma imkanınız var: Bütün makinelerde menüleri dolaşarak değişik →

Seçim yapmanız yeterli: Ufak kameralar da çok sayıda menü seçeneği sunuyorlar.

seçenekleri kullanabilirsiniz. manzara çekimiyle ile elektronik ışıklandırmayı daha hassaslaştırıp, daha ince ışık kademeleriyle istediğiniz derinliği sağlayabilirsiniz. Portre seçeneği ise bunun tam tersini uygular. Gece modunda, fotoğraf makinesi uzun ışıklandırma zamanlarına ve geniş ışık kademelerine başvurur.

Beyaz dengesi

Ayar meraklılarına tavsiyemiz, manuel beyaz dengelemesine sahip bir makine. Bu özellik ile hangi renk sıcaklığının beyaz olarak algılanacağını belirlersiniz. Böylece mavi çizgileri önleyebilirsiniz. Rahatlık isteyenler bu ayarı otomatiğe alabilir. Yalnız, çekim yapacağınız ortamda flüoresan ışık ve güneş ışığı bir arada bulunuyorsa, otomatik ayar bile hatalar yapabilir. Sıradan bir kullanıcı manuel beyaz ayarının eksikliğini hissetmez bile.

Otomatik odaklama

Çoğu dijital fotoğraf makinesi, siz tam çekmek üzereyken gerekli odaklamayı otomatik olarak yapar. Bazı makineler resmin sadece ortasını değil, başka bölgelerini de netleştirir. Bunun için makinedeki tümleşik işlemci, resimdeki asıl şeklin büyüklüğünü tanımlamalı ve o şekle odaklanmalı. Hangi makinelerin bu özellikleri ne kadar iyi kullandığını, test raporumuzdan anlayabilirsiniz. Bazı durumlarda bu netlik ayarını, çoğu makinede yavaş çalışan bir elektrik motoru üzerinden el ile yapabilirsiniz.

Kullanım ve ağırlık

Dijital fotoğraf makineleri sürekli daha küçük ve daha hafif tasarımlarla karşımıza çıkıyor. Dikkat: Bazı durumlarda kullanışlılık göz ardı ediliyor.

Kullanım

Kullanım kolaylığı, dijital fotoğraf makinesi alırken dikkat etmeniz gereken önemli bir nokta. Bazı modeller ele tam oturmuyor, bazılarınınsa düğmeleri çok ufak olabiliyor. Döndürülerek kullanılan menü düğmesiyle ışık ayarlarına ulaşabilmelisiniz, karışık menüleri dolaşarak zaman kaybetmeniz hiç hoş olmaz. Başka bir yol ise dilediğiniz ayarları, programlanabilir düğmelere atamak. Zum için bazı makinelerde döner bir düğme bulunuyor, bazılarında ise iki yönlü bir tuş mevcut.

Ağırlık

Ağırlık ise son kararı veriyor. Bugünlerde piyasada bulabileceğiniz dijital fotoğraf makineleri, pilleri takılıyken 200 gramı geçmiyor ve her türlü cebe sığıyor. SLR kameralar ise 700 gram civarında, bunun üstüne bir de objektifin ağırlığını ekleyin.

Güç ihtiyacı: Pozun heyecanını kaybetmemek için

Dijital fotoğraf makineniz, sürekli şarj etmeniz ya da yenilemeniz gereken pillerden güç sağlıyor.

Dijital fotoğraf makineleri için özel olarak tasarlanan pillerin en önemli özelliği, daha uzun ömürlü olmaları. Bunun anlamı, tek bir şarjla daha fazla fotoğraf çekebilmek. Bu özel piller eski tip pillere göre daha pahalı ve pillerle ilgili bir sorun yaşayıp da yenisini almaya mecbur olana kadar da bu tip özel pillerin fiyatından genellikle haberiniz olmuyor. Bu tip piller, şarj aletleriyle birlikte makinenin standart donanımına dahil.

Bazı üreticiler AA tipi pil kullanıyor. Çok gezen veya çok uzun seyahatler yapan biriyseniz, AA tipi pil kullanan fotoğraf makineleri sizi elektrik prizinden bağımsız hale getirebilir ki bu çok önemli. Mesela Güney Amerika'daki bile her bü-

Döndürün ve amacınıza uygun olana getirin: Menü tuşunu çevirerek değişik seçenekler ve ayarlar arasında gezebilirsiniz.

fede bu tip pillerden edinebilirsiniz. Tabii dezavantajları da unutmamalı: Bu tip piller daha ağırlar ve verdiğiniz parayı çıkartacak kadar da dayanıklı değiller.

Doğal olarak bu pilleri, yine aynı boyda şarj edilebilir pillerle değiştirmek mümkün. Şarj aletinin fiyatı, ağırlığını göz ardı etmenizi sağlayacaktır.

Şarjlı pillerin ve normal pillerin ne kadar dayandığını test sonuçlarımızdan öğrenebilirsiniz. Ayrıca bunların tipleriyle ve fiyatlarıyla ilgili bilgi alabilirsiniz.

Sonuç: Ne kadar bilirseniz, o kadar tasarruf edersiniz

Test ettiğimiz dijital fotoğraf makinelerinin tümüyle iyi fotoğraflar çekebilirsiniz. Sadece bazı modeller sayesinde bu işi daha iyi, daha kolay ve daha ucuza yapma imkanınız var.

Mesela kullanım kolaylığında farklar belirginleşiyor. Çekim seçenekleri arasında gezebileceğiniz döner bir düğme, son derece pratik. Ayrıca bu seçeneklerin sayısı ve fotoğraf makinesinin ayarları da satın alırken belirleyici unsurlar.

Tasarruf etmek istiyorsanız, siz siz olun, megapiksel tuzağına düşmeyin. Kartpostal büyüklüğündeki resimler için 2 ya da 3 megapiksel yeterli olacaktır. Makinenin net, keskin ve gerçekçi renklerle çekim yapması ise başka etkenlere bağlı. Resim kalitesi ne kadar iyi olursa olsun, yavaş bir makine ile önemli anları kaçırmanız işten bile değil. Objektifler ise çeşitli fiyatlara sahip. Tele açı ve geniş açılı ve aynı zamanda da güçlü bir yakınlaştırma özelliğine sahip bir objektif tabii ki daha pahalıdır.

Ekranlı ve vizörlü makinelerle çektiğiniz resimlere tekrar tekrar bakabilirsiniz. Buradaki önemli nokta, çektiğiniz fotoğrafın netliğini anlayabilmek için ekranın yüksek çözünürlüğe sahip olması gerektiği. Dosya formatı olarak JPEG, çoğu kullanıcıya hitap ediyor. Sıkıştırma yapılmadığı zaman hafıza kartına çok az sayıda fotoğraf depolayabiliyorsunuz.

Son olarak fotoğraf makinenizin güç ihtiyacı konusunda bir değerlendirme yapmalısınız. Özel piller ya da bildiğimiz normal piller. Her iki çeşidin de avantaj ve dezavantajları var.

Dijital fotoğraf makinelerinin video çekim özellikleri çok önemli değil. Çekilen video görüntülerinin genelde titrek ve bulanık olduğunu düşünürsek, dijital bir kamerayla karşılaştırmak anlamsız. ■

Mete Pınar, mete@chip.com.tr

İÇİNDEKİLER

CHIP ONLINE

Geçmiş sayılarda tanıtılan ürünlerden bazılarını www.chip.com.tr/donanim adresinde bulabilirsiniz.

Yeni Donanım TESTLERİ

Bilgisayar piyasasına her ay yeni ürünler katılıyor. CHIP Test Merkezi olarak, bu ürünleri mümkün olduğunca tanıtmayı hedefliyoruz. Her ay bu sayfalarda yeni ve ilginç donanım ürünlerinin incelemelerini bulabilirsiniz.

2005 yılında yine birbirinden ilginç ürünlerle karşı karşıyayız. Bunlardan biri, bu ayın ürünü olmayı da hak eden Creative multimedya oynatıcısı. PMC olarak adlandırılan bu ürün, Intel'in 400 MHz hızındaki XScale işlemcisi, 64 MB RAM ve 2MB ROM'u ile ilgi çekiyor. Windows Media Center işletim sisteminin Mobile Edition, yani mobil cihazlar için hazırlanan sürümünü kullanan ürün, bu sayede kendisini komple bir multimedya merkezi haline dönüştürebiliyor. Ayın diğer ürünü ise işlemcilerin dünyasında AMD ile Intel arasında gitgide kızışan savaşın son meyvelerinden biri sayabileceğimiz 3,46 GHz'lik Intel Pentium 4 Extreme Edition işlemcisi. Video işleme, sıkıştırma ve Rendering gibi konularda başarılı bir performans sağlayan bu işlemci, en çok da 1.066 MHz FSB değeri ile ilgi çekiyor. Bununla beraber ürünün fiyatı el yakıyor.

Daha fazla detaya, daha keskin resim kaliteine ve sinema filmlerinden tanıdığımız efektlere sahip olmak istiyorsanız, tavsiyemiz Asus'un yeni ekran kartına bir göz atmanız olacak.

AX800XT PE olarak adlandırılan bu yeni ekran kartı, adından da anlaşılacağı gibi X800 XT grafik işlemcisine sahip. Benzer ürünlerden farkı ise son derece yüksek performansla çalışabilmesi. İlgimizi çeken diğer bir ürün de Casio Exilim PRO serisinin ikinci ürününü olan P700. Canon lens kullanan P700, açıldıktan sonra 2 saniye gibi kısa bir sürede kullanıma hazır hale gelmesinin yanı sıra, 4x zumuyla da sükse yapıyor. Şık görünüme ve başarılı özelliklere sahip olması, yeni başlayanlar için iyi bir tercih yapıyor.

Ecevit Bıktım, ecevitb@chip.com.tr, (MCSA+MCSE)

DEĞERLENDİRME

Donanım test sayfalarında, ürünler hakkında detaylı bilgi ve ürünleri puanlandıran bir not sistemi bulabilirsiniz. Puanlama sisteminin karmaşık olmaması için iki kategori oluşturduk. Bunlar "CHIP Puanı" ve satın almada önemli bir rol oynayan "Fiyat/Performans Oranı".

Tüm ürünleri daha önce belirlediğimiz test platformu ve test kriterlerine uygun olarak inceleyip değerlendiriyoruz. Böylece önceki aylarda yer alan benzer ürünleri de birbirleri ile karşılaştırma fırsatını yakalayabilirsiniz. Bu yeni puan sistemini ürünleri daha kolay değerlendirip sıralandırmak için uygun gördük. Böylece puanlandırdığımız ürünleri başka ürünler ile kıyaslayıp size göre bir alternatif oluşturup oluşturmadığını belirleyebilirsiniz. Ürünlerin teknik verilerini ayrıca bir kutu halinde vermemizin sebebi ise, ürünler arasında karşılaştırmayı kolaylaştırmak. Burada test edilen ürünler, eğer puanları tutarsa her ay güncellediğimiz TOP 10 listelerimizde yer alabilecekler. Bu sayede piyasada bulunan en iyi 10 ürünü bir bakışta görebilirsiniz. Top 10 listelerinin tamamına www.chip.com.tr adresinden de ulaşabilirsiniz.

TOPLAM CHIP PUANI		
çok iyi	■■■■■	(100–90 Puan)
iyi	■■■■□	(89–75 Puan)
orta	■■■□□	(74–60 Puan)
vasat	■■□□□	(59–45 Puan)
kötü	■□□□□	(44–20 Puan)
çok kötü	□□□□□	(19–0 Puan)

FİYAT/PERFORMANS		
çok iyi	■■■■■	(100–90 Puan)
iyi	■■■■□	(89–75 Puan)
orta	■■■□□	(74–60 Puan)
vasat	■■□□□	(59–45 Puan)
kötü	■□□□□	(44–20 Puan)
çok kötü	□□□□□	(19–0 Puan)

Dijital fotoğraf makinesi

BENQ DC E40

CHIP PUANI	■■■□□
FİYAT/PERFORMANS	■■■□□
FİRMA	Hızlı Sistem
BİLGİ İÇİN	(212) 540 64 74
WEB	www.hs.com.tr
FİYAT	**229 $ + KDV**

TEKNİK VERİLER

Algılayıcı	4,23 MP CCD (4 MP etkin)
Çözünürlük	2.304x1.728 piksel
Arabirim	USB 1,1
Bellek yuvası	SD/MMC
Boyut	100 x 55 x 27 mm
Ağırlık	125 gr

Yüksek kalite, kolay kullanım ve şık tasarım: Benq'nun, şık tasarımı ile dikkatimizi çeken yeni fotoğraf makinesi DC E40, rakipleri ile arasındaki farkı hemen belli ediyor. 4 megapiksel çözünürlük sunan olan bu ürün, dokunmatik LCD ekrana da sahip. 8 MB dahili belleği bulunan ürün, bellek kartı takmadan da çalışmaya hazır.

Ayrıca dahili pil ve adaptörü ile birlikte geliyor. İstenildiğinde SD kart kullanarak belleğini yükseltebilirsiniz. BENQ DC E40'ın 1.5 inç boyutundaki LCD ekranı ve kolay menüsü, dört bir yanı tuşlarla kaplı makinelere gore çok daha kullanışlı. Fotoğraf çekiminde ayarlanabilir enstantane hızı ve 30 santimetrelik makro mesafesi ürünün diğer özelliklerinden birkaçı. Video çekimleri de ortalama bir aydınlatma altında yüksek çözünürlükte gerçekleştiriliyor ve ASF formatında kaydediliyor. Dahili mikrofon da unutulmamış ve ses kayıdı gerçekten başarılı. Üzerindeki ses/görüntü çıkışı sayesinde görüntüleri TV'ye aktarabilirsiniz.

Sonuç: Benq'nun yeni dijital fotoğraf makinesi DC E40 hayatına renk katmak isteyen kullanıcılar için ideal bir çözüm

- ➕ JPEG formatında resim kaydı
- ➕ Dokunmatik LCD ekran
- ➖ Vizör ve optik zum yok

Dijital fotoğraf makinesi

CASIO EX-P700

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Hızlı Sistem
BİLGİ İÇİN	(212) 540 64 74
WEB	www.hs.com.tr
FİYAT	**649 $ + KDV**

TEKNİK VERİLER

Algılayıcı	7,41 MP, 7,2 MP (etkin)
Çözünürlük	3.072x2.304
Bağlantılar	Güç kaynağı, USB, AV Out, Mikrofon/Hoparlör, harici flaş
Bellek	9 MB dahili, SD/MMC kart
Güç kaynağı	Dahili Li-io pil
Boyut / Ağırlık	97,5x67,5x45.1 / 225 gr

7 Megapiksel terfisi: Casio, Exilim PRO serisinin ikinci ürününü de piyasaya çıkardı. Çözünürlükteki artışa ve fotoğraf makinesinin yazılımının değişmesine rağmen, P700 fazla yenilik önermiyor. 4X optik zum özellikli Canon lens kullanan ürün, açıldıktan sonra 2 saniye gibi kısa bir sürede kullanıma hazır hale geliyor. Casio üzerinde önizleme için 2 inç boyutunda bir LCD ekran yer alıyor. Elle ayarlanabilen birçok özelliğinin yanında, 27 adet hazır çekim modu bulunması, bir çok durumda ayar yapma ihtiyacına son veriyor. Farklı ışıklar altında çekim yapmayı kolaylaştırmak adına, donanımda 4 farklı flaş ve ISO ayarı mevcut. 320X240 çözünürlükte AVI formatında video çekimi yapılabiliyor. Video kaydında kullanmak için mikrofon, sesli izleyebilmek için de hoparlör bağlantısı bulunması, iyi düşünülmüş. Baskı özelliklerine önem verenleri memnun edecek bir özellik de üründe PictBridge desteğinin yer alması.

Sonuç: Casio EX-P700 şık görünüme ve başarılı özelliklere sahip. Ancak RAW dosya desteği bulunmaması profesyonel kullanıcıları hayal kırıklığına uğratacak.

- ➕ Uzun pil ömrü
- ➕ Yüksek çözünürlük ve 27 hazır çekim
- ➕ Dahili flaş ve diğer bağlantılar

Switch

ASUS GIGAX 1108

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Bogaziçi, Çizgi
BİLGİ İÇİN	(212) 217 29 29 (212) 356 70 70
FİYAT	**210 $ + KDV**

TEKNİK VERİLER

Form faktör	1U, 19 inç rack
Port sayısı	8 RJ-45 10/100/1000 Mbps
Dest. standart	10 Base-T, 100 Base-TX, 1000 Base-T, Flow Control
LED takımı	Status, Speed, Duplex/Collision
Boyutu	4.3 x 15.4 x 19.4 cm
Ağırlığı	490 gr

Küçük iş gruplarına Gigabit Ethernet: Mini switch'ler ev ve küçük iş gruplarında kullanıldığı gibi, ana switch'lere bağlanarak ağdaki kullanıcı sayısını artırmak için de kullanılabiliyorlar. Asus'un bu ay incelediğimiz GigaX 1108 ürünü farklı bir özelliği ile dikkat çekmeyi başarıyor: GigaX 1108, yeni nesil anakartlarla tanıdığımız Gigabit ethernet özelliğini üzerinde barındıran bir mini Switch. 11.9 Mpps'lik paket iletim hızıyla gücünü ortaya koyan GigaX 1108, küçük iş istasyonlarıyla sunucuların birbirleriyle en optimal şekilde haberleşmesini sağlayan başarılı bir çözüm. Yönetilebilir bir switch olmadığından ağa doğrudan bağlanabiliyor ve bu yüzden de ekstra ayarlamalar ve yazılım kurulumu gibi işlerle uğraşmanız gerekmiyor. 10 Base-T, 100 Base-TX ve 1000 Base-T standartlarını destekleyen Asus, otomatik algılama özelliği sayesinde portların full/half duplex ayarlarını da kendiliğinden gerçekleştirebiliyor.

Sonuç: Ergonomik yapısı ve modern teknoloji desteği ile birden çok bilgisayarın haberleşmesini sağlamak için oldukça uygun bir çözüm.

- ➕ Zahmetsiz kurulum ve kullanım
- ➕ Performanslı ve sessiz çalışma
- ➕ Başarılı tasarım

Bellek kartı

HITACHI MICRODRIVE 3K4

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Teillioğlu
BİLGİ İÇİN	(212) 213 34 40
WEB	www.tellioglu.com.tr
FİYAT	**289 $ + KDV**

TEKNİK VERİLER	
Boyut	4 GB
Arabirim	CF+
Dönüş hızı	3.600 RPM
Ortalama erişim süresi	12 ms
Boyut	42x36x5 mm.
Ağırlık	16 gr.

BÜYÜK VERİLERE KÜÇÜK ÇÖZÜM: Kullanıcıların rahatlığı için yeni ürünlerin kapasitesi artarken, boyutları da küçülüyor. Avuçiçi bilgisayarların, dizüstü bilgisayarların, hatta cep telefonlarının da depolama aygıtlarını desteklemesi yüzünden taşınabilirliğin önemi artık eskisine oranla daha büyük. Taşınabilir aygıtlarda performansın yanı sıra boyut da ön plana çıkıyor. İşte bu iki konsepti bir araya getiren bir ürün daha test merkezimize gönderildi. Hitachi'nin Microdrive 3K4 adlı ürünü, 4GB depolama kapasitesine sahip bir Microdrive. Bellek kartları genellikle Flash bellekler kullanıyorlar. Microdrive ise CompactFlash ile aynı arabirimi kullanıyor ancak aslında içerisinde minik bir sabit disk yer alıyor. 3.600 RPM dönüş hızıyla çalışan ve 128 KB önbelleğe sahip olan 3K4, geniş kapasiteye sahip olmasına rağmen hantal değil. Bunu da yaptığımız benchmark'larla onayladık. Zira 3K4, 12ms averaj erişim süresi ile 7,2 MB/sn aktarma hızı değerlerine erişebiliyor.

SONUÇ: Hitachi 3K4 yaklaşık bir DVD kapasitesinde ve oldukça hızlı. Yani verileri yanınızda taşımak için eşsiz bir çözüm.

- Yüksek kapasite ve ergonomi
- Manyetik alanlara karşı dayanıklı kafa
- Yüksek hızda veri transferi için uygun

DVD-/CD-RW Kombo

AOPEN EHB 5232

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■■
FİRMA	Çözüm
BİLGİ İÇİN	(216) 540 64 74
WEB	www.cozum.com.tr
FİYAT	**88 $ + KDV**

TEKNİK VERİLER	
Ara birim	USB 2.0
CD-R	52X
CD-RW	32X
CD-ROM	52X
DVD-ROM	16X
Bellek	2 MB
Ağırlığı	1,6 kg

USB 2.0 DESTEKLİ HARİCİ KOMBO SÜRÜCÜ: AOPEN EHB 5232 Combo Drive, adından da anlaşılacağı gibi, bilgisayarlarımıza harici olarak bağlanan ve CD yazıcı özelliğinin yanı sıra DVD-ROM özelliğini de üzerinde taşıyan bir ürün. Birçok optik sürücü işlevini tek bir cihazda birleştirmeyi başaran bu ürün,1,6 kg'lık ağırlığı ve 243 x 58 x 160 mm'lik boyut değeri ile başarılı bir ergonomiye sahip sayılmaz, bunun sebebi harici kutu içersine konulan normal bir kombo sürücü olması. Ama ürün fiyat/performans açısından çok iyi bir çözüm sunuyor. Ayrıca USB 2.0 arabirimi sayesinde hızlı bir veri aktarımı sağlıyor. Tabii ki Aopen'in USB 1.1 ile çalışırken farklı bir hızda ve dolayısıyla daha düşük performans değerlerinde çalışacağını bilmelisiniz. 2 MB belleğe sahip ürün, 700 MB'a kadar olan kapasiteli destekliyor. Rastgele erişim süresi, kutu üzerinde CD'ler ve DVD'ler için maksimum 120 ms. olarak belirtilmiş.

SONUÇ: Oldukça iyi bir veri erişim hızına sahip olan AOPEN EHB 5232 Combo Drive, bu özelliğini genel performansa da başarılı bir şekilde yansıtıyor.

- Yüksek bir veri erişim hızına ulaşıyor
- USB 2.0 desteği ile yüksek performans
- Başarılı Fiyat/Performans oranı

Mini PC

SHUTTLE ST61G4

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■□□
FİRMA	Hızlı Sistem
BİLGİ İÇİN	(212) 671 10 71
WEB	www.hs.com.tr
FİYAT	**369 $ + KDV**

TEKNİK VERİLER	
İşlemci desteği	Intel P4 / Celeron (Prescott)
Bellek desteği	DDR (400/333/266MHz)
Grafik arabirimi	Tümleşik ATI Radeon 9100
Anakart yonga seti	ATI RS300 / IXP150
Boyutu	300x200x185mm
Diğer	6 in 1 Kart okuyucu

BAŞARILI MİNİ PC SHUTTLE: Mini PC'lere olan rağbet gün geçtikçe artıyor. Bunu dikkate alan PC üreticileri de kullanıcıların isteklerini karşılamak amacıyla sürekli yeni modeller piyasaya sürüyorlar. Oldukça başarılı bir ergonomiye sahip olan Shuttle ST61G4, 300 x 200 x 185 mm boyut değerleri ile ilgi çekiyor. Kullanılan anakart yonga seti ATI RS300 / IXP150. Bu anakartın en önemli özellikleri, üzerinde ATI Extreme Graphics yongasını barındırması ve Hyper Threading özelliğini desteklemesi. DDR (400/333/266-MHz) bellek modülleri ile güçlendirilen bu sistemde sadece 2 adet bellek yuvası bulunuyor. 1 AGP, 1 PCI, 2 Serial ATA, 4 USB 2.0, 6 kanal ses, Ethernet ve Firewire gibi bağlantılar bu sistemin ihtiyacı kolayca karşılaması için yeterli oluyor. Ayrıca bellek kart okuyucusu, fax/modem kartı, DVI ve TV-Out bağlantıları da yer alıyor. 2,85 kg ağırlığındaki Mini PC sistemi, adeta dizüstü bilgisayarlara kafa tutuyor.

SONUÇ: Shuttle ST61G4, değişik hızlarda CPU, RAM ve optik sürücü seçenekleri sayesinde evinizde veya ofisinizde en yakın arkadaşınız olabilir.

- Başarılı ergonomik yapı
- Geniş terfi imkanı
- Etkili soğutma sistemi

CHIP TOP 10 | 10. S ra

Lazer Yazıcı

SAMSUNG ML1520

CHIP PUANI	
FİYAT/PERFORMANS	
FİRMA	Koyuncu
BİLGİ İÇİN	(216) 522 99 00
WEB	www.koyuncu.com.tr
FİYAT	**138 $ + KDV**

TEKNİK VERİLER	
Arabirim	USB
Baskı hızı	14 sayfa/dak
Baskı çözünürlüğü	600 dpi
Bellek	8 MB
Boyutu	348 mm x 355 mm x 193 mm
Ağırlığı	7 kg

Sessiz ve küçük yazıcı isteyenlere: Samsung, oldukça sade ve kullanımı kolay bir yazıcı üretmiş, sözgelimi cihazın üzerinde karmaşık bir LCD göstergesi yerine sadece uyarı amaçlı LED'ler yer alıyor. Standart çalışma masasının 8 de biri kadar yer kaplayan ML1520, küçük olduğu kadar da performanslı ve sessiz çalışıyor. Bu göz ardı edilmemesi gereken bir nokta, zira çalışma masanıza koyabileceğiniz böyle bir cihazın dayanılmaz bir gürültü çıkarması ofis saatlerinizi işkenceye dönüştürebilir. Toner değiştirme mekanizmasının oldukça ergonomik ve bununla birlikte kolay olması büyük bir artı. Yan tarafında bulunan havalandırma açıklığı cihazı tam anlamıyla soğutmasa da, bu sorunu bir parça ortadan kaldırabiliyor. Üretici firmanın maliyeti düşürebilmek için her türlü ayrıntıdan kaçınmış olmasına ve geniş kağıt tepsisindeki kağıtların durumunu gayet basit ve mekanik bir göstergeyle göstermesine de şaşırmamak gerekiyor.

Sonuç: Orta seviyede bir baskı kalitesine sahip. Hızlı ve sessiz çalışıyor. Ev kullanımı için oldukça uygun bir ürün.

- ➕ Dakikada 14 sayfa baskı verebiliyor
- ➕ Hafif ve az yer kaplıyor
- ➕ Sessiz çalışma, uygun fiyat

Dijital Fotoğraf Makinesi

PRETEC DC-6331

CHIP PUANI	
FİYAT/PERFORMANS	
FİRMA	Hızli Sistem
BİLGİ İÇİN	(212) 671 10 71
WEB	www.hs.com.tr
FİYAT	**329 $ + KDV**

TEKNİK VERİLER	
Algılayıcı	6.3 Megapiksel (5.95 MP etkin)
Çözünürlük	2816x2112 (interp.), 2272x1704 piksel
Bellek	Yok
Bellek yuvası	SD/MMC kart
Boyut	94x63x35 mm
Ağırlık	180 gr. (pilsiz)

Fotoğraftan poster yapmak isteyenlere: Pretec, düşük megapikselli dijital fotoğraf makineleriyle başladığı yolculuğunu, daha yüksek çözünürlüklü orta sınıf ürünlerle sürdürüyor. DC-6331, yaklaşık 6 megapiksel etkin çözünürlüğe sahip, dolayısıyla çektiği fotoğrafları büyük baskılarda kullanmak isteyenlere yönelik. Rahat bir önizleme yapmak isteyenler bu üründeki 2 inç boyutlu LCD ekranı çok sevecekler. Ayrıca kullanılan 3X optik zum iç çekimler için yeterli. Detaylı çekimler yapmak isteyenler için 9 cm mesafeden net çekim yapabilmeyi sağlayan makro özelliği bulunuyor. Hazır ayarlar sayesinde gece, spor ve portre çekimleri oldukça kolaylaşıyor. Buna ek olarak, DC-6331 dahili mikrofon ile 320x240 boyutunda çekilen videolarda ses de kaydedilebiliyor. 3X Optik, 4.4X dijital zum bulunan donanımın dahili hafızası bulunmaması ve beraberinde bir bellek kartıyla gelmemesi, ayrıca SD ya da MMC bellek kartı satın alınmasını gerektiriyor.

Sonuç: Elle ayar yapılabilmesi ve yüksek baskı imkanı sağlamasıyla yarı-profesyonellere yönelik bir ürün.

- ➕ 2 inç geniş ekran ile kaliteli önizleme
- ➕ Mikrofon ile sesli video kayıt
- ➖ Dahili belleği bulunmuyor

Barebone sistem

SOLTEK QBIC EQ3705M

CHIP PUANI	
FİYAT/PERFORMANS	
FİRMA	Bor-Tay
BİLGİ İÇİN	(242) 237 49 81
WEB	www.akdeniztech.com
FİYAT	**278 $ + KDV**

TEKNİK VERİLER	
Yonga seti	nVIDIA nForce2 IGP + MCP-T
FSB hızı	400/333/266 MHz
İşlemci /bellek yuvası	AMD Socket 462 / 2x184 Pin
Yuva sayısı	1 AGP (8X/4X), 1 PCI
USB/Firewire çıkışlar	4 / 3
Boyut	33x21.5x23 cm

Soltek'ten AMD tabanlı mini PC: Genelde Intel tabanlı işlemciler ile donatılmış görmeye alıştığımız Mini PC'lere yeni bir kan geldi: Soltek Qbic EQ3705M, AMD Socket 462 tipi işlemciler ile çalışan bir Mini PC sistemi. Qbic'in Barebone Mini PC'si üzerinde yer alan Soltek SL-B7A-F anakartında nVIDIA nForce2 IGP + MCP-T yonga seti var. 2 adet 184 pin DDR DIMM yuvası bulunan anakart yapısı ilgi çekici. Anakartın üzerinde bulunan Geforce 4 MX 128 MB ekran kartı iyi bir çözüm sunsa da, oyun sever kullanıcılar unutulmamış ve bir AGP, bir de PCI yuvası eklenmiş. 2 ATA 133, 6 kanal AC'97 ses, 2 adet 5,25 inç, 2 adet de 3,5 inç sürücü yuvası, 3 Firewire, Ethernet gibi bağlantılar bu sistemin her amaca rahatlıkla hizmet etmesi için yeterli. Ayrıca ürünle beraber Trend Micro PC-cillin 2004, Drive Image 4.0, PowerQuest PartitionMagic 6.0 SE, RestoreIT 3, FarStone Virtual Drive 7 programları geliyor.

Sonuç: Soltek Qbic EQ3705M yüksek performansının yanı sıra etkili bir soğutma sistemi ile Mini PC severler için başarılı bir çözüm.

- ➕ Yüksek performans
- ➕ Etkili soğutma
- ➕ Birlikte gelen yazılımlar

DVD yazıcı

NEC ND-3500

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■■■

FİRMA	Sky
BİLGİ İÇİN	(216) 422 75 05
WEB	www.sky.com.tr
FİYAT	**113 $ + KDV**

TEKNİKÖZELLİKLER	
Arabirim	ATA/IDE
DVD+R/RW	16X/4X
DVD-R/RW	16X/4X
CD-R/RW	48 /24X
DVD-ROM/CD-ROM	16X/48X
Önbellek	2 MB

16X FURYASINA NEC DE KATILDI: Geçen aylarda Nec'in 8X yazma hızına sahip ND-2500 modelini incelemiştik. Bu model, dikkatleri üzerine çekmeyi başarmış, ayrıca 8X DVD-R medyalara yazabilmesiyle de beğenimizi kazanmıştı. Zayıf yönü ise Firmware güncellemesiyle düzeltilebilen DVD medya uyumluluğuydu. ND-3500 ise DVD+R ve DVD-R hızlarını 16X değerine yükseltmeyi başaran bir ürün. Tabii özellikleri bununla sınırlı değil. Birçok yazıcı gibi Nec de çift katmanlı yazma özelliğini destekliyor, üstelik 2,4X yerine 4X hızında. CD yazma hızı 32X'ten 48X'e, tekrardan yazma hızı da 16X'ten 24X'e yükseltilmiş durumda. Kısacası, Nec bu yeni ürünüyle sınırları zorlamayı başarıyor ve gerek DVD gerekse CD medyalarında oldukça başarılı bir aktarım oranı sunuyor. Buna rağmen erişim zamanının yüksekliği bizi şaşırttı. Yazıcının, DVD okuma performansına da yansıyan bu açığını, başarılı kopyalama sonuçları ile bir derece telafi ettiğini söyleyebiliriz.

SONUÇ: Başarılı medya uyumu ve DVD yazma. Oldukça sessiz. Fakat erişim süresi yüksek.

- ➕ Yüksek performanslı DVD yazma
- ➕ 4X ile çift katman desteği
- ➕ 9 işlev bir arada

USB disk

KINGSTON DATATRAVELLER PLUS II

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■□□□

FİRMA	Armada
BİLGİ İÇİN	(212)230 89 80
WEB	www.armada.com.tr
FİYAT	**285 $ + KDV**

TEKNİK VERİLER	
Arabirim	USB 2.0
Bellek	2 GB
Güç ihtiyacı	USB'den
Boyut	67.7x20.8x9 mm
Diğer	Güvenlik yazılımı
İşletim Sistemi	Windows 98/ME/2000/XP

CEPTE TAŞINAN VERİ AMBARI: Bilgisayarlar geliştikçe, kullanılan dosyaların kapladığı yer de aynı oranda artıyor. Dosyaların boyutu büyüdükçe, yanımızda taşıyabileceğimiz dosyaların sayısı ne yazık ki azalıyor. Bu duruma çözüm getiren USB diskler veri taşımada ve aktarmada yabana atılmayacak kolaylıklar sağlıyorlar. Bir CD ya da DVD ile veri taşımak da mümkün ancak sürekli yeni bir DVD'ye dosya yazmak zorunda bırakıyor. USB Disk ise artık her sistemde mevcut olan USB portundan takılarak hızlı bir şekilde verilen kopyasının yanınızda taşınabilmesine olanak sunuyor. 2GB'lık kapasiteye birçok dosyayı kolayca sığdırabilmek mümkün. İnce ve hafif olması dolayısıyla kolayca her USB portuna takılabiliyor, ayrıca USB porta takılıyken yanındaki portların kullanılmasına engel olmuyor. USB porta doğrudan takılabilmesi, ek kablo kullanılmasına lüzum bırakmıyor. Ayrıca içerisindeki yazılım ile belirlenen bir bölüm şifre korumalı hale getirilerek, veriler daha güvenli bir şekilde taşınabiliyor.

SONUÇ: Bir USB Diskten daha fazlasını beklemek yanlış olur.

- ➕ Geniş kapasite ve şifre koruması
- ➕ USB 2.0 desteği ile hızlı veri aktarımı
- ➕ Ergonomik yapı

Anakart

FOXCONN 755A01-6EKRS

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■■

FİRMA	Çözüm, Kont
BİLGİ İÇİN	(216) 540 64 74
	444 00 52
FİYAT	**85 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER	
Form faktörü	ATX
Yonga seti	SIS 755
İşlemci yuvası	Socket 754
FSB hızı	1600 FSB
Bellek yuvası	3 x DDR SDRAM
Yuva sayısı	1 AGP, 5 PCI

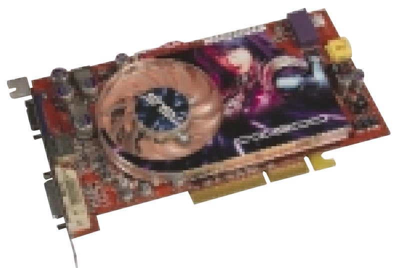
INTEL'DEN SONRA SIRA AMD'DE: Foxconn anakartlar Intel desteği ile ünlüdür. Hatırlayanlar bilir, ilk Foxconn anakartlar Test Merkezimize ulaştığında onların Intel'in Desktop Board ürünlerine ne kadar benzediklerinden bahsetmiştik.

Bu ay inceleme fırsatı bulduğumuz Foxconn'un 755A01-6EKRS modelinde ise tam tersi bir durum söz konusu çünkü bu anakart AMD 64 bit (Socket 754) işlemcilerini destekliyor ve SIS'in yeni 755 yonga setini üzerinde barındırıyor. Üç adet DDR bellek (DDR 400 uyumlu) yuvası üzerinde barındıran Foxconn 6 kanal ses, Firewire, SATA RAID ve Gigabit Ethernet gibi güncel teknolojileri de destekliyor. Çift kanal bellek özelliğinden yoksun olan Foxconn, buna karşın stabil çalışması ile testlerimizde beğeni topluyor. Yalnız benzer ürünlerle kıyaslandığında performans değerinin, SIS yonga setinin sahip olduğu HyperStreaming özelliğine rağmen orta seviyeyi geçmediğini söylemeliyiz.

SONUÇ: Foxconn, sorunlarla boğuşmak istemeyen ve daha çok kararlılığa önem veren kişilere hitap eden bir anakart.

- ➕ Kararlı çalışma
- ➕ Fiyat/Performans oranı
- ➕ SATA RAID desteği var

Ekran Kartı

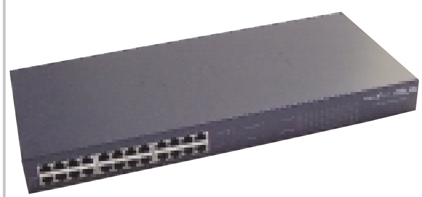
ASUS AX800XT PE

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■□□
FİRMA	Boğaziçi, Çizgi
BİLGİ İÇİN	(212) 217 29 29 (212) 356 70 70
FİYAT	**690 $ + KDV**

TEKNİK VERİLER

Yonga seti	ATI Radeon X800 XT
Bellek	256 MB GDDR3
GPU frekansı	520 MHz
Bellek frekansı	1.12 GHz
Veriyolu	PCI Express X16
Diğer	S-Video, kompozit ve DVI çıkışı var.

Switch

ASUS GIGAX 1024

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■■
FİRMA	Boğaziçi, Çizgi
BİLGİ İÇİN	(212) 217 29 29 (212) 356 70 70
FİYAT	**92 $ + KDV**

TEKNİK VERİLER

Form faktör	1U, 19 inç rack
Port sayısı	24 RJ-45 10/100Mbps
Dest. standard	0 Base-T, 100 Base-TX, Flow Control
Led takımı	Status, Speed, Duplex/Collision
Boyutu	44 x 44,4 x 20 cm
Ağırlığı	2,2 Kg

TV kartı

AVERMEDIA TVCARDBUS

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Multimedya
BİLGİ İÇİN	(212) 479 46 46
WEB	www.multimedya.com
FİYAT	**89 $ + KDV**

TEKNİK VERİLER

Arabirim	PCMCIA
Maks. çözünürlük	1.600 x 1.200
Bağlantı	Anten, kompozit, S-Video
Kayıt kalitesi	720x576
Video format	MPEG-1/2/4
Diğer	Teletekst, Stereo çıkış

ATI'DAN İŞLEMCİ GİBİ EKRAN KARTI: Nvidia, Geforce 6800 grafik işlemcisi ile Radeon 9800 XT'ye haddini bildirince, ATI yine dizginleri eline aldı ve şu an en performanslı grafik işlemcisi olan Radeon X800 XT ile cevap verdi. Durum böyle olunca, Asus da birçok üreticiden erken davranarak bu yeni grafik işlemcisini ürün portfoyüne dahil etti ve AX800XT PE adı altında 3B tutkunlarının beğenisine sundu. Üzerinde 160 milyon transistör bulunduran Radeon X800 işlemcisi, Geforce 6800 Ultra modelinde olduğu gibi 16 paralel piksel pipeline'ın hepsini kullanıyor. 256 bit bant genişliğine sahip kart, 256 MB kapasiteli yeni nesil GDDR3 belleklerle donatılmış. Bunun anlamı 2 x 560 Mhz'lik bir çalışma değerinde saniyede 35,8 GB veri aktarımı gerçekleşmesi. Buna ek olarak, nVidia 480 Watt'lık güç kaynağı ihtiyacı duyarken ATI'ın 300 Watt'lık bir güç kaynağı ile yetinebilmesi de büyük bir avantaj.

SONUÇ: Fiyatı göz önüne almamak şartıyla, yüksek performans duyan kullanıcılar için, mükemmel bir seçenek teşkil ediyor.

- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Düşük güç tüketimi, sessiz çalışma
- ⊖ Yüksek fiyat

ORTA ÖLÇEKLİ AĞ YAPILARININ YENİ OYUNCUSU: Eskiden oldukça yaygın olarak kullanılan hub'lar her bir porta ayrı bant genişliği tahsis etmediği için kullanıcıların veri aktarımları birbirini etkiliyordu. Her porttaki bağlantıya diğer portlardaki bağlantılardan bağımsız ayrı bir bant genişliği sunan switch'lerin ucuzlaması ile birlikte bu sorun da çözüme kavuşmuş oldu. Asus GigaX 1024 işte bu türden bir switch. 1U Rack sistemler için tasarlanmış olan GigaX 1024, 24 port bağlantısı ile 10 Base-T, ve 100 Base-TX protokolleri destekliyor. Unmanaged Layer 2 sınıfına giren GigaX 1024, tak ve çalıştır özelliği sayesinde ağ yapılarına anında dahil olabiliyor. Ayrıca MDI/MDIX detection özelliği ile port bağlantı hızlarını da kendi belirleyebiliyor, paket iletim hızı 3.6 Mpps değerine kadar çıkabiliyor. Ürünün, yüksek bir performansta çalışmasına olanak tanıyan öğrenme modu sayesinde tam 8.000 MAC adresini hafızasında tutabilmesi büyük bir avantaj.

SONUÇ: Rack sistemlerine uyumlu switch'ler arasında göz ardı edilmemesi gereken başarılı bir ürün.

- ⊕ Kolay kurulum, başarılı performans
- ⊕ 8000 Mac adresini hafızası
- ⊕ Otomatik hız ve duplex tanımlaması

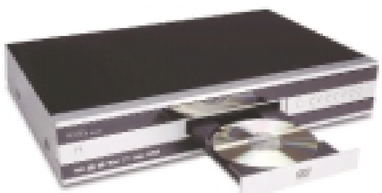
DIZÜSTÜNDE TV KEYFİ: Dizüstü PC'ye sahip olan kullanıcılar TV keyfine bugüne kadar ancak bir USB TV Box ürünü ile varabiliyorlardı. Tam analog TV kartlarının devri bitti derken, Avermedia dizüstü bilgisayarlar için bir TV modülü piyasaya sürdü.

TV CardBus olarak adlandırılan bu yeni kart, yukarıda anlattığımız USB Box ürününden farklı olarak PCMCIA arabirimini kullanıyor. Dizüstü PC'ye takıldığında pek görünmeyen CardBus, yayınları üzerinde bulunan anten girişi ile alabiliyor. TV modülünü video, DVD oynatıcısı veya video kamera gibi harici cihazlarla bağlamak için S-Video ve A/V girişlerinin bulunması büyük bir avantaj. Birlikte verilen yazılım çözümü ile Time Shifting, belirli kanallar için çocuk koruması ve teletekstin kullanılabilmesi de önemli hususlardan Bizim hoşumuza giden bir diğer nokta, MPEG-1/2/4 kaydının yanı sıra, TV görüntüsünün tam ekran olarak seyredilebilmesi.

SONUÇ: Dizüstü sisteminde TV yayınlarını izlemek isteyen kullanıcılar için mükemmel bir seçenek.

- ⊕ MPEG-4 kayıt, düşük güç tüketimi
- ⊕ Ergonomik yapısı ile kablo salatasına son
- ⊕ Uzaktan kumandası yok

DVD oynatıcı

KISS DP-470

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■□□□
FİRMA	Dijital Center
BİLGİ İÇİN	(212) 217 40 20
WEB	www.dijitalcenter.com.tr
FİYAT	419 Euro + KDV

TEKNİK VERİLER	
Desteklediği format	DVD, MPEG-4, DivX®, XviD, CD, MP3
Amplifikatör	5x50W
Görüntü oranı	4:3 Pan and Scan, 4:3 Letter Box ve 16:9 Wide
Ses	Analog/stereo
Çıkış	S-Video, Composite, Component

Televizyonunuzda DivX keyfi: DVD oynatmanın da ötesinde becerilere sahip olan DVD oynatıcılar, kullanıcılar tarafından giderek daha fazla tercih edilir hale geldi. Eskiden DivX formatındaki filmleri televizyonumuzda izlemek için ekran kartının TV çıkışını bir kabloyla TV'ye bağlayarak görüntü aktarıyorduk. Bu hem kalitede düşüşe hem de zaman kaybına yol açıyordu. Yeni nesil DVD oynatıcılar bu tür sorunları da ortadan kaldırıyorlar. Bunlardan biri olan Kiss DP-470 DVD, MPEG-4, DivX®, XviD, CD, MP3 formatındaki hemen hemen tüm medyaları destekliyor. Kurulumu ve kullanımı çok rahat normal bir DVD oynatıcı gibi TV'ye bağlayıp medyayı içine koymanız yeterli. Altyazıyı sizin seçmenize gerek yok, cihaz bunları otomatik olarak açıyor. Dolby Dijital MPEG 5.1 Dijital ses, MPEG ses çözümleme özellikleri sayesinde filmdeki efektlerin ne kadar ayrıntılı olduğunu anlayabiliyorsunuz.

Sonuç: Evinizdeki tüm boş vaktinizi elinizden alacağını düşündüğümüz Kiss DP-470, gelişmiş özellikleri ile bizlere iyi bir çözüm sunuyor.

- ➕ AM/FM Tuner
- ➕ CD'den JPEG resim gösterebilme
- ➖ Türkçe altyazı desteği yok

Ram

CORSAIR TWINX MEMORY PAIR

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■□□
FİRMA	Dijital Center
BİLGİ İÇİN	(212) 217 40 20
WEB	www.dijitalcenter.com.tr
FİYAT	519 $ + KDV

TEKNİK VERİLER	
Bellek boyutu	2 x 512MB
Tipi	DDR SDRAM
Hız	400 MHz
Boyut	44 x 137 x 7 mm
Ağırlık	82 gram
Diğer	Etkinlik LED'leri

Çift kanal ile performans kanatlanıyor: Bir PC'nin genel performansında işlemci kadar etkili olan bir diğer bileşen de bellek. Üzeri özel bir malzemeyle kaplanan bellekler, overclock meraklılarının daha yüksek voltaj kullanarak daha hızlı çalıştırma denemelerinde, benzerlerinden az ısınarak artı performans sağlayabiliyorlar. TwinX Memory Pair, çift kanal bellek yuvasına sahip anakartlar için üretilmiş. 512 MB kapasiteli 2 adet bellek, ısınma problemini en aza indirgemek için alüminyum ile kaplanmış. Teknik özelliklerine baktığımızda gecikme (latency) değerinin 2-2-2-5 olduğunu görüyoruz. Bellek ile işlemci arasındaki iletişim esnasındaki duraklama sürelerini belirten Latency değeri düşük olduğundan, ürünün benzerlerinden daha hızlı bir iletişim sağladığı anlamına geliyor. Bu değerleri ayarlama gereği bırakmayan üründe en çok gözümüze çarpan şey ise etkinlik LED'leri oldu. Bu ışıklar belleklerin kullanımı oranında yanıyor ve sistemin bellek ihtiyacı olup olmadığını ortaya koyuyor.

Sonuç: Ev ve ofis kullanımında her tip sistem için ideal bellek çözümü.

- ➕ Çift kanal desteği
- ➕ Bellek kullanım yoğunluğu görülebiliyor
- ➕ Alüminyum kaplama ile etkin ısı dağılımı

CHIP TOP 10 | 6. S ra

TFT LCD monitör

LG L1730S

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■■
FİRMA	Ufotek
BİLGİ İÇİN	(212) 336 61 00
WEB	www.ufotek.com.tr
FİYAT	400 $ + KDV

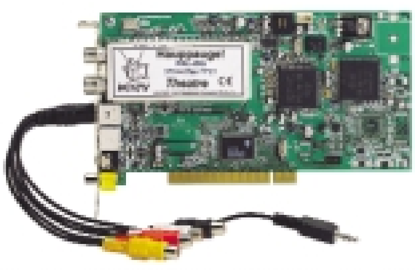
TEKNİK VERİLER	
Ekran	TFT LCD
Görüntü alanı	17 inç
Maksimum çözünürlük	1280x1024 piksel
Güç tüketimi	Düşük Güç tüketiminde 3 Watt
Boyut	398 x 393 x 115 mm
Ağırlık	4,9 Kg

Dijital neslin yeni TFT LCD'si: LG, ülkemizde özellikle optik sürücüleri ile sevilen bir marka. Monitör pazarında da adını duyuran LG özellikle de gelişen TFT pazarına etkili ürünlerle girmeyi hedefliyor. Benzer ürünlere kıyasla boyut ve ağırlık değerleri ile başarılı bir ergonomi sergileyen LG L1730S, duvara montaj ve döner taban özellikleriyle firmanın ağır toplarından biri. Güç adaptörünün dahili olması ve ayarların kolay kolay bozulmamasının ürünün başarısına katkısı büyük. Birçok ayarın otomatik yapılması da önemli bir nokta: Çünkü bu sayede 17 inç büyüklüğündeki görüntü alanı, 250 CD/m_ parlaklık ve 550:1 kontrast değerleri ile metin, resim ve film gibi çeşitli uygulamalar için en optimal görüntü kalitesi ayarlanabiliyor. Neticede bu özellik, LG'nin ulaşabildiği 1.280 x 1.024 piksellik çözünürlük ile birleştirildiğinde ortaya oldukça güçlü bir monitör ortaya çıkıyor. 12 ms'lik erişim zamanı ile kimsenin ihtiyacını karşılıksız bırakmıyor.

Sonuç: Sunduğu teknik özellikleri ve ergonomisi ile gözden kaçmaması gereken bir seçenek.

- ➕ 12 ms'lik erişim zamanı
- ➕ Döner taban, dahili güç adaptörü
- ➖ Dijital girişi yok

TV kartı

HAUPPAUGE WINTV THEATER

CHIP PUANI	5/5
FİYAT/PERFORMANS	4/5
FİRMA	Dijital Center
BİLGİ İÇİN	(212) 217 40 20
WEB	www.dijitalcenter.com
FİYAT	160 $ + KDV

TEKNİK VERİLER

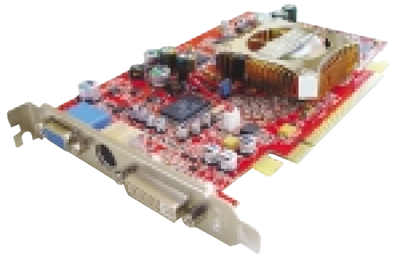
Arabirim	PCI
Chroma sampling	YUV 4:2:2
Ses formatı	Dolby Surround Pro Logic/Stereo
Kayıt kalitesi	720x576'da 25 fps (DVD)
Girişler	TV-IN, kompozit, S-Video-IN, Audio Line In, FM-IN
Diğer	Uzaktan kumanda

UZAKTAN TV VE RADYO KEYFİ: Kişisel bilgisayarlar, oturma odalarının ana figürü olan müzik setlerinin ve TV'lerin tüm yeteneklerine sahipler artık. Bunun için, PC'ye gereken donanımı eklemeniz yetiyor. Bir TV kartı da, bilgisayarınızın hem TV yayınlarını gösterebilmesini hem de kaydedebilmesini sağlıyor. WinTV Theater, piyasadaki TV kartlarının tümünde bulunmayan avantajlara sahip, Örneğin uzaktan kumanda, TV seyrederken kullanıcının bilgisayar başında olması gerekliliğini ortadan kaldırıyor. Kutudaki anten ile FM işlevinden de faydalanılabiliyor. Ancak çoğu karta göre en önemli avantajı stereo olması ve Dolby Surround Pro Logic codec'ini kullanabilmesi. Böylece TV sesi, 5.1 hoparlörlere surround, 3 ve 4 hoparlörlülere sanal dolby kullanarak dağıtılabiliyor. Bu da TV keyfinin artmasını sağlıyor. 125 analog TV yayını görüntüleyebilen ürün, üzerindeki video girişleri sayesinde kamera gibi cihazlardan kayıt da yapabiliyor.

SONUÇ: Hauppauge, donanım yeteneklerine ek olarak oldukça kullanışlı yazılımlarla bu ürünü mükemmel hale getirmiş.

- ➕ Dolby Surround/Stereo
- ➕ Dış kaynaklardan kayıt yapabiliyor
- ➕ Başarılı yazılım desteği

Ekran kartı

HIS X600 XT

CHIP PUANI	5/5
FİYAT/PERFORMANS	5/5
FİRMA	Tellioğlu
BİLGİ İÇİN	(212) 213 34 40
WEB	www.tellioglu.com.tr
FİYAT	258 $ + KDV

TEKNİK VERİLER

Yonga seti	ATI Radeon X600 XT
Bellek	128 MB GDDR3
GPU frekansı	500 MHz
Bellek frekansı	756 GHz
Veriyolu	PCI Express X16
Diğer	S-Video, DVI çıkışı var.

FX5750'YE KARŞI X600 XT: Yeni bir ayda yine yeni ekran kartları ile karşı karşıyayız. Grafik kartı alanında artık o kadar hızlı değişimler yaşanıyor ki takip etmekte biz bile zorlanıyoruz. Türkiye'de ATI denince birçok kişinin aklına ilk olarak HIS markası geliyor. Dolayısıyla test merkezimize ulaşan bu yeni ekran kartının HIS'in X600 XT modeli olması da bizi pek şaşırtmadı. PCI express arabirimi ile yeni nesil PC sistemleri için düşünülen bu yeni ekran kartı, ilk başta güçlü işlemcisi ile dikkat çekiyor. Bizim dikkatimizi çeken ise üzerinde bulunan ve iCooler olarak adlandırılan soğutma sistemi. Bu soğutma sistemini farklı kılan özellik, ATI'ın referans soğutucularına kıyasla daha etkili soğutmasının yanı sıra, oldukça da sessiz çalışması. Yaptığımız testlerde X600XT'nin, yüksek bir resim kalitesi ile oldukça stabil çalıştığını gördük. Öyle ki sağladığı yüksek performans, GeForce FX 5750 PCX ekran kartı ile kıyaslandığında açık ara öne geçmesini sağlıyor.

SONUÇ: HIS X600XT, yeni nesil teknoloji değişimine ayak uydurmak isteyen oyun tutkunları için mantıklı bir seçim.

- ➕ Yüksek performansta stabil çalışma
- ➕ Oldukça etkili ve sessiz soğutma
- ➕ Başarılı overclock performansı

Kasa

COOLER MASTER CAVALIER CAV-T01

CHIP PUANI	4/5
FİYAT/PERFORMANS	3/5
FİRMA	Dijital Center, Dijital Trend
BİLGİ İÇİN	(212) 217 40 20, (212) 266 87 70
FİYAT	149 $ + KDV

TEKNİK VERİLER

Desteklenen yapı	ATX, MATX
Genişleme yuvası	10 adet
Fan boyutu	12 cm
Boyutu	500 x 202 x 435 mm
Ağırlık	9,4 kg
Diğer	2 USB, ses çıkışı/mikrofon girişi, Firewire

KASAM BEKLENTİLERİMİ KARŞILAMIYOR DİYE ÜZÜLMEYİN: Birçok bilgisayar kullanıcısı, kasa alırken teknik özelliklerine bakmadan sadece fiyatına bakıp alma yoluna gidiyor. Bu yanlış bir düşünce. Kasa sistemi alırken ilk düşüneceğimiz konu kendi beklentileriniz. İşte, birçok kullanıcının tercih edeceğini düşündüğümüz Cooler Master Cavalier CAV-T01 kasa sistemi. Ön panelde yer alan ve ses verisini gösteren ekran ilgi çekici, ses dosyası çaldığımızda ileri geri hareket ediyor ve sesin seviyesini gösteriyor. Bunun dışında kasanın dış yapısı sağlam ve şık, bu şık görünüş iki yöne açılabilir paneller ile desteklenmiş. İçersinde bulunan 12 cm'lik arka ve 8 cm'lik ön fanı bu kasa sistemi için iyi bir hava dolaşımı sağlıyor. 5 adet 5,25 inç ve 5 adet 3,5 inç sürücü yuvası, kullanıcılar için ideal bir çözüm. Ön panelde 2 USB, 1 Firewire, ses çıkışı ve mikrofon giriş bağlantılarının bulunması orta büyüklükteki kasa sistemleri için ideal.

SONUÇ: Cooler Master Cavalier CAV-T01 vidasız tasarımı, şık ve sağlam yapısı ve sürücüler için çok yer bulunması bu kasa sisteminin cazibesini arttırıyor.

- ➕ Şık görünüm
- ➕ Vidasız tasarım
- ➕ Sürücüler için çok yer var

İşlemci

INTEL PENTIUM 4 EXTREME EDITION 3,46 GHZ

CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS

+ 1.066 MHz FSB hızına sahip
+ 2 MB L3 ön bellek
- 64 bit genişleme desteği yok

FİRMA	İntel Türkiye
BİLGİ İÇİN	(212) 282 58 48
WEB	www.intel.com.tr
FİYAT	F.A.

TEKNİK VERİLER	
Çalışma frekansı	3,46 GHz
Yuva yapısı	LGA775
L2 önbellek	512 KB
L3 önbellek	2.048 KB
64 bit uyumu	yok
Komut setleri	MMX, SSE, SSE2

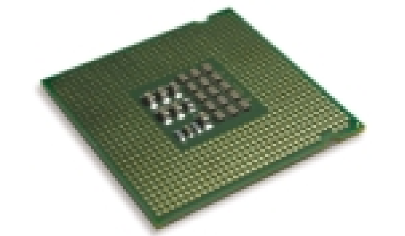
İşlemci

Sunucu ailesinden masaüstüne geçiş

FX-55'E KARŞI P4 EE: İşlemcilerin dünyasında AMD ile Intel arasındaki mücadele iyiden iyiye kızıştı. AMD'nin 64 bit işlemcilerle büyük sükse yapmasının ardından, Intel de Xeon mimarisinden gelen Extreme Edition ile sıkı bir karşılık verdi. Masaüstü işlemcilerde 90 nm teknolojinin hayata geçmesi, Pentium 4 560 işlemcilerinin doğumu ve çok çekirdekli işlemciler (multicore) hakkında çeşitli spekülasyonların çıkması, Intel'i iyice öne geçirdi. AMD buna karşılık Athlon 64 4000+ ve Athlon FX-55 ürünlerini piyasaya sürdü, umduğu ilgiyi de almayı başardı. Şimdi sıra Intel'de derken, LGA775'li Extreme Edition ortaya çıktı.

P4 EE 3,46 GHz ile Intel 925XE yonga setinin doğuşu

Extreme Edition ne 90 nanometre teknolojisine ne de 64 bit mimariye sahip. O zaman akla şu soru gelebilir: Yeni Extreme Edition rakipleri ile nasıl baş edecek? Üstelik ürünün önbelleği de bir önceki modelinkiyle aynı miktarda. Ayrıca kullanılan komut setleri ve Stepping metodu da farklı değil. Aklımıza takılan bu durum, işlemcinin teknik özelliklerine baktığımızda aydınlığa kavuşuyor. Athlon 64 bit işlemciler Intel'in 800 MHz Front Side Bus değerine karşın 1.066 MHz FSB değeriyle üstünlük sağlıyorlardı. Yeni Extreme Edition işlemcisi için de durum farklı değil. Yapılan değişiklik işlemcinin FSB değerini 1.066 MHz'e çıkartmaktan ibaret, ancak bunun önemli bir değişiklik olduğunu söylemeliyiz. Çünkü yaptığımız basit bir hesaplama ile FSB 800 ile saniyede 6.400 MB'lık (64 bit veriyolu genişliği x 200 MHz veriyolu frekansı x 4 veri paketi / 8 = 6.400 MB/s) bir veri işlem performansına ulaşılırken 1.066 MHz ile bu değerin 8.512 MB/s'ye (64 bit veriyolu genişliği x 266 MHz veriyolu frekansı x 4 veri paketi / 8 = 8512 MB/s) yükseldiğini gördük. Bunun anlamı, bu işlemcinin 533 MHz'lik DDR2 belleklerle kullanıldığında dar boğazsız, tam senkron bir şekilde (2 x 64 bitveriyolu genişliği x 133 çekirdek frekansı x 4 veri paketi / 8 = 8.512 MB/s) bir çalışma sergilemesi. Pentium 4 Extreme Edition'ın çıkması ile birlikte yapılan değişiklikler bununla sınırlı değil. Çünkü FSB hızının yükselmesi yeni bir yonga setinin de doğuşuna neden oluyor: i925XE. Aslında bu yonga setinin pek de yeni sayılamayacağını söylemeliyiz. Çünkü karşımızdaki sıfırdan yaratılmış bir ürün değil, yüksek performanslı i925X'in geliştirilmiş bir sürümü. Saydığımız tüm avantajlara rağmen Extreme Edition'un dezavantajları da yok değil. Örneğin yukarıda da anlattığımız gibi, yeni nesil Intel işlemcilerinde 90 nanometre teknolojisinin kullanmasına rağmen Extreme Edition'a bu yenilik yansıtılmamış. Ayrıca 64 bit genişlemeden eser yok. Yeni komut seti olan SSE3'ün yer almaması ise son derece şaşırtıcı. Buna ek olarak sadece işlemcinin 110 Watt'lık bir güç tüketimine sahip olması da güç kaynağınızın oldukça güçlü olması gerektiğine işaret ediyor.

İslemci mimarisi: İntel'in yeni işlemci mimarisini resimde görebilirsiniz.

533 MHz ve üstü DDR2 belleklerle yüksek performanslı çalışma

Tüm bunlar bize bir prestij kapışması gibi geliyor. Video işleme, sıkıştırma ve rendering gibi konularda Extreme Edition performans artışı sunabiliyor. Ama 1.066 MHz'lik frekans değerinin bir önceki modele göre sunduğu artışın çok az olması bizi şaşırtmadı değil. Bunun nedeni, "Extreme" performans artışına ulaşmak için bu işlemciyle birlikte yüksek performanslı DDR2 belleklere de (533 Mhz ve üstü) ihtiyaç duyulması. Durum böyle olunca, Intel'in bu yeni işlemcisi şimdilik AMD Athlon 64 FX işlemciler için büyük bir tehlike teşkil etmiyor. Yaptığımız testlerde özellikle oyun konusunda AMD'nin yüksek performanslı olduğunu gördük. Dolayısıyla gözler 3.6 GHz'lik Pentium 4 560 işlemcisine dönüyor, ne de olsa güncel teknoloji avantajı bu işlemcide ve fiyat/performans oranı da çok uygun. Buna ek olarak bazı uygulamalarda oldukça iyi sonuçlar vermeyi de başarıyor. Extreme Edition buna karşın kötü bir fiyat/performans oranı ile birçok kullanıcının gözünü korkutabilir.

Multimedya oynatıcı

CREATIVE PMC

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□

+ Büyük ve renkli ekran
+ Uzun çalma süresi
- Sadece Windows XP ile çalışabiliyor

FİRMA	Multimedya
BİLGİ İÇİN	(212) 479 46 46
WEB	www.multimedya.com
FİYAT	**648 $ + KDV**

TEKNİK VERİLER	
Bellek	20GB
Arabirim	USB 2.0/USB 1.1
Bağlantılar	USB, Adaptör, AV-out,
Ekran	3,8 inç LCD
Boyut	144x80,7x27 mm
Ağırlık	340gr (pille birlikte)

Multimedya oynatıcı

Tüm Multimedya cebinizde

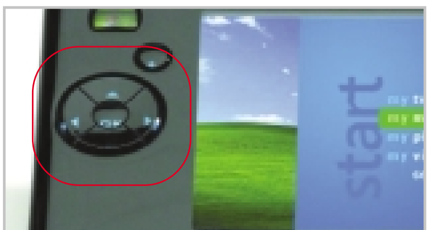
Mobil işletim sistemi ile isteklerinizi gerçekleştirin: MP3 çalar pazarındaki büyük çekişme, piyasadaki örnekleri hızla çoğalan medya oynatıcılara da sıçradı. Bu pazarın önemli isimlerinden Creative de kendi medya oynatıcısını piyasaya sürdü. Intel'in 400 MHz hızındaki XScale işlemcisini içeren PMC, 64 MB RAM'e ve 2MB ROM'a sahip. Dahili pil ile şarj edilebiliyor. Ayrıca uzun vadeli kullanımda pil sorunu olmaması için bu pil çıkartılabilir olarak tasarlanmış.

Creative Zen PMC, Windows Media Center işletim sisteminin Mobile Edition, yani mobil cihazlar için hazırlanan sürümünü kullanıyor. Bir PC sistemini komple multimedya merkezi haline dönüştüren bu işletim sisteminin mobil sürümünü, PMC'nin en büyük avantajı olarak görüyoruz. Bunun sebebi, her şeyden önce kullanım kolaylığı.

Zen PMC, sistem tarafından tanınabilmesi için Windows XP işletim sistemi ve Windows Media Player 10'a ihtiyaç duyuyor. Dolayısıyla Windows XP kullanmadığınız sürece bu cihaza dosya aktarabilmeniz mümkün değil. Ürünle birlikte Windows Media Player 10'un deneme sürümü de geliyor.

Ergonomisi ile gözde:

Tuş yapısına baktığımızda bu ebatlardaki oyun konsollarına benzer bir şekilde dört yönlü tuşlar ve çalma tuşları yer alıyor. Windows tuşu ise menüye dönmeyi sağlıyor. Buna ek olarak üst kısımda yer alan 4 adet kısayol tuşu, belirli dosyalara bu tuşlara basarak kolayca erişmeyi sağlıyor. 20 GB'lık kapasitesiyle 85 saat video, 9.000 şarkı ya da on binlerce fotoğraf taşıyabiliyor ve tam şarj ile yaklaşık 7 saat video ya da 22 saat müzik çalabiliyor.

Yön tuşları: Yön tuşları ile menüler arasında kolayca erişim sağlanıyor.

Zen PMC, Windows Media Player 10 ve kütüphane özelliğine taşınabilir bir ek olarak görülebilir. Bunu senkronizasyon sağlıyor. Senkronizasyonun getirdiği avantaj, eğer yanlışlıkla sildiğiniz dosyalar varsa bunları kullanıcının fark etmesine gerek olmadan yeniden aktarması. Eğer birden fazla noktada, örneğin işyerinde ve evinizde bu cihazı PC'ye bağlıyorsanız, her iki PC'deki dosyalar da güncel kalıyor. Çünkü eksik dosya varsa senkronizasyon özelliği bu dosyaları tamamlıyor.

Video dosyalarının bu cihaza aktarılmadan önce boyutlarının 320x240 piksele indirgenmesi gerekiyor. Bu medya çaların ekranında kalite kaybına sebep olmuyor, ancak TV çıkışını kullanarak seyretmek isterseniz fark edilebiliyor. Ayrıca DivX, XviD gibi formatlar desteklenmiyor. Bunu sağlamanın iki yolu var: Ya Media Player'a üçüncü parti bir eklenti kuruyorsunuz ya da bu dosyalar arka planda Windows Media Video formatına çevriliyor. Eğer güçlü bir işlemciye sahip değilseniz, aktaracağınız videonun süresini aşabilecek süreler beklemeniz gerekebilir.

Eğer PC'nizde Windows XP Media Center sürümü bulunuyorsa, kaydedilen TV yayınları da aktarılabiliyor. Eğer başka bir Windows XP sürümüne sahipseniz, kendi TV kartınızın yazılımından kaydettiğiniz videolar da WMP 10 kullanarak aktarılabiliyor.

İnternet bağlantınız varsa Media Player dinlediğiniz albümlerin kapaklarını bilgisayarınıza indiriyor. Bu albümleri Zen PMC'de çalarken sadece şarkıcı adı, şarkı boyutu, şarkı adı gibi bilgilerin yanında albümün resmi de ekrana geliyor. Fotoğraf dosyalarıyla slayt gösterisi yapabilirken müzik çalabilmesi de hoş bir özellik. Üzerindeki dahili hoparlör sayesinde fazla gürültü olmayan bir ortamda, PMC'nin sesi yeterli. Ayrıca kulaklık takarak kullanıyorsanız ve yanlışlıkla çıkarsa, hoparlör devre dışı kalıyor çünkü PMC kulaklığın çıkarıldığını anlayıp sesi kapatıyor. Üründe şarkılar arası geçiş yaparken, MP3 çalarlara oranla uzun bir bekleme süresi olmasının bizi rahatsız ettiğini söyleyebiliriz.

Sonuç: Sadece Windows XP ile bağlantı kurabilmesi ve hantal sayılabilecek yapısı ile her kullanıcıya hitap etmeyebilir. Ancak Windows Media Player desteğini arkasına alması navigasyon kolaylığı ve üçüncü parti bir yazılıma ihtiyaç bırakmayan çevirme avantajı sağlıyor.

36 adet Flash MP3 çalar testte

Taşınabilir keyif

Walkman'lerin ya da CD çalarların pabucu çoktan damda. Şimdi zaman, hem yüksek kaliteli, hem de küçük ve hafif MP3 çalarların zamanı. Hala bir tane almadıysanız bu testimiz tam size göre...

Üreticiler, MP3 ve DivX gibi formatlara olan yaklaşımlarını değiştirdiler. Pek çok büyük üretici, başlarda bu formatları küçük üreticilere bıraktıysa da, genişleyen pazar ve hem MP3 çalarların hem de DivX oynatıcıların gördüğü yoğun ilgi, arz/talep doğrultusunda daha önce bu konuda mesafeli davranan üreticileri iki kere düşünmeye zorladı. Sonuç: Sony yıllarca MP3'e doğrudan destek vermek yerine şifreli bir algoritma olan ATRAC'ı yaygınlaştırmaya çalıştı ve başarılı olamayınca U dönüşü yaparak geçtiğimiz aylarda MP3 çalar pazarına girdi.

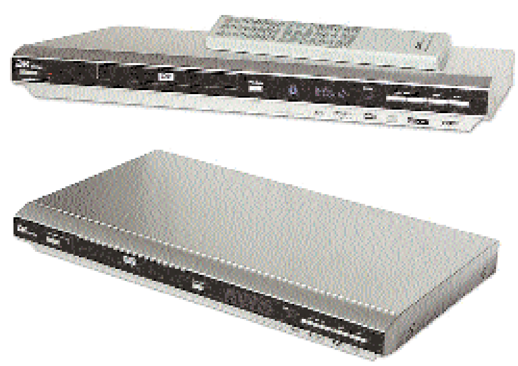
Benzer şekilde Philips de uzun süre direndiyse de sonunda piyasaya farklı modellerle DivX oynatıcılar sürdü. Sözün kısası, talepler öyle ya da böyle, yasakları deldi. En azından görünen bu. Üreticiler bu donanımları piyasaya sürüyor fakat fikir ve sanat eserleri kanunu, değişiklikler gösterse de her ülkede mevcut ve yasadışı kopyalama / satma ciddi bir suç teşkil ediyor. Hatta daha önce kişinin kendisi için ilgili eserden (yedekleme amacıyla) birkaç tane kopya alabilmesi özgürlüğü bile artık pek çok ülkede kaldırıldı. Sonuç itibariyle, MP3 çalarların ya da DivX oynatıcıların piyasada bulunmasının temelinde, üreticilerin evdeki müzik CD'lerimizi daha taşınabilir kılmak için MP3 formatına çevirip kullanma amacımızın yattığını "varsaymaları" var. Ya da benzer şekilde, çizilen DVD'lerimizi arşive kaldırıp, izlemek istediğimizde daha önceden DivX'e çevirdiğimiz ve sabit diske ya da CD'ye kaydettiğimiz kopyaları izlemeyi tercih edebiliriz. Ya da pratikte durum çok farklı olur. Açıkçası, şu aşamada ne kullanıcılar ne de üreticiler bu konulara çok fazla girmek istemiyorlar ve görünen o ki kullanıcılar en azından şu aşamada kendi vicdanlarıyla baş başa bırakılmış durumda.

Dijital müziğin dayanılmaz hafifliği

Öyle ya da böyle, CD'ler evde müzik dinlemek için uygun olabilirler fakat iş taşınabilirliğe gelince kimse CD okuyucuların en incesinin bile çok portatif olduğunu iddia edemez. Bu cihazlar kemere takılamaz ya da cebinize giremez. Ya özel bir taşıma çantasıyla taşınırlar ya da çantanızda yolculuk ederler. Fakat portatiflik açısından kesinlikle klasik kasetli walkman'in yerini tutamazlar. Diğer yandan sundukları ses kalitesi tabii ki walkman'lerden çok üstündür. İstediğiniz parçaya ya da bölüme kolayca erişebilmeniz de cabası. Günümüz MP3 çalar cihazlarıysa, her iki dünyanın en iyi özelliklerini sunuyor bizlere: CD kalitesinde ses ve taşınabilirlik. Gömlek cebinize sığan küçücük bir cihazla MP3, hatta radyo dinlemeniz mümkün. Bu bir yana, dahili mikrofon ya da ek olarak Line girişi sayesinde harici cihazlardan kayıt yapılmasını sağlayan modeller de artık piyasada bolca bulunuyor. Nitekim testimizde de bu MP3 çalarlardan epeyce vardı. İşin ilginç tarafıysa, tüm bunları gerçekleştiren minik mucizelerin 100 doların biraz üstünde bir fiyata satılması. MP3 destekli Mini CD çalar cihazları da tutmayınca pazar tamamen MP3 çalar cihazlarına kaydı. Ayrıca flash bellekli MP3 çalarların içinde hareketli bir parça olmaması, pil tüketimini minimumda tutması açısından önemli bir avantajdı.

MP3 çalarların zaman içindeki evrimi

İlk MP3 çalar cihazlarının ardından USB flash bellekler piyasayı istila edince üreticilerin aklına harika bir fikir geldi ve bu iki yapıyı birleştirdiler. İlk MP3 cihazlarına sadece MP3 yüklenebiliyordu ama bu cihazlar zaman içinde gelişerek farklı özellikler edinmeye başladılar. MP3 dışındaki dosyaların yüklenebilmesi, taleplerin

Hem DVD hem Divx: **Piyasadaki Divx çalar cihazları DVD ya da VCD hatta MP3 gibi formatları da destekliyor. İşin ilginç yanıysa, bu cihazların bazılarına sabit disk takılabilmesi.**

Sony inadı bıraktı: Uzun süre MP3 formatını doğrudan desteklemeyip ATRAC adnıdaki kendi şifreli formatını ve MiniDisc çalar cihazlarını yaygınlaştırmaya çalışan Sony sonunda pes ederek MP3 çalar cihazlarını piyasaya sürdü.

başında geliyordu; ayrıca kullanıcılar sürücü ile de uğraşmak istemiyorlardı. Üreticiler bu problemleri zaman içinde kısmen çözdüler. Kısmen diyoruz, çünkü hala bazı modern MP3 çalar cihazları, Windows ME ve Windows XP'ye tanıtılırken bile kendilerine özgü sürücü yüklenmesini şart koşuyor. Fakat çoğunluk itibariyle MP3 çalarların gerçek anlamda sürücüsüz bir şekilde "tak çalıştır" olduğunu söylemek mümkün. Bazı MP3 çalar cihazları tasarım itibariyle doğrudan PC'ye takılabilirken bazıları bu bağlantıyı bir kablo aracılığıyla gerçekleştiriyor. Pil tüketimi gittikçe düşerken, bazı MP3 çalar cihazlarının şarj edilebilir dahili pil içerdiğini görüyoruz. İki cephe arasındaki bazı modeller dahili pilin çıkarılmasına imkan sağlarken, bazılarında bu olanak yok. Hepsi bir yana, eskiden MP3 çalar üreticisi şirketler parmakla gösterilirken şimdi yüzlercesi var. Piyasadaki çeşit bolluğu azımsanmayacak boyutlarda.

MP3 çalarlardaki zengin özellikler artık lüks değil

Satın aldığınız MP3 çaların kapasitesi bir süre sonra size yetersiz gelebilir. Bu durumda bellek terfisi yapmak isteyebilirsiniz. Bu cihazların çoğunda bu gibi durumlar için bir adet SD/MMC yuvası bulunuyor. Yapmanız gereken, fiyatları ucuzlayan flash bellek modüllerinden bütçenize uygun olanı alıp MP3 çalarınıza yerleştirmek. Bu bellek dopingiyle cihazınız daha uzun süre emrinize amade olacaktır. Fakat bellek yuvası yoksa, terfiyi de unutun.

MP3 çalarınızın kapasitesi ne kadar geniş olursa olsun, bir süre sonra elinizdeki MP3'lerden sıkılabilirsiniz. Bu durumda, radyonun eskisi gibi lüks sayılabilecek özelliklerden olmadığını hatırlatalım. Radyolu bir MP3 çalar cihazını tercih etmeniz bu noktada lehinize olacaktır. Ayrıca pek çok MP3 çalarda dahili mikrofon, hatta line girişi mevcut. Eğer kullanımınız bu yönde olacaksa bu özellikleri de dikkate alabilirsiniz. Bazı MP3 çalar cihazları kişisel ajanda ya da oyunlar gibi ekstra özellikler sunuyorsa da, pratikte bu özelliklerin çok fazla kullanılmadığı görülüyor. Fakat ekran denince kaliteden ödün vermeyin ve geniş ekrana sahip bir cihaz tercih edin. OLED ekranlar yaygınlaşıyorsa da klasik LCD kullanan modellerin genellikle daha büyük göstergeler sunduğu görülüyor.

MP3 çalar seçimi sırasında nelere dikkat etmeli?

Tabii ki ihtiyaçlarınıza! Her zaman söylediğimiz gibi, MP3 çalar satın alırken de ihtiyaçlarınızı ve bütçenizi belirlemeniz gerekiyor. Kapasite, bu noktada en önemli kriterlerin başında geliyor. Flash bellekli MP3 çalarlar 1 GB kapasiteye kadar çıkabiliyor. Fakat bu noktadan sonra MicroDrive sabit disk kullanan MP3 çalar cihazları devreye giriyor. 1,5 GB, 4 GB, ya da 4,5 GB gibi yüksek kapasitelerde ve gayet kabul edilebilir boyutlarda MP3 çalarların yanında 10 GB, 20 GB hatta daha yüksek kapasiteli ve 2,5 inç sabit disk kullanan MP3 çalar cihazlarına da rastlamak mümkün. 2,5 inç disk kullananların nispeten büyük ve ağır olduğunu hatırlatmakta fayda var. Öte yandan pratikte 10 GB kapasitenin sadece MP3 dosyaları için pek kullanılmadığı söylemek mümkün. Bu kapasiteler daha ziyade hem taşınabilir disk hem de taşınabilir müzik arayan ya da MP3 arşivini yanında taşımayı seven kullanıcıları hedefliyor.

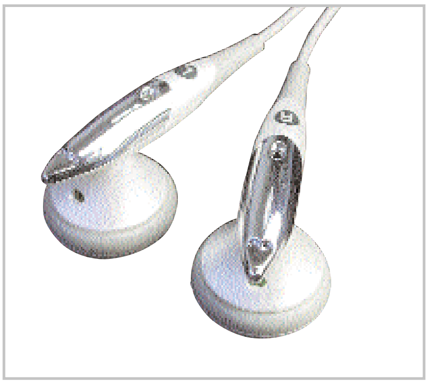
Eğer spor yaparken müzik dinlemeyi seviyorsanız flash bellekli bir MP3 çalar cihazını tercih etmelisiniz. Zira ister MicroDrive ister 2,5 inç olsun, sabit diskli bir MP3 çalar cihazının sürekli hareket durumunda arıza yapacağını düşünmek yanlış olmaz. Sözgelimi, koşarken müzik dinlemeyi seviyorsanız ihtiyacınızı 1 GB kapasite ile sınırlandırmış oluyorsunuz.

Pil konusuna dikkat! Şarjlı pilden şaşmayın

Pil konusu biraz ilginç. Bazı kullanıcılar pil ile uğraşmak istemediği için dahili pile sahip MP3 çalar cihazlarını tercih ederken, bazıları standart pil kullanan cihazların üzerinde duruyor. Aslına bakarsanız, ikinci kategorideki ürünler daha cazip. Zira, müziğin en zevkli anında pil biterse kolayca değiştirebilirsiniz. Oysa entegre pil kullanan cihazlarda bu mümkün değildir. Şarj adaptörü ya da USB kablosu yanınızda bile olsa şarj için prize ya da PC'ye ihtiyaç duyarsınız. Aslında en iyisi akım kapasitesi yüksek şarjlı pillerden kullanmaktır. Bu piller ilk başta satın alır-

Küçük mekanik harikası: MicroDrive diskler şu anda 4,5GB kapasiteye çıkabiliyor. Gerçek bir sabit diskin küçültülmüş modeli olan bu harika cihazlar bildiğimiz Compact Flash kart boyutlarına sahipler.

Kulaklık kalitesi önemlidir: Kulağın içine giren, kulak kepçesine takılan, üst taraftan kasnaklı ya da enseden kasnaklı ve daha pek çok çeşit kulaklık arasında size en çok konfor ve ses kalitesi sağlayan modeli seçmek, pratikte sandığınızdan çok daha büyük önem taşır.

ken pahalıdır, fakat zaman içinde maliyetlerini kat be kat size geri öderler.

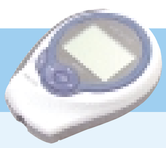
Küçüklük ve hafiflik pek çok flash bellek tabanlı MP3 çaların ortak özelliği haline geldi. Fakat iş tasarıma dayandığında, olaya biraz da kişisel zevkler karışıyor. Üreticilerin bazı ürünler için "seksi" tanımlaması yapması boşuna değil. Dolayısıyla, benzer özelliklere sahip ürünler arasında seçim yaparken hangisine kanınızın ısınacağı da önemli bir nokta. Dış tasarım hemen sizi aldatmasın, ürünü elinize alın bakın, hazır ekolayzır ayarlarını ve ton kontrollerini deneyin, ses kalitesini inceleyin. Tüm bunların dışında, menü ve tuş sisteminin kullanıcı dostu olması önemli bir avantajdır.

Kulaklık: Hep göz ardı edilen en önemli nokta

Ses ne kadar kaliteli olursa olsun, onu size ileten araç, yani kulaklık kalitesizse, bir çuval incir berbat oldu demektir. Üreticiler bu hataya sıkça düşüyor. Kaliteli bir MP3 çalar tasarlayıp piyasaya sürüyorlar, ancak kutudan çıkan kulaklık tam bir felaket. Bu durumda tabii ki kulak zevkinize uyan kaliteli bir kulaklıkla olaya son noktayı koyabilirsiniz. Kulaklık seçerken sadece markaya ve tasarıma bağımlı olmayın. Deneme yanılma metodu en iyisidir. Fakat baştan söyleyelim; sizin için konforlu ve kaliteli bir ses sunan kulaklığı bulmak, sandığınızdan zor olabilir.

36 adet flash MP3 çalar testte

Bu ay gerçekleştirdiğimiz, piyasada bulunan 36 adet flash yapıdaki MP3 çalar cihazının katıldığı testimizin, son zamanlarda MP3 çalar almayı düşünen okuyucularımız için iyi bir rehber olacağını umuyoruz.

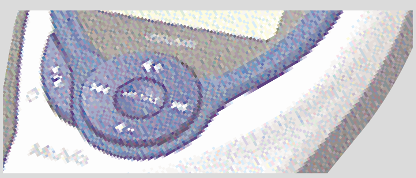

» TEST BİRİNCİSİ

CHIP PUANI ■■■□□

FİYAT/PERFORMANS kötü

FİYAT 169 dolar+ KDV
BİLGİ www.creative.com

Kolay kullanımlı tuşlar: Cihazın tuş ve menü sistemi oldukça kullanıcı dostu bir tablo çiziyor.

- \+ Yüksek performans
- \+ Başarılı tasarım
- \- Ses kaydı yok

Creative Muvo C100

TEST BİRİNCİSİ CHIP 01/2005

Sportif bir MP3 çalar

Görünen o ki Creative, ses kartı piyasası küçülmeye devam ederken kendine başarılı olabileceği yeni bir alan bulmuş.

MP3 çalar piyasasında kendine iyi sayılabilecek bir yer edinmeyi başaran Creative, MuvoC100 ile iyi bir iş başarmış. Zengin özellikleri bir yana, sportif görünümüyle de hareketi seven okuyucularımızın beğenisini kazanmaya aday. Tasarım itibariyle toza ve neme dayanıklı olmasıyla testteki diğer pek çok katılımcıdan ayrılan ürün, 256 MB belleğe sahip.

Her ne kadar belleği yeterli gibi görünse de, daha fazlasına ihtiyaç duyan kullanıcılar için ürünün SD/MMC Card yuvası olduğunu belirtelim. Bu yuva sayesinde son zamanlarda fiyatları çok düşen SD Card modülleriyle bellek terfisi yapmak mümkün. Muvo C100 bunların dışında radyoya da sahip. Bu sayede MP3 dinlemekten sıkıldığınızda beğendiğiniz radyo kanallarını takip edebilirsiniz. Test sonuçlarına göz attığımızda Megabyte başına düşen fiyat açısından Muvo C100'ün ortalarda olduğunu söyleyebiliriz. Fiyat/performans oranı konusunda ise ürün ne çok iyi, ne de çok kötü bir seviyede. Bir adet AAA pil kullanan MP3 çalar, bu özelliğiyle dahili pilden hoşlanmayan okuyucularımızın hoşuna gidebilir. Zira şarj mümkün değilse, biten pilin değiştirilebilmesi için çıkarılabilir olması bir zorunluluk. Muvo C100'le ilgili tek olası eksi ses, kaydı yapamaması. Eğer ses kaydı yapamaması sizin için önemli değilse genel olarak cihazın gayet başarılı olduğunu söyleyebiliriz.

Apple'ın son bombası: Apple, iPod serisi MP3 çalar cihazlarıyla bu konuda kült oldu. Öyle ki iPod moda ya da tekstil gibi kendi dışındaki sektörleri bile etkiledi. Ayrıca iTunes ile müzik satışından da para kazanan Apple'ın keyfi yerinde.

Minton 3006

Birinciliği kıl payı kaçıran Minton 3006, OLED ekran, radyo ve ses kayıt gibi zengin özelliklerle beğenimizi kazanmayı başardı. Bunlar bir yana, Line in girişi sayesinde dışardan bağlanabilecek ses kaynaklarından gelen sinyalleri kaydetmek mümkün. 256 MB dahili bellekle donatılmış olan MP3 çalar da bellek terfisi için SD/MMC Card arabirimini kullanıyor. OLED ekran ve radyo gibi dahili özelliklere ek olarak beraberinde araç kitiyle gelen Minton 3006, tek bir AAA pille çalışıyor. Genel olarak baktığımızda bu ürünün, birinci olan Creative Muvo C100'ün testteki en iyi alternatiflerinden biri olduğunu görüyoruz.

Creative Rhomba NX

Testteki en uygun fiyatlı katılımcılardan biri olan Creative Rhomba NX 128MB belleğe sahip. Transfer hızı testindeki başarısıyla dikkat çeken ürün, radyoya sahip ve dahili mikrofon ile ses kaydı yapabiliyor. Tasarım olarak beğenimizi kazanan MP3 çalar, eğer kapasite sizin için yeterliyse ve fiyatı da dikkate alınırsa cazip. Fakat cihazda bellek terfisi imkanı olmadığını belirtelim.

MSI Mega Player 521

Testteki en başarılı katılımcılardan biri olan MSI Mega Player 521, 256 MB belleğe sahip ve yazık ki bellek terfisi için seçenek sunmuyor. Genel özellikleri açısından beğenimizi kazansa da, ürünün bellek terfisi imkanı sunmaması önemli bir dezavantaj. Entegre Li-Ion pille donatılmış olan ürün OLED ekrana sahip ve radyo özelliği de bulunuyor. Ayrıca dahili mikrofon aracılığı ile ses kaydı yapabildiğini de ekleyelim.

Creative Muvo Slim

Testteki en ince katılıcı olan Creative Muvo Slim, neredeyse kredi kartındaki boyutlarıyla gömlek cebinizde bile sizi rahatsız etmeyecek bir tasarıma sahip. 128 MB dahili belleği olan MP3 çalar ne yazık ki bellek terfisi imkanı sunmuyor. Radyo ve ses kayıt gibi özellikleri de bulunan Muvo Slim, dahili pile sahip.

» UYGUN FİYAT

CHIP PUANI ■■■□□

FİYAT/PERFORMANS çok iyi

FİYAT 170 Euro + KDV
BİLGİ www.turanli.com.tr

İki parçalı yapı: Cihaz bellek ve MP3 çalar olmak üzere iki ayrı bölümden oluşuyor.

- \+ Başarılı fiyat/performans oranı
- \+ Yüksek kapasite
- \- Radyo ve ses kayıt yok

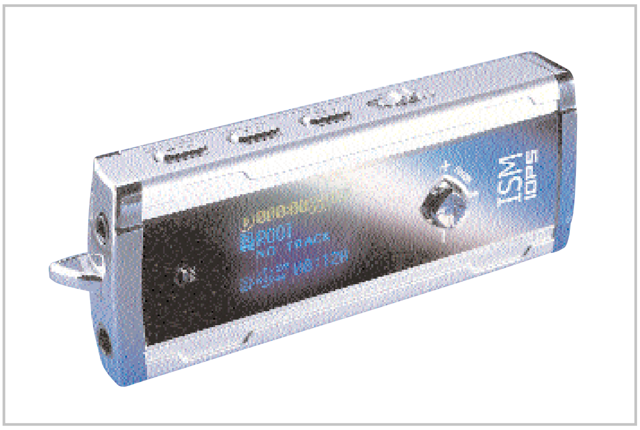
UYGUN FİYAT CHIP 01/2005

Sandisk Cruser Micro MP3 Companion

Mükemmel MB/fiyat oranı

Radyo, ses kayıt gibi özelliklere sahip değilse de 1GB kapasiteli bu MP3 çalar, yüksek kapasite arayanları memnun edecek bir ürün.

Sunduğu inanılmaz Megabyte başına düşen fiyat oranıyla test ortalamasını alt üst eden Sandisk Cruser Micro MP3 Companion, kesinlikle hem kapasite hem de çok yönlü kullanım arayan kullanıcıları hedefliyor. Fiyat olarak baktığımızda testteki bazı 256 MB kapasiteli katılımcılardan bile daha uygun fiyatlı olan ürün, 1GB kapasiteye sahip. Kuşkusuz, yüksek kapasitesi sayesinde cihazı sadece MP3 çalar olarak değil taşınabilir disk olarak da kullanmak mümkün. DivX formatında koskoca bir filme ev sahipliği yapıp hala MP3 dosyalarınız için size yer sağlayan böyle bir ürün için taşınabilir disk tanımlaması çok da yanlış sayılmaz. USB disk ve MP3 çalar olmak üzere 2 ayrı kısımdan oluşan Sandisk Cruser Micro, genel tasarım bakımından testteki en cazip ürün değil belki, fakat sunduğu kapasite ve ekonomik olması, onu testin en cazip seçenekleri arasına sokmayı başarıyor. Radyo ya da ses kayıt gibi özelliklerden yoksun olan ürün, tek bir AAA pille çalışıyor. Eğer MP3 çalar kısmını kullanmazsanız doğrudan bağlantı sayesinde bellek kısmı USB Flash bellek olarak kullanılabiliyor. Aslına bakarsanız sadece USB Flash bellek olarak bile Sandisk Cruser Micro gayet iyi bir seçenek. MP3 çalar da cabası. Eğer kapasite sizin için konfor ve genel donanım özelliklerden önemliyse bu MP3 çaları sevmemeniz için bir sebep yok.

Taşınabilir ekranların gözdesi: Farklı açılardan bakıldığında parlak gün ışığı altında bile LCD'ye nazaran çok daha iyi bir görülebilirlik sunan OLED ekranlar MP3 çalar ya da dijital fotoğraf makinelerinde sıkça kullanılıyor.

Muzio JM-150FR

Performans testinde bizi hayal kırıklığına uğratan Muzio JM-150FR, performans dışındaki kategorilerde kesinlikle dikkat çekici bir MP3 çalar. Ufak tefek ve hafif olmasına rağmen kendisinden beklenmeyecek zengin özelliklerle dolu olan ürün, eğer bütçeniz elveriyorsa aklınızı çelebilir. 512 MB bellek, radyo, OLED ekran gibi özelliklere ek olarak Line in bağlantısı da sunan cihaz tek bir AAA pille çalışıyor. Küçük bir kontrol çubuğu ile kolayca menülerde gezinmek mümkün. Ürünün belki de tek dezavantajı bellek terfisi imkanı olmaması. Fakat 512 MB bellek, zaten pek çok kullanıcı için yeterli.

Minton 3025

Tüm test içindeki en zengin özelliklere sahip katılımcılardan biri olan Minton 3025, SD/MMC Card girişine ek olarak, araç kiti, iki kulaklık girişi ve hoparlör gibi bileşenlere sahip. Özellikle iki kulaklık girişi özelliği bazı okuyucularımızın çok hoşuna gidebilir. 256MB bellekle donatılmış olan ürünün radyosu var ve dahili mikrofon sayesinde ses kaydı yapmak mümkün. AAA pille çalışan Minton 3025, dikkate alınması gereken bir seçenek.

MSI Mega Player 520

Eğer uygun fiyatlı bir MP3 çalar cihazı arıyor fakat kapasitenin yüksek olmasını istiyorsanız MSI Mega Player 520'ye bir göz atın. Başarılı MP3 çalar özellikleri bir yana, Megabyte başına düşen fiyat açısından da gayet cazip bir seçenek olan ürün, 256 MB belleğe sahip. Dahili mikrofon ve radyo gibi özelliklere ek olarak şirin bir aydınlatma ışığıyla donatılmış olan Mega Player 520, tek bir AAA pille çalışıyor.

Muzio JM-200

1 GB kapasiteli Muzio JM-200, testteki en yüksek fiyatlı katılımcıysa da yüksek kapasitesine ek olarak sunduğu donanım özellikleriyle pek çok kullanıcı için fiyatının hakkını veren bir ürün. OLED ekran, Line girişi, ses kaydı ve tabii ki radyo ile donatılmış olan Muzio JM-200, konforlu bir MP3 çaları, taşınabilir disk kapasitesiyle birleştiriyor. Testimizde aynı özelliklere ve ürün koduna sahip olan fakat 512MB kapasiteli ve daha uygun fiyatlı bir başka katılımcı da mevcut.

Muzio JM-120FR

Transfer hızını ölçtüğümüz performans testlerinde çizdiği kötü grafiği bir yana bırakırsak Muzio JM-120FR'nin donanım özellikleri açısından oldukça başarılı olduğunu söylemek mümkün. 256 MB belleğe sahip olan ürün, OLED ekran ve radyo ile donatılmış ve ses kaydı da yapabiliyor. Tek bir AAA pille çalışan Muzio JM-120FR, kolay bir menü sistemine sahip.

Creative Muvo TX FM

Testteki en uygun fiyatlı katılımcılardan biri olan Muvo TX FM'in adından da anlaşılacağı gibi dahili radyo özelliği var. 128 MB bellekle donatılmış olan ürün, sempatik bir tasarıma sahip. 2 kısımdan oluşan MP3 çaların bellek kısmı doğrudan PC'ye takılabiliyor. Eğer hem uygun fiyatlı hem de radyosu olan bir MP3 çalar arıyorsanız ve 128 MB bellek size yetecekse Muvo TX FM sizin için ideal.

J-Tech T-80

Türkçe menü sistemiyle kalplerimizi fetheden J-Tech T-80, Megabyte başına düşen fiyat açısından testin iddialı katımcıları arasında. Gerçekten de 256 MB bellekle donatılmış olmasına rağmen testteki bazı 128 MB modellerden daha uygun fiyata satılması bu ürünü ekonomik açıdan avantajlı kılıyor. İşin ilginç tarafı, uygun fiyatının aksine cihaz donanım özellikleri açısından çok zengin.

OLED ekran, radyo, Line in, doğrudan PC'ye bağlanabilme ve AAA pille çalışabilme gibi özellikleriyle ön plana çıkan ürünün az sayıdaki eksisinden biri de kuşkusuz bellek terfisi için yuvaya sahip olmaması. Eğer 256 MB bellek sizin için yeterliyse J-Tech T-80, sizi kesinlikle mutlu edebilecek bir MP3 çalar.

MSI Mega Stick

İlginç bir ürün olan MSI Mega Stick, 256MB belleğe sahip. Cihaz, radyo ve ses kayıt özellikleri bir yana oldukça uygun fiyatıyla pek çok okuyucumuzun beğenisini kazanabilir.

Orite MU-280

Türkçe menü sistemine sahip olan Orite MU-280, 256MB bellekle donatılmış. Radyo ve ses kayıt özellikleri olan MP3 çalar, tek bir AAA pille çalışıyor.

Philips GoGear

Çok kaliteli bir kulaklıkla satışa sunulmuş olan Philips GoGear, 512MB belleğe sahip. MP3 çalar kısmında herhangi bir tuş bulunmayan cihazın kontrollerini kulaklık kablosundaki aparat yardımıyla gerçekleştirmek mümkün. Cihaz, elden kaymasına engel olan özel bir maddeyle kaplanmış. Radyo, ses kayıt ya da ekolayzır gibi özellikleri bulunmayan ürün kısaca basit ve güzel.

Sonuç

Şahin Ekşioğlu
CHIP Test Merkezi Editörü

Yavuz Şahin
CHIP Test Merkezi Editörü

■ İçinde sabit disk bulunmayan tam 36 adet MP3 çalar cihazını dahil ettiğimiz testimizde aslında pek çok birinci ve ikinci var. Tabii ki genel toplamda bizden yüksek performans ödülü kazanmayı başaran Creative MuvoC100 müstesna bir yere sahip. Gerçekten de özellikle hareketli bir hayatınız varsa sportif tasarımı ve zengin özellikleriyle bu MP3 çaları seveceksiniz. İkinci sıradaki Minton 3006, test birincisi için çok başarılı bir alternatif. Ayrıca araç kiti olması da önemli bir avantaj. Bu sayede otomobilinizde ya da herhangi bir kasetli teypte MP3 çalarınızı kullanabilirsiniz. 5. sıradaki Minton 3025 ise gerek iki kulaklık çıkışıyla, gerekse dahili hoparlörleriyle ilginç bir ürün. Bizden ödül alan bir diğer katılımcı olan ve sunduğu inanılmaz fiyat/performans oranıyla testte kolayca öne çıkan Sandisk Cruser Micro MP3 Companion, 1 GB'lık devasa kapasitesi ve uygun fiyatıyla kesinlikle mükemmel bir seçim. Böyle bir MP3 çalara bırakın MP3'leri, kişisel dosyalarınızı, DivX filmleri bile yükleyebilirsiniz. Uygun fiyata taşınabilir disk arayan okuyucularımız için kesinlikle harika bir ürün. Bir diğer başarılı katılımcı olan Philips Go Gear ise 512 MB kapasitesi, uygun sayılabilecek fiyatı ve küçük boyutlarıyla dikkat çekiyor. Fakat Go Gear'ın radyo özelliği bulunmadığını hatırlatalım. Bu ürünlerden başka testimizde pek çok başarılı ve hoş MP3 çalar var. Ne olursa olsun uygun fiyatlı olsun yaklaşımı bu cihazlarda sizi çok fazla zarara uğratmaz. Yani aynı özelliklere sahip az bilinen bir marka mp3 çalarla da gayet mutlu ve sorunsuz bir hayat sürebilirsiniz. İşin püf noktası daha önce de belirttiğimiz gibi ihtiyaçlarınızı doğru belirlemek. Öte yandan test ortalaması itibariyle baktığımızda fiyat açısından orta seviyedeki MP3 çalar cihazlarının genel olarak hem kalite hem de fiyat konusunda tatminkar olduğunu söyleyebiliriz.

MP3 ÇALARLARI NASIL TEST ETTİK?

Testimizi Pentium 4 platformunda, Windows XP işletim sistemi ile gerçekleştirdik. Arabirim ise Intel'in i875P yonga setinde yer alan USB 2.0 portu.

▶ Transfer hızı: Okuma ve yazma testini SİSoft Sandra ve HD Tach'in Flash MP3 çalarlar için hazırladığı test programını kullanarak gerçekleştirdik. Transfer hızı, toplamda %25'lik bir etki değerine sahip.

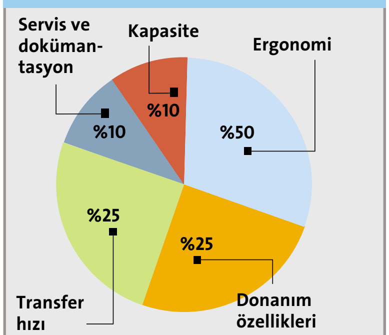
▶ Ergonomi: Ergonomi başlığı altında, ürünlerin boyut değerleri ve ağırlıkları ölçüldü; daha sonra bu değerlerle birlikte ürünlerin sahip olduğu bileşenler ve kullanım kolaylığı gibi kriterler dikkate alındı. Ergonomi, toplamda %30'luk bir etki değerine sahip.

▶ Kapasite: Flash MP3 çalarların kapasitesinin büyük olması, ekstra puan getiriyor. Yalnız burada puan artışı doğrusal değil de, daha çok logaritmik işliyor. Bunu nedeni, yüksek kapasiteli ürünler için ekstra bir artış miktarının ödenmesi. Kapasite, toplamda %10'luk bir etki değerine sahip.

▶ Donanım özellikleri: Bağlantı imkanları, kablo, yazılım, pil, ekran, radyo ve bunun gibi özellikleri, bu kategoride değerlendirmeye aldık. Ayrıca ses kayıt özelliği olan Flash MP3 çalarlar daha fazla puan aldı. Donanım özellikleri, toplamda %25'lik bir etki değerine sahip.

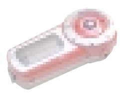
▶ Servis ve Dokümantasyon: Ürünlerle birlikte verilen ekstra yazılımlar bu kategoride değerlendiriliyor. Türkçe kullanma kılavuzu ile distribütör firmaların telefonla sunduğu destek de bu kategoriyi etkileyen faktörler arasında. Servis ve dokümantasyon, toplamda %10'luk bir etki değerine sahip.

TEST KRİTERLERİ

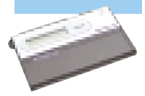
TEST BİRİNCİSİ CHIP 01/2005

	1	2	3
			
Model	**Creative Muvo C100**	**Minton 3006**	**Creative Rhomba NX**
Firma	Multimedya	Depa	Multimedya
Telefon	(212) 479 46 46	(212) 519 72 87	(212) 479 46 46
İnternet adresi	www.multimedya.com	www.minton.com.tr	www.multimedya.com
Fiyat (dolar + KDV)	169	160	119
Mbyte başına düşen fiyat	0.7	0.6	0.9
Toplam puan	75 ■■■■□	74 ■■■□□	73 ■■■□□
Transfer hızı (%25)	67	60	82
Ergonomi (%30)	75	75	75
Kapasite (%10)	60	60	40
Donanım özellikleri (%25)	80	90	64
Servis ve dökümantasyon (%10)	100	85	100
Fiyat / performans puanı	**kötü**	**kötü**	**kötü**
Teknik veriler			
Arabirim/Kapasite/Format (MB)	USB/256/MP3/WMA	USB / 256 / MP3/WMA	USB / 128 / MP3/WMA
Ekran / Radyo / Ses Kayıt	LCD/ ¥ / –	OLED / ¥ / ¥	LCD / ¥ / ¥
Direkt USB bağlantı / Line In / Hoparlör	– / – / –	– / ¥ / –	– / ¥ / –
USB kablo / Pil / Kontrol	¥ / AAA / 6 Tuş	¥ / AAA / joyst+3 tuş	¥ / 2 AAA / 2 jog+2 tuş
Ağırlığı / Boyut (gram/mm)	53 / 90x61x22	40 / 77x34x23	40 / 82x44x23
Sürücü (Windows)	98/Me/2000/XP/Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac
Diğer	SD/MMC kart girişi, Toz/ Neme dayanıklı	SD / MMC Kart girişi+ Araç Kiti	
Transfer hızı			
Sandra: Okuma (KB/sn)/ Yazma (KB/sn)/ İşlem hızı (işlem/dak)	3277 / 2185 / 943	3209 / 1775 / 751	7646 / 3277 / 502
Hd Tach: Erişim zamanı (ms) /Okuma (MB/s) / Yazma (MB/s)	0,5 / 3,4 / 2,9	0,5 / 3,3 / 2,8	0,6 / 7,8 / 7,1

	10	11	12
			
Model	**Muzio JM-200**	**Muzio JM-200**	**Muzio JM-120FR**
Firma	Tellioğlu	Tellioğlu	Tellioğlu
Telefon	(212) 213 34 40	(212) 213 34 40	(212) 213 34 40
İnternet adresi	www.tellioglu.com.tr	www.tellioglu.com.tr	www.tellioglu.com.tr
Fiyat (dolar + KDV)	363	289	165
Mbyte başına düşen fiyat	0.4	0.6	0.6
Toplam puan	68 ■■■□□	67 ■■■□□	67 ■■■□□
Transfer hızı (%25)	25	28	20
Ergonomi (%30)	75	75	85
Kapasite (%10)	100	80	60
Donanım özellikleri (%25)	80	80	80
Servis ve dökümantasyon (%10)	100	100	100
Fiyat / performans puanı	**orta**	**kötü**	**kötü**
Teknik veriler			
Arabirim/Kapasite/Format (MB)	USB / 1024 / MP3/WMA	USB / 512 / MP3/WMA	USB / 256 / MP3/WMA
Ekran / Radyo / Ses Kayıt	OLED / ¥ / ¥	OLED / ¥ / ¥	OLED / ¥ / ¥
Direkt USB bağlantı / Line In / Hoparlör	– / ¥ / –	– / ¥ / –	¥ / ¥ / –
USB kablo / Pil / Kontrol	¥ / Entegre / joyst+3 tuş	¥ / Entegre / joyst+3 tuş	¥ / AAA / joyst+3 tuş
Ağırlığı / Boyut (gram/mm)	56 / 84x42x23	56 / 84x42x23	42 / 84x33x23
Sürücü (Windows)	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac
Diğer			
Transfer hızı			
Sandra: Okuma (KB/sn)/ Yazma (KB/sn)/ İşlem hızı (işlem/dak)	1092 / 1092 / 655	1092 / 1092 / 783	1092 / 1092 / 447
Hd Tach: Erişim zamanı (ms) /Okuma (MB/s) / Yazma (MB/s)	6 / 0,9 / 0,6	6 / 1 / 0,7	6 / 0,7 / 0,5

¥ = evet – = hayır

■■■■■ Değerlendirme kutucukları: 90-100 Puan = 5 Kutu, 75-89 Puan = 4 Kutu, 60-74 Puan = 3 Kutu, 45-59 Puan = 2 Kutu, 0-44 Puan 1 Kutu

4	5	6	7	8	9
MSI Mega Player 521	Creative Muvo Slim	Muzio JM-150FR	Minton 3025	MSI Mega Player 520	Sandisk MP3 COMPANION
Datagate, Multimedya	Multimedya	Tellioğlu	Minton	Datagate, Multimedya	Turanlı
(212) 321 41 41, *	(212) 479 46 46	(212) 213 34 40	(212) 519 72 87	(212) 479 46 46	(212) 216 05 20
www.datagate.com.tr, *	www.multimedya.com	www.tellioglu.com.tr	www.minton.com.tr	www.multimedya.com,**	www.turanli.com.tr
175	129	264	150	129	170
0.7	1	0.5	0.6	0.5	0.1
71 ■■■□□	70 ■■■□□	70 ■■■□□	69 ■■■□□	69 ■■■□□	69 ■■■□□
63	63	24	20	64	63
75	80	85	87	67	65
60	40	80	60	60	100
70	64	80	95	72	58
90	100	100	85	90	95
kötü	kötü	orta	kötü	orta	çok iyi
USB / 256 / MP3/WMA	USB / 128 / MP3/WMA	USB / 512 / MP3/WMA	USB / 256 / MP3/WMA	USB / 256 / MP3/WMA	USB / 1024 / MP3/WMA
OLED / ¥ / ¥	LCD / ¥ / ¥	OLED / ¥ / ¥	LCD / ¥ / ¥	LCD / ¥ / ¥	LCD / – / –
– / – / –	– / – / –	¥ / ¥ / –	¥ / – / ¥	¥ / – / –	¥ / – / –
¥ / Entegre / joyst+3 tuş	¥ / Entegre / jog+3 tuş	¥ / AAA / joyst+3 tuş	¥ / AAA / 8 tuş	¥ / AAA / jog+5 tuş	– / AAA / jog+3 tuş
60 / 82x51x18	46 / 55x85x0,7	42 / 84x33x23	39 / 55x70x15	29 / 95x32x22	31 / 95x32x22
98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac
	İnce yapılı		SD / MMC girişi+ Araç Kiti+ iki kulaklık çıkışı+ Hoparlör	Aydınlatma ışığı	USB disk+ MP3 Çalıcı
3277 / 2185 / 770	3277 / 2185 / 756	1092 / 1092 / 662	1092 / 1092 / 453	3277 / 2185 / 808	10923 / 3277 / 430
0,5 / 3,3 / 2,8	0,5 / 3,4 / 3	6 / 0,7 / 0,5	6,3 / 0,8 / 0,6	0,5 / 3,3 / 2,9	25,5 / 7,7 / 4,1

13	14	15	16	17	18
Creative Muvo TX FM	J-Tech T-80	MSI Mega Player 516	Muzio JM-200	Sandisk MP3 COMPANION	Muzio JM-110FR
Multimedya	BeyazTeknoloji	Datagate, Multimedya	Tellioğlu	Turanlı	Tellioğlu
(212) 479 46 46	(216) 449 38 25	(212) 321 41 41	(212) 213 34 40	(212) 216 05 20	(212) 213 34 40
www.multimedya.com	www.beyazteknoloji.com	www.datagate.com.tr,*	www.tellioglu.com.tr	www.turanli.com.tr	www.tellioglu.com.tr
109	110	177	221	92	135
0.9	0.4	0.7	0.9	0.7	1
65 ■■■□□	65 ■■■□□	65 ■■■□□	64 ■■■□□	63 ■■■□□	63 ■■■□□
63	26	20	23	50	14
65	70	77	75	75	85
40	60	60	60	40	40
64	88	88	80	58	80
100	95	90	100	95	100
kötü	orta	kötü	kötü	kötü	kötü
USB / 128 / MP3/WMA	USB / 256 / MP3/WMA	USB / 256 / MP3/WMA	USB / 256 / MP3/WMA	USB / 128 / MP3/WMA	USB / 128 / MP3/WMA
LCD / ¥ / ¥	OLED / ¥ / ¥	OLED / ¥ / ¥	OLED / ¥ / ¥	LCD / – / –	OLED / ¥ / ¥
¥ / – / –	¥ / ¥ / –	– / ¥ / –	– / ¥ / –	¥ / – / –	¥ / ¥ / –
– / AAA / jog+3 tuş	¥ / AAA / joyst+3 tuş	¥ / Entegre / joyst+7 tuş	¥ / Entegre / joyst+3 tuş	– / AAA / jog+3 tuş	¥ / AAA / joyst+3 tuş
32 / 75x35x16	44,5 / 32x22x88	55 / 54x86x11	56 / 84x42x23	31 / 21x48x59	42 / 84x33x23
98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac
	Türkçe Menü	SD/MMC kart girişi		USB disk+ MP3 Çalıcı	
3277 / 2185 / 746	1092 / 1092 / 746	1092 / 1092 / 448	1092 / 1092 / 571	9830 / 2185 / 361	1092 / 1092 / 156
0,5 / 3,4 / 2,9	6 / 0,9 / 0,6	6,2 / 0,8 / 0,6	6 / 0,9 / 0,6	11,1 / 7,3 / 2	6 / 0,8 / 0,6

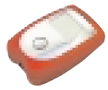
*(212) 479 46 46, www.multimedya.com, **(212) 321 41 41, www.datagate.com

	19	20	21
			
Model	**Minton 3002**	**Muzio JM-300**	**MSI Mega Stick**
Firma	Minton	Tellioğlu	Datagate, Multimedya
Telefon	(212) 519 72 87	(212) 213 34 40	(212) 479 46 46
İnternet adresi	www.minton.com.tr	www.tellioglu.com.tr	www.multimedya.com,**
Fiyat (dolar + KDV)	104	120	118
Mbyte başına düşen fiyat	0.8	0.9	0.5
Toplam puan	62 ■■■□□	62 ■■■□□	61 ■■■□□
Transfer hızı (%25)	20	21	22
Ergonomi (%30)	75	75	77
Kapasite (%10)	40	40	60
Donanım özellikleri (%25)	90	80	70
Servis ve dökümantasyon (%10)	85	100	90
Fiyat / performans puanı	**kötü**	**kötü**	**orta**
Teknik veriler			
Arabirim/Kapasite/Format (MB)	USB / 128 / MP3/WMA	USB / 128 / MP3/WMA	USB / 256 / MP3/WMA
Ekran / Radyo / Ses Kayıt	LCD / ¥ / ¥	LCD / ¥ / ¥	LCD / ¥ / ¥
Direkt USB bağlantı / Line In / Hoparlör	¥ / ¥ / –	¥ / ¥ / –	¥ / ¥ / –
USB kablo / Pil / Kontrol	¥ / AAA / joyst+3 tuş	¥ / Entegre / joyst+3 tuş	¥ / AAA / jog+5 tuş
Ağırlığı / Boyut (gram/mm)	39 / 70x37x23	49 / 45x71x19	29 / 95x31x18
Sürücü (Windows)	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac
Diğer	SD / MMC Kart girişi+ Araç Kiti		
Transfer hızı			
Sandra: Okuma (KB/sn)/ Yazma (KB/sn)/ İşlem hızı (işlem/dak)	1092 / 1092 / 443	1092 / 1092 / 516	1092 / 1092 / 489
Hd Tach: Erişim zamanı (ms) /Okuma (MB/s) / Yazma (MB/s)	6,1 / 0,9 / 0,6	7 / 0,8 / 0,5	6 / 0,9 / 0,6

	28	29	30
			
Model	**Philips**	**Zoltrix Z-Cyber Torpedo**	**Minton 3024**
Firma	Philips Türkiye	Turanlı	Minton
Telefon	(216) 522 15 00	(212) 216 05 20	(212) 519 72 87
İnternet adresi	www.philips.com.tr	www.turanli.com.tr	www.minton.com.tr
Fiyat (dolar + KDV)	165	108	119
Mbyte başına düşen Fiyat	0.3	0.4	0.5
Toplam puan	57 ■■□□□	56 ■■□□□	56 ■■□□□
Transfer Hızı (%25)	25	21	21
Ergonomi (%30)	64	65	55
Kapasite (%10)	80	60	60
Donanım Özellikleri (%25)	56	64	80
Servis ve Dökümantasyon (%10)	95	95	85
Fiyat / Performans Puanı	**Orta**	**Orta**	**kötü**
Teknik veriler			
Arabirim/Kapasite/Format (MB)	USB / 512 / MP3/WMA	USB / 256 / MP3/WMA	USB / 256 / MP3/WMA
Ekran / Radyo / Ses Kayıt	LCD / – / ¥	LCD / ¥ / ¥	LCD / ¥ / ¥
Direkt USB Bağlantı / Line In / Hoparlör	¥ / – / –	¥ / – / –	¥ / – / –
USB Kablo / Pil / Kontrol	– / Entegre / 5 tuş	¥ / AAA / jog+3 tuş	¥ / Entegre / 6 tuş
Ağırlığı / Boyut (gram/mm)	31 / 88x27x16	33 / 95x33x24	35,5 / 62x40x20
Sürücü (Windows)	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac
Diğer	Tuşlar kulaklık üzerinde		Araç kiti, 2 adet entegre pil
Transfer hızı			
Sandra: Okuma (kb/sn)/ Yazma (kb/sn)/ İşlem hızı (işlem/dak)	1092 / 1092 / 647	1092 / 1092 / 487	1092 / 1092 / 477
Hd Tach: Erişim zamanı (ms) /Okuma (MB/s) / Yazma (MB/s)	6 / 0,9 / 0,8	6,1 / 0,8 / 0,6	6 / 0,8 / 0,6

¥ = evet – = hayır

■■■■■ Değerlendirme kutucukları: 90-100 Puan = 5 Kutu, 75-89 Puan = 4 Kutu, 60-74 Puan = 3 Kutu, 45-59 Puan = 2 Kutu, 0-44 Puan 1 Kutu

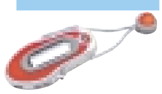

	22	23	24	25	26	27
	MSI Mega Player 515	**Minton 3023**	**Orite MU-280**	**Samsung Yepp Sports**	**MSI Mega Stick**	**GENX**
	Datagate, Multimedya	Minton	BeyazTeknoloji	Kont	Datagate, Multimedya	İnfronic
	(212) 321 41 41	(212) 519 72 87	(216) 449 38 25	(xxx) 444 00 52	(212) 479 46 46	(216) 317 96 50
	www.datagate.com.tr,*	www.minton.com.tr	www.beyzteknoloji.com	www.kont.com.tr	www.multimedya.com,**	www.infronic.com
	128	113	110	249	90	139
	0.5	0.4	0.4	1	0.703	0.5
	60 ■■■□□	60 ■■■□□	59 ■■□□□	57 ■■□□□	57 ■■□□□	57 ■■□□□
	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100
	22	23	23	15	22	22
	75	67	56	75	77	65
	60	60	60	60	40	60
	70	80	82	64	64	72
	90	85	95	90	90	85
	kötü	**33**	**orta**	**kötü**	**kötü**	**kötü**
	USB / 256 / MP3/WMA	USB / 256 / MP3/WMA	USB / 256 / MP3/WMA	USB / 256 / MP3/WMA	USB / 128 / MP3/WMA	USB / 256 / MP3/WMA
	OLED / ¥ / ¥	LCD / ¥ / ¥	LCD / ¥ / ¥	LCD / ¥ / ¥	LCD / ¥ / ¥	LCD / ¥ / ¥
	– / – / –	– / – / –	– / – / –	– / – / –	¥ / ¥ / –	¥/
	¥ / Entegre / joyst+3 tuş	¥ / AAA / 8 tuş	¥ / AAA / 7 tuş	¥ / AAA / 8 tuş	¥ / AAA / jog+5 tuş	¥ / AAA / jog+3 tuş
	48 / 60x49x16	33,5 / 62x38x22	31 / 65x41x18	47 / 39x93x17	29 / 95x31x18	32 / 96x32x21
	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac
		Araç kiti	Türkçe menü			
	1092 / 1092 / 509	1092 / 1092 / 460	1092 / 1092 / 617	1092 / 1092 / 379	1092 / 1092 / 503	1092 / 1092 / 522
	6,1 / 0,9 / 0,6	6,1 / 0,8 / 0,6	12,2 / 1 / 0,3	74,5 / 0,9 / 0,3	6 / 0,9 / 0,6	6 / 0,8 / 0,6

	31	32	33	34	35	36
	Zoltrix Z-Cyber Torpedo	**Creative Muvo NX**	**Matsunichi MF206**	**Tecnost**	**Creative MX200**	**Matsunichi MF198**
	Turanlı	Multimedya	Mascom	Aymaksan	Multimedya	Mascom
	(212) 216 05 20	(212) 479 46 46	(212) 321 17 00	(212) 213 73 78	(212) 479 46 46	(212) 321 17 00
	www.turanli.com.tr	www.multimedya.com	www.mascom.com.tr	www.aymaksan.com.tr	www.multimedya.com	www.mascom.com.tr
	80	89	107	70	169	179
	0.6	0.7	0.4	0.5	0.7	1.4
	54 ■■□□□	53 ■■□□□	52 ■■□□□	52 ■■□□□	52 ■■□□□	52 ■■□□□
	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100
	23	21	21	22	24	26
	65	65	56	62	48	57
	40	40	60	40	60	40
	64	58	64	64	64	64
	95	100	85	85	100	85
	kötü	**kötü**	**orta**	**kötü**	**kötü**	**kötü**
	USB / 128 / MP3/WMA	USB / 128 / MP3/WMA	USB / 256 / MP3/WMA	USB / 128 / MP3/WMA	USB / 256 / MP3/WMA	USB / 128 / MP3/WMA
	LCD / ¥ / ¥	LCD / ¥ / ¥	LCD / ¥ / ¥	LCD / ¥ / ¥	LCD / ¥ / ¥	LCD / ¥ / ¥
	¥ / – / –	¥ / – / –	– / – / –	¥ / – / –	– / – / –	– / – / –
	¥ / AAA / jog+3 tuş	¥ / AAA / jog+3 tuş	¥ / AAA / 7 tuş	¥ / AAA / jog+2 tuş	¥ / Entegre / jog+6 tuş	¥ / AAA / 8 tuş
	33 / 95x33x24	40 / 82x44x23	26 / 75x38x23	33 / 93x30x23	51 / 80x42x17	40 / 82x47x24
	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac	98/ Me/ 2000/ XP; Mac
	1092 / 1092 / 564	1092 / 1092 / 483	1092 / 1092 / 483	1092 / 1092 / 535	1092 / 1092 / 644	1092 / 1092 / 701
	6,1 / 0,8 / 0,6	6 / 0,9 / 0,6	6,1 / 0,8 / 0,6	6,1 / 0,8 / 0,6	6,2 / 0,7 / 0,6	6,1 / 0,9 / 0,6

*(212) 479 46 46, www.multimedya.com , **(212) 321 41 41, www.datagate.com

DONANIM GÜNLÜĞÜ

Çok geç olmadan...

Artan ADSL abonelikleri ülkemizin zaten sınırlı olan yurtdışı çıkışlarında darboğaz yaratıyor. Özellikle yurtdışı çıkışlarında acilen kapasite artırımı şart.

3 Aralık: Kablo internette son durum

ADSL'e geçmeden önce kablo internet için yapılacak indirimi bekliyordum. Açıklanan fiyatlara bakılırsa boşuna beklemişim. Bu 128 Kbit için istenen 51 milyon TL'lik ücretin 36 milyon TL'lik kısmını Türk Telekom alırken 15 milyon TL'lik kısmı da kablo TV şirketi tarafından hizmet bedeli olarak alınacak. Neredeyse aynı fiyata 256 Kbit ADSL bağlantısı almak mümkün, üstelik 2 milyon TL daha ucuza. Tabii burada Türk Telekom'un uyguladığı yüksek fiyat politikası dikkat çekiyor; zira binlerce abonesi olan kablo internette abone başına belirlenen ücretin ADSL'den çok daha ucuz olması gerekiyordu. Yazık ki Rekabet Kurulu'ndan bu konuda bir müdahale olacağı konusunda şüphelerim var. Hepsi bir yana, son 1-2 haftadır kablo internet bağlantımla ciddi sorunlar yaşıyor olmam, ADSL'e geçiş konusunda kafamdaki son soru işaretlerini de yok etti. Türk Telekom tekel olmanın gücünü kullanmayı iyi biliyor.

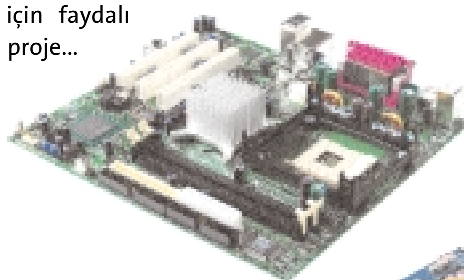
ADSL'de son durum

ADSL konusunda yüzler gülüyor. Yıllarca internet konusunda sersefil olduktan sonra 49 milyon TL'ye 256Kbit bağlantı bulunmaz bir nimet gibi görünüyor gözümüze. Öte yandan Cezayir'deki gemi kazasından sonra çöken yurtdışı çıkışlarını kapasiteyi iki katına çıkartarak rahatlatan Türk Telekom, bol keseden dağıttığı ADSL aboneliklerinin internet omurgasına bindirdiği yükü dikkate almıyor gibi. Zira yurtdışı ping süreleri oldukça kötü durumda. Keza downloadlar da. Yurtdışı çıkışlarında kapasite artırımı yapılmazsa, bağlantı türü ne olursa olsun, yurtdışı sitelere doğru dürüst bağlanamayacağız. Tehlike çanları çalmaya başladı. Fakat tahminimce, daha önce olduğu gibi tamamen göçmeden internet altyapısına takviye yapılmayacak. Umarım yanılırım.

5 Aralık: Intel anakart pazarında da iddialı

Intel epeydir sadece işlemci ve yonga seti üreticisi değil, anakart üreticisi olarak da söz sahibi olmak istiyor. Tabii ki Intel anakartları eskiden beri piyasada görüyoruz. Fakat şirket çeşitli ekstralardan yoksun sade anakartlarıyla tanındığı için sistem entegratörleri ya da uygun fiyatı tercih eden kullanıcılar tarafından tercih ediliyordu. Üst uç pazarı da hedef tahtasına koyan şirket bu doğrultuda yaptığı bir hamleyle, D925XCV/BC, D925XECV2/BV2, D915PBL/CY/CM ailesi anakartlarla birlikte nVidia GeForce 6600GT PCI Express ekran kartını "bundle" olarak verecek. Intel'in çeşitli bölgelerdeki 100.000 sistem entegratörü ve yetkili satıcısı aracılığıyla pazarlayacağı anakart+ekran kartı paketi fiyat açısından da avantajlı olacak.

Intel ve nVidia'nın pazarlama konusundaki bu ortaklığı herkes için kazançlı olacak. Zira Intel PCI Express arabirimini yaygınlaştırmış olacak. nVidia bu sayede pazar payını artıracak, kullanıcılar ise nispeten ekonomik bir paketle uygun fiyata performanslı bir sistem sahibi olacaklar. DDR2'deki fiyat düşüşleri de hesaba katılırsa herkes için faydalı bir proje...

Intel ve nVidia ortaklığı: **Intel, nVidia ile yaptığı anlaşma doğrultusunda yeni anakartlarıyla Geforce 6600GT PCI Express grafik kartlarını bundle edecek.**

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.

9 Aralık: Sony nVidia ile PS3 için anlaştı

Hakkında epeydir çeşitli spekülasyonlar yapılan PlayStation 3'ün grafik işlemcisi nVidia tarafından üretilecek. nVidia başkanı Jen-Hsun Huang'ın yaptığı açıklamaya göre; iki şirket son iki yıldır zaten bu proje üzerinde ön hazırlık yapıyormuş. PS3'ün GPU'su Sony'nin Nagazaki'deki fabrikasında üretilecek. Bu fabrika IBM ile yapılan işbirliğiyle 65 nm üretim yapabilecek teknolojiye sahip ve ayda 15.000 adet 300mm çapında wafer (pek çok işlemcinin bir arada olduğu plaka) üretebilecek. Öte yandan, bu birleşme akla acaba PS3 geriye doğru uyumlu olmayacak mı, sorusunu da getiriyor. Bu konuda resmi bir açıklama yapılmazken, 2006 yılında (PS2'den 6 yıl sonra) piyasaya sürülmesi beklenen PlayStation 3 hakkında o zamana kadar daha pek çok spekülasyon yapılacağını söylemek yanlış olmaz. Sony ve nVidia arasındaki bu anlaşma haberinin nVidia hisseleri üzerindeki olumlu etkisine bakılırsa, nVidia şimdiden bu ortaklığın meyvelerini yemeye başladı.

Oyun konsolu pazarında lider: Sony, PlayStation 2 ile konsol pazarının tartışmasız lideri. 1 yıl sonra çıkaracağı PlayStation3 ile de bu başarıyı devam ettirmek istiyor.

Microsoft daha hızlı davranıyor

ATI, XBOX 2 için Microsoft'la anlaştığına göre, nVidia ile ATI arasındaki savaş, farklı platformlarda devam edecek. Konsol savaşlarının ilkini PlayStation rekorlar kırarak kazanmıştı. Bakalım XBOX 2 rövanşı alabilecek mi? Aslına bakarsanız rövanş konusunda avantaj XBOX 2'den yana; zira elini çabuk tutan Microsoft, Sony'den önce XBOX 2'yi piyasaya sürmeye hazırlanıyor. PS3, 2006'da çıkacakken, ATI cephesinden gelen haberlere göre ATI'ın XBOX 2 için üreteceği grafik işlemcisi R500, 2005'in ilk çeyreğinde hazır olacak. 90nm teknolojisiyle üretilecek olan R500'ün, ATI'ın yeni nesil yüksek performanslı grafik işlemcisi R520 ile benzer bir performans ortaya koyacağı söyleniyor. Öyle ya da böyle, görünen o ki Sony bir sürpriz yapmazsa, XBOX2 daha önce piyasaya çıkacak. Bakalım bu avantaj, konsol pazarındaki rekabette Microsoft'u öne geçirmeye yetecek mi...

» 13 Aralık: nVidia'nın Intel'e hediyesi

Daha önce Intel ve nVidia arasındaki karşılıklı lisans anlaşmasının ardından bu sonuç tabii ki sürpriz olmadı. nVidia'nın Intel için üreteceği yonga seti nForce5, henüz seri üretime geçmediyse de ilk örnekleri üretildi. Aslında yonga seti hakkında çok fazla somut bilgi yok. nVidia'nın ses konusunda ne tür bir çözüm üreteceği bile belli değil. Kendi ses işlemcisi SoundStorm'u kullanabilir ya da Intel'in Azalia'sını tercih edebilir. SLI destekli olması beklenen nForce5, doğal olarak DDR2 kullanacak. Önümüzdeki sene aylarda piyasaya çıkacak olan nForce5, nVidia'nin Intel için üreteceği tek yonga seti olmayacak. AMD, uzun zamandır en büyük destekçilerinden biri olan nVidia'yı böylece Intel ile paylaşmış olacak. nVidia'nın Intel platformuna renk katacağı kesin.

AMD üzülebilir: nVidia artık sadece AMD değil Intel için de yonga seti üretecek. nForce serisinin başarısıyla satışlarını artıran AMD, bakalım ne yapacak.

15 Aralık: Seagate'in 5 yıllık garantisi

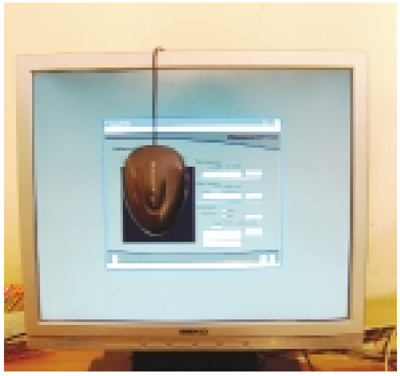
Geçtiğimiz aylarda ülkemizde gerçekleşen Seagate toplantılarında sözü edilen ama kesinliğe kavuşmayan 5 yıl garantinin hangi koşullarda ve ne ölçüde geçerli olduğu hakkında nihayet somut açıklamalar yapıldı. Buna göre, garanti için sabit diskin distribütörden yasal bir şekilde alınmış olması şart. Yetkili satıcı dışında ülkeye yasadışı olarak giren diskler garanti kapsamı dışında bırakılıyor. Ayrıca OEM entegratörlere satılan disklerin garanti sorumluluğu da tamamen ilgili şirketlere bırakılmış. 5 yıllık sürenin başlangıcında diskin Seagate'ten çıkış tarihi baz alınıyor. Seagate duruma göre nakliyatın gerçekleştiği bölge ve şartları dikkate alarak bu 5 yıllık süreyi uzatabiliyor. Kullanıcıların kendi disklerinin garanti durumu hakkında bilgi almak için yapacakları şey ise oldukça basit.

http://support.seagate.com/customer/warranty_validation.jsp adresine gidip diskinizi üzerindeki model numarasını seri numarasını ve bulunduğunuz ülkeyi girmeniz yeterli. Sistem, veritabanından diske ait bilgilere ulaşıyor ve sizi garanti durumu hakkında bilgilendiriyor.

Seagate, kalitesine güveniyor: Kullandığınız diskin Seagate'in verdiği 5 yıllık garanti kapsamında olup olmadığını diskin seri numarasını girerek web sitesinden öğrenebiliyorsunuz.

Cihazların önemi: Özel olarak hazırlanan çeşitli cihazlar sayesinde birçok ürünü rahatlıkla test etmeniz mümkün.

EN İYİ DONANIMLAR

CHIP TOP 10

Güncel CHIP TOP 10 tabloları her ay donanım pazarındaki en başarılı ürünleri listeliyor. TOP 10 tablolarını satın alma kararlarınızda rehber olarak kullanabilirsiniz.

CHIP TOP 10 LİSTELERİ

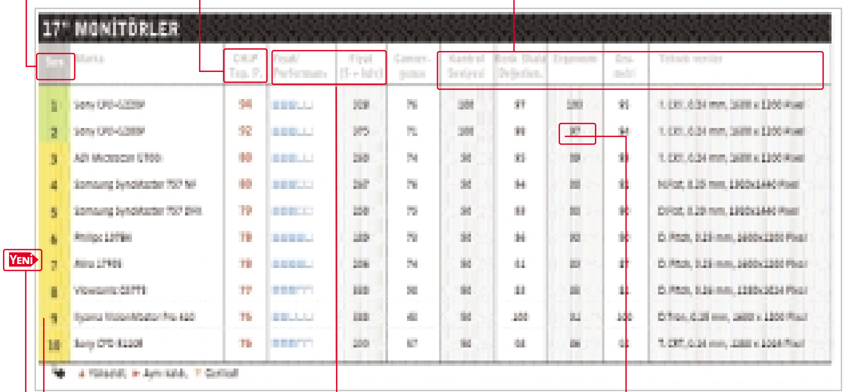
Bildiğiniz gibi, her ay TOP 10’da en iyi donanımları yayınlıyoruz ve bu sayfalarımız sizlerden oldukça büyük ilgi görüyor. Bunda, sıralamaların yaptığımız donanım testlerinde en üst sırayı alan ilk 10 üründen oluşmasının payı büyük. Her ay gerçekleştirdiğimiz testlerde, onlarca ürün test prosedürümüz doğrultusunda tek tek inceleniyor ve sıralanıyor. Sizlerle paylaştığımız donanım veritabanımız bu şekilde oluşuyor. Bir sonraki adım, seçilen en iyi 10 ürünü bu sayfalarda sürekli olarak yayımlamak. TOP 10 sayfalarının test tablolarından en büyük farkı, önemli kısa bilgilerin yer alması ve her ay güncellenmesi. Buna ek olarak, donanım incelemelerimizde de test prosedürlerine sadık kaldığımız için, daha önce testi kaçıran ya da piyasaya yeni sürülen ürünleri de aynı kriterlerle ölçüp değerlendirmeye katabiliyoruz. Bu, aylar önce test edilen bir ürün ile yeni çıkan bir ürünün rahatlıkla kıyaslanabilmesi ve sıralanabilmesi avantajını sağlıyor. Sayfalara baktığınızda, ürünleri önce kategorilere ayırdığımız, sonra da performanslarına göre listelediğimiz dikkatinizi çekecektir. TOP 10 tablolarımızda Fiyat / Performans oranlarına da yer verdiğimiz için, bu bilgileri satın alma rehberi olarak da kullanabilirsiniz. Bu oranın yalnızca o ayki ürünler için geçerli olduğunu unutmamanızda fayda var. Yani performans puanı yüksek olan yeni bir ürün, şayet fiyatı da uygun ise tüm diğer ürünlerin Fiyat / Performans oranını kolayca değiştirebilir. Ürünlerin performanslarını bir bakışta görebilmeniz için de renk kodları kullanıyoruz. Yeşil renk, test ve incelemelerde çok iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Performansı iyi olan ürünler sarı, orta seviye performans gösteren ürünler de turuncu renkle temsil ediliyor. Güncel TOP 10 tablolarının tümüne **www.chip.com.tr** adresinden de erişebilirsiniz.

Satın alma kararınız için CHIP TOP 10 tabloları

Bir aygıtın sıralaması CHIP Toplam Puanından elde ediliyor. Puanlar eşitse fiyatı daha uygun olan ürün bir üst sırada yer alıyor.

Bir aygıtın CHIP Toplam Puanı tek tek değerlendirmeler baz alınarak hesaplanıyor. CHIP Toplam Puanı sonucunda aygıtların sınıfları ortaya çıkıyor. Aygıt sınıflarında ayrım, zirve sınıfı, üst sınıf ve orta sınıf aygıtlar şeklinde yapılıyor.

Bu sütunlar puanlamalar, ölçüm değerleri veya teknik bilgilerden oluşuyor. Tablolarda sadece en önemli olanları yer alıyor. Ürünleri temin edebileceğiniz firmaların iletişim bilgilerini e-CHIP'te **CHIP TOP 10** bölümünde bulabilirsiniz.

Bu renklerle aygıtları şu gruplara ayırıyoruz:
- Zirve sınıfı
- Üst sınıf
- Orta sınıf

Bu simge ile CHIP TOP 10'a yeni giren ürünleri ifade ediyoruz.

Her ay ürünlerin son kullanıcı satış fiyatlarını güncelliyoruz. Ürünleri daha uygun fiyatlarla da temin etmeniz mümkün. Fiyat ve CHIP toplam puanından da daha sonra Fiyat/Performans puanını 5'lik okul notu sistemine göre hesaplıyoruz.

Tek tek değerlendirmelerdeki en iyi değerler sütunlarda kalın yazı tipleriyle gösteriliyor. Sadece puanlamalarda bu tip bir öne çıkarılma söz konusu, teknik özelliklerde böyle bir uygulama yok.

DEĞERLENDİRME

» Kendi kriterlerinize göre değerlendirin

TOP 10 tablolarında, CHIP Test Merkezi'nde yapılan testler sonucunda ilk 10 arasına girmeyi hak eden ürünleri, performans puanları ve teknik bilgileriyle birlikte bulabilirsiniz. Tablolarda iki ayrı puan türü yer alıyor. Bunlar Performans ve Fiyat/Performans olarak sınıflandırıldı. Sizin için ürünün fiyatından çok performansı önemli ise, size hitap edecek olan performans puanlandırmasıdır. Ama eğer bir ürünün performansından çok fiyatına önem veriyorsanız, o zaman fiyat/performans oranı belirleyici faktörünüz olacaktır. CHIP TOP 10 listelerinde ürünler sıralanırken performans puanları dikkate alınıyor. Fiyat sıralamada bir etken değil. Bu listeler her ay güncellendiğinden, fiyatların değişmesi fiyat/performans oranını da her ay değiştiriyor. Fakat fiyatın test kriterleri içinde ayrı bir başlık olmaması nedeniyle, fiyat/performans sıralamasını tabloya bakarak siz oluşturmalısınız. CHIP TOP 10 tablolarını dergide olduğu gibi CHIP Online'da da (**www.chip.com.tr**) bulabilirsiniz.

IDE SABİT DİSKLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat ($ + kdv)	Disk Perfor.	Gürültü Oranı	Çalışma Sıcaklığı	Servis ve Doküman.	Kapasite (GB)	Teknik veriler Arabarim, Ön bellek, Dönüş Hızı (rpm)
1	S.B. 7200.7 Plus ST3200822A	96	■■■■■	138	96	100	92	100	200	U-DMA/133, 8MB, 7200 rpm
2	Samsung SP1203N	92	■■■■□	92	91	90	100	95	120	U-DMA/133, 2MB, 7200 rpm
3	Samsung SP0802N	92	■■■■□	68	93	80	92	95	80	U-DMA/133, 2MB, 7200 rpm
4	Maxtor Maxline Plus II	90	■■□□□	265	90	91	89	90	250	U-DMA/133, 8MB, 7200 rpm
5	Samsung SP1614N	89	■■■■■	101	92	73	80	95	160	U-DMA/133, 8MB, 7200 rpm
6	Samsung SP0411N	88	■■□□□	57	89	83	86	95	40	U-DMA/133, 2MB, 7200 rpm
7	Western Digital Caviar WD2500	88	■■□□□	258	90	84	80	90	250	U-DMA/100, 8MB, 7200 rpm
8	Western Digital Caviar WD1200	86	■■■□□	101	86	95	75	90	120	U-DMA/100, 8MB, 7200 rpm
9	Western Digital Caviar WD800	84	■■□□□	74	85	78	86	90	80	U-DMA/100, 8MB, 7200 rpm
10	Western Digital Caviar WD1800	58	■■■■□	191	49	77	77	90	180	U-DMA/100, 8MB, 7200 rpm

*S.B.: Seagate Barracuda

1. SIRA: S.B. 7200.7 Plus ST3200822A

Görünen o ki Seagate, bir diskten bekleyebileceğiniz tüm özellikleri bu üründe bir araya getirmiş

+ Yüksek performans
+ Sessiz
+ Başarılı fiyat performans oranı

CHIP Toplam Puanı: 96
Fiyatı: 142 dolar (çok iyi)

5. SIRA: Samsung SP1614N

Ekonomik olmasıyla pek çok kullanıcı için cazip bir seçenek olmaya aday.

+ Yüksek performans
+ Uygun fiyat
+ Sessiz ve fazla ısınmıyor

CHIP Toplam Puanı: 90
Fiyatı: 105 dolar (çok iyi)

SATA SABİT DİSKLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat ($ + kdv)	Disk Perfor.	Gürültü Oranı	Çalışma Sıcaklığı	Servis ve Doküman.	Kapasite (GB)	Teknik veriler Arabarim, Ön bellek, Dönüş Hızı (rpm)
1	Western Digital Raptor WD360GD	94	■□□□□	159	94	100	92	90	36.7	S-ATA, 8MB, 10000 rpm
2	Samsung SP1614C	90	■■■■■	111	90	8	86	95	160	S-ATA, 8MB, 7200 rpm
3	Samsung SP0812C	90	■■■□□	77	88	87	90	95	80	S-ATA, 8MB, 7200 rpm
4	Samsung SP1213C	88	■■■■□	102	84	98	100	95	120	S-ATA, 8MB, 7200 rpm
5	S. B. 7200.7 ST3160827AS	73	■■■□□	129	71	84	51	100	160	S-ATA, 8MB, 7200 rpm

*S.B.: Seagate Barracuda

MÜREKKEP PÜSKÜRTMELİ YAZICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat ($+ kdv)	Office Baskı Hızı	Grafik Baskı Hızı	Resim Baskı Hızı	Grafik Kalitesi	Resim Kalitesi	Teknik veriler Ergonomi, çözünürlük, arayüz, baskı hızı
1	Epson Stylus Photo R800	96	■■□□□	399 €	90	90	89	100	100	100, 5760x1440 dpi, Paralel/USB, 17/8
2	Epson Stylus C84	93	■■■■□	105 €	100	100	81	92	92	100, 5760x1440 dpi, Paralel/USB, 22/12
3	HP Deskjet 5652	91	■■■■□	145	93	54	98	100	95	100, 4800x1200 dpi, Paralel/USB, 21/15
4	Canon i455	87	■■■■□	145	87	27	92	98	100	89, 4800x1200 dpi, USB, 18/12
5	HP Deskjet 5150	85	■■■■□	96	90	52	100	85	87	94, 4800x1200 dpi, USB, 19/14
6	HP Deskjet 3650	81	■■■■□	78	73	45	87	87	89	83, 4800x1200 dpi, USB, 17/12
7	Canon i350	79	■■■■□	79 €	79	77	75	85	78	83, 4800x1200 dpi, USB, 16/11
8	Epson Stylus C64	76	■■■■□	81 €	70	53	51	74	84	94, 5760x1440 dpi, Paralel/USB, 17/9
9	Canon i250	76	■■■■□	79 €	70	76	74	74	78	80, 4800x1200 dpi, USB, 12/9

17" MONİTÖRLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat ($ + kdv)	Conver-gence	Contrast Seviyesi	Renk Skala Değerlen.	Ergonomi	Geo-metri	Teknik veriler Ekran tipi, Nokta aralığı (mm), Çözünürlük (pixel)
1	Sony CPD-G220P	94	■■■□□	299	76	100	97	100	95	T.CRT, 0.24 mm, 1600 x 1200
2	LG F700P	80	■■■■□	199	77	50	94	90	90	Flat, 0.24 mm, 1920x1440
3	ADI Microscan G700i	80	■■■□□	195	74	50	93	89	93	T.CRT, 0.24 mm, 1600 x 1200
4	Samsung SyncMaster 757 NF	79	■■■■□	191	76	50	90	88	92	NaturalFlat, 0.25 mm, 1920x1440
5	Samsung SyncMaster 757 DFX	78	■■■■□	192	75	50	88	88	90	D.Flat, 0.20 mm, 1920x1440
6	Philips 107B4	77	■■■■□	165	73	50	84	90	90	D.Pitch, 0.25 mm, 1600x1200
7	Miro 17F95	77	■■■■□	160	72	50	87	89	87	Dot Pitch, 0.25 mm, 1600x1200
8	LG T710BH	76	■■■■■	111	70	50	90	85	85	Flat, 0.20 mm, 1280x1024
9	Sony CPD-E220E	75	■■■□□	256	57	50	94	86	92	T.CRT, 0.24 mm, 1280 x 1024
10	Iiyama VisionMaster Pro 410	74	■■□□□	259	43	50	90	91	100	D.Tron, 0.25 mm, 1600 x 1200

19" MONİTÖRLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat ($ + kdv)	Conv.+ Geo. P.	Ergo-nomi	Yatay Frekansı	Düşey Frekansı	Boyutları (GxYxD)	Teknik veriler Ekran tipi, Nokta aralığı (mm), Çözünürlük (dpi)
1	Sony G400	98	■■■■□	459	96	100	30-96 kHz	48-120 Hz	446 x 464 x 461	Trinitron, 0.24, 1600 x 1200
2	LG 995FT	95	■■■■■	301	96	94	30-96 kHz	50-160 Hz	470 x 480 x 470	Flat Square Tube, 0.24, 1600 x 1200
3	Philips 109P	95	■■■■□	340	95	94	30-110 kHz	50-160 Hz	456 x 469 x 438	Flat Square Tube, 0.25, 1920 x 1440
4	Philips 109P4	95	■■■■□	320	97	95	30-111 kHz	50-160 Hz	460 x 450 x 450	Flat Square Tube, 0.24, 1920 x 1440
5	LG Flatron EZ T910BU	94	■■■■■	250	97	90	30-98kHz	50-160 Hz	443 x 458 x 450	Flat, 0.24, 2048x1536
6	NecFP950	94	■■■□□	601	100	85	31-110 kHz	55-160 Hz	442 x 456 x 447	Grill Pitch, 0.25, 1600 x 1200
7	Hyundai ImageQuest Q995	92	■■■■■	256	90	95	30-110 kHz	50-160 Hz	436 x 431 x 456	DynaFlat-X, 0.25/0.20, 1600 x 1200
8	Sony E400	91	■■■■□	430	96	83	30-96 kHz	48-120 Hz	446 x 464 x 461	Trinitron, 0.24, 1600 x 1200
9	Hyundai ImageQuest Q910	89	■■■■■	231	85	95	30-107 kHz	50-150 Hz	436 x 431 x 456	DynaFlat-X, 0.20, 1600 x 1200
10	Benq V991	88	■■■■■	199	90	85	30-95 kHz	50-160 Hz	466 x 455 x 463	Flat Square Tube, 0.25, 1600 x 1200

F.A.: Firmayı Arayınız

5. SIRA: LG Flatron EZ T910BU

Kendisini diğer ürünlerden ayıran ez-FLAT, Brightview ve Brightwindow teknolojileri ile kullanıcılara kolaylık sağlıyor.

- + Desteklediği teknoloji entegrasyonu
- + Yüksek çözünürlüklere ulaşıyor
- + Güçlü ergonomi

CHIP Toplam Puanı: 94
Fiyatı: 250 dolar (iyi)

7. SIRA: Hyundai İmageQuest Q995

Göze hitap eden tasarımın yanı sıra düzeltilmiş teknik değerlerle iyi bir performansa sahip.

- + Dar alanlar için iyi bir seçenek
- + Başarılı ergonomi
- + Uygun fiyat

CHIP Toplam Puanı: 92
Fiyatı: 256 dolar (çok iyi)

1500 $ ALTI LAZER YAZICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat (+ kdv)	Office Baskı Hızı	Grafik Baskı Hızı	Resim Kalitesi	Grafik Kalitesi	Ergonomi + B. gelenler	Teknik veriler Çözünürlük, Bellek
1	Xerox Phaser 4400	95	■■□□□	960 $	97	98	94	90	95	1200 x 1200 dpi, 64 MB
2	Lexmark Optra T614	94	■■□□□	950 $	93	100	95	86	93	1200 x 1200 dpi, 16 MB
3	Xerox Phaser 4500	93	■■□□□	931 $	85	85	90	95	95	1200 x 1200 dpi, 48 MB
4	Kyocera Mita FS-3800	87	■■□□□	870 €	90	82	87	86	95	1200 x 1200 dpi, 16 MB
5	Kyocera Mita FS-1900	86	■■■□□	645 €	87	78	92	87	95	1200 x 1200 dpi, 16 MB
6	Brother HL-5130	85	■■■■■	220 $	92	91	78	80	90	2400 x 600 dpi, 8 MB
7	HP Laserjet LJ1300	84	■■■■□	360 $	91	85	80	81	90	1200 x 1200 dpi, 16 MB
8	Konica Minolta 1300W	84	■■■■■	141 €	90	90	75	78	90	1200 x 1200 dpi, 8 MB
9	Brother HL-1430	81	■■■■■	169 $	84	85	76	78	85	600 x 600 dpi, 4 MB
10 (YENİ)	Samsung ML1520	79	■■■■■	138 $	82	84	78	74	75	600 x 600 dpi, 8 MB

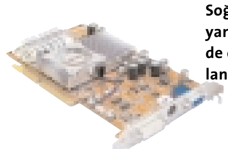
DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat (€+ kdv)	Resim Kalitesi	Ergo-nomi	Beraber. Gelen Don.	Ses	Optik Zum	Teknik veriler USB, AV Out, ağırlık
1	Sony DSC-F828	89	■■■□□	780	97	86	95	67	7 X	2.0, AV Out, 940gr
2	Panasonic Lumix DMC-FZ20	86	■■■■□	515	85	94	95	50	12 X	2.0, AV Out, 556gr
3	Canon PowerShot Pro1	86	■■□□□	775	96	80	100	67	7 X	2.0, AV Out, 545gr
4	Minolta Dimage A2	85	■■■□□	655	83	96	87	83	7 X	2.0, AV Out, 643gr
YENİ 5	Fujifilm FinePix E550	84	■■■■■	355	94	83	77	67	4 X	2.0, AV Out, 261gr
6	Olympus Camedia C8080	84	■■■□□	720	93	80	90	86	5 X	2.0, AV Out, 720gr
7	Sony Cybershot DSC-V3	83	■■■■□	580	89	96	72	57	4 X	2.0, AV Out, 395gr
8	Sony Cybershot DSC-P150	83	■■■■□	395	97	100	29	67	3 X	2.0, AV Out, 183gr
9	Kodak EasyShare DX7630	82	■■■■■	305	93	90	64	83	3 X	2.0, AV Out, 256gr
YENİ 10	Olympus Camedia C-70 Zoom	82	■■■■□	495	88	84	77	86	5 X	2.0, AV Out, 254gr

200 $ ALTI EKRAN KARTLARI

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat ($ + kdv)	3D Performs	Donanım Özellikleri	Kutu İçeriği	Belleği (MB)	CHIP/ B.F. (mhz)	Grafik Yongası
1	ASUS Radeon 9600XT	87	■■■■□	165	87	80	95	128/DDR	500/600	Radeon 9600XT
2	Powercolor 9600XT Bravo Edition	86	■■□□□	163	90	80	68	128/DDR	500/600	Radeon 9600XT
3	Gigabyte 9600XT	83	■■■■□	161	87	74	75	128/DDR	500/600	Radeon 9600XT
4	HIS 9600XT	82	■■■■□	170	91	44	63	128/DDR	500/650	Radeon 9600XT
5	Leadtek A360 TDH	82	■■■■□	175	77	100	91	256/DDR	425/500	GeForce FX5700
6	Inno3D 5700 Ultra	81	■■■■□	175	92	29	68	128/GDDR3	475/900	GeForce FX5700 Ultra
7	FIC 9600XT	79	■■■■□	148	87	59	50	128/DDR	500/600	Radeon 9600XT
8	MSI FX5700	74	■■■■■	135	81	14	90	128/DDR	425/550	GeForce FX5700
9	Abit Siluro FX5700	72	■■■□□	175	77	59	55	256/DDR	425/500	GeForce FX5700
10	Asus V9570TD	71	■■■■□	136	78	29	75	256/DDR	425/500	GeForce FX5700

1. SIRA: Asus Radeon 9600xt

Soğutucunun VPU'nun yanında bellek modüllerini de örtmesi esnek bir kullanım sağlıyor.

+ Yüksek performans
+ Analog video girişi
+ Başarılı fiyat performans oranı

CHIP Toplam Puanı: 87
Fiyatı: 165 dolar (iyi)

10. SIRA: Asus A9570 TD

Uygun fiyatı ile dikkat çeken kart giriş seviyesi için ideal bir seçim olabilir.

+ Mükemmel fiyat performans oranı
- Kutu içeriği daha iyi olabilir
- Görece düşük performans

CHIP Toplam Puanı: 71
Fiyatı: 136 dolar (çok iyi)

200 $ ÜSTÜ EKRAN KARTLARI

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat ($ + kdv)	3D Performs	Donanım Özellikleri	Kutu İçeriği	Belleği (MB)	CHIP/ B.F. (mhz)	Grafik Yongası
1	Asus V9999 Ultra Deluxe	93	■■■■□	499	98	74	82	256/GDDR3	400/1100	GeForce FX6800 Ultra
2	Asus AX 800XT	88	■■■■□	491	90	84	79	256/GDDR3	520/1120	Radeon 800XT
3	MSI 6800GT	88	■■■■□	511	92	51	100	256/GDDR3	350/1000	GeForce FX6800GT
4	MSI RX800 Pro T256	82	■■■■□	510	77	100	100	256/GDDR3	475/900	Radeon X800PRO
5	Leadtek A400GT	82	■■■□□	510	89	38	79	256/GDDR3	350/1000	GeForce FX6800GT
6	Asus 9999 Gamer	78	■■■■■	375	79	74	72	256/GDDR3	350/1000	GeForce FX6800
7	Leadtek A400 TDH	71	■■■■□	375	71	64	79	128/DDR	325/700	GeForce FX6800
8	Leadtek A380 Ultra TDH	66	■■□□□	510	58	100	83	256/DDR	475/950	GeForce FX5950 Ultra
9	Gigabyte 9800XT	62	■■□□□	481	60	64	75	256/DDR	412/730	Radeon 9800 XT
10	Sparkle 6800	62	■■■□□	380	70	25	50	128/DDR	325/700	GeForce FX6800

CEP TELEFONLARI

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat (€ + kdv)	Mobi-lite	Dona-nım	Pratik-lik	Ağırlık (gram)	Boyut (mm)	Teknik veriler Konuşma süresi, özel telsiz standardı
1	Siemens S65	87	■■□□□	490	59	98	91	104	109 x 48 x 21	143 dk, IR, Tri-Band, GPRS
2	Nokia 6230	87	■■■□□	380	65	89	89	97	103 x 45 x 20	176 dk, IR, Tri-Band, GPRS, HSCSD
3	Siemens SX1	85	■■□□□	400	55	86	87	119	109 x 56 x 20	176 dk, IR, Tri-Band, GPRS
4	Sony Ericsson S700i	85	■□□□□	750	54	96	90	132	107 x 49 x 27	168 dk, IR, Tri-Band, GPRS, HSCSD
YENİ 5	Nokia 6670	84	■■■□□	530	55	83	91	93	109 x 53 x 20	193 dk, Tri-Band, GPRS, HSCSD
6	Sony Ericsson K700i	84	■■■□□	400	67	87	86	95	99 x 47 x 22	148 dk, IR, Tri-Band, GPRS, HSCSD
7	Motorola Razr V3	83	■□□□□	750	67	93	74	97	98 x 53 x 15	157 dk, Tri-Band, GPRS,
8	Sony Ericsson P910i	83	■□□□□	750	45	100	100	120	119 x 53 x 20	276 dk, IR, Tri-Band, GPRS, HSCSD
9	Sony Ericsson P900	83	■□□□□	F.A.	45	100	85	158	115 x 59 x 25	293 dk, IR, Tri-Band, GPRS, HSCSD
10	Nokia 7610	83	■■□□□	530	51	95	93	120	119 x 53 x 20	139 dk, Tri-Band, GPRS, HSCSD

15" LCD MONİTÖRLER

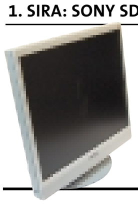
Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat ($ + kdv)	Görüntü kalitesi	Ergono-mi	Birlikte Gelenler	Tepki sü-resi (ms)	Servis Doküman.	Teknik veriler (Alan büyüklüğü, maks. çözünürlük, piksel aralığı (mm), maks. kontrast, maks. parlaklık)
1	SONY SDM-S53	98	■■■■■	391	93	90	90	18	80	15", 1024 x 768, 0,297, 500:1, 300m^2
2	PHILIPS 150B	82	■■■■■	335	59	92	85	18	100	15", 1024 x 768, 0,297, 450:1, 250m^2
3	SAMSUNG 153V	80	■■■■■	316	60	81	90	20	95	15", 1024 x 768, 0,297, 300:1, 250m^2
4	SONY SDM-HS53	78	■■■■□	400	57	83	90	20	80	15", 1024 x 768, 0,297, 400:1, 250m^2
5	SAMSUNG 152V	76	■■■■■	301	52	81	90	20	95	15", 1024 x 768, 0,297, 350:1, 250m^2
6	HYUNDAI İMAGE QUEST Q15	72	■■■■■	299	47	84	85	20	80	15", 1024 x 768, 0,297, 300:1, 250m^2
7	BEKO BTM-15JA	67	■■■■□	330	36	83	90	20	80	15", 1024 x 768, 0,297, 350:1, 300m^2
8	BEKO BS-15L	67	■■■■□	310	36	82	90	20	80	15", 1024 x 768, 0,297, 350:1, 250m^2
9	OLİVETTİ LC 157M	59	■■■■□	341	36	80	85	21	80	15", 1024 x 768, 0,297, 300:1, 300m^2

17" LCD MONİTÖRLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat ($ + kdv)	Görüntü kalitesi	Ergono-mi	Birlikte Gelenler	Tepki sü-resi (ms)	Servis Doküman.	Teknik veriler (Alan büyüklüğü, maks. çözünürlük, piksel aralığı (mm), maks. kontrast, maks. parlaklık)
1	SONY SDM X73	97	■■■□□	620	92	78	90	12	80	17", 1280 x 1024, 0,264, 400:1, 300m^2
2	SAMSUNG 172X	95	■■■■□	547	86	77	90	12	95	17", 1280 x 1024, 0,264, 500:1, 270m^2
3	PHILIPS 170T4	89	■■□□□	845	62	100	85	14	100	17", 1280 x 768, 0,297, 600:1, 450m^2
4	SONY SDM-HS73P	86	■■■■□	521	67	82	90	11	80	17", 1280 x 1024, 0,264 , 500:1, 400m^2
5	SONY S73	85	■■■□□	512	66	83	90	12	80	17", 1280 x 1024, 0,264, 500:1, 250m^2
YENİ 6	LG 1730S	85	■■■■■	371	65	83	90	14	90	17", 1280 x 1024, 0,264, 550:1, 250m^2
7	LG 1720B	84	■■■■□	458	60	80	90	16	90	17", 1280 x 1024, 0,264, 450:1, 250m^2
8	BENQ FP 783	83	■■■□□	510	57	90	95	12	85	17", 1280 x 1024, 0,264, 500:1, 300m^2
9	ACER AL 1714	83	■■■■■	401	62	81	85	14	90	17", 1280 x 1024, 0,264, 350:1, 370m^2
10	SAMSUNG 172B	82	■■■■□	486	55	86	90	12	95	17", 1280 x 1024, 0,264, 700:1, 250m^2

F.A.: Firmayı arayınız

1. SIRA: SONY SDM X73

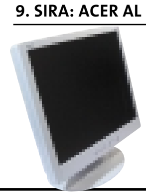

Bütçesi geniş kullanıcılar için gerek görüntü kalitesi gerekse tasarımıyla beğenimizi kazanan başarılı bir LCD monitör.

+ Mükemmel görüntü kalitesi
+ Başarılı tasarım
– Yüksek fiyat

Toplam CHIP Puanı: 97
Fiyatı: 620 dolar (orta)

9. SIRA: ACER AL 1714

LCD monitör almayı düşünüyorsanız fakat bütçeniz sınırlıysa görüntü kalitesiyle beğenimizi toplayan bu ürüne göz atmanızda fayda var.

+ Başarılı fiyat/performans oranı
– Pozisyon ayarı yok
– Sadece D-Sub girişi var

Toplam CHIP Puanı: 83
Fiyatı: 401dolar (çok iyi)

DVD YAZICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat ($+ kdv)	DVD Oku. Perfor. P.	CD Okuma Perfor. P.	DVD Yazma P.	CD Yazma Puanı	Ergo- nomi	Teknik veriler (DVD Yaz. Hızı, DVD Yeniden Yaz. Hızı, DVD Oku.Hızı, CD Yaz. Hızı, CD Yeniden Yaz. Hızı, CD Oku. Hızı)
1	Philips DVDR 1620 (+R, -R, +R9)	96	■■■■■	139	95	92	100	96	100	16X, 4X, 16X, 40X, 24X, 40X
2	Asus DRW-1604P (+R, -R)	95	■■■■■	99	99	92	98	91	90	16X, 4X, 16X, 32X, 24X, 40X
3	Pioneer DVR-108 (+R,-R, R9, RAM)	95	■■■■■	129	95	90	95	90	95	16X, 4X, 16X, 32X, 24X, 40X
YENİ 4	NEC ND-3500 (+R, -R, +R9)	94	■■■■■	113	96	91	96	91	90	8X, 4X, 12X, 32X, 16X, 40X
5	Plextor PX-712SA (+R, -R)	95	■■■□□	199	99	92	98	91	100	16X, 4X, 16X, 48X, 24X, 48X
6	LG GSA-4082B (+R,-R, RAM)	94	■■■■■	101	95	90	97	90	100	8X, 4X, 12X, 24X, 16X, 32X
7	Samsung TS-H542 (+R, -R)	93	■■■■■	101	91	92	93	96	90	12X, 4X, 16X, 32X, 24X, 40X
8	NEC ND-2510A (+R, -R, +R9)	93	■■■■□	151	92	91	95	93	100	8X, 4X, 12X, 32X, 16X, 40X
9	Asus DRW-0804P (+R, -R)	93	■■■■■	110	91	92	93	96	100	8X, 4X, 12X, 24X, 24X, 40X
10	Philips DVDRW824 (+R, -R)	93	■■■■□	141	90	90	100	95	80	8X, 4X, 12X, 24X, 12X, 40X

F.A.: Firmayı Arayınız

5. SIRA: Plextor PX-712SA

Tüm DVD yazma formatlarına sahip, performansı yüksek, başarılı bir ürün.

+ Hızlı DVD yazma, 8 MB ön bellek
+ Tüm DVD standartlarını destekliyor
- Ses çıkışı yok

Toplam CHIP Puanı: 95
Fiyatı: 199 dolar (orta)

8. SIRA: NEC ND-2510A

Çift katman teknolojisi sayesinde veri yedekleme kapasitesi 8.5 Gbyte'a kadar yükselmiş durumda.

+ Çift katman ile 8.5 Gbyte'a kadar kopyalama
+ Birçok standart desteği
+ Başarılı CD ve DVD performans

Toplam CHIP Puanı: 93
Fiyatı: 151 dolar (çok iyi)

CD YAZICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat ($ + kdv)	Audio CD Yazma	Data CD Yazma*	Data CD Yazma**	CD Okuma Perfor.	Ergonomi Birlikte G.	Teknik veriler (Okuma / Yeniden yazma / Yazma, Ön bellek)
1	LG GCE-8525B	93	■■■■■	32	85	100	100	90	100	52/32/52, 2 MB
2	Samsung SW-252	86	■■■■■	41	78	100	100	66	100	52/24/52, 8 MB
3	Plextor Premium	83	■□□□□	99	97	95	91	55	80	52/32/52, 2 MB
4	Plextor PX-W5224TA	83	■□□□□	61	100	94	87	58	70	52/24/52, 2 MB
5	LG GCE-8523B	82	■■■■■	39	75	67	97	89	85	52/24/52, 2 MB
6	Benq CRW5524P	75	■■■■□	41	52	49	87	97	100	52/24/52, 2 MB
7	Aopen CRW5232	67	■■■■■	32	49	45	99	67	80	52/32/52, 2 MB
8	Mitsumi CR-48ETE	67	■■■□□	41	41	40	97	75	80	52/24/52, 2 MB
9	Philips PCRW5224	65	■■■□□	38	52	49	82	67	70	52/24/52, 2 MB
10	MSI CR-52-A2	61	■■■□□	45	31	29	88	76	85	52/24/52, 2 MB

*CD'den yazma, **HDD'den yazma

TARAYICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat ($ + kdv)	300 dpi RRTH	600 dpi GGTH	300 dpi RRTK	600 dpi GGTK	Ergono- mi	Teknik veriler (Çözünürlük, Renk kalitesi, Arabirim)
1	Epson Perfection 3170 Photo	94	■□□□□	235	17	55	96	100	90	3200 x 6400 dpi, 48 bit, USB 2.0
2	Canon CanoScan 3200F	92	■■■■□	164	20	42	95	97	85	1200 x 2400 dpi, 48 bit, USB 2.0
3	Canon Lide 80	85	■□□□□	236	39	73	89	87	93	2400 x 4800 dpi, 48 bit, USB 2.0
4	HP Scanjet 4670	83	■□□□□	201	24	125	95	95	100	2400 x 2400 dpi, 48 bit, USB 2.0
5	Benq S2W 7400UT	77	■□□□□	161	66	55	87	88	80	2400 x 4800 dpi, 48 bit, USB 2.0
6	Mustek BearPaw 4800TA ProII	77	■■■■■	83	48	39	86	86	80	2400 x 4800 dpi, 48 bit, USB 2.0
7	Canon Lide 30	73	■■■□□	85	47	287	89	85	80	1200 x 2400 dpi, 48 bit, USB 1.1
8	Genius ColorPage HR-7X SLIM	71	■■■□□	96	55	130	80	84	80	1200 x 1200 dpi, 48 bit, USB 1.1
9	Genius ColorPage HP-6X SLIM	71	■■■■■	71	69	88	78	82	82	600 x 1200 dpi, 48 bit, USB 1.1
10	Mustek BearPaw 2448 CS Plus	70	■■■■■	60	46	59	78	84	75	1200 x 2400 dpi, 48 bit, USB 2.0

R.R.T.H.: Renkli Resim Tarama Hızı, G.G.T.H.: Gri tonlarında Grafik Tarama Hızı, R.R.T.K.: Renkli Resim Tarama Kalitesi, G.G.T.K.: Gri tonlarında Grafik Tarama Kalitesi

İÇİNDEKİLER

yazılım

Ekran koruyucu ile sürü postalara topyekün saldırı

Sürü ile savaşta D-Day

Dünyanın başına dert olan sürü postalara (spam) karşı hiç bir güvenlik yazılımı işe yaramıyor, hiç bir defansif strateji ayakta duramıyor. Artık kullanıcıların elinde son bir savunma kodu kaldı: "En iyi savunma saldırıdır."

Sürü postaların yarattığı zarar öyle büyük ki Birleşmiş Milletler savaşlarda öldürülen, soykırıma uğrayan, açlıktan, hastalıktan ölen insanları tartıştığı gündeminin arasında, insanlığı tehdit eden en önemli sorunlardan biri olarak genel kurulda sürü postaları tartışmak için saatlerini, günlerini harcıyor; soruna çare bulabilmek için dünya çapında kurullar oluşturup, personelinin mesailerini sürü postayla savaşa adıyor. Sürü göndericilerine karşı çok ağır cezalar öngörülüyor, ama kimse sürüleri durduramıyor. Bu çaresizlik içinde, insanoğlunun en bilindik içgüdüsü devreye girdi ve internet kullanıcıları savunma önlemlerini her seferinde aşan sürü posta tehdidini durdurmak için, artık pasif savunma taktiklerini bırakıp saldırıya geçtilerr. Lycos'un geliştirdiği bir ekran koruyucusu, 1 Aralık'ta bütün Avrupa'da kullanıcılara açıldı ve Lycos'un "make love not spam" (Türkçesi: spam yollama, seviş) kampanyası ile on binlerce kullanıcı, belirlenmiş önemli sürü posta sunucularına karşı gizli bir silah içeren bu ekran koruyucuyu indirip kullanmaya başladı.

Derin internet duruma el koydu

Ekran koruyucu, sürü posta yollayan sunuculara durmaksızın mesaj göndererek, pazarladıkları ürünler hakkında bilgi istiyordu. Böylece, her mesaja cevap vermek için programlanmış sürü göndericileri, maliyetiyle baş edemeyecekleri kadar büyük veriler göndermek zorunda kalıyor ve sürü posta göndererek kazandıkları gelir anlamını yitiriyordu. Savaşın etkili olması için ekran koruyucusunun geniş çapta kullanılması gerekliydi; dolayısıyla ekran koruyucuyu kuran her kullanıcı, insafsız, kuralsız ve yasa dışı sürü postacılara karşı bu topyekün saldırıda bir mermi atmış kabul ediliyordu. Gerçekten de beklenen oldu ve sürü postacılardan bıkan kullanıcılar kampanyaya o kadar yoğun ilgi gösterdiler ki, aralık ayının ilk yarısında ortaya çıkan veri trafiği sürü postacıları canından bezdirdi ama internet üzerinde güvenlik açıklarını izleyen güvenlik şirketleri de trafiği izleyemez oldular. Sistemler yavaşladı, dünya çapında pek çok servis sağlayıcı, sürü postacılara mesaj gönderen **www.makelovenotspam.com** sitesine erişimi engelledi ve sonunda Lycos kapalı kapılar ardında gerçekleşen baskılara boyun eğip, kampanyayı sona erdirdi. Öyle görünüyor ki Birleşmiş Milletler'in bile çözümünü bulamadığı bu büyük sorunun çaresi bulunmuştu, ama milyarlarca dolar para kazanan sürü postacıların yarattığı veri transferinden pay alan servis sağlayıcılar kadar, reklamlarının kullanıcılara ulaşmasının engellenmesinden hoşlanmayan bir kesim de Lycos'u yıldırmıştı.

Bilgi için: www.makelovenotspam.com

P2P yazılımı ücretsiz VoIP ile geliyor

KaZaa ile telefon görüşmesi

Bir dönem en popüler dosya paylaşım yazılımlarından olan, ancak zaman içinde tahtını, adını edonkey olarak değiştiren Overnet ağına terk eden KaZaa, yeni sürümünde popülerlik kazanmak için ücretsiz bir VoIP uygulamasıyla, yani internet üzerinden ücretsiz telefon görüşmelerine olanak veren Skype adlı yazılımla birlikte geliyor. Skype, bilgisayardan bilgisayara ücretsiz konuşma yapılmasını sağlıyor. Ayrıca bilgisayardan telefon numaralarının aranmasını da sağlıyor ve normal telefon görüşme ücretinden daha düşük bir görüşme ücreti vaat ediyor. KaZaa kullanıcıları Skype teknolojisi sayesinde, ayrıca bir yazılım yüklemeye gerek kalmadan birbirleri ile sesli iletişim kurabilecekler. Ayrıca yeni KaZaa sürümü, KaZaa 3.0'dan daha eski sürümlere oranla daha fazla arama sonucu çıkartacak. Weblog programı TypePad ile gelen KaZaa 3.0, kullanıcıların internet üzerinde günlük tutmasına, resimlerini depolamasına izin veriyor.

Bilgi için: www.KaZaa.com

Sun Microsystems, Solaris 10'u duyurdu

Windows'un bükemediği tek bilek

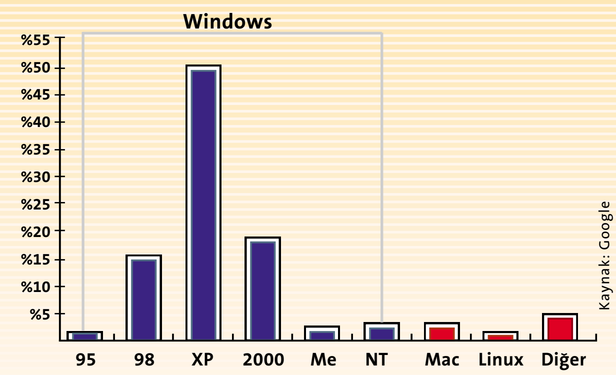
Sun Microsystems'ın işletim sistemi Solaris'in 10. sürümü duyuruldu. Global Fortune 1000 şirketlerinin hemen hemen hepsi tarafından kullanılan Solaris'in yeni sürümü, uygulamaları 40 kat daha hızlı çalıştırıyor. Sun, 31 Ocak 2005 tarihi itibariyle SPARC, x86, AMD64 ve EM64T sistemleri için Solaris 10'u ücretsiz indirilebilir hale getirecek.

3.000 mühendislik yılı ve 500 milyon ABD Doları'nı aşan araştırma ve geliştirme yatırımının sonucu olan Solaris 10, 600'den fazla yenilikçi özelliğiyle en gelişmiş UNIX işletim sistemi olarak gösteriliyor. Dell, Fujitsu, Fujitsu Siemens Computers, IBM ve HP gibi çok çeşitli donanım firmasının sayıları 270'i aşan donanım platformu tarafından desteklenen Solaris 10, donanım sağlayıcıdan bağımsız bir işletim sistem olarak kabul ediliyor.

Bilgi için: www.sun.com

İŞLETİM SİSTEMLERİ

Google kullanan işletim sistemleri

Dünya dağılımı: İnternetin en çok ziyaret edilen sitelerinden biri olan Google'da arama yapan kullanıcıların dağılımları işletim sistemlerinin dünya çapındaki dağılımı hakkında ipucu veriyor.

KISA... KISA...

Symantec'ten dev adım
Güvenlik firması Symantec, 13,5 milyar dolar fiyatla Veritas Software firmasını satın alacağını açıkladı. Kurumsal yazılım pazarında faliyet gösteren Veritas'la birlikte. Symantec sektördeki diğer iki büyük oyunucu, IBM ve Cisco'ya çok ciddi bir rakip olacak.
Bilgi için: www.symantec.com

EDİTÖRLERDEN NOTLAR

Cem Şancı, Haber Müdürü

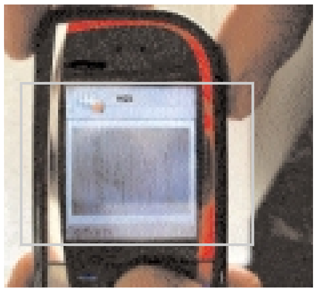
Materyalin köleleri

Cep telefonu müşterileri, tercihlerini büyük oranda telefonun görünüşünü ve prestijini göz önünde bulundurarak belirliyorlar. Oysa, telefonu çalıştıran yazılım da son derece önemli. Geri veya tekrar arama gibi basit ama çok kullanılan işlemler için hızlı adımlar yazılımla mümkün oluyor. Geçen ay test ettiğim bir telefonda beni arayan bir numarayı geri aramak için beş tuşa basmam gerekiyordu. Telefonu kırmamamın tek nedeni, emanet olmasıydı. Akıllı telefonların yaygınlaşması ile bugüne kadar sadece PalmOS'la çalışan avuçiçi bilgisayar kullanıcılarının içine attıkları bir yara olan işletim sistemi uyumluluğu veya uyumsuzluğu sorunu, kendini daha ağır hissettirmeye başlayacak. Yeni bir telefon veya avuçiçi cihaz satın alırken, telefonun görünüşüne, rengine, materyaline kanmadan önce ihtiyaçlarınızı ve alışkanlıklarınızı iyi belirlemenizi tavsiye ederim.

Xerox cep telefonlarını tarayıcıya çeviriyor

Okuduklarınızı kaydedin

Dünyanın önde gelen teknoloji şirketlerinden Xerox, kameralı cep telefonlarının aynı zamanda taşınabilir doküman tarayıcı olarak da çalışmasını sağlayacak yeni bir teknoloji geliştirdi. Geliştirilen teknoloji, kameralı cep telefonlarının görüntü veya yazı içeren bir dokümanı tarayarak istenen ortamlara aktarmasını, hatta taranan görüntünün OCR yazılımı desteği ile Word, Excel gibi formatlarda bir bilgisayar dosyasına dönüştürülmesini sağlayacak. Mesajlaşmanın SMS, resim alma ve göndermenin MMS olarak tanımlandığı cep telefonlarında, MDI kısaltması da cep telefonunun doküman tarama özelliğine sahip olduğunu gösterecek. Mobil doküman görüntüleme yazılımı, tek bir tuşla, ama

kendi içinde dört aşamalı bir süreçten geçerek çalışıyor. Cep telefonu ile taranan görüntünün OCR programına sahip herhangi bir bilgisayara gönderilmesi halinde ise, görüntü, içeriğine göre Word veya Excel dosyasına dönüştürülebiliyor. Uzmanlar, geliştirilen teknolojinin potansiyel uygulama alanlarının sınırsız olduğunu belirtiyor.
Bilgi için: www.xerox.com

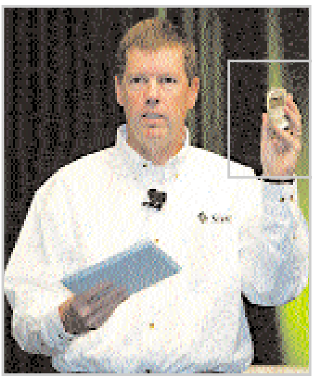
Linux'da 985 açık

Kadı kızı

Coverty isimli kod analiz şirketinin Linux'un kod satırlarının taraması sonucunda, 5.7 milyon kod satırı içinde 985 açık bulunduğu belirtildi. Ancak, ticari yazılımlarda açık sayısın bu rakamın 40 katına ulaştığının da altı çizildi. 4 yıllık çalışma sonucunda ortaya çıkan raporda, Linux'un ticari yazılımlar karşısında daha güvenli olduğu ifadesi yer alıyor. Rapor hazırlanırken sadece Linux'un incelendiği, Windows işletim sisteminin kodlarına erişim imkanı olmadığı için bu sistemin analiz edilemediği belirtildi ancak Carnegie Mellon Üniversitesi'nin daha önce yaptığı araştırmalarda ortaya çıkan, ticari yazılımların bin kod satırı başına 7 açığa sahip olduğu saptamasına gönderme yapıldı.

Dünyada 750 milyon Java kart var

Java gittikçe yaygınlaşıyor

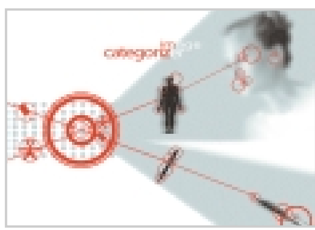

Java teknolojisinin yaratıcısı, önde gelen savunucusu ve ağ tabanlı bilgi işlem teknolojileri dünyasının lideri Sun Microsystems, ödüllü Java Card teknoloji platformunun son bir yılda %100'e yakın büyüme oranıyla 750 milyona ulaştığını açıkladı. Son bir yıl içinde yaklaşık yüzde 100 büyüyerek, 400.000 karttan 750.000 karta ulaşan Java kart teknolojisi; mobil telefonlar, finansal hizmetler, kamusal hizmetler, sağlık, kurumsal kimlik gibi çeşitli uygulama alanlarında akıllı kart kullanımını destekleyen ana platform oldu. Tek bir kart üzerinde birden fazla uygulamanın beraberce çalışabilmesiyle birlikte, Java Kart teknolojisi de ağ üzerindeki kişisel gizliliğin, güvenin ve güvenliğin daha güçlü biçimde sağlanmasına imkan sağlıyor. Çok sayıda kurum; güvenlik, birlikte çalışabilme ve açık standartlara uyum gibi kriterlerini doğrulayan Java Kart teknolojisini tercih ediyor. Ayrıca, mobil veri hizmetleri pazarında gittikçe artan yeni içerik sunma ihtiyacı sonucu, 2.5 ve 3G ağlar hayata geçiyor. Mobil operatörler; mobil veri hizmetlerini güçlendirmek, GSM SIM ve 3G USIM kartlarının ağ ve SIM-bazlı uygulamalara erişimindeki onaylama işlemlerini gerçekleştirebilmek üzere mobil telefonlarda Java teknolojisinin kullanımını standart kabul ediyorlar.
Bilgi için: www.tr.sun.com

Bilimkurgu gerçek oldu

Resim tanıma

Dünyanın önde gelen teknoloji şirketlerinden Xerox'un Fransa Grenoble AR-GE merkezindeki bilim adamları, dijital ortamda yer alan resimleri dosya isimlerine göre değil resmin içeriğine göre tanıyan, bulan ve sınıflandıran bir yazılım programı geliştirdiler. Geliştirilen bu yazılım, "jenerik" olarak betimlenen bina, uçak, araba, hayvan, insan, kitap, masa, sandalye gibi yüzlerce nesneyi resminden tanıyor. Örneğin "araba" denildiği zaman arabanın neye benzediğini bilerek, içinde araba resimleri olan tüm görsel dosyaları bulup, karşınıza getiriyor.
Bilgi için: www.xerox.com.tr

TOP DOWNLOADS EN POPÜLER 10 ARAÇ

1. **AntiVir PE** Ücretsiz antivirüs programı
2. **Overnet** Dosya paylaşımı için iddialı bir program
3. **Panda Platinum Internet Security** Sisteminizi virüs tehditlerinden uzak tutun
4. **Ad-aware SE Personal 1.0.5** Virüs ve ajan yazılımlardan uzak durmanın yollarından birisi
5. **K-Lite Mega Codec Pack** Tüm video ve ses formatları için alternatif codec paketi
6. **System Mechanic** Registry girişlerini temizlemek için gerekli araç
7. **Sistemi temizlemek için gerekli araç** Sisteminizin RAM durumundan haberdar olun
8. **SpyBot search & Destroy 1.3** İşletim sisteminize sızan ajan yazılımlardan kurtulun
9. **GMail Notifier1.0.24.0** GMail kullanıcıları için süper araç
10. **DirectX 9.0c** Oyunlar için gerekli olan DirectX'in son sürümü

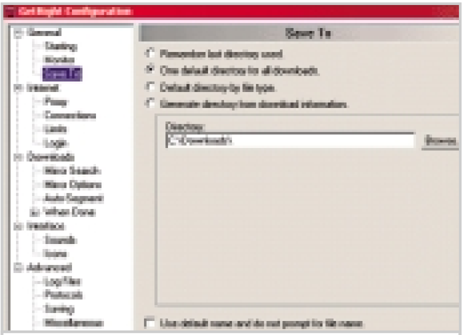
ECHIP'TE YER ALANLAR
eCHIP Code SHAREWARE

GetRight 5.2b

ADSL ile dosya indirme keyfini GetRight ile çıkarın

Yeni indirimlerle yayılmaya devam eden ADSL'in son günlerdeki performansı tartışılır. Kesintilerden etkilenmemenin yolu GetRight'tan geçiyor

ADSL ile internetin keyfi kat be kat çıkıyor çıkmasına, ancak son günlerde birçok kullanıcının ADSL hakkındaki yavaşlık ve kesinti şikayetleri de TT'nin konuya daha hassas yaklaşması gerektiğini ortaya koyuyor. Kullanıcı sayısının artması ile tıpkı çevirmeli bağlantılı günlerde yaşandığı gibi bağlantı hızı aşağı düşüyor. Bilgisayarlarını açtıklarında en download'larını kaldıkları yerden sürdürmek isteyen kullanıcılar için altın değerinde olan GetRight, yeni sürümüyle karşımızda. Çevirmeli bağlantılarda 1-2 KB hızında dosya indirdiğimizde de değerini koruyan GetRight daha sonra tahtını Download Accelerator Plus'a kaptırdı. Bakalım GetRight yeni sürümüyle tahtını geri alabilecek mi? Kesilen bağlantılar, aşırı büyük dosya boyutları ve bilgisayar çakılmaları. İşte bu gibi "of" çektiren vakalardan kurtulmak isteyenlerin ilacı olan GetRight tarayıcınıza entegre olabiliyor ve ajanda özelliği ile dosya indirmeye istediğiniz zamanlarda başlayabiliyor. Bunun yanı sıra, dosya bölümleme ve kesilmiş bağlantılarda hata düzeltimi sağlayan özellikleri programı kurmanız için sayabileceğimiz ilk sebepler arasında yer alıyor.

Kullanışlı: GetRight yeni sürümüyle dosya indirme meraklılarının hayatını kolaylaştırıyor.

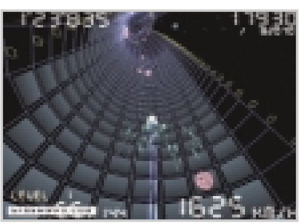
GetRight son günlerin popüler internet tarayıcısı Firefox'la, ayrıca Netscape ve Opera'yla da uyumlu çalışarak verimliliğini daha da artırıyor. Tarayıcınızdan aldığı indirme isteği ile birlikte kullanımı son derece kolay olan program sizi rahatsız etmeden arka planda başarıyla çalışıyor. Yarım kalan bir download'u devam ettirmek için tüm gereken bir çift tıklama. Bölümlenmiş download'ların genişbantta olmasa da çevirmeli bağlantılarda yarar sağladığını hatırlatmakta fayda var.

Bilgi için: www.getright.com

OYUNLAR (www.gamehippo.com)

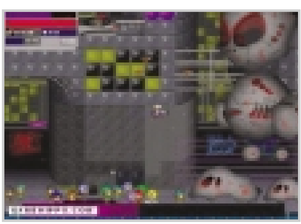
▸ Torus Trooper

İşte yine size oynanışı kolay, fazla kafa yormanıza gerek bırakmayan, sırf eğlence sunan bir başka oyun: Torus Trooper. Sonu olmayan bir kulvarda ilerleyerek yüzlerce küçük gemiyi vurmanız ve yok etmeniz gereken oyunda müzikler ve grafikler belki de ücretsiz olan bir oyunda görebileceğinizin en iyilerinden. Oyun süre esasına dayanıyor.

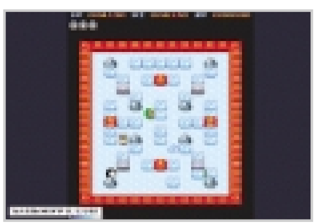
▸ Jetz 4: Revenge

Jetz serisinin en son oyunu nihayet bedava oyunlar dünyasındaki yerini aldı. Jetz, 4. sürümüyle öncekilerden daha fazla eğlence vaat ediyor. Oyunda isteğe göre iki göreviniz var: Biri verilen görevleri tamamlamak, diğeri ise görüş alanınıza ne girerse indirmek. Tonlarca çılgın silah ve birbirinden ilginç görevlerin yer aldığı oyunda silah dükkanı dikkat çekici.

▸ Push-Push Penguin

Bu oyun sizi geçici olarak klasik arcade salonlarına götürüp nostalji yaşattıracak türden. Sega'nın 1982 yılında piyasaya sürdüğü oyundan esinlenilen Push-Push Penguin'de Bubble Bobble'dan esintiler de bulmak mümkün. Push-Push Penguin ailenin keyif alarak onayabileceği bir oyun, çünkü iki kişi oynanabiliyor. Oyun 'Hit' denilebilecek performansta.

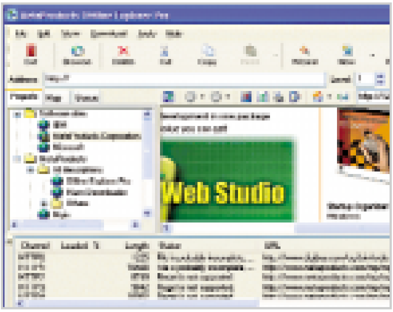
▸ Seiklus

Araştırma ve platform tadındaki Seiklus için tam bir tanım yapmak zor. Beyaz bir adamın (Ten rengi değil, karakter bembeyaz!) bir yıldızın çarpması sonucu kendini bulutların ardındaki bir başka dünyada bulması, oyunu ilginç kılıyor. Ancak silahsız beyaz karakterimizin kız arkadaşına dönmesi ve dönüş yolunda canavarları alt etmesi gerekiyor.

Offline Explorer Pro 3.5.1872

İnternet olmadan Internet Explorer ne işe yarar?

İnternet okyanusunda sörf yapmak keyifli. Ancak illa bir yerlere bağlanmak istemiyor ve bazı siteleri internete bağlı değilken de görmek istiyorsanız, işte sizin için en uygun yazılımlardan bir tanesi: Offline Explorer Pro ile en sevdiğiniz 500 Web, FTP, SHTTP, MMS ve RTSP sitesini eşzamanlı olarak bilgisayarınıza indirebilirsiniz.

Program tüm popüler ve modern web teknolojilerini içeriyor. Örneğin Flash, XML, Director, RealMedia ve VRML. İndirdiklerinizi gezinmek, arama yapmak, CD'ye aktarmak ya da yeni arayüzler oluşturmak için kullanabilirsiniz. Programın bu yeni sürümündeki yenilikler başlangıç ekranında belirtiliyor. Bu yararlı program sadece siteleri ve online fotoğraf albümlerini değil, aynı zamanda tüm siteyi offline olarak gezmenize de olanak sağlıyor. Hatta yazılımı, önceden indirdiğiniz herhangi bir sitenin sadece güncellenen kısımlarını almak üzere de ayarlayabilirsiniz. Özellikle çevirmeli ağ kullanıcıları için benzersiz ve vazgeçilmez olabilir. Sık ziyaret ettiğiniz siteleri çok daha hızlı açmanızın yolu 2.1MB'lık bu küçük bir programdan geçiyor.

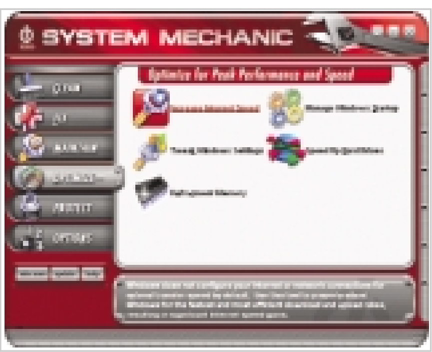
Bilgi için: www.metaproducts.com

System Mechanic 5.0

Kullandıkça yavaşlayan işletim sisteminizin tamircisi

Windows'unuzu ilk kurduğunuz gün son derece hızlı olduğu günleri hatırlayıp içini çekenlerdenseniz, sorununuzun çözümünü System Mechanic 5.0 buluyor. Yavaşlayan ve gittikçe hantallaşan sisteminizin düzenli aralıklarla kendine gelmesi için birtakım ince ayarların yapılması gerekiyor. Böylece sisteminiz daha hızlı, hatasız ve temiz olacaktır. Hataları düzelten, internet hızınızı optimize eden, diskinizi birleştirebilen System Mechanic, aynı zamanda sisteminizi gizli ve kimisi zararlı olan programcıklara karşı da koruyor. Pop-Up önleyici, RAM birleştirici ve kurtarma araçlarının yer aldığı program yedekleme ve registry optimizasyonu gerçekleştirilebiliyor. Siz de sisteminizi formatlayıp yeniden kurmaktan bıktıysanız performansınızı artırabilmek için System Mechanic'in son sürümü 5.0'ı mutlaka bir deneyin.

Bilgi için: www.iolo.com

Winamp Full 5.07

Efsane geri dönüyor (mu?)

Winamp ise belki de halen kullanıcıların en çok tercih ettiği müzik çalarlardan. Artık sadece ses değil görüntü dosyalarını da çalıştırabilen Winamp'in yeni sürümü 5.07, beğeni toplayan geçmiş özelliklerin de birçoğunu üzerinde barındırıyor. Winamp'in arayüzlerini değiştirmeye yarayan skin'lere bu sürümde geçmişe dönük olarak destek verilmiş. NullSoft uzun bir aradan sonra doğru bir adım atarak yeni programa CD yazma ve başarılı bir dosya yönetimi özellikleri de kazandırmış.

Bilgi için: www.nullsoft.com

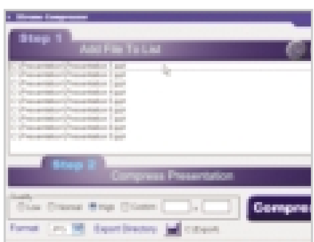

Xtreme Compressor

Dev PowerPoint dosyalarını küçültün

Xtreme Compressor PowerPoint sunum dosyalarını sıkıştırmak için kullanılan bir program. Hazırladığınız sunum dosyalarındaki resimlerin büyüklüğü nedeniyle çoğu zaman PowerPoint dosyaları tahmin edilenden çok daha fazla yer kaplar. Eğer sizin de bu yönde bir şikayetiniz varsa Xtreme Compressor tam size göre. Sunumlarınızdaki video bağlantılarını onarma yeteneğine de sahip olan programın 30 günlük denemesi bedava, ancak işinize yararsa 1 ay sonra 40 dolara satın alabilirsiniz.

Bilgi için: www.radxtreme.com

KISA... KISA...

▸ 3D Dancing Hanukah Teddy Bears 1.0

Her ne kadar ekran koruyucular ilk günlerdeki monitör kurtarma işlevlerini yürütmeseler bile ekran koruyucular popülaritesini yitirmeden sürdürüyorlar. İşte bunlara son örnek de ekran koruyucu firması San Diego Screensavers'tan geldi. 3D Dancing Hanukah Teddy Bears 1.0 ekran koruyucusu, adından da anlaşılacağı üzere, çalıştığı vakit ekranda sevimli ayıcıkların dans ettiği, şifrelenebilen bir ekran koruyucu.

Bilgi için: www.sandiegoscreensavers.com

▸ RM to MP3 Converter 1.28

İnternetten indirdiğiniz birçok farklı medya türünü açmak için ilgili programı kurmaya kalksanız bilgisayarınıza en az 5 tane ayrı yazılım kurmanız gerekiyor. Bu durumda ya alternatif oynatıcılara ya da çeviricilere ihtiyacınız var. RealAudio dosyalarını (RA, RM ve RAM) MP3'e dönüştüren RM to MP3 Converter, 1.28 sürümüyle RealVideo dosyalarındaki sesleri de ayırabiliyor.

Bilgi için: www.boilsoft.com

▸ Your Voice Reminder 1.1.7

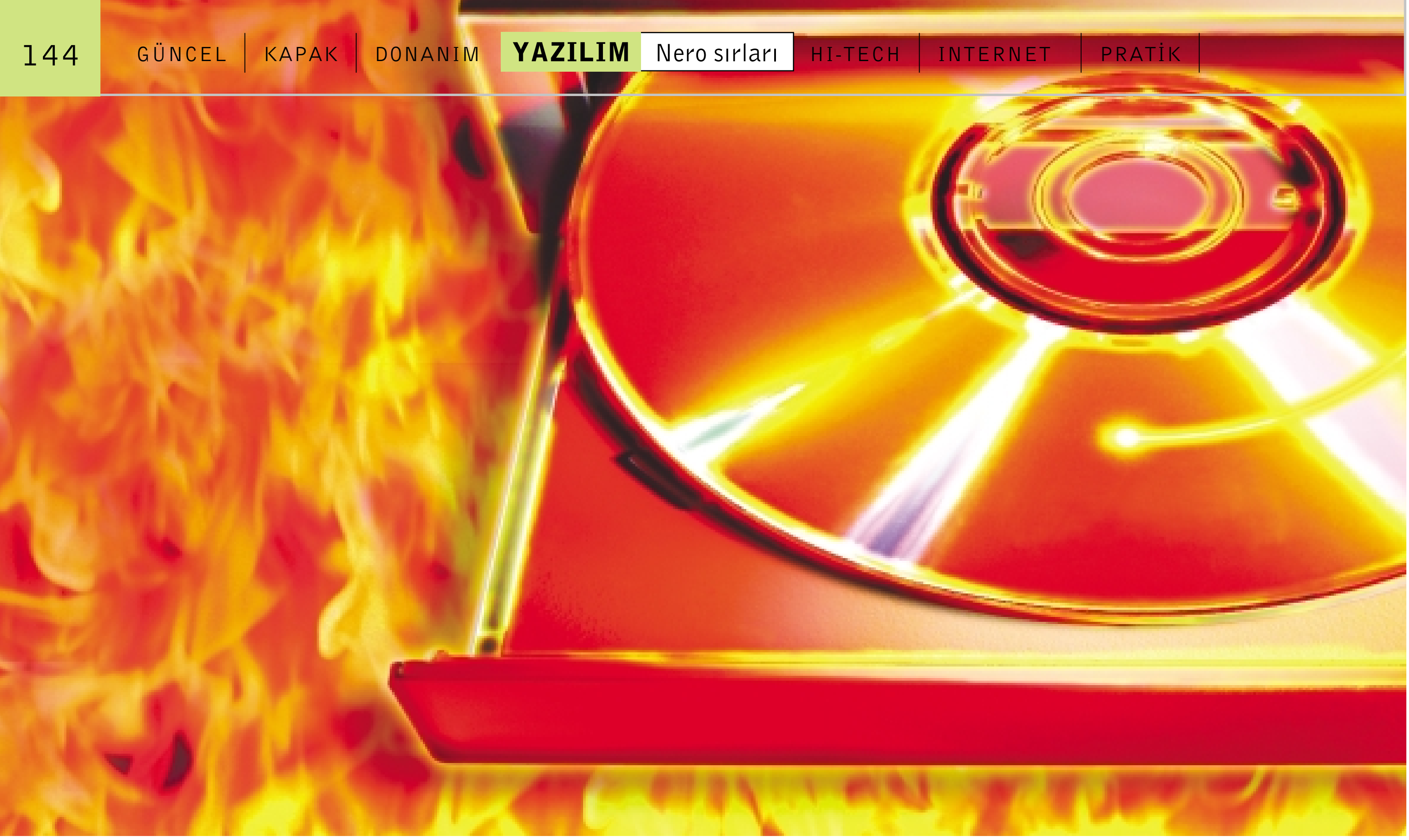
Siz de bilgisayar başında bir şeyleri unutmamak için notlar alıyorsanız, işte sizi sesli olarak uyaracak Your Voice Reminder. Görev çubuğunda ve masaüstünde saat, takvim ve yapılması gerekenler gibi özellikler sunan program, benzerlerinden farklı olarak kaydettiğiniz sesli notları da saklayabiliyor.

Bilgi için: www.friendly-ware.com

▸ ZeusCDRipper 1.06

Eğer Müzik CD'lerini MP3 formatına dönüştürüp istediğiniz an bilgisayar başında dinlemek istiyorsanız aradığınız program ZeusCDRipper 1.06r. Dilerseniz parçaları sadece MP3 formatında değil, WAV olarak da kaydedebilirsiniz. Birçok CD sürücüyü destekleyen program aynı anda birden fazla parçayı dönüştürebiliyor.

Bilgi için: www.etexchange.com

Nero sırları ve ipuçları

Medya merkezine dönüşen yeni Nero

Yeni Nero Burning Suite'te kullanıcıların bildiğinden çok daha fazlası gizli: Video düzenleme, TV'den kayıt, DVD hazırlama ve ağ üzerinden CD yazma işlevleri bunlardan yalnızca birkaçı. CHIP, tüm bunlardan nasıl en iyi şekilde faydalanabileceğinizi gösteriyor ve profesyonel yazma aracı için yepyeni ipuçları sunuyor.

CD/DVD yazma programlar› pazarında amansız bir savaş hüküm sürüyor. Nero'nun en büyük rakiplerinden WinOnCD ilk olarak Roxio ardından da Sonic firmasına satılırken, Ahead, zamanın getirdiği avantajı iyi kullandı ve çok işlevli bir yazma paketi hazırladı. Bunun sonucunda konforlu ve eksiksiz bir program olan Nero Burning Suite yayınlandı. CHIP, en yeni Nero sürümü Nero 6 Reloaded'ı büyüteç altına aldı ve programdan maksimum performans elde etmenizi sağlayacak ipuçlarını bu yazıda derledi. Video atölyesi kısmında ses izinin yerden tasarruf sağlayan MP3 ve videonun da DivX biçiminde sıkıştırılması sayesinde televizyon yayınlarını, Nero ile nasıl çok fazla sabit disk alanına ihtiyaç duymadan kaydedebileceğinizi açıklıyoruz. Ayrıca "Düzenleme" başlığı altında ise bölümler ve menüler dahil olmak üzere profesyonel DVD'leri hazırlayabileceğinizi göreceksiniz.

Nero yardımıyla fotoğraflarınızı da şık bir şekilde sahneye çıkartabilirsiniz. Resim Atölyesi kısmında ise fotoğraflarınızı nasıl hızlı ve basit bir şekilde slayt şovuna dönüştürebileceğinizi öğreneceksiniz. Eğer sahip olduğunuz verileri yedeklemek istiyorsanız profesyonel ipuçlarının bulunduğu yedekleme talimatlarımız yardımcı olacaktır. Ayrıca ev ağınızı kullanarak başka bir bilgisayardaki CD yazıcıya nasıl ulaşabileceğinizi de anlatıyoruz.

ÖZETLE

Video atölyesi

TV’den DivX biçiminde kayıt

■ Çoğu televizyon kartında videoların disklere yazılmasını sağlayan işlevlerin eksikliği hissedilir. Nero, NeroVision Express 3’ün yeni sürümüyle Suite paketine bir kayıt ve yazma çözümü ekledi. Burada, sabit diskinizi kaldıramayacağı bir yükün altına sokmadan televizyon filmlerini Nero kullanarak nasıl kaydedeceğinizi göstereceğiz. Daha profesyonellerin bile bilmediği bir şekilde DivX ve MP3’ü aynı anda kullanarak, sabit disk alanından yaklaşık yüzde 80 tasarruf sağlanabilir!

1. Video verilerinin ayarlanması

İlk olarak altı ay süreyle sınırsız bir şekilde kullanabileceğiniz DivX Codec’i (◎ **eCHIP-Code Nero**) yükleyin. Ardından *Başlat / Tüm Programlar / Nero / NeroVision Express 3* yolunu kullanarak NeroVision programını çalıştırın ve *Capture Video to Hard Drive* komutunu verin.

Takip eden iletişim penceresindeki *Capture Device* listesinden TV kartınızı (örneğin “Hauppauge WinTV Capture”) seçin. Hemen sağ tarafındaki *Select a capturing template* açılır listesinden ise, yeni bir şablon oluşturmak için kullanıcı tanımlı seçeneğini işaretlemelisiniz. Ardından dosya türü olarak *AVI* biçimini seçin, video sıkıştırma için *DivX 5.2.1 Codec* kodlayıcısını işaretleyin ve son olarak da ses sıkıştırma için PCM’i kullanın. Ardından video sıkıştırıcısının yanındaki soru işaretine tıklayın ve takip eden penceredeki Bitrate hesaplayıcısını çalıştırın. Buradan kayıt sırasında kullanmak istediğiniz Bitrate değerini rahatlıkla hesaplayabilirsiniz. Bunun için dosya büyüklüğü kutusuna kullanmak istediğiniz CD’nin büyüklüğünü, örneğin bir CD-ROM için “700” değerini girin. Süre olarak da yapılacak kaydın uzunluğunu kullanmalısınız. Ardından Bitrate hesaplayıcısında elde ettiğiniz değerleri aktarmak için *Uygula* düğmesine tıklamanız gerekiyor. Yaptığınız değişiklikleri son olarak *OK* düğmesine tıklayarak onaylayın.

Şimdi ses sıkıştırıcısının hemen sağında bulunan küçük hoparlör simgesine tıklayın ve açılan penceredeki Ses girişi başlığının hemen yanındaki hoparlör şeklindeki düğmeye basın. Buradan TV kartınızın ilgili girişini (genellikle “Line-in” olarak adlandırılır) seçin.

e-CHIP’TEKİ PROGRAMLAR

» Nero araçları

Nero’nun deneme sürümünü ve ek araçlarını eCHIP’teki Nero CD Code’u altında bulabilirsiniz.

Nero 6 Reloaded: Yeni Nero sadece bir sunum işlevi getirmiyor, aynı zamanda NeroVision Express’in yeni sürümüne de sahip.

Dynamic Write Speed: Bu yama Nero’nun, cihazın maksimum yazma hızını kendisinin tespit etmesi yerine CD/DVD yazıcının Firmware’inden elde etmesini sağlıyor.

Multimounter: Bu sayede Nero sürücülerini kullanarak Windows gezgininde tüm imaj dosyalarını okuyabilirsiniz. Yapmanız gereken işlemleri metin dosyasında bulabilirsiniz.

General Clean Tool: Şayet Nero’yu tamamen kaldırmak isterseniz bu aracı kullanmalısınız. Bu sayede program ile ilgili tüm kayıtları sorunsuz bir şekilde silebilirsiniz.

Driver Clean Tool & RegistryChecker: Driver Clean Tool yardımıyla Nero ile sorun yaşayan sürücüleri devre dışı bırakabilirsiniz. Bu tür sürücüler Windows NT/2000/XP altında aynı zamanda Kayıt Defteri’nde de bulunurlar ve ikinci araç olan RegistryChecker yardımıyla devre dışı bırakılabilirler.

InCD Clean Tool: Nero için ek bir araç olan InCD, bir CD/DVD disk ile sanki bir sabit diskmiş gibi haberleşir. Bu program yardımıyla InCD’yi temiz bir şekilde sistemden kaldırabilirsiniz.

CD-ROM: Bu, CD ve DVD diskleri ile ilgili önemli parametrelerin bulunduğu bir veritabanı dosyasıdır.

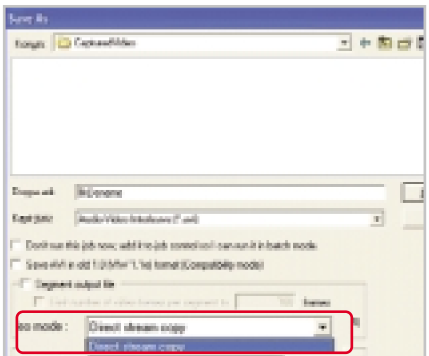
1. Kaydın zaman ayarlı başlatılması

NeroVision Express’in yeni sürümüyle, artık kayıt işlemini zaman ayarlı olarak da başlatabilirsiniz. Bunun için önizleme penceresinin hemen altında bulunan kronometreye tıklayın. Ardından *Now* ifadesinin hemen yanındaki kutucuğa tıklayın

ve kaydetme işleminin başlama zamanını girin. *End* kutusuna da kaydetme işleminin bitirileceği zamanı girmelisiniz. Ayrıca alternatif olarak kayıt işleminin ne kadar süreceğini de belirleyebilirsiniz. Son olarak *OK* düğmesine tıklayarak onaylayın. Artık kayıt işlemi belirlediğiniz zamanda otomatik olarak başlayacaktır. Kaydedilirken oluşturulan dosyanın ismini Captured Files altında bulabilirsiniz.

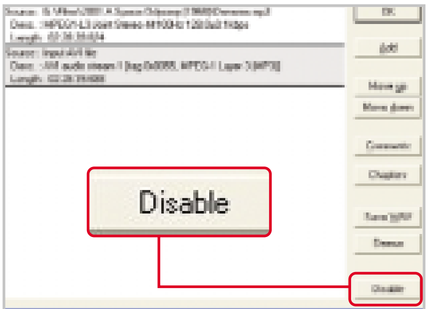
3. Kaydedilen videonun sıkıştırılması

Video kaydedilirken görüntüler zaten yerden tasarruf sağlayan DivX biçiminde kaydedildi ve sadece video dosyası içerisinde ses izi henüz sıkıştırılmamış durumda. Bunun için en iyi yöntem ses izinin MP3 biçiminde saklanması. Bu sayede sabit disk alanından yaklaşık yüzde 80 oranında tasarruf edebilirsiniz. İlk olarak ses ve video izlerini birbirinden ayırmalısınız. Bunun için eCHIP'ten yükleyebileceğiniz VirtualDubMod (◎ **eCHIP-Code Nero**) programını kullanabilirsiniz. Şimdi

Yeniden kodlamayın: Video izinin değiştirilmeden saklanması için kaydederken ***Direct stream copy*** seçeneğini kullanın.

programı açın ve *File / Open Video File* komutunu çalıştırın. NeroVision Express tarafından kaydedilmiş olan dosyayı "C:\Documents and Settings\<Kullanıcı İsmi>\Belgelerim\NeroVision\Captured-Video" klasörü altında bulabilirsiniz. Şimdi *Streams* menüsünden *Stream List* komutunu çalıştırın ve takip eden penceredeki *Save Wav* düğmesine tıklayın. Ardından dosya için bir isim verin ve *Kaydet* düğmesine tıklayarak saklayın. Daha sonra *OK* düğmesine tıklayın ve Nero'nun yazma modülünü çalıştırın. Buradaki *Extras* menüsünde bulunan *Encode Files* komutunu çalıştırın ve ardından Add düğmesine tıklayın. Şimdi biraz önce kaydetmiş olduğunuz WAV dosyasını seçin

Yerden tasarruf: Sadece ***Disable*** düğmesine tıklayarak sıkıştırılmamış ses izini devre dışı bırakabilirsiniz.

ve Aç düğmesine tıklayarak onaylayın. Buradan *Output File Format* için *mp3-PRO* biçimini seçin. Artık *Go* düğmesine tıklayarak sıkıştırma işlemini başlatabilirsiniz. VirtualDubMod programına geri dönün, buradaki *Stream / Stream List* komutunu yeniden çalıştırın ve bu sefer ekrana gelen penceredeki *Add* düğmesine tıklayın. Ekrana gelen pencereden biraz önce elde ettiğiniz MP3 dosyasını ekleyin, ardından listeden söz konusu MP3 dosyasını seçin ve *Move Up* düğmesine tıklayarak listenin en üst sırasına taşıyın. Ardından eski ses kaynak dosyasını seçin, sırasıyla *Disable* ve *OK* düğmelerine tıklayın. Şimdi *File / Save As* komutunu çalıştırıp Video Mode altından *Direct Stream Copy* öğesini seçin. Son olarak *Kaydet* düğmesine tıklayarak dosyayı saklayın.

4. Video dosyasının yazılması

Kaydettiğiniz video dosyasını son haline getirdikten sonra Nero Suite'in yazma modülünü tekrar açın ve tamamen standart bir ISO veri CD'sini sürücüye yerleştirin. Ardından video dosyasını Sürükle Bırak yöntemini kullanarak ekleyin ve daha sonra CD'ye yazın. Artık bu CD'yi DivX destekli tüm DVD oynatıcılarda rahatlıkla izleyebilirsiniz.

DVD düzenleme

Video DVD'lerinin hazırlanması

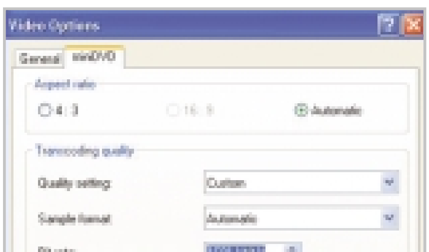
■ Filmlerin ve televizyondan yapılan kayıtların DVD'ye aktarımı yeni NeroVision Express 3 sayesinde sorun olmaktan çıkıyor. Ancak uygun bölümlere ve içerik dizinine sahip bir DVD arayüzü nasıl görünmeli? CHIP, neler yapmanız gerektiğini ve diskin içeriğini şık tasarım bir menüsü yardımıyla nasıl ekrana getirebileceğinizi gösteriyor. Bunun için profesyonel DVD'ler hazırlamanızda yardımcı olacak en iyi ipuçlarını gösteriyoruz.

1. Videoların Vision Express'e yüklenmesi

İlk olarak *Başlat / Tüm Programlar / Nero / NeroVision Express 3* yolunu kullanarak NeroVision Express 3 programını çalıştırın ve *Make DVD / DVD Video* komutunu verin. Ardından pencerenin sağ tarafındaki listeden *Add Video Files* komutunu çalıştırın, kullanmak istediğiniz dosyaları seçin ve daha sonra *Aç* düğmesine tıklayın.

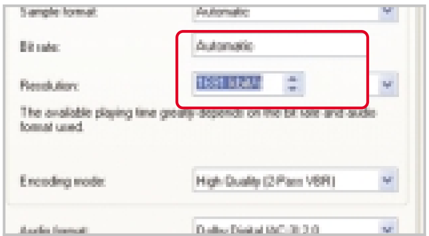
2. Video ayarlarının değiştirilmesi

DVD'de kullanmak istediğiniz videoları ekledikten sonra sıra sonuçta elde edilecek verilerin iyileştirilmesine geldi. Bunun için pencerenin alt tarafındaki *More* ve ardından ekrana gelen *Video Options* düğmesine tıklayın. Açılan penceredeki *General* sekmesi üzerinde bulunan *Video Mode* açılır listesinden *PAL* öğesini seçin. Ardından *DVD Video* sekmesini etkinleştirin ve ilk olarak *Aspect Ratio*'yu, yani ekran biçimini belirleyin. Eğer burada *Automatic* seçeneğini işaretleyecek olursanız, Nero çıkış dosyasının biçimi için otomatik olarak kaynak dosyanın ekran biçimini kullanacaktır. Bu sayede ekran biçimlerinin değiştirilmesini engelleyebilirsiniz. Ardından *Transcoding Quality* başlığı al- →

Optimizasyon: Görüntünün iyileştirilmesi ile ilgili ayarlara NeroVision Express penceresindeki ***More / Video Options*** düğmesiyle ulaşabilirsiniz.

tında bulunan *Quality Setting* açılır listesinden *High Quality* öğesini seçin ve yaptığınız değişikliği Tamam düğmesine tıklayarak onaylayın. Şimdi verilerin hala bir DVD'ye sığıp sığmadıklarını kontrol edin. Bunu pencerenin altındaki *Used Space* çubuğuna bakarak öğrenebilirsiniz. Eğer burada bir hata mesajı görünüyorsa disk kapasitesi aşılmış demektir. Bu durumda *Quality Settings* noktasına geri dönün ve buradan daha düşük bir kalite seçin. Video kalitesini tabii ki istediğiniz gibi değiştirebilirsiniz. Ancak burada dikkat

Yarım çözünürlük: 2.500 KBit/s'nin altındaki Bitrate değerleri için *352 x 756 (Half D1)* seçeneğini kullanmalısınız.

edilmesi gereken bir nokta var. Eğer 2.500 KBit/s'nin altında bir değer seçecek olursanız çözünürlük için *Resolution* açılır listesinden "352 x 576 (Half D1)" öğesini seçmelisiniz. Son olarak da *Encoding Mode* olarak *High Quality (2-Pass VBR)* modunu seçin ve daha sonra *Tamam* ve *Next* düğmelerine tıklayın.

3. DVD menülerinin hazırlanması

Pencerenin sağ tarafından daha önceden hazırlanmış menü şablonlarını seçebilirsiniz. Eğer önizleme penceresini çift tıklayacak olursanız filmlere ait görüntüleri farenin sol tuşunu kullanarak istediğiniz gibi yerleştirebilirsiniz. Videoların isimlerini değiştirmek için farenin sağ tuşunu kullanarak video üzerine tıklayın ve menüdeki *Özellikler* komutunu çalıştırın. Bölüm hiyerarşisi gibi diğer özellikleri ise pencerenin sağ tarafındaki düğmeleri kullanarak ayarlayabilirsiniz.

4. Video DVD'nin yazılması

İlk olarak DVD yazıcınıza boş bir DVD diski yerleştirin ve *Next* düğmesine tıklayın. Artık menü arayüzünü bir kere daha gözden geçirebilirsiniz. Son olarak bir kere daha *Next* düğmesine, sonra da *Burn* düğmesine tıklayın.

CD BURNER XP PRO

» Ücretsiz CD yazma programı için ipuçları

Yeni bir CD yazıcı satın alan tüm bilgisayar kullanıcıları Nero'nun ücretsiz bir versiyonu ile karşılaşmıyorlar. Bunun yerine bedava bir alternatif olarak CDBurnerXP Pro tavsiye edilebilir. Bu araç sadece CD ve DVD disklerine yazmakla kalmıyor aynı zamanda müzik CD'lerindeki bilgileri alarak MP3 biçiminde arşivlemenize de imkan tanıyor. Ücretsiz olarak dağıtılan CDBurnerXP Pro programını eCHIP'ten (◎ **eCHIP-Code Nero**) yükleyebilirsiniz. CHIP, CDBurnerXP Pro için en iyi ipuçlarını gösteriyor. Aşağıdaki atölye yazısında bu araç yardımıyla CD/DVD yazmak için yapmanız gerekenleri öğrenebilirsiniz.

İPUCU: Şayet program, seçenekler menüsünde yaptığınız ayar değişikliklerine tepki vermiyorsa işletim sistemindeki yazma haklarınızda bazı sınırlamalar olabilir. CDBurnerXP Pro, konfigürasyon bilgilerini Kayıt Defteri'nde saklar. Eğer etkin kullanıcı yönetici haklarına sahip değilse program, konfigürasyon değişikliklerini saklayamaz.Ayrıca CDBurnerXP Pro'nun kurulumu sırasında *Only form <kullanıcı ismi>* seçeneğini işaretlemelisiniz. Bu durumda program, bilgileri o an kayıtlı kullanıcıya özel olarak kaydedecektir.

İPUCU: Eğer bilgisayarınızda WMA dosyaları kullanmak ve bunları CDBurnerXP Pro ile işlemek istiyorsanız Microsoft'un Media Player programı için bir Codec güncellemesi yapmanız ihtiyaç var. Bu güncellemeyi eCHIP'te (◎ **eCHIP-Code Nero**) bulabilirsiniz.

İPUCU: Bazı ipuçları zamandan bağımsızdır ve güncelliğini hiçbir zaman kaybetmez. Bu ipucu için de aynı şeyleri söyleyebiliriz. Müzik CD'lerindeki şarkılar arasında iki saniyelik boşluklar vardır. Eğer bu delikleri kapatmak istiyorsanız *Track at once* yerine *Disc at Once* yazma seçeneğini etkinleştirmelisiniz. Bu sayede parçalar doğrudan bağlanacaktır.

CDBurnerXP Pro ile CD/DVD yazılması

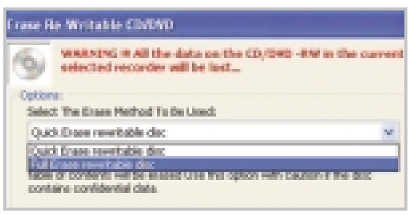
1. Programı doğrudan eCHIP'ten (◎ **eCHIP-Code Nero**) yükleyin. Ardından CD/DVD yazıcınıza boş bir disk yerleştirin ve CDBurnerXP Pro programını çalıştırın.

2. İlk olarak yazmak istediğiniz CD veya DVD'nin türünü belirlemelisiniz. Bunun için örneğin *Create a new Data-CD...* öğesini seçin.

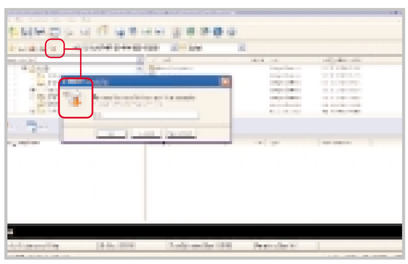
Eğer yeniden yazılabilir bir CD veya DVD disk kullanıyorsanız ilk olarak bunu silmelisiniz. Bunun için *Disc / Erase Disc* komutunu çalıştırın. Bunun için kullanabileceğiniz iki yöntemden ilki olan *Quick erase rewritable disc*, sadece CD veya DVD üzerindeki indeksi siler. Bu yöntemin dezavantajı ise disk üzerindeki verilerin tamamen silinmemesi nedeniyle yetkisiz kişiler tarafından ele geçirilebilme riskinin çok yüksek olmasıdır. Buna karşılık *Full Erase rewritable* yöntemini kullanacak olursanız program, tüm bilgilerin üzerine yazacaktır. Ancak bu işlem birkaç dakika kadar sürebilir. Artık silme işlemini başlatmak için *Erase* düğmesine tıklayabilirsiniz.

3. Sıra artık CD/DVD üzerine yazılacak dosyaların seçilmesine geldi. Bunun için istediğiniz nesneleri entegre gezgin penceresinden basit bir şekilde seçim listesine taşımanız yeterli. Eğer belirli dosya türlerini arıyorsanız filtre düğmesi ile ulaşabileceğiniz filtreleme fonksiyonu işinizi kolaylaştıracaktır.

4. Listeyi tamamladıktan sonra *Disc / Write Disc* komutunu kullanarak bir sonraki adıma geçebilirsiniz. Ancak uyum sorunu yaşamamak için *Finalize Disc* seçeneğini işaretlemelisiniz. Son olarak *Write Disc* düğmesini kullanarak yazma işlemini başlatabilirsiniz.

Güvenlik güvenliktir: Program, *Full Erase rewritable disc* seçeneği ile CD veya DVD'deki bilgilerin tamamen üzerine yazar.

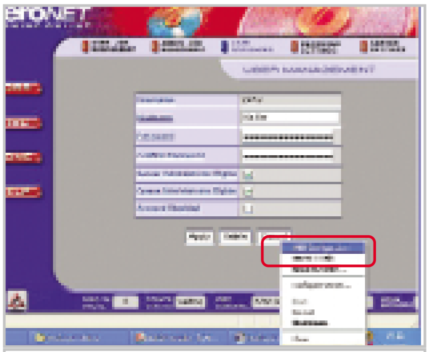

Filtre sorgusu: CDBurnerXP Pro, filtreleme fonksiyonu sayesinde belirli dosya türlerinin aranmasına izin veriyor.

Ağ atölyesi

Ağ üzerinden CD yazma

■ Bu sorunu özellikle dizüstü bilgisayar kullanıcıları yakından bilir. Çoğu dizüstü PC'nin DVD yazıcısı yokken masaüstü bilgisayarlardaki DVD yazıcılar boş boş durur. Normalde bu durumda yazdırmak istenilen bilgilerin ilk olarak diğer bilgisayara taşınması ve daha sonra yazdırılması gerekir. Ancak Nero'nun profesyonel aracı sayesinde bu zahmetten kurtulabilirsiniz. NeroNET yardımıyla masaüstündeki yazıcınızı ev ağı içerisinde paylaşıma açabilir ve böylece tek bir cihazı birçok bilgisayar üzerinden kullanabilirsiniz. Burada, ağınızı NeroNET yardımıyla nasıl doğru bir şekilde ayarlayabileceğinizi göstereceğiz.

Komuta merkezi: **Sistem çubuğundaki *Web Configuration* bağlantısını kullanarak NeroNET'in konfigürasyon penceresine ulaşabilirsiniz.**

1. Sunucu: NeroNET'in kurulumu

NeroNET'in kullanılabilmesi için sunucu sistem üzerinde en azından Nero 5.5.10.7 ve üstü bir tam sürümünün kurulu olması gerekli. Şayet bu şartı yerine getirebiliyorsanız eCHIP'te bulabileceğiniz NeroNET'in deneme sürümünü (**eCHIP-Code Nero**) yükleyin. Kurulum sonrasında saatin hemen yanındaki sistem çubuğuna eklenen NeroNET simgesine farenin sağ tuşunu kullanarak tıklayın ve açılan kısayol menüsündeki *WEB Configuration* komutunu çalıştırın.

ECHIP'TEKİ ATÖLYE

» Nero'dan daha fazla performans almak için

Nero Burning Suite, tamamı tek bir yazı içerisinde anlatılması mümkün olmayacak kadar fazla fonksiyon sunuyor. Bu nedenle CHIP'in 09/04 sayısındaki "Profesyonel Nero!"yazısını da PDF biçiminde eCHIP'e koyduk. Söz konusu yazıda sadece en iyi profesyonel ipuçlarına değinmiyor, aynı zamanda Ahead'in yazdırma paketi hakkında farklı atölye çalışmalarında da bulunuyoruz. Bu yazının başlıkları şöyle:

Nero BackItUp ile mükemmel yedekleme
Nero, dosyalarınızı hızlı ve basit bir şekilde yedeklemenize imkan tanıyan yüksek performanslı bir yedekleme programına sahiptir. Daha fazla yazma işlevi kullanmak isteyenler Yedekleme atölyesinde profesyonel ipuçları bulabilirler (152).

MP4 dosyalarının DVD oynatıcıda çalınması
Bu atölye çalışmasında Film DVD'lerinizi Nero Recode ile CD'ye nasıl yazdırabileceğinizi gösteriyoruz. Bunları daha sonra oturma odanızdaki bağımsız bir oynatıcı yardımıyla izleyebilirsiniz. Ancak tabii ki sahip olduğunuz cihazın DivX biçimindeki AVI filmlerine oynatabilmesi gereklidir.

Nero ve ücretsiz ek araçların optimizasyonu
Burada, Nero ve ücretsiz ek araçları hakkında en iyi profesyonel ipuçlarını bulabilirsiniz. Ayrıca Nero'nun program açılışını nasıl hızlandırabileceğinizi ve sanal sürücüye ait sürücü harflerini de nasıl değiştirebileceğinizi öğrenebilirsiniz.

Plakların dijitalleştirilmesi ve iyileştirilmesi
Nero yardımıyla eski plaklarınızı da dijital ortama aktarabilirsiniz. Özel yazımızda Nero'nun Wave Editor aracı yardımıyla eski müzik dosyalarındaki çıtırtı ve gürültüleri temizlemek için nasıl ses filtreleri oluşturabileceğinizi ve hızlı bir şekilde mükemmel bir sonuç elde edeceğinizi göreceksiniz.

2. Sunucu: NeroNET'in yapılandırılması

Ekrana gelen yapılandırma sayfasındaki *Server Settings*'e tıklayın. Takip eden sorgu penceresindeki kullanıcı ismi kutusuna "Administrator" ve parola kutusuna da "neronet" kelimelerini girin. Ardından *Server location* altına sunucu için kısa bir açıklama, örneğin "Çalışma Odası" girin. Geri kalan ayarları ise üzerinde herhangi bir değişiklik yapmadan NeroNET'in size tavsiye ettiği gibi bırakın, sonra da *Apply* düğmesine tıklayın. Şimdi *User Management* sekmesiyle işe devam edin. Buradan *Add User* düğmesine tıklayın ve ardından *Username* kısmına istemci için bir kullanıcı ismi girin.

Kullanıcının sunucuya erişebilmesi için de *Password* alanı yardımıyla kullanıcı için bir parola oluşturun. Şimdi *Confirm Password* ile biraz önce belirlediğiniz parolayı tekrar girin ve ardından *Add* düğmesine tıklayın. Böylece kullanıcı yönetimi tamamlanmış oldu.

Şimdi *Recorder Settings* sekmesi üzerindeki *Active Recorder* başlığı altından, kullandığınız yazıcıyı seçin ve ardından *Apply* düğmesine tıklayın. Pencerenin alt kısmında bulunan *Free Diskspace* altında ise sabit disk üzerindeki kullanılabilecek boş alanın büyüklüğünü göreceksiniz. Eğer bir DVD yazmak istiyorsanız, tampon bellek sorunları ile karşılaşmamanız için bu alanın 4,5 GB'ın altında olmaması gerekiyor.

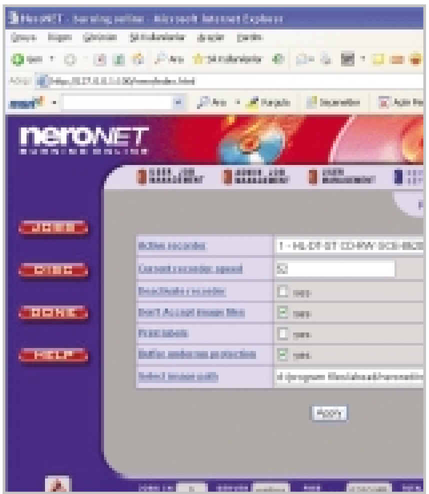
3. İstemci: Nero'nun yapılandırılması

İstemci sistem üzerinde de Nero'nun 5.5.10.7 ve üstü bir tam sürümünün kurulu olması gerekli. Eğer bu şartı yerine getirebiliyorsanız yazdırma programınızı açın ve *File / Preferences* komutunu çalıştırın. Şimdi buradaki *Expert Features* sekmesini etkinleştirip buradaki *Enable NeroNET support* seçeneğini işaretleyin. Ardından hemen yanındaki NeroNET düğmesine tıklayın ve yerel bilgisayar ağı içerisinde bulunan Nero sunucularının aranması için *Create* düğmesine tıklayın.

Şimdi *Auto-detected server* listesinden kullanmak istediğiniz NeroNET sunucusunu seçin ve daha sonra NeroNET sunucusunda ayarlamış olduğunuz kullanıcı bilgilerini gerekli alanlara girin. Ardından *OK* ve *Close* düğmelerine tıklayarak pencereyi kapatın. →

4. İstemci: NeroNET ile yazma

Bir CD veya DVD yazmak için Nero Burning Rom'un ana penceresindeki yazıcı listesinden *NeroNET_Account1* isimli cihazı seçin. Artık bu sanal sürücüyü, kendi bilgisayarınızda takılıymış gibi normal bir CD/DVD yazıcı olarak kullanabilirsiniz.

Bağlanmış: Sahip olduğunuz yazıcıyı NeroNET'in web arayüzü ile ağ üzerinden ayarlayabilirsiniz.

Yedekleme atölyesi

Fare tıklamasıyla yedekleme

■ Nero ile beraber sunulan Backup modülü yeni başlayan kullanıcılar için kullanışlı birçok işlevi sunuyor. Bu modül ile çalışmak isteyenler sadece hızlı bir şekilde hedeflerine ulaşmakla kalmaz aynı zamanda bir çok yazma özelliğinden sorunsuz bir şekilde faydalanabilirler. CHIP, kendi Batch, yani yığın dosyanızı nasıl oluşturabileceğinizi ve bu sayede dosyalarınızı sadece çift tıklama ile CD'ye yazabileceğinizi gösteriyor.

1. Yedek dosyasının oluşturulması

Burada, sabit disk üzerindeki "Resimlerim" klasörünü sadece çift tıklayarak yedeklemenize olanak sağlayan yığın dosyasını oluşturacaksınız. Tabii ki bu kaynak kod içerisindeki adres bilgilerini istediğiniz gibi değiştirebilir ve böylece kendi klasör ve dosyalarınızı da bu yığın dosyası yardımıyla rahatlıkla yedekleyebilirsiniz.

İlk olarak *Başlat / Tüm Programlar / Donatılar* yolunu izleyerek Windows Not Defteri'ni çalıştırın ve ardından aşağıdaki kaynak kodu girin:

```
cls
@echo·off
c:\program files\ahead\nero\
nerocmd.exe·--write·
--real·--iso Yedek·
--recursive·--detect_non_
empty_cdrw·--drivename E·
"c:\documents and settings
<kullanici ismi>\belgelerim\
resimlerim\*.*"
pause
exit
```

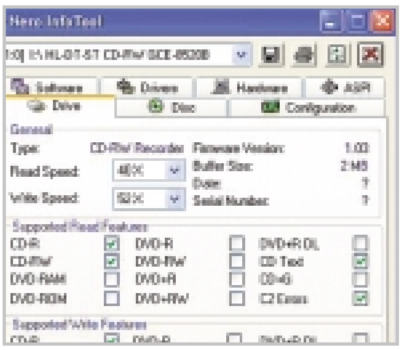
Ardından bu dosyayı "<dosya ismi>.bat" biçiminde Windows masaüstüne kaydedin.

Ancak hala bazı küçük uyarlamalar yapmanızda fayda vardır. Buradaki "drivename" ifadesini takiben kendi CD yazıcınızın sürücü harfini yazmalı ve ardın- →

PROFESYONEL ARAÇLAR

» Nero için en iyi ek araçlar

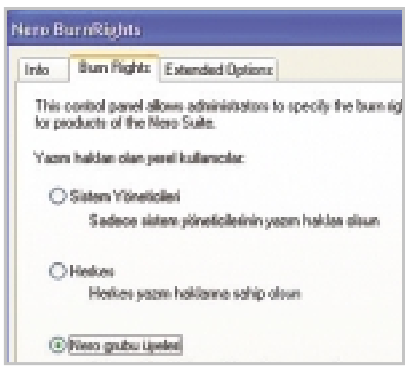
Nero'nun sadece daha hızlı çalışmasını sağlamakla kalmayan, aynı zamanda yazdırma sorunlarını da ortadan kaldıran çok sayıda program mevcut. Burada, söz konusu araçlardan en iyi iki tanesini huzurlarınıza sunuyoruz. Diğer araçlar hakkında yazının başlangıcındaki kutudan (145) bilgi edinebilirsiniz.

Yazma sorunlarının çözümü: Şayet Nero açılmayı reddediyorsa Ahead'in InfoTool aracı sorunu bulmanızda yardımcı olabilir.

Info Tool: Küçük ve pratik program, CD ve DVD sürücüler hakkında hangi okuma ve yazma hızlarının mümkün olduğu veya donanımın hangi biçimleri desteklediği gibi kullanışlı bilgiler sunuyor. Buradaki en önemli nokta ise sistemde yüklü olan ASPI sürücüleri arasında çakışma olup olmadığını gösteren ASPI sekmesi. Bu aynı zamanda yazıcının Nero ile çalışmayı reddettiği zamanlarda veya yazdırma programının açılışında hata mesajları ekrana gelmesi durumunda yardımcı olabilir. Bu durumda eski ASPI sürücüsünü kaldırın ve bilgisayarınızı yeniden başlatın.

Nero BurnRights: Windows 2000 ve XP altında yönetici haklarına sahip olmayan kullanıcılar Nero ile ne CD/DVD yazabilir ne de güncellemeleri yükleyebilirler. Bu küçük araç yardımıyla belirli grup veya kişilere yazıcı için gerekli hakları tanıyarak söz konusu engelleyici sınırları ortadan kaldırabilirsiniz. Bu aracı Denetim Masası'nı kullanarak oldukça rahat bir şekilde kullanabilirsiniz. Ancak yaptığınız değişikliklerin etkili olabilmesi için ilk olarak bilgisayarı yeniden başlatmalısınız. Aksi takdirde, yaptığınız değişiklikler ve Nero BurnRights ile verdiğiniz yetkiler geçerli olmayacaktır.

Yazma izni: BurnRights aracı yardımıyla, yönetici haklarına sahip olmasanız dahi Nero ile yazabilirsiniz.

Zamanlanmış görevler: Windows XP'nin zamanlayıcı aracını kullanarak yedekleme işleminizin otomatik olarak gerçekleştirilmesini sağlayabilirsiniz.

dan "speed" parametresi yardımıyla da aracın CD'ye yazma hızını belirlemelisiniz. Örneğin, burada sürücü ismi olarak "E:" harfi kullanılmıştır. Yazma hızı çarpanı CD için 150 KB/s ve DVD için de 1.385 KB/s'dir. Tabii ki ayrı sürücüye de boş bir CD yerleştirmelisiniz. Artık bu yığın dosyasına çift tıklayarak yedekleme işlemini başlatabilirsiniz.

2. Yedekleme zamanının belirlenmesi

Örneğin, yedekleme işleminin her pazartesi otomatik olarak gerçekleştirilmesini istiyorsanız Windows XP'nin Zamanlanmış Görevler aracını kullanabilirsiniz. Bu sayede hazırlamış olduğunuz yığın dosyasının (veya dosyalarının) belirli bir zamanda otomatik olarak çalıştırılmasını sağlayabilirsiniz. Bunun için *Başlat / Tüm Programlar / Donatılar / Sistem Araçları / Zamanlanmış Görevler* komutunu çalıştırmalısınız. Şimdi ekrana gelen penceredeki *Zamanlanmış Görev Ekle* simgesine çift tıklayın ve karşılama penceresini geçmek için de *İleri* düğmesine tıklayın. Biraz önce oluşturduğunuz ve masaüstüne kaydettiğiniz yığın dosyasını seçmek için *Gözat* düğmesine tıklayın. Artık Zamanlanmış Görevler aracının söz konusu yığın dosyasını otomatik olarak çalıştırmasını istediğiniz zamanı belirleyebilirsiniz. Örneğin, ilk olarak *Her hafta* seçeneğini işaretleyin ve *İleri* düğmesine tıklayın. Takip eden iletişim penceresini kullanarak haftanın günlerinden istediklerinizi seçebilirsiniz. Ardından, şayet Windows'u açarken bir parola kullanıyorsanız o anda sisteme dahil olduğunuz kullanıcı hesabına ait parolayı girmelisiniz. Artık *İleri* ve *Son* düğmelerine tıklayarak konfigürasyonu tamamlayabilirsiniz. Bunun sonucunda program belirlediğiniz zamanlarda otomatik olarak çalışacaktır.

Resim Atölyesi

Profesyonel sunum hazırlama

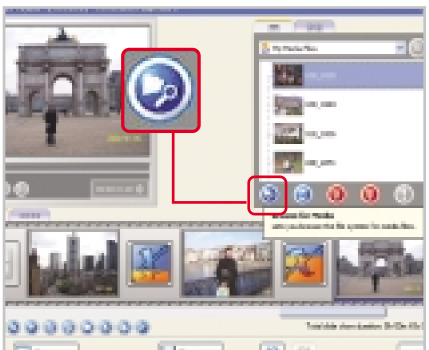
Nero ile fotoğrafların bile sahneye çıkmasını sağlayabilirsiniz. NeroVision Express 3 yardığımız dijital fotoğraf makinenizdeki resimleri hızlı ve basit bir şekilde gösteriş bir sunuma dönüştürebilirsiniz. Bunun için neler yapmanız gerektiğini ve mükemmel bir sonuca ulaşmak için nelere dikkat etmeniz gerektiğini burada bulabilirsiniz.

1. Sunum biçiminin seçilmesi

İlk olarak *Başlat / Tüm Programlar / Nero / NeroVision Express 3* yolunu kullanarak NeroVision Express 3 programını çalıştırın. Ardından *Make Slide Show* komutunu çalıştırın ve ardından hedef ortamı, örneğin DVD üzerinde bir sunu hazırlamak için DVD Video seçeneğini işaretleyin.

2. Fotoğraf ekleme

Artık sıra sununun hazırlanmasına geldi. İsterseniz resimleri doğrudan tarayıcı veya dijital fotoğraf makinesi gibi TWAIN uyumlu bir cihazdan alabilirsiniz. Bunun için *TWAIN Import* düğmesine tıklamanız yeterli. NeroVision Express verileri sabit diske kopyalıyor ve bunun sonucunda sabit diskten tasarruf sağlanması mümkün olmuyor. Eğer kullanmak istediğiniz fotoğraflar zaten diskinizde kayıtlı ise *Browse For Media / Browse and Add to Project* komutunu çalıştırın. Bunun sonucunda, program seçmiş olduğu resimleri doğrudan güncel sunuma ekleyecek. Eğer resimleri önce görmek istiyorsanız olarak *Browse For Media / Browse* olarak komutunu kullanmalısınız. NeroVision Express, sunuma eklenen resimleri pencerenin sağ tarafındaki önizleme alanında ekrana getirecek. Şimdi istediğiniz resimleri pencerenin altındaki film şeridine taşıyın.

Etkileyici sunumlar: ***Browse for Media*** düğmesini kullanarak sunumlarınıza yeni resimler ekleyebilirsiniz.

3. Sunum özelliklerinin değiştirilmesi

Şimdi sunum içerisindeki resimlerin görüntülenme sırasını belirleyin. Bunun için bir resmin üzerine tıklayın, farenin sol tuşunu basılı tutun ve daha sonra seçili resmi sunum içerisinde istediğiniz konuma taşıyın. Film şeridinin hemen altında bulunan düğmeleri kullanarak sunum içerisindeki resimleri döndürebilir veya çeşitli efektler uygulayabilirsiniz.

Üzerinde kronometre bulunan düğme takip eden resmin ne kadar zaman içerisinde ekrana getirileceğini belirlemenize imkan tanır. Eklediğiniz resimlerin zamanlarını daha sonradan değiştirmek isterseniz *Apply to existing pictures* seçeneğini etkinleştirmelisiniz.

Şimdi sıra resimler arasında kullanılacak geçiş efektlerini belirlemeye geldi. Bunun için film şeridi üzerinde, resimler arasında bulunan boşluklardan birine sağ tuşla tıklayın ve ekrana gelen kısayol menüsündeki *Apply Random Transitions to All Transition Fields* komutunu çalıştırın. Bunun sonucunda NeroVision Express, boş olan tüm alanlara otomatik olarak geçiş efektleri ekleyecektir. Eğer bunlardan birini değiştirmek isterseniz pencerenin sağ üst tarafında bulunan *Display Transitions* sekmesini etkinleştirin ve açılır listeden bir efekt kategorisi seçin. Ardından kullanmak istediğiniz geçiş efektini farenin sol tuşunu kullanarak film şeridi üzerinde istediğiniz aralığa taşıyın.

4. Sunumların Nero ile yazılması

İleri düğmesine tıklayarak ulaşabileceğiniz pencere üzerinden bir menü tanımlayabilirsiniz. Bunun için **146**'daki "Video DVD'lerinin Hazırlanması" bölümüne göz atabilirsiniz. Artık *Burn* düğmesine tıklayarak DVD'nizi oluşturabilirsiniz.

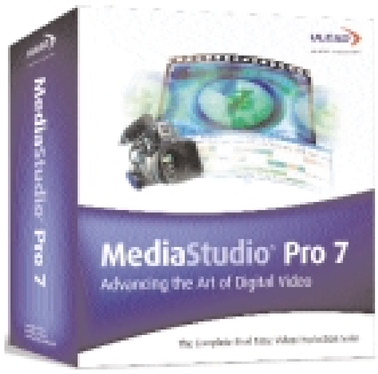
Kadir Tuztaş, ktuztas@chip.com.tr

İÇİNDEKİLER

Yeni Yazılım TESTLERİ

Yazılım dünyasındaki firmalar, her geçen gün daha fazla özellik içeren yazılımlarla kullanıcıların karşısına çıkıyorlar. Bunlar arasında en çok dikkat çekenleri, yazılım testi sayfalarımızdan inceleyebilirsiniz.

Son aylarda gerek donanım gerekse yazılım firmalarının güvenlik konusunun üzerine ne kadar düştüğünün hepimiz farkındayız. Bunun başlıca sebebi sadece yaşadığımız sorunlar değil, aynı zamanda yakın gelecekte yaşayabileceğimiz potansiyel sorunların başımızı eskisinden ve şimdikinden daha çok ağrıtabileceği gerçeği. Geçtiğimiz yıl spam e-postaların 2004 yılı içerisinde daha büyük sorunlara yol açacağı öngörülmüştü. “Phishing” adı verilen yöntem sayesinde spam postalar daha tehditkar seviyelere şimdiden ulaştılar bile. Öncelikle alternatif bankacılık hizmetini kullananları hedef alan bu yöntem ile kullanıcılar özel bilgilerini isim ve tasarım benzerliği taşıyan sitelere verebiliyorlar. Bu ay sizler için bu konuyu ele alan iki güvenlik yazılımını inceledik: Trend Micro PC-cillin Internet Security 2005 ve Panda Internet Security 2005. Her iki program da güvenlik adına tümleşik bir çözüm sundukları için kullanıcıları bu ve benzeri tehditlerden koruyabiliyor. Trend Micro’nun yeni ürünü belleği hesaplı şekilde kullanarak bu konuda dertli olanlara derman olabilir.

Sanatsal çizgiler oluşturmak isteyen kullanıcılar için başarılı bir grafik programı olan Corel Painter 9, yenilik arayanlar için ideal. Yabancı kaynak arayan kullanıcılar ise Encyclopedia Britannica 2005 Ultimate Reference Suite’e göz atarak bu konudaki doğru adımı atabilirler. Ulead MediaStudio Pro 7.0 video yakalama ve montajlama konusunda kolay kullanım sağlıyor. Symantec’in oldukça iddialı yedekleme programı Ghost 9’u da içeren SystemWorks 2005 paketi adeta yeri geldiğinde “Sistem Kurtaran” rolüne bürünebiliyor.

yazilim@chip.com.tr

DEĞERLENDİRME

CHIP, yazılımların kalitesini 0 ile 10 arasında bir puanlama sistemiyle değerlendiriyor ve buradaki üç kriter olan işlevsellik, ergonomi ve kaynaklar 4:3:3’lük bir ortalamayla toplam değerlendirmeye giriyor.

Kriterlerden işlevsellik, yazılımın görevini ne derece yerine getirebildiği sorusuna cevap veriyor. Burada ne kadar az hata yaptığı ve ne kadar fazla özelliğe sahip olduğu değerlendirmeye giriyor.

Ergonomide ise CHIP, yazılımın dokümantasyonunun ve kullanışlılığının kalitesini değerlendiriyor. Kullanım kitapçığı ne kadar anlaşılır ve kapsamlı? Online yardım alınabiliyor mu? Asistanlar mevcut mu?.. gibi sorulara cevap aranıyor. Kaynaklarda ise donanımla uyumluluğa puan veriliyor. Bu toplam puanlamadan sonra CHIP ayrıca fiyat ve performans değerlerini tavan puan 100 üzerinden değerlendiriyor. Bu değerlendirme, yazılımın verilen paraya değip değmediğini gösteriyor.

TOPLAM CHIP PUANI		
çok iyi	■■■■■	(100–90 Puan)
iyi	■■■■□	(89–75 Puan)
orta	■■■□□	(74–60 Puan)
vasat	■■□□□	(59–45 Puan)
kötü	■□□□□	(44–20 Puan)
çok kötü	□□□□□	(19–0 Puan)

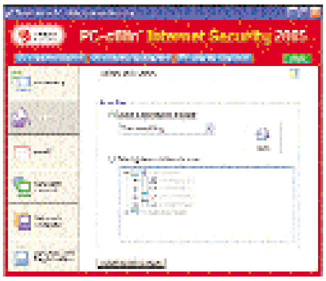
FİYAT/PERFORMANS		
çok iyi	■■■■■	(100–90 Puan)
iyi	■■■■□	(89–75 Puan)
orta	■■■□□	(74–60 Puan)
vasat	■■□□□	(59–45 Puan)
kötü	■□□□□	(44–20 Puan)
çok kötü	□□□□□	(19–0 Puan)

CHIP ONLINE

Geçmiş sayılarda tanıtılan ürünlerden bazılarını **www.chip.com.tr/yazilim** adresinde bulabilirsiniz.

AYIN ÜRÜNÜ CHIP 11/2004

Kişisel güvenlik yazılımı

TREND MICRO PC-CILLIN INTERNET SECURITY 2005

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFOR.	■■■■■

SİSTEM	Windows 2000/XP/98
BİLGİ	www.4genbilgisayar.com
FİYAT	**Belli değil**

Sistemi yavaşlatmayan antivirüs çözümü: Birçok antivirüs programının Windows işletim sistemlerinde yavaşlama sorunlarına yol açtığı biliniyor. Trend Micro, kullanıcıların yaşadığı bu sorunu ele almış ve kullanıcılara, bilgisayarın performansından çalmadan üst düzey güvenlik sunmuş. Uzun yıllardır güvenlik ürünleri üreten firmanın tecrübesinin bir yansıması olarak niteleyebileceğimiz bu ürün, masaüstü bilgisayar kullanıcılarını birçok açıdan koruyabiliyor. Trend Micro PC-cillin Internet Security 2005 bilgisayarınızı her çeşit virüsten, solucanlardan, Truva atlarından ve görünmez tehlike içeren ağ virüslerinden (mydoom ve sasser gibi) koruyor. Gelişmiş fakat basit bir arayüze sahip güvenlik duvarı sayesinde dışarıdan gelebilecek saldırıları engelleyebiliyor, casus yazılımları bulup ve temizleyebiliyor ve şifrelerinizi çalma girişimlerini sonuçsuz bırakabiliyor. Bir diğer özellik ise başımızın belası spam postalara karşı koruma. PC-cillin Internet Security 2005 ile bunlardan kurtulmak da mümkün. Yeni özellikler arasında ağ kontrolü ve kablosuz ağ denetlemesi de bulunuyor.

Sonuç: 256 MB RAM ile hem Windows XP işletim sistemini hem de diğer uygulamaları başarıyla çalıştırmak bile yeterince zorken, büyük kaynak harcayan virüs programlarından bıkanların tüm güvenlik endişelerini yenebileceği bir program.

- (+) Kolay kurulum ve kullanım
- (+) Kablosuz ağ güvenliği
- (+) Düşük kaynak tüketimi

Resim düzenleme yazılımı

COREL PAINTER 9.0

CHIP PUANI	■■■□□
FİYAT/PERFOR.	■■■□□

SİSTEM	Windows ME/XP/2000/98SE
BİLGİ	www.corel.com
FİYAT	**370 $**

Sanatsal içerik oluşturmak isteyenlere: Grafik alanındaki başarılı programlarına bir yenisini ekleyen Corel, Painter'ın son sürümü olan 9 ile beklenenden fazlasını sunuyor. Painter, kullanıcısına sanatsal nitelik taşıyan eserler oluşturmasında yardımcı olabilecek, gerçek hayatta var olan tüm doğal araçları bünyesinde taşıyor. Bu elbette programa bir üstünlük sağlıyor. Corel Painter 9 dışında hiçbir program bu kadar sıra dışı fırça ve efekti bir arada sunmuyor. Geniş bir yelpazede yer alan yeni özellikler alışılması ve aşılması gereken bir engel oluşturabilir. Çok daha parlak bir performans sergileyen program, daha temiz bir arayüz sunuyor. Programdan en yüksek verimi almak isteyen kullanıcıların Wacom tabletlerden kullanması faydalı olabilir. Bu sayede daha hassas ve daha başarılı çizimler yapmak mümkün. Eğer eski bir Painter kullanıcısı iseniz bir sepet dolusu yenilik beklemeyin. Ancak tecrübeli kullanıcılar bu hayal kırıklığını yeni Artists' Oil ile giderebilir. Her ne kadar zengin bir fırça ve boya takımına sahip olsa da, Painter'a eklenen bu yeni özellik, tuval ile boyanın birbirine çok iyi geçmesi nedeniyle önem taşıyor.

Sonuç: Corel Painter 9 yeni kullanıcılar için yeni ufuklar anlamına geliyor. Böyle bir program tasarımcılara da yeni fikirler verebilir.

- (+) Geniş bir fırça ve boya yelpazesi
- (+) Tuvalle bütünleşen çizimler
- (−) Yüksek maliyet

Kişisel verimlilik yazılımı

ENCYCLOPEDIA BRITANNICA 2005 SUITE

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFOR.	■■■□□

SİSTEM	Windows ME/XP/2000/98SE
BİLGİ	www.britannica.com
FİYAT	**65 $**

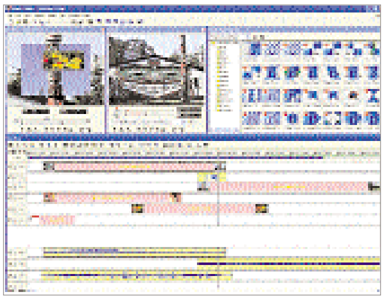
Ansiklopedi ciltleri tek kutuda: Geçmişte günlük gazetelerin de katkısıyla her birimizin evine bir tane bile olsa girmeyi başaran, hatta kimilerinin raflarını birbirinden zengin çeşitleriyle donatan ansiklopedilerin günleri epey geride kaldı. Hele televizyon reklamlarını unutmak ne mümkün! Günümüzdeyse koca ciltler dijital verilere dönüşerek bir ya da birkaç CD içerisine sığabilir duruma geldi. Bu alanda değişmeyen ise Britannica'nın halen ansiklopedi konusundaki üstünlüğü. Encyclopedia Britannica 2005 Ultimate Reference Suite, mirasını başarıyla bilgisayar dünyasına taşıyan örneklerden en yenisi. İçerik açısından bakıldığında oldukça üstün olan Britannica, Microsoft'un Encarta Reference Library'si göz önüne alındığında daha fazla detay içeriyor ve daha kolay bir kullanım arayüzü ile geliyor.

Makaleler, görseller ve multimedya dosyaları dahil olarak tam kurulum seçeneğinde sabit diskinizde 4 GB yer kaplıyor. 6-10 yaş temel eğitim, 10-14 yaş arası için kütüphane ve yetişkinler içinse tam bir ansiklopedi niteliğinde.

Sonuç: Bir dolu bilgi ve özenle ele alınmış özetlerden oluşan ve görsel tarafı oldukça güçlü olan Encyclopedia Britannica 2005 Ultimate Reference Suite, İngilizce bilen genç kullanıcıların araştırma ve ödevleri için bilgi sağlayabilir.

- (+) Zengin bilgi
- (−) Online güncelleme bulunmuyor
- (−) Zayıf arayüz

Video düzenleme yazılımı

ULEAD MEDIASTUDIO PRO 7.0

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFOR.	■■■■■
SİSTEM	Windows 2000/XP/98
BİLGİ	www.ulead.com
FİYAT	**280 $**

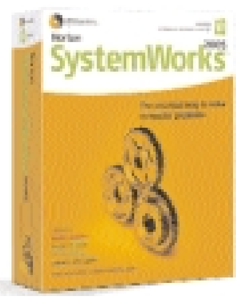
Video montajlamaktan korkanlara: Video kasetlerden kamera kasetlerine kadar birçok medya halen dijital ortama geçmek için elinizde bekliyorsa, bir an önce davranın ve bunları bilgisayar ortamına aktarın. Bunu söylememizin nedeni, eğer biraz boş vaktiniz varsa video montajı ile zamanınızı değerlendirirken diğer taraftan hoş vakit geçirebilecek olmanız. Bu konuda size yardımcı olacak programların başında Ulead MediaStudio Pro 7.0 geliyor. MediaStudio Pro 7.0, Ulead firmasının popüler video düzenleme aracının belirgin şekilde geliştirilmiş bir yükseltimi. Daha yüksek performans sunan gerçek zamanlı önizleme, geliştirilmiş düzenleme fonksiyonları, hızlı DV bölüm indeksleme ve animasyon araçları ile rakibi Adobe Premiere'den çok farklı bir çalışma stili sunuyor.

MediaStudio Pro altı ayrı uygulamayı her biri zengin özellik ve seçeneklerle bezeyerek sunuyor. Tek seferde tüm kurulum işlemini tamamlayabiliyorsunuz. Ürünün beş çekirdek uygulaması video yakalama, video düzenleme, ses düzenleyici, video boyama ve CG Infinity'den oluşuyor.

Sonuç: Her ne kadar ekranda bulunan seçenek pencereleri bir karmaşa yaratsa da, kimi zaman bu pencereler gelişmiş seçeneklere kolay erişim sağladığından daha başarılı bir çalışmayı mümkün kılıyor.

- ➕ Kolay kurulum
- ➕ Gelişmiş özellik ve detaylı seçenekler
- ➖ Basit işler için karışık ayarlar

Kişisel güvenlik yazılımı

SYMANTEC SYSTEMWORKS 2005 PREMIERE

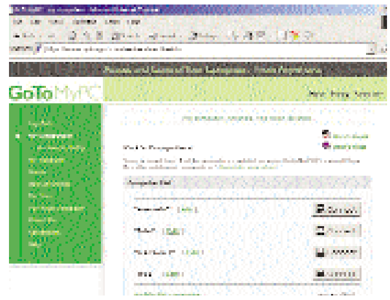
CHIP PUANI	■■■□□
FİYAT/PERFOR.	■■■■□
SİSTEM	Windows ME/XP/2000/98SE
BİLGİ	www.symantec.com
FİYAT	**60 $**

Tüm diski yedeklemenin en kolay yolu: Bilgisayar kullanıcıları için en büyük tehditlerden birisi de verilerinin başına herhangi bir kaza gelmesidir. Windows işletim sisteminizin çökmesi de, kurulu bölümdeki verileri tehdit altına sokuyor. Bundan sonrası sadece işletim sisteminizi yeniden kurmakla bitmediği için, kimi zaman sisteminizi ideal konuma getirmek için uğraş vermek bile zorlayıcı unsurlar arasında yer alıyor. PowerQuest firmasını satın alan Symantec, bu alım sonrası başarılı kurtarma yazılımı DriveImage'ı SystemWorks bünyesine Ghost 9.0 ve GoBack adı altında alarak daha güçlü ve başarılı bir paket oluşturdu. GoBack sisteminizi yedekleyerek yaklaşık yarım saatlik süre içinde geri yükleyebiliyor. Pakette yer alan Norton Antivirus 2005 de kullanıcıları virüslere karşı koruyor. Bu uygulamanın yeni özelliklerinden bir tanesi de internet solucan koruması. Norton Utilities adı altında toplanan uygulamalar ise sisteminizin daha verimli çalışmasını sağlıyor. Norton CleanUp, sistem performansından çalan cookie, önbellek ve geçmiş dosyalarını başarıyla kaldırabiliyor. System Optimizer ise XP'i tek elden yönetmeye imkan veriyor.

Sonuç: PowerQuest'in gücünü katarak sistem yedeklemesi ve sürücü yedeklemesini mümkün kılan ürün, şimdiye kadarki en iyi SystemWorks paketi.

- ➕ Sağlam antivirüs yazılımı
- ➕ Gelişmiş geri yükleme
- ➖ Bellek tüketimi

Kişisel verimlilik yazılımı

CITRIX ONLINE GOTOMYPC 4.0

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFOR.	■■■□□
SİSTEM	Windows ME/XP/2000/98SE
BİLGİ	www.citrix.com
FİYAT	**95 $**

PC'nize her yerden ulaşın: Hareket halindeki kullanıcılar ve iş dünyasının seyyah çalışanları için bilgisayarlarına ulaşmak her zaman tahmin edildiği kadar kolay olmuyor. Özellikle orta ölçekli şirket çalışanlarının bilgisayarlarına uzaktan erişim ihtiyacı duydukları zamanların sayısı bir hayli fazla. Ancak uzaktan erişimin güvenli bir şekilde yapılması şartı da önemli noktaların başında geliyor. Citrix firmasının sunduğu GoToMyPC 4.0, önceki versiyonlar göz önüne alındığında çok daha başarılı. Web tabanlı uzaktan erişim yazılımı tarayıcısı bulunan herhangi bir bilgisayara hatta bazı Pocket PC ve Windows CE cihazlarına da erişim sağlayabiliyor. Program ile dosya transferi yapabilir, lokal olarak dosya yazdırabilir ve karşısında oturduğunuz PC'den kumanda ettiğiniz PC'deki bir uygulamayı çalıştırabilirsiniz. Yeni sürümün güvenlik özellikleri arasında gelişmiş şifreleme ile başkalarının sisteme erişmesini, bilgi veya şifreleri çalmasını engellemek de var. Kolay navigasyon sağlayan yönetim merkezini de içeren yeni yönetim araçları, GoToMy PC'yi iş dünyası için maliyeti düşük makul bir çözüm haline getiriyor.

Sonuç: Kurulumu son derece kolay olan GoToMyPC 4.0 ile tarayıcısı olan herhangi bir bilgisayara erişmeniz mümkün. Başarılı olduğu yönler arasında avuçiçi cihazlara sağladığı erişim de geliyor.

- ➕ Başarılı arayüz
- ➕ Yeni güvenlik özellikleri
- ➖ Genişbant internet ihtiyacı

Ofis verimlilik yazılımı

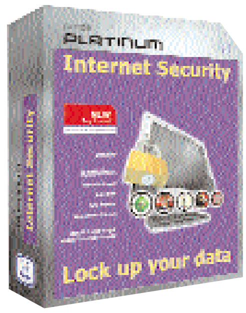

MICROSOFT OFFICE STUDENT AND TEACHER EDITION 2003

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFOR.	■■■■□

SİSTEM	Windows 2000 SP3/XP
BİLGİ	www.microsoft.com
FİYAT	**99 $**

Kişisel güvenlik yazılımı

PANDA INTERNET SECURITY

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFOR.	■■■■□

SİSTEM	Windows ME/XP/2000/98SE
BİLGİ	www.pandasoftware.com
FİYAT	**49 $**

CD oluşturma yazılımı

ROXIO EASY MEDIA CREATOR 7.0

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFOR.	■■■■□

SİSTEM	Windows ME/XP/2000/98SE
BİLGİ	www.roxio.com
FİYAT	**90 $**

Öğrenci ve öğretmenlere özel Office: Microsoft'un Office yazılımının pazardaki dominant rol oynaması yeni kullanıcıları da Microsoft'un ofis verimlilik yazılımını kullanmaya itiyor. İş dünyası için bu durum ticaret yapıldığı için elzem olmasa da, donanım için bile kısıtlarla karşılaşan öğrenci ve öğretmenlerin önünü tıkıyor. Microsoft hem daha geniş bir pazara sahip olmak hem de önemli bir miktar oluşturan bu alan için özel bir Office versiyonunu piyasaya sürdü. Microsoft Office Student and Teacher Edition 2003 ya da Türkiye'de bulabileceğiniz adıyla Microsoft Office 2003 Akademik Paket, fiyat olarak normal Office paketine göre büyük bir avantaj sağlıyor. Microsoft Office System'in bir parçası olarak niteleyebileceğimiz üründe metin girişi için Word 2003, hesap çizelgesi için Excel 2003, sunum dosyası PowerPoint 2003 ve e-posta istemcisi, ajanda ve rehber için Outlook 2003 uygulamaları bulunuyor. Ürün sadece öğrenci ve öğretim görevlileri tarafından kullanılabiliyor. Office programı almayı düşünen ev kullanıcıları hanede bir öğrenci bulunması halinde bu özel avantajı kullanabilirler.

Sonuç: Microsoft'un ofis verimlilik yazılımı alanındaki başarısını daha uygun maliyetlerle almak isteyenler için Akademik versiyon aranan tüm özelliklere sahip.

- ➕ Yaygın kullanım
- ➕ Düşük maliyet
- ➖ OneNote pakette yok

Bilgisayarınızda toplam güvenlik: İnternet aleminde gün geçmiyor ki yeni bir tehdit ortaya çıkagelmesin. Her yeni tehdit için ayrı ayrı program gereksinimi sistemin yavaşlamasına sebep oluyor. Hatta güvenlik yazılımlarının birçoğu beraber çalışırken sorun çıkarıyor. Bunu anladığınızda ise iş işten geçmiş olabiliyor. Panda, Internet Security 2005 ile toplam güvenlik çözümünü bir pakette sunuyor. Böyle bir çözüm birbiri ile daha entegre çalıştığı için daha üstün bir koruma sağlıyor. Bilgisayarınıza internetten gelebilecek solucanları engelleyebilen yazılım diğer taraftan casus yazılımlara karşı koruma sağlıyor. Panda'nın yeni geliştirdiği TruPrevent teknolojisi sayesinde bilinmeyen virüs ve saldırganlara karşı güvende olabiliyorsunuz. Birkaç saat içinde tüm dünyaya yayılabilen virüs veya tehditlerin önüne, geliştirilen bu teknoloji ile geçmek mümkün. Güncellenmeme durumunda virüs tanımlı olmasa bile TruPrevent bunu saptayıp durdurabilir. Yazılımda yer alan uygulamalardan bir diğeri ise Anti-spam. Bu sayede istenmeyen e-postaları yine başka bir programa ihtiyaç duymadan engelleyebilirsiniz.

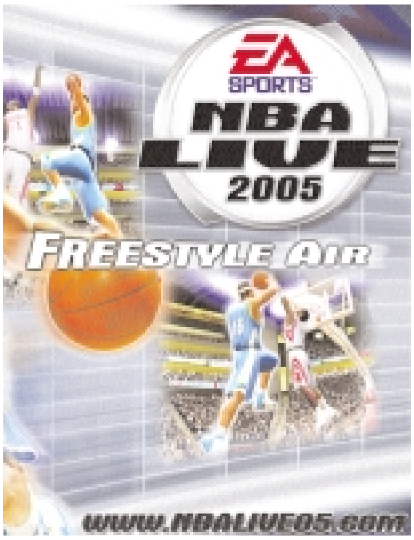
Sonuç: Anti-spam, anti-spyware, anti-virus, web içerik filtresi, firewall ve TruPrevent ile beraber neredeyse her gün güncellenen sistem tehditlere karşı tümleşik bir koruma sağlıyor.

- ➕ Tümleşik güvenlik yapısı
- ➕ Anti-spam ve anti-spyware
- ➖ Şüpheli program sonlandırma yok

Gelişmiş medya kutusu: CD yazma programlarından en çok kullanılan Nero'nun da el attığı multimedya dosyalarına Roxio'da el attı. Easy Media Creator'ın 7.0 sürümünde fotoğraflarınızı, film ve müzik dosyalarınızı düzenlemek bir hayli kolaylaştırılmış. Roxio bu sürüm ile beraber yalnız amiral gemisi uygulamalarını tek bir çatı altında toplamayı başarmamış aynı zamanda dijital medya ve disk yazma konusunda İsveç çakısı tadında bir paket oluşturmuş. Program doğal olarak Roxio Easy CD & DVD Creator üzerine başarıyla konumlandırılmış ancak üzerine çok daha gelişmiş fotoğraf, müzik, data ve video dosyalarını düzenleyebileceğiniz bir medya seti kurmayı da ihmal etmemiş. Roxio'nun sunduğu bu yazılım paketinin piyasada karşıtı tam anlamıyla bakılığında bulunmuyor. Eğer sizde CD ve DVD oluşturma konusuna hakim bir yazılım arıyorsanız video yakalama ve rip'leme, kaydetme ve paylaşma, yazma ve çalma özelliklerini zekice konumlandıran Roxio Easy Media Creator 7.0 sizin aradığınız program. Dijital medya bileşenleri başarılı entegre edilmiş olan Roxio, yeni kullanıcıların sezgisel yollarla bile anlayabileceği kullanışlı bir arayüze sahip.

Sonuç: Tecrübeli kullanıcılar için zengin ve gelişmiş seçenekler sunan programın bileşenler arasındaki geçişi sırasında gecikmeler yaşanabiliyor.

- ➕ Başarılı entegrasyon
- ➕ Kullanışlı arayüz
- ➖ Sınırlandırılmış bileşenler

OYUN

NBA LIVE 2005

CHIP PUANI

YAPIM	EA Sports
DAĞITIM	EA sports
TÜR	Spor

MİNİMUM SİSTEM GEREKSİNİMİ:
- 700 MHz işlemci, 128 MB bellek, 32 MB ekran kartı

ÖNERİLEN SİSTEM GEREKSİNİMİ
- 1.2 GHz işlemci, 256 MB bellek, 64 MB ekran kartı

+ Kusursuz grafikler, geliştirilmiş oynanış, All-Star Weekend
– Klasik hata: Seyirciler çok sıradan görünüyor

NBA LIVE 2005

NBA'de oynamaya hazır mısınız?

NBA, yani Amerikan Basketbol Ligi, son zamanlarda iyice hayatımıza girmiş durumda. Hidayet Türkoğlu ve Mehmet Okur'un başarılı performansları ve bizleri sabahlara kadar ayakta tutan NBA TV, bu durumun en büyük nedenleri olarak sayılabilir. Ancak sıkı bilgisayar oyuncuları, bu ligi çok daha öncesinden beri tanıyorlar. Çünkü EA Sports'un NBA Live serisi, 2005 sürümü ile de yıllardır en iyi basketbol oyunu olma ünvanını koruyor.

Büyük yıldızlar kapışıyor

NBA Live 2003 ya da 2004'ü oynayanlar, daha iyi bir basketbol oyunu olabilir mi sorusunu mutlaka kendilerine sormuşlardır. Bu sorunun cevabı, NBA Live 2005 ile birlikte geldi: Evet... Yeni NBA, hem oynanış özellikleri, hem de muhteşem oyun modlarıyla mükemmele biraz daha yaklaşmayı başarmış. Serinin önceki oyunlarında görmeye alıştığımız tüm modlar, NBA Live 2005'de de yerlerini almışlar. Ancak bu kez çok farklı bir oyun moduyla karşı karşıyayız: All-Star Weekend. NBA'i takip edenler, her yıl ligin en iyi oyuncularını karşı karşıya getiren All-Star maçını da mutlaka hatırlayacaklardır. İşte bu basketbol şöleni, artık bilgisayarlarımızda da yaşanabiliyor.

All-Star Weekend modunda 4 farklı seçeneğe sahibiz. İlk iki seçenek, smaç ve 3 sayı yarışmaları. 3 sayı yarışmasını yıllar önceki NBA sürümlerinden zaten biliyoruz. Smaç yarışması ise, seriye bambaşka bir boyut kazandırmış. Ancak oyunda artistik smaçlara imza atmak hiç de kolay değil. Bu yüzden, öncelikle smaç okulu adı verilen bölüme başvurmanızda ve biraz pratik yapmanızda büyük yarar var.

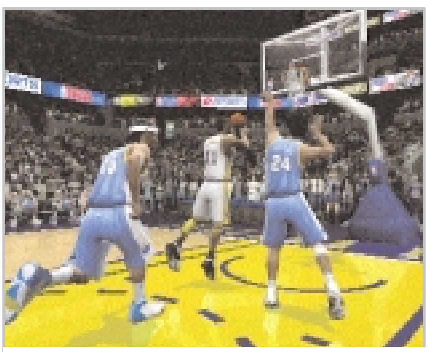
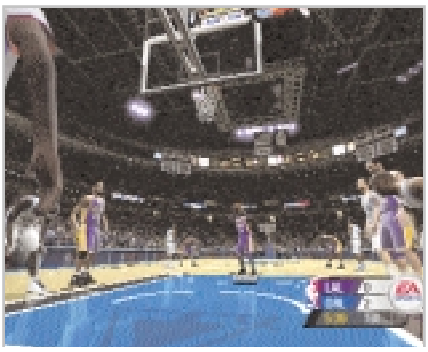
All-Star Weekend modunu oluşturan diğer iki seçenek ise, Eski ve yeni rookie'lerin maçı ve bildiğiniz All-Star maçı. Doğruyu söylemek gerekirse, rookie maçı All-Star maçından çok daha eğlenceli. Ne de olsa, eski rookie'ler arasında LeBron James ve Carmelo Anthony gibi geleceğin (belki de bugünün) yıldızları bulunuyor.

Mükemmel Oynayış

Oyunun en önemli bölümlerinden birisi de Dynasty, yani kariyer modu. Bu modda belli bir takımı seçmeli ve takımınızı başarıya götürmelisiniz. Bunun için transfer yapma şansına sahipsiniz. Üstelik bu kez, scout sistemi de son derece kapsamlı hazırlanmış. Tabi ne kadar büyük transfer yapacağınıza bütçeniz karar veriyor. Bütçenizin ne kadar zengin olacağı ise, tamamen sizin başarınıza bağlı.

Muhteşem grafikler ve ses efektleriyle süslenen oyun, "Free Airstyle isimli önemli bir oynanış özelliğini de beraberinde getiriyor. Bu özellik, örneğin smaç için hareketlenen bir oyuncunun havadayken bile hareketini değiştirmesini sağlıyor. Ayrıca yeni NBA'de smaç yapmak ya da şut çekmek arasında kendi seçiminizi yapabiliyorsunuz. Kısacası, oyunda yaşayacaklarınızın hepsi, kendinizi gerçek bir basketbol maçının ortasında hissetmenizi sağlayabiliyor. Sonuç mu? I Love This Game...

Cem Sinanoğlu, cemsinanoglu@chip.com.tr

Yıldızlar geçidi : All-Star maçları neden yılda sadece bir kez düzenleniyor diye üzülenler... Bu oyun tam size göre.

Hayallerinizi gerçeğe dönüştürün

Kendi oyununuzu kendiniz hazırlayın!

Hiç kendi bilgisayar oyununuzu yapmayı hayal etmiş miydiniz? CHIP, bu hayalinizi gerçeğe dönüştürüyor ve kendi oyunlarınızı oluşturmanızı sağlayan programları inceliyor.

Bilgisayar oyunlar›... bu iki kelime, bazıları için tahmin bile edilemeyecek kadar büyük anlamlar taşıyor. Başarılı bir oyunun adını andığınızda, gerçek hayat duruyor ve elektronik ortamda yepyeni bir dünyaya adım atılıyor. Vücuttaki adrenalin miktarı artıyor, şimdiye kadar hiç yaşanmamış duygular yaşanıyor. Hatta bazen, aşık bile olunuyor. İşin en ilginç yanı ise, tüm bunların gerçekte programcılar tarafından oyunculara vaat edilen sanal dünyalardan başka bir şey olmaması. Özünde 0'lardan ve 1'lerden oluşan kodlar, zeki ve yaratıcı beyinler tarafından harmanlandığında ortaya bu nadide oyunlar çıkıyor. Bizlere de, arka arkaya çıkan ve ağzımızın sularını akıtan bu oyunları ekranın başından kalkmadan oynamak düşüyor...

Ancak hepsi bu kadar değil! Artık sadece başkalarının hazırladığı oyunları oynamak yerine, kendi oyunlarınızı hazırlayabilirsiniz. Üstelik ortaya yeterince başarılı oyunlar çıkartabilirseniz, belki bunları diğer oyunseverlerle paylaşmayı bile düşünebilirsiniz. Belki de ortaya çok sayıda fanatik edinecek bir oyun çıkar, kim bilir? Hatta kardeş dergimiz LEVEL'da tanıtılmayı hak edecek kadar iyi oyunlar bile ortaya çıkartabilirsiniz. Yeter ki yeni bir oyun çıkartacak kadar çarpıcı bir fikriniz olsun.

Piyasada çok sayıda örneği bulunan oyun hazırlama programları sayesinde, hayallerinizi süsleyen oyunları kendi başınıza hazırlamaya başlayabilirsiniz. Üstelik çoğu durumda tek satır kod bile yazmanıza gerek kalmadan. Zira yazı içerisinde tanıttığımız çok sayıda alternatiften bazıları tamamen grafiksel bir arabirim içerisinden kendi oyununuzu baştan sona hazırlamanıza imkan tanıyor. Bazı programlar ise oyununuza daha detaylı özellikler eklemek için programlama desteği sunuyor. Bazıları ise basit bir programlama dilini öğrenmenizi şart koşuyor. Doğal olarak, her bir program tipi farklı bir kitleye hitap ediyor. Çalışma mantığı nasıl olursa olsun; bu programların çoğu sadece 2 boyutlu değil, aynı zamanda 3 boyutlu oyunlar da tasarlamanıza imkan tanıyor. Şimdi hazırsanız, kendi oyunlarınızı hazırlamak için faydalanabileceğiniz değişik programlara kısaca bir göz atalım. Oyun

AÇIK DAVET

» Oyunlarınızı eCHIP'te yayınlayalım!

Kendi hazırladığınız oyunları **burakt@chip.com.tr** adresine gönderin, beğendiklerimizi ilerleyen aylardaki eCHIP'lerde yayınlayalım. Adınızı, soyadınızı ve gönderdiğiniz oyunu hangi program ile hazırladığınızı da e-posta içerisinde belirtmeyi unutmayın.

hazırlarken ihtiyaç duyabileceğiniz ekstra materyallere nasıl ulaşabileceğinizi ise yine bu yazı içerisindeki bilgi kutularında bulabilirsiniz. Ayrıca yazı içerisinde tanıtılan programların hepsini eCHIP içerisinde bulabileceğinizi hatırlatalım.

DarkBASIC 1.1.3

www.darkbasic.com
Oyun hazırlama programlarının en bilinen örneği olan DarkBASIC, hayatında ilk defa bir program veya oyun hazırlayacak kullanıcılar için biraz profesyonel kaçsa da, gelişmiş özellikler ile kullanışlılığı en iyi harmanlayabilen programların başında geliyor. BASIC adını taşıyan ve adı üzerinde basitliği ile ön plana çıkan bir programlama diline sahip olan program, bu dili kullanarak başta oyun olmak üzere çok farklı uygulamalar oluşturmanıza imkan tanıyor. Bir programlama dili öğrenmek çoğu kişiye zor gelse de, BASIC dili için web sitesinde yer alan dersleri ve örnek uygulamaları inceleyerek öğrenebileceğiz kadar kolay yorumu yapılıyor. Bu dili daha detaylı olarak öğrenmek isteyenler içinse yaklaşık yedi yüz sayfalık bir başvuru kitabı bulunuyor.

DarkBASIC programını alternatiflerinden farklı kılan önemli etkenlerin bir diğerini ise DirectX desteği oluşturuyor. Normalde uzman bilgisayar programcılarının faydalanabildiği DirectX motoru, DarkBASIC ile emrinize amade oluyor. Ayrıca bu program ile hazırladığınız oyunları istediğiniz gibi dağıtma hakkına da sahipsiniz. Yani, bazı programlama dillerinde olanın aksine, öncelikle üreticiden onay almaya ihtiyaç duyulmuyor.

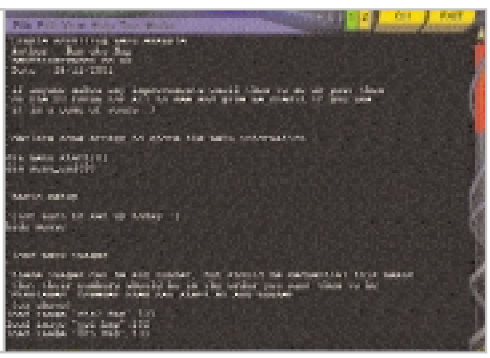
Oyunlarınızı hazırlarken kullanabileceğiniz 600 doku, 120 ses efekti ve 900 adet 3 boyutlu model ile birlikte gelen program, bunlara ek olarak bünyesinde çok sayıda örnek kod bulunduruyor. On farklı grafik formatına ve iki farklı (X ve 3DS) üç boyutlu model formatına ek olarak AVI, MIDI, MP3 formatlarını da destekleyen DarkBASIC; bu özelliğiyle oyunları hazırlarken kullanacağınız materyal seçiminde büyük bir esneklik sağlıyor. Klavye ve fareye ek olarak oyun çubuğu veya özelleşmiş oyun kumandaları ile de yönetilebilen oyunlar hazırlamanıza destek olan program, “Force-Feedback” teknolojisini bile kullanmanıza izin veriyor.

İlk çıktığı 1999 yılından beri çok sayıda ödüle layık görülen DarkBASIC’in üç farklı sürümü satılıyor. Temel program DarkBASIC kutulu olarak 49.99 dolara satılırken, aynı sürümün internetten indirilen sürümü 39.99 dolardan satılıyor. Bu ikisine ek olarak özellikleri kırpılmış DarkBASIC Lite sürümü ise 19.99 dolar gibi çok daha makul bir fiyata satın alınabiliyor. DarkBASIC programına ekstra özellikler ekleyen veya oyun hazırlarken materyal sıkıntınızı gidermenize yardımcı olan çok sayıda eklentiye ve araca ise **www.thegamecreators.com** adresinden ulaşılabiliyor.

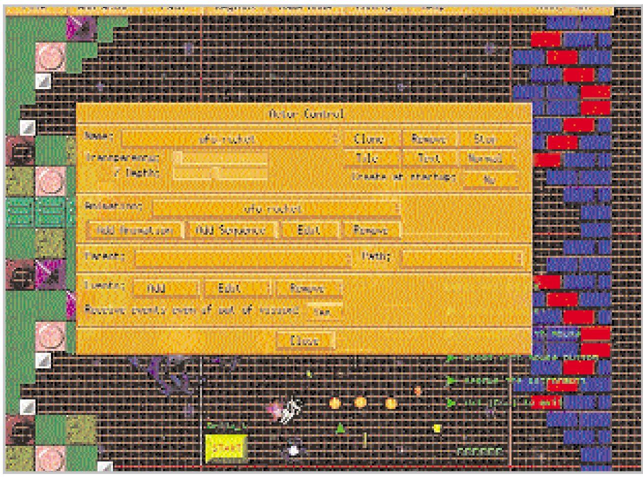
Game Editor 1.2.6

www.game-editor.com
Özellikle 2 boyutlu oyunlar hazırlamak için özelleşen Game Editor, programlamaya gerek kalmaksızın kendi oyunlarınızı hazırlamanıza yardımcı oluyor. 3 boyutlu oyunlar hazırlama özelliğini desteklememesi, rakipleriyle kıyaslandığında önemli bir eksi olsa da 2 boyutlu oyunları hazırlamada sağladığı kolaylık bu eksiğini bir nebze de olsa kapatıyor. Sıfırdan kod yazmaya ihtiyaç bırakmamasıyla eli fare tutan tüm bilgisayar kullanıcılarının kendi bilgisayar oyunlarını hazırlamalarını yardımcı olan Game Editor; sadece Windows değil, aynı zamanda Linux ve Pocket PC platformlarında da çalışan oyunlar oluşturmanıza destek veriyor.

Çok sayıda platformu desteklemesi en önemli avantajı olan program, oyun hazırlama işlemini çok kolaylaştırıyor: Bunun için öncelikle size bir oyun alanı sunan program, bu alan içerisine oyunda yer alacak nesneleri yerleştirmenizi bekliyor. Durağan ve hareketli nesneleri bu alan içerisine ekledikten sonra, bu nesneler arasındaki ilişkileri önceden belirlenmiş komutlar yardımıyla belirliyorsunuz. İlk başta ekranda gözükme-

DarkBASIC: Kendi oyununuzu hazırlamak için ihtiyaç duyabileceğiniz her türlü özelliğe sahip.

Game Editor: Sadece iki boyutlu oyunlar hazırlayabiliyor ve kod yazmanıza gerek bırakmıyor.

yen ve sonradan ortaya çıkan nesneler için de bu işlemleri tamamladıktan sonra oyununuz tamamlanmış oluyor. Tabii ki oyundaki nesnelerin sayısı arttıkça ve bu nesneler arasındaki ilişkiler karmaşıklaştıkça ortaya daha profesyonel oyunlar çıkıyor. Örneğin az önce açıkladığımız mantığı kullanarak basit bir tenis oyununu nasıl hazırlayabileceğinizi hemen aklınızda canlandırabilmiş olmalısınız.

Oyunu hazırlarken piyasadaki grafik ve ses formatlarının neredeyse tamamını kullanabilen Game Editor, bu özelliğiyle kullanıcılarına büyük bir esneklik tanıyor. Ortaya çıkan oyunları ister ücretli isterse de ücretsiz olarak dağıtmanıza izin veren program, dilerseniz sitesindeki "Buy Games" başlığı altından, hazırladığınız oyunu satma imkanı da sunuyor.

Oldukça başarılı bir performans sergilemesine rağmen üreticileri tarafından hala geliştirilme aşamasında görülen Game Editor, lisans konusunda ise ilginç bir yola başvuruyor: Sabit bir fiyatı olmayan programa siz ne kadar ödemek istiyorsanız o kadar ödüyorsunuz. Önerinizin kabul edilmesi durumunda sınırsız güncelleme ve ücretsiz teknik destek imkanına kavuşuyorsunuz.

Game Maker 6.0

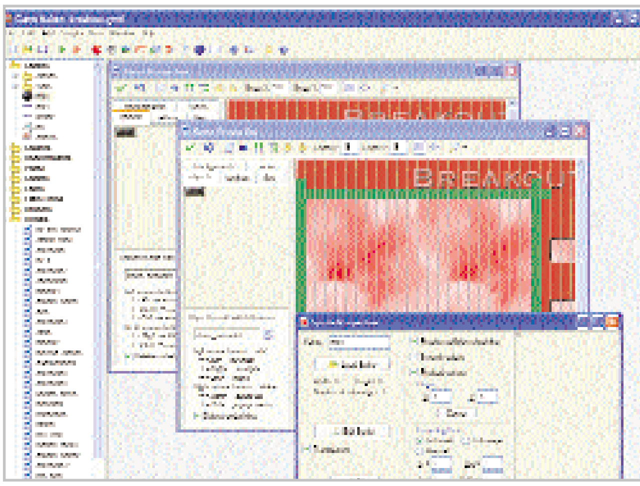
www.gmaker.nl

Yeni çıkan 6.0 sürümüyle baştan sona yenilenen ve çok sayıda yeni özelliğe kavuşan Game Maker, kendi oyunlarınızı hazırlamak için başarılı bir alternatif olarak göze çarpıyor. Özellikle 2 boyutlu oyunlar hazırlamak için kullanılabilen program, sınırlı da olsa 3 boyutlu öğeler kullanmanıza imkan tanıyor. Çok farklı kategorilerde oyunlar hazırlamanıza ön ayak olan Game Maker, basit bulmaca tarzındaki oyunlardan platform oyunlarına kadar geniş bir yelpazeyi destekliyor.

Kurulum ile birlikte ve web sitesinde çeşitli dersler bulunduran program, bu derslerin yardımıyla ilk oyununuzu hazırlarken size destek veriyor. Ayrıca web sitesindeki forum sayfalarında diğer Game Maker kullanıcıları ile bilgi alışverişi bulunma şansınız da bulunuyor.

Sizi kod yazmakla uğraştırmayan Game Maker, bir önceki Game Editor örneğinde olduğu gibi, ilk olarak size bir oyun alanı sunuyor. Oyunda yer almasını istediğiniz her türlü öğeyi (duvar, nesne, animasyon, arkaplan, ses, vs.) bu alana yerleştirdikten sonra tüm bu öğeler arasındaki ilişkileri tanımlıyorsunuz. Bu şekilde hazırladığınız oyunu dilediğiniz gibi dağıtmanıza izin veren Game Maker, ücretsiz bir oyun ortaya çıkarmanıza veya hazırladığınız oyunu belli bir ücret karşılığında satmanıza hiç karışmıyor.

Game Maker ile hazırlanan çok sayıda oyuna programın web sitesinden ulaşılabiliyor. Hatta bu oyunların bazıları EXE formatında değil de Game Maker 6 ile düzenlenebilecek biçimde GM6 formatında geliyor. Makul bir lisans ücretine sahip olan Game Maker, 18 dolardan satılıyor.

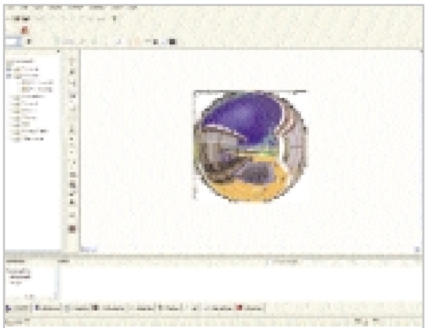
Game Maker: Yeni sürümünde çok sayıda gelişmiş özellik sunan program, sınırlı da olsa 3B desteğine sahip.

Jamagic 1.2

www.clickteam.com/English/jamagic.htm

Kendi oyunlarınızı ve programlarınızı hazırlamanıza yardımcı olan çok sayıda uygulamasıyla dikkat çeken ClickTeam şirketinin bir ürünü olan Jamagic, profesyonel görünümlü 3B oyunlar hazırlamanıza imkan tanıyor. 2 boyut desteği de sunan program, dilerseniz hem 2B hem de 3B öğeleri bir arada kullanarak oyununuza değişik bir hava katmanıza izin veriyor.

Karmaşık oyunlar hazırlayabilmeniz için ihtiyacınız olan tüm araçları bir araya getiren Jamagic, gelişmiş özelliklerine rağmen kolay kullanımı ile ön plana çıkıyor. Örneğin Jamagic ile oyun hazırlamak için bir programlama dili öğrenmenize ve satırlarca kod yazmanıza gerek kalmıyor.

Jamagic: Kendi 3B motoruna sahip olan program, üç boyutlu oyunlar hazırlamak için ideal.

Zira tüm işlemler program tarafından sunulan görsel arabirim içerisinden hallediliyor. Yine de size daha fazla esneklik sunması için kullanabileceğiniz "Script" olarak adlandırılabilecek basit kodlar Jamagic tarafından destekleniyor. →

DİĞER OYUN YAZILIMLARI

▸ **Quest Creator 2.3**
Özellikle “adventure” kategorisinde oyunlar hazırlamak için özelleşen program, bir harita oluşturmanıza ve içerisine çeşitli karakterler eklemenize izin veriyor. Zorluk derecesini ve yönetim özelliklerini de belirledikten sonra oyununuzu hayata geçirmiş oluyorsunuz.
Bilgi için:
www. datawaregames.com/ html/qc.htm

▸ **RPG Maker 2000**
Adından da anlaşılabileceği gibi RPG kategorisindeki oyunlarınızı oluşturmanıza yardımcı oluyor. Tek bir alanda özelleşmesinin avantajlarını hissettiren programın biraz daha geliştirilmiş ve RPG Maker 2003 adını taşıyan güncel bir sürümü daha bulunuyor.
Bilgi için:
www.svatopluk. com/rm2k/

▸ **The Games Factory 1.06**
ClickTeam firmasının yerini Jamagic uygulamasına bırakan The Games Factory programının, 3B özellikleri bulunmuyor. İki boyutlu oyunlar hazırlamanıza izin veren program, başlangıç seviyesindeki kullanıcılar için başarılı bir alternatif olabilir.
Bilgi için:
www.clickteam.com/ English/tgf.htm

▸ **Scrolling Game Development Kit 1.4.5**
Scrolling Game Development Kit, Mario benzeri “scrolling” kategorisinde oyunlar hazırlamanıza yardımcı oluyor. Sadece iki boyutlu oyunlar hazırlayabilen program, basit ayarlar ile kendi oyununuzu hazırlamanızı sağlıyor.
Bilgi için: http:// gamedev.sourceforge.net/

En önemli özelliği 3 boyutlu oyunlar hazırlayabilmek olan Jamagic, bu özelliğini bir adım ileriye götürerek dahili bir 3B motoruyla birlikte geliyor. Bu durum, üç boyutlu oyun hazırlayan geliştiricilerin en önemli sorunlarından bir tanesini ortadan kaldırmış oluyor. Bu sayede siz tüm enerjinizi kendi oyununuzu mükemmelleştirmek için harcama şansına kavuşuyorsunuz. Üstelik program ile birlikte gelen çok sayıdaki 2B, 3B nesne ile örnek ses efektleri materyal ihtiyaçlarınızın çoğunu karşılıyor. Tabii ki program ile birlikte standart olarak gelen nesneleri kullanmak istemeyen Jamagic kullanıcıları ise kendi oluşturdukları nesneleri kolayca oyuna dahil edebiliyorlar. Örneğin 3D Studio Max, Truespace, VRML, Autocad ve WaveFront ile hazırlanan üç boyutlu modeller Jamagic ile birlikte kullanılabiliyor. Bunlara ek olarak iki boyutlu grafikler ve metinler için de gelişmiş bir destek sunan program, bu sayede ortaya her şeyiyle eksiksiz bir oyun çıkarmanıza yardımcı oluyor.

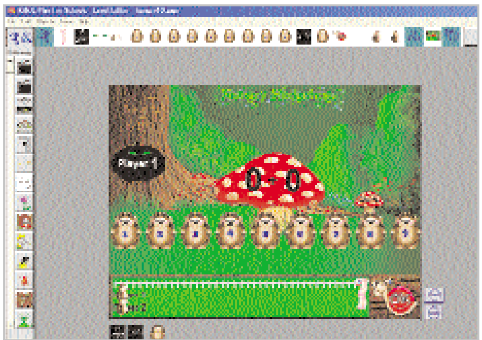
Kendi hazırladığınız oyunları istediğiniz gibi (ücretsiz dağıtmanıza veya belli bir ücret karşılığında satmanıza) değerlendirmenize izin veren Jamagic’in deneme amaçlı “Demo” sürümü dışında “Studio”, “Home” ve “Pro” adlarını taşıyan üç farklı sürümü bulunuyor. Özelliklerine bağlı olarak farklı ücretlerden satılan bu sürümlerin fiyatları 50 dolar ile 399 dolar arasında değişiyor.

Klik & Play

www.clickteam.com/English/ klilk&play.htm
“Kendi oyununu kendin hazırla” kategorisindeki programların ilk öncülerinden olan Klik & Play, 1994 yılında Europress şirketi tarafından hazırlanan bir program. Artık güncellenmeyen ve satışı durdurulan bu program, günümüzde oldukça yetersiz kalsa da türünün ilk örneği olmasıyla bu yazıda kendisine yer bulmayı hak etmeyi başardı.

Zamanında kendi oyununu hazırlamak isteyenler arasında fırtınalar estiren Klik & Play, dergimizin eski sayılarından bir tanesiyle birlikte hediye olarak verdiğimiz CD’lerden bir tanesini kaplamayı başarmıştı. Klik & Play programının detaylı kullanımını görüntülü ve sesli olarak tanıttığımız bu CD’de, dergi editörleri tarafından hazırlanan çok sayıda oyuna da yer vermiştik. Adı duyulduğunda editör kadromuzun yüzünü güldürmeyi başaran bu programı siz de denemek isterseniz, ClickTeam tarafından okullara yönelik olarak sunulan ücretsiz “Klik & Play for Schools” sürümünü kullanabilirsiniz. Özellikle eski sistemlerde 2 boyutlu oyunlar hazırlamak için tercih edilebilecek bu program, klasik oyunlar hazırlamak için hala ideal bir platform olmaya devam ediyor. ■

Burak Tuyan, burakt@chip.com.tr

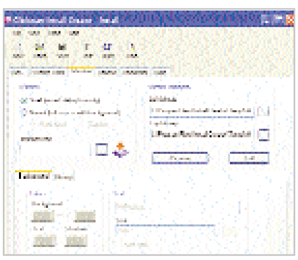

Klik & Play: Oyun hazırlama programlarının ilk örneği, güncel alternatiflerine göre zayıf kalıyor.

PROFESYONELLERE ÖZEL

» Kurulum dosyaları oluşturmak

Yazı içerisinde tanıtılan programları kullanarak kendi oyunu hazırlamak, çoğu okuyucumuz için benzersiz bir tecrübe olacaktır. Ancak hazırladığınız oyunları arkadaşlarınızla veya internet üzerinden hiç tanımadığınız kişilerle paylaşmak istiyorsanız, ufak bir ayrıntıya daha dikkat etmeniz çok faydalı olabilir:

Hazırladığınız oyunlar için bir kurulum programı hazırlamak, olaya daha profesyonel bir hava katacaktır. Bu işlem için piyasada çok sayıda örneği bulunan kurulum programı hazırlama uygulamalarından faydalanabilirsiniz.

Bu yazı içerisinde adını sıkça andığımız ClickTeam firması tarafından üretilen ve ücretsiz olarak kullanılabilen Install Creator 2 uygulaması bu iş için oldukça ideal bir çözüm. Web sitesine **www.clickteam.com/English/install_creator.htm** adresinden ulaşılabilen program, basit bir sihirbaz arabirimini takip ederek kendi kurulum programlarınızı hazırlamanıza yardımcı oluyor. Ücretli ve daha gelişmiş bir sürümü de bulunan Install Creator, hazırladığınız kurulum programlarına sadece minik bir reklam ekliyor.

İÇİNDEKİLER

hi-tech

Çok amaçlı saldırı aracı şekilden şekle girebiliyor

Bukalemun katil

ABD ordusu, dünyanın her yerine kısa sürede müdahale etme politikasına uygun olarak, ağır silahlı tanktan hafif silahlı personel taşıyıcıya kadar on farklı şekle girebilen yeni bir saldırı aracı geliştirdi.

Dünya, canlı yayınlarda gelişen savaşlara, silahsız ve yaralı esirlerin öldürülmesi görüntülerine alıştı. Ancak canlı yayınlardaki görüntüler, uluslararası hukukun ve kuralların gelişmiş silah gücüne sahip orduların ateş güçleri altında çaresiz kaldığını da ispatladı. 21. yüzyılda da olsak, silaha ve askeri güce sahip olmayan toplumların dünyanın her yerinde işgale, teröre, şiddete maruz kaldıkları görülüyor. Askeri operasyonları nedeniyle en fazla tepki çeken ülkelerden ABD ise daha hızlı ve daha etkin biçimde dünyanın her yerine kolayca ulaşabilmek için yeni silahlar geliştirmeye devam ediyor. Askerlerini 40 yıllık standart ordu teçhizatı M16 tüfeğinin ağırlığından kurtarmak için yeni nesil, hafif, saldırı silahı XM8'i geliştiren ABD'nin cephedeki bir diğer önemli silahı da "Stryker" ismi verilen çok amaçlı saldırı araçları. Araç, adını biri İkinci Dünya Savaşı'nda diğeri Vietnam'da savaşmış iki farklı askerden alıyor. Bir rastlantı eseri, iki asker de Stryker soyadını taşıyor ve ikisi de başlattıkları saldırılarla düşmanın elinde esir olan Amerikan askerlerini kurtardıkları için onur madalyası ile ödüllendirilmişler.

96 saat: **Küçük hacmi nedeniyle uçaklara kolayca sığabilen Stryker 96 saatte dünyanın her yerine ulaşabilecek şekilde dizayn edilmiş.**

Pahalı lojistik operasyonlara son

21.yüzyılda askeri bir saldırının planlaması, karmaşık bilgisayar yazılımlarıyla çözülebilen büyük bir yöneylem problemi olarak algılanıyor. Hatta bu konuda dünya orduları için yazılım geliştiren IFS gibi dev yazılım firmaları mevcut. Askeri planlayıcılar, ne kadar tank, ne kadar tüfek, ne kadar asker gönderileceğini bu yazılımlar sayesinde hesaplıyorlar; zira operasyon sadece tank, tüfek ve asker göndermekle sınırlı kalmıyor. Bir asker, bir tank, bir tüfek için gerekli olan ihtiyaç malzemelerinin mikro yönetimi o derece dallanıp budaklanıyor ki insan beyninin tek başına bunların altından kalkması mümkün olmuyor. Cephe-

Personel taşıma: Hafif zırhı ve hızlı yapısıyla operasyonel birlikleri hızlı ve güvenli bir şekilde cepheye nakledebiliyor.

Ağır silah: Üzerine monte edilen büyük bir top sayesinde nakliye aracı ağır silahlı bir tanka dönüşebiliyor.

ye nakledilen bir tank için, sadece o tank modelinin kullanabileceği binlerce ayrı kalem yedek parça ve mühimmatın organizasyonu bile cephe arkasında başlı başına bir işgücü sorunu doğuruyor. Bir askeri operasyonda tank, zırhlı personel taşıyıcı, keşif araçları, anti tank, anti uçak, anti personel silahları taşıyan kara taşıtlarının yedek parça ve mühimmat ihtiyaçlarının karşılanması için için ayrı ayrı organizasyonlar gerekiyor. ABD tüm bu ağır yükten kurtulmak için son yıllarda çok önem verdiği bir projeyi, çok amaçlı askeri aracı Stryker'ı Irak'ta kullanmaya başladı. Stryker, ordunun cephedeki ani operasyon ihtiyacına göre kısa sürede istenen şekle girebilen ve her göreve uyum sağlayabilen hafif zırhlı bir taşıyıcı platform. ABD'nin yeni stratejisine göre, dünyanın uzak noktalarına operasyon gerçekleştirmek için farklı askeri araçları yüksek sayıda taşımanın maliyetinden ve hantallığından kurtulmak amacıyla geliştirilen Stryker, üzerine takılan silahlarla değişik rollere uyarlanabilen etkin bir araç olarak tanımlanıyor. Ağır bir top ve taret monte edildiğinde tank görevi gören Stryker, silahları çıkarıldığında çok hızlı bir personel taşıyıcıya dönüşebiliyor veya sokak çatışmaları için piyadeler tarafından kullanılan hafif toplarla donanmış bir silah platformuna dönüşebiliyor. Piyade taşıyıcıdan uçaksavara, su altında bile gidebilen bir keşif aracından tanksavara kadar on farklı çeşit role uyarlanabilen Stryker, sekiz tekerleği ile çok etkili hareket kabiliyetine sahip. Askeri uzmanlar tarafından, ABD ordusunun birinci Irak savaşında Humvee ile gerçekleştirmek istediği hızlı, etkin, çok amaçlı askeri araç projesinin Stryker ile tam anlamını bulduğu belirtiliyor ve Stryker'ların yakın gelecekte Humvee'lerden daha popüler olabileceğinin altı çiziliyor. Üstelik varyantları farklı amaçlar için kullanılsa da ana gövdeleri ortak olduğu için, Stryker'larla düzenlenen operasyonlarda tek tip yedek parçalar, lastikler, elektronik cihazlar, yön bulma sistemleri kullanılıyor ve bu araçlar için gerekli uzmanlaşmış servis personeli konusunda da tasarrufa gidilebiliyor.

Mayın temizleme: Pek çok aparat araca farklı görevler uygulama imkanı veriyor.

Roket saldırılarına karşı Humvee'lerden daha fazla koruma sağlayan araçlar, gelişmiş elektronik donanımlarıyla cephe ortasında bir komuta merkezi olarak bile kullanılabilme potansiyeli taşıyor. Açık arazide ağır zırhlı tanklara karşı girişilen topyekün bir saldırı dışında şehir savaşlarına etkili kullanılamayan dev tankların aksine, daha küçük hacimli olduğu için nakliye uçağıyla taşınabilen Stryker, dünyanın her noktasına 96 saat içinde nakledilip operasyona hazır hale getirilebildiği için çok önemli bir askeri enstrüman kabul ediliyor. Saatte 105 km hızla yol alabilen Stryker bir depo benzinle 550 km yol gidebiliyor. Tek dezavantajı omuzdan atılabilen anti tank silahlarına karşı zayıf kalan zırhı olan araç, uçakla nakledildiği noktada, uçağın yere konmasından sonra 17 dakika içinde operasyona hazır hale geliyor. Ağır tankların ise kendilerini taşıyan gemilerden indirilip monte edilerek operasyona hazır hale gelmesi saatler, hatta günler alabiliyor. Video kameralar ve ısı görüşü, gece görüşü gibi sistemlerle donatılan, uydu haberleşme sistemlerine sahip Stryker'lar yoğun düşman ateşi altında bile içindeki personelin hızla hareket edip karar vermesine ve uygulamasına yardımcı olacak şekilde tasarlanmış.

Topyekün cephe savaşlarının anlamın yitirdiği yeni yüzyılda Stryker gibi, şehir ve milis savaşlarına uygun, pratik, hızlı, modüler ve yüksek teknoloji ürünü donanımların yakın zamanda modern orduların envanterlerinde yaygınlaşacağı anlaşılıyor.

Bilgi için:
www.army.mil/ features/stryker

Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

ŞEKİLDEN ŞEKİLE

Stryker üzerine takılan savaş donanımlarıyla on farklı göreve uygun hale getirilebiliyor.

YÜKSEK TEKNOLOJİ

SMS çılgını liselilere müjde

Magic Messenger

Magic Messenger, cep telefonu ile mesaj yazmaktan bıkan, parmakları yorulanlar için basit ve pratik bir çözüm. Üzerindeki klavye yardımıyla SMS yazmayı kolaylaştıran cihaz, özellikle her ufak detay için mesajlaşmak gereği duyan yakın arkadaşların hayatını kolaylaştıracağa benzer: "-Ben şimdi yemeğe gidyorm cnm." "-taam cnm, afyt olsn." "-tşkkr cnm."
Bilgi için: www.boysstuff.co.uk
Fiyatı: 40 dolar

Dijital İngilizce öğretmeni

Çevirmeniniz cebinizde

İngilizce öğrenirken en çok ihtiyaç duyulan araçlardan biri olan sözlük dijital çağa uyum sağladı.Elektronik sözlükler sayesinde kalın sözlükler taşıma zahmeti ortadan kalkıyor artık. ENGTRON İngilizce-Türkçe ve Türkçe-İngilizce sözlük, her türlü tercüme işlemini kapsamlı ve pratik bir şekilde yapmak için tasarlanmış.
Bilgi için: www.mersanet.com
Fiyatı: 110 dolar

Creative'den Zen Micro

Çok yetenekli, çok küçük

2000 yılında dünya'nın ilk Jukebox MP3 çaları olan 6 GB Nomad Jukebox'ı üreten Creative, Zen Micro'yu duyurdu. 5 cm genişlik, 8 cm yükseklik ve 2 cm de derinliğe sahip olan ürünün 5 GB'lık kapasitesi, 2.500 adet şarkıyı yanınızda taşıyabilmenize olanak sağlıyor. Siyah, beyaz, kırmızı gibi toplam 10 farklı renk seçeneği ile gelen cihaz, 32 kanal hafızalı FM radyo özelliğine sahip ve ile FM radyodan da müzik kaydı yapabiliyor. Touch pad ile kumanda edilen Zen Micro, çıkarılabilir Li-ion pil ile 12 saat kesintisiz çalışabiliyor.
Bilgi için: www.creative.com.tr
Fiyatı: Belli değil

▶ Gelişen teknolojinin en son örnekleri

İnternetten çıkamıyor musunuz?

Sörf tahtası internete bağlandı

Dünyanın en büyük mikroişlemci üreticisi Intel'in yarattığı ilk Wi-Fi sörf tahtası, ünlü Time dergisinin "2004'ün en muhteşem buluşları" listesinde de yer aldı. Bu sörf tahtasının çok önemli bir özelliği var: Denizin ortasında, dalgaların üstünde internete bağlanabiliyor ve dalgaların üzerinde sörf yaparken aynı anda internette de sörf yapmaya olanak sağlıyor. Başınızı internetteki sohbet odalarından kaldıramıyorsanız artık klavye başında göbek bağlamak zorunda değilsiniz. Tek sorun, bu üründen sembolik olarak, bir tane üretilmiş olması. Ama eminiz yeterince para teklif ederseniz Intel sizin için de bir tane üretir.

Bilgi için: www.intel.com

Fiyatı: Belli değil

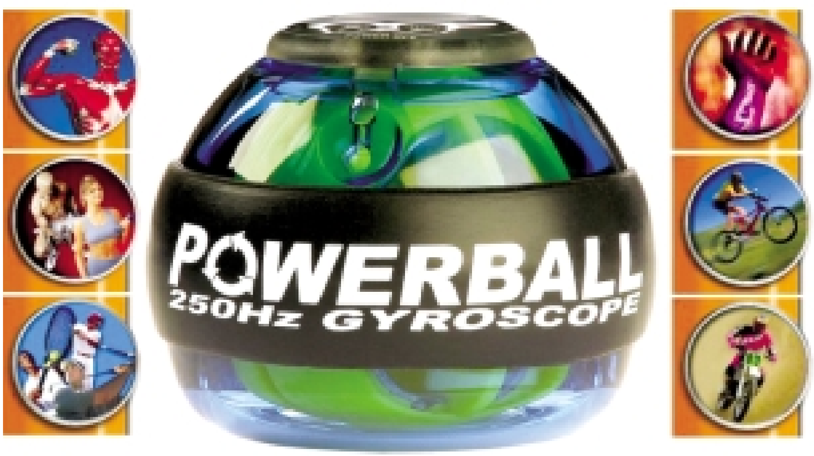
Titreyen top sağlık saçıyor

Carpal Tunnel'e Powerball

Sporcular veya gün boyunca bilgisayar kullananlara, fare ve klavye hareketlerinden dolayı bilek sızısı çekenlere, bilek hareketinin ön planda olduğu bütün etkinliklerde bulunanlara özellikle tavsiye edilen PowerBall; daktilo, klavye, fare kullananların ve piyano çalanların çok sık karşılaştıkları bilek incinmeleri ve ağrılarından kurtulmaları için uygun ve eğlenceli bir çözüm sunuyor. Bilek bağlarının kireçlenmesini önleyen cihaz Carpal Tunnel Sendromu'na karşı da son derece etkili ve tedavi edici özelliğe de sahip. Şeffaf kürenin içindeki aparat dönmeye başladığında bileğe masaj etkisi yapan darbeler gönderiyor ve cihazın hızı isteğe göre ayarlanabiliyor.

Bilgi için: http://urunler.4smeb.com.tr

Fiyatı: 55 YTL

Motorola V400

Bas bas konuş

Çılgınca reklamı yapılan Bas Konuş teknolojisine uyumlu telefonlardan biri sonunda ülkemize ulaştı. Motorola'nın V400 modeli, ince tasarımı kadar renkli ekranı ve multimedya özellikleriyle de dikkat çekiyor. Özel bir bas konuş tuşuna sahip olan telefon, bu sistemle birden fazla kullanıcıya aynı anda ses iletilebilmesini sağlıyor.

Bilgi için: www.motorola.com.tr

Fiyatı: 350 dolar

Bilgisayarlı uçuş kontrol sistemleri

"Bilgisayar, kontrol sende"

Pilotlar artık dümeni sadece kalkış ve inişte birkaç dakika elinde bulunduruyor. Geri kalan zamanda uçağı uçuran ise bilgisayar. Kuledeki hava kontrol denetçilerinin de yerini otomatik sistemlere bırakması bekleniyor. Had safhada güvenlik söz konusu olduğunda kim daha başarılı? İnsan mı, makine mi?

Tamamen dolu olan Airbus 320, saatte 270 km'yi aşan bir hızla, pistin sonuna doğru hızla yol alıyor. Pist ıslak. Rüzgar sol önden kesik kesik esiyor. Uçak "karar hızı" denilen hıza bir kez erişti mi, pilot kalkışı kesintiye uğratamıyor, aksi takdirde uçak iniş pistinin dışına çıkabilir. Yardımcı pilot Francesco Sciortino doğru zamanı bekliyor, sonra levyeyi yavaşça geriye çekiyor ve uçak havalanıyor. Kısa bir süre sonra iniş takımları içeri çekiliyor. Pilot 30 saniye sonra motor takımını tırmanış hızına getiriyor, 60 saniye sonra da iniş flaplarını ayarlıyor. Kalkış tamamlandı. Sciortino bir düğmeye basarak otomatik pilotu etkinleştiriyor. Artık dümen bilgisayarın elinde. LH 642 sefer sayılı uçak Amsterdam'a inişe geçince kadar da pilotların dümene dokunması gerekmeyecek. İrtifa, rota, tırmanış oranı ve diğer parametreler uçuş kontrol bilgisayarına giriliyor ve otomatik pilot tarafından çok titiz bir şekilde yürütülüyor. Rota ve uçuş yüksekliği, yoğun Avrupa hava sahasında yerdeki hava trafik denetçilerinin verilerine göre tekrar tekrar değiştirilmek zorunda. Bu yüzden pilotlar

DİZİ İNSAN, MAKİNEYE KARŞI

Bilgisayarlar hızlı, güvenilir ve dünya kadar veriyi işleyebiliyor. Bilgiyi doğru şekilde değerlendirmeyi ve kendi sonuçlarına varmayı da gitgide daha iyi anlıyorlar. Acaba yüksek teknolojili sistemler yakında insan beynini geride mi bırakacaklar? CHIP bu soruyu üç bölümden oluşan bir dizide inceliyor:

Radar ekranı: İniş sırasının düzenlenmesi güvenli, anlamlı ve adil olmalı. 30 kadar değişken içeren bir görev.

uçuş manevralarının tek tek girildiği “Selected mode”u seçiyorlar (seçimli mod) Uzun mesafe uçuşlarında otomatik yönetim daha da ileri giriyor. “Managed mode” da (yönetim modu) pilot navigasyon verilerini giriyor ve bilgisayar da uçağı bunlara bakarak hedefine uçuruyor.

Otomatik uçuşun önkoşulu, kontrol emirlerinin elektronik olarak transfer edilmesi, yani daha büyük taşıtlarda standart halini almış olan “Fly by wire” adlı teknoloji. Uçuş saatlerinin %90’ından fazlasında, uçağı bilgisayar yönetiyor. “Özellikle uzun uçuşlarda, örneğin geceleyin Atlantik üzerinden yapılan uçuşlarda pilotlar yorulmamış ve iniş sırasında zinde olabiliyor.” diyor Lufthansa’nın basın sözcüsü Michael Lamberty. Kalkış ve iniş, önceden olduğu gibi, şimdi de bir uçuşun pilotların dümeni kendi ellerinde →

Hava trafik denetçileri: Kulede insanların yerini alacak bir şey henüz yok. Hırslı projelere rağmen onların işini tümüyle bir makineye aktarmak şimdiye kadar mümkün olmadı.

AIRBUS A380, DAHA DA FAZLA BİLGİSAYAR

800 yolcu kapasiteli Airbus A380, kokpit elektroniğine yeni ölçütler getiriyor. Artık haritalar da dijital.

DFS-Deutsche Flugsicherung

OTOMATİK YÖNETİM

Uçuş yönetim bilgisayarı, girilen uçuş manevralarını 386 işlemcili bir PC'nin performansıyla yönetiyor ve belirtilen hedeflere otomatik pilotla uçuyor.

DFS-Deutsche Flugsicherung

bulundurmayı tercih ettiği kritik noktaları. Oysa modern uçaklar bugün bile bilgisayar yardımıyla otomatik olarak inebiliyorlar. Bu, öncelikle kötü hava koşullarında kullanılıyor. "Eskiden inişin imkansız sayılacağı koşullarda bugün uçak indirmek mümkün." diyor pilotlar birliği Cockpit'in sözcüsü ve aynı zamanda bir pilot olan Markus Kirschneck. Teoride, bilgisayar bir uçağı pistten kaldırabilir bile. Yine de Kirschneck bu sadece teoride kalırsa kendini daha iyi hissedenlerden. Bilgisayar kalkış için bir zaman belirler ve bu esnada yanlış bir tahminde bulunursa, sistemi kapatmak ve elle kontrole geçmek için yeterli vakit kalmıyor.

"Hesapta olmayan bir şey gerçekleşirse, bilgisayar bir insana kadar hızlı tepki gösteremez," diyor Kirschneck. Hiçbir bilgisayar, bir pilotun sezgi ve deneyiminin yerini tüm bir uçuş boyunca alamaz. "Bazen deneyimli bir pilotun içine doğan kötü bir his bile önemli olabilir." diye açıklıyor Kirschneck. Yönetimdeki küçük sapmalar, alışılmadık gürültüler ya da yabancı gelen bir his, bilgisayarın algılayamayacağı sorunlara işaret edebilir. Örneğin bir pilot, kuşların çarpması sonucu bir şeylerin bozulduğunu anlarken bilgisayar inatçılık edebilir. "Felaketlere yol açan çoğu zaman ufak tefek şeylerdir." diyerek kaza istatistiklerinden örnek veriyor Kirschneck. Her bir uçak kazasına, 10 ila 15 hafif atlatılmış kaza düşüyor. "Bunlar normalde pilotun müdahalesiyle daha kötünün engellendiği durumlar." Bilgisayarın kullanımı, yolcu uçaklarının kokpitindeki çalışma şeklini değiştirmiş. "Pilotlar artık sistem yöneticisi konumundalar," diye açıklıyor Kirschneck. Pilotlar sistemlerin nabzını tutmalı ve yolunda gitmeyen bir şeyler olduğunda sebebini bulmalılar. Acaba gerçekten uçakta mı bir sorun var, yoksa yazılımlar mı gerektiği gibi işlemiyor?

Bilgisayara umut bağlayanlar artık beklentilerini azaltmış durumdalar. 16 yıl önce, Airbus A320'ler "Göklerin Titanik'leri" olarak lanse edilmişti. Bilgisayar sistemleri, uçakları düşüşlere karşı güvenli kılacaktı. İlk Airbus, bilgisayarın yardımı olmadan gerçekleştirilemeyecek manevraları pilotun yapmasına izin vermiyordu. Pilotların da eli kolu bağlanmıştı. Bilgisayar yalnızca önceden belirlenmiş eğiklik ve yükseliş açılarına göz yumuyordu. Birkaç kazadan ve kıl payı atlatılan düşüş tehlikesinden sonra, Airbus'lar pilot çevrelerinde "dijital ağaç testeresi" takma adıyla anılır oldu. Aradan geçen zamanda, makinelerin otonomisi kesintiye uğratıldı. Artık bilgisayar sadece öneride bulunuyor, kararı pilot veriyor.

Çarpışma: Bilgisayar ve pilot fikir ayrılığına düşerse

"Teknoloji, işlediği vakit pilotların yükünü gerçekten hafifletebilir." diyor Kirschneck ve çarpışmaya karşı uyaran aygıtları örnek veriyor. Sistemler yere ya da dağlara tehlikeli yaklaşmaları otomatikman saptıyor ve rota değiştirme tavsiyesinde bulunuyor. Ancak bilgisayar eğer pilota hava trafik denetçisininkinden farklı tavsiyeler verirse, durum tehlikeli bir hal alıyor. Bu tip bir çelişki, Bodensee kıyısındaki Überlingen'de Haziran 2002'de iki uçağın çarpışmasına yol açtı. Şüpheli bir durumda pilotun izlemesi gereken, bağlayıcı kurallar mevcut değil. Kirschneck, kararı bilgisayara bırakmaktan yana.

» Pilotlar günümüzde sistem yöneticilerine dönüşmüş durumda

Markus Kirschneck, Cockpit Derneği

11 Eylül 2001'den sonra, Kaliforniya'daki Berkeley Üniversitesi'nden bilim adamları yolcu uçaklarının silah olarak kullanılmasını engelleyecek bir sistem geliştirdiler. "Yumuşak Duvar" (Soft Wall) sisteminde (grafiğe bakınız) bilgisayar, uçağın rotasının veritabanında korunaklı nesne olarak kaydedilmiş bir hedefe döndüğünü fark eder etmez, kontrolü pilotun elinden alıyor. Bu tip "uçuşa yasak bölgeler" büyük şehirler, hükümet merkezleri, kimya ve nükleer tesisler, ordu kuruluşları ya da altyapılar olabilir.

Ancak pilotların ve uçak şirketlerinin şiddetli eleştirisi Yumuşak Duvar konseptini şimdiye kadar gerçekleştirilmekten alıkoydu. Onlar her şeyden çok, uçağın kalkışının hemen ardından yön değiştirildiğinde sistemin kontrolden çıkmasından korkuyorlar. Özellikle havaalanı yakınında GPS sinyalinin tam doğru olmaması ve sisteme hatalı bir "uçuşa yasak bölge" uyarısı vermesi ihtimali var.

Yerdeki beklentiler ise başlangıçta uçaktaki otomasyondan çok daha ileriydi. "Bilgisayarlar çok yakında hepinizin yerini alacak." Marek Kluzniak bu keha- →

AIRBUS: “DİJİTAL AĞAÇ TESTERESİ”

Bilgisayarın yeteneklerine körü körüne güvenme ve pilotun dikkatsizliği, Elsass’daki bir uçuş gösterisinde bu Airbus A320’nin düşüşüne yol açtı.

ÇOĞUNLUKLA İNSAN SUÇLU

Makine	**31%**
Motor takımları	22%
Uçuş takımları	1%
Şasi	6%
Sistem	5%
Çevre	**54%**
Hava	24%
Işık koşulları	6%
Görüş şartları	10%
Havaalanı kuruluşları	2%
İniş pistinin durumu	28%
İnsan	**85%**
Pilot	77%
Öteki ekip üyeleri	3%
Uçağın dışındaki kişiler	10%

Neden araştırması: ABD trafik güvenlik merci NTSB, 1995’ten 1998’e kadarki uçuş kazalarını analiz etti. Bunların %85’inde insan suçlu, sıklıkla birden fazla neden bir araya geliyor.

YUMUŞAK DUVAR: İPLER BİLGİSAYARIN ELİNDE

ABD’li bilim adamlarının teröre karşı tasarısı: Bilgisayar, GPS üzerinden aldığı navigasyon sinyallerine ve uçaktaki veritabanına bakarak tehlikeli alanları teşhis ediyor ve dümeni devralıyor.

1 Pilot rotayı doğrudan büyük bir şehre çeviriyor. Uçuş bilgisayarında bu alan “uçuşa yasak bölge” olarak tanımlanmış.

2 Kritik mesafenin altına inilirse bilgisayar uçağı otomatikman yeni bir rotaya sokuyor.

3 Güvenli bir mesafede, bilgisayar uçağın denetimini pilota iade ediyor.

neti 16 yıl önce, mesleğine başlarken işitmiş. Frankfurtlu hava trafik denetçisi, gelişmeleri o günden bugüne yakından takip etmiş ve otomatik sistemlerin gelişiminede katkıda bulnmuş. Bilgisayarların yakın zamanda kendi başlarına uçuş trafiğini yönetebileceğine inanan hiç kimse kalmamış artık.

4D sistemi önerilerde bulunuyor, pilot karar veriyor

On yıllık gelişim süresinin ardından, 4D planlayıcı bir yıldır kullanılıyor. Bu sistem, Frankfurt’a dört farklı yönden Frankfurt’ta yaklaşan uçakları tespit ediyor, inen ve kalkan uçakları ve da dikkate alarak onları iniş yapabilecekleri tarafa yönlendiriyor. Konum, irtifa, hız ve uçuş yönüne bağlı olarak varış zamanları önceden hesaplanıyor. Alman Hava ve Uzay Yolculuğu Kurumu tarafından geliştirilmiş 4D sistemi, ilke itibariyle aynı görevleri yerine getiren demode Compas sisteminin yerini aldı. Eski sistem yaklaşan uçakları ve verilerini sadece bir kez alıp “donduruyordu.” Ancak çoğu zaman, iniş yapılana değin o kadar çok şey değişmiş oluyor ki ortalama uçuş sürelerine bakılarak tahmin edilen iniş sırası geçerliliğini yitiriyordu. Buna karşılık 4D, hava sahasındaki durumun hala planla uyum içinde olup olmadığını sürekli sınıyor.

Daniel Sedel, kendisinin de geliştirilmesine katkıda bulunduğu 4D planlayıcının öne çıkan yanını, “Sistem, pilotlara uyabilecekleri ancak uymak zorunda olmadıkları çözüm önerileri sunuyor,” şeklinde açıklıyor. İlk başta, sistemin pratikte pilotun görevini tamamen devralması bekleniyordu. Ancak teknolojiden beklentiler çok fazlaydı: Simülatördeki denemelerde sistemin sorunlu olduğu ortaya çıktı. “Bilgisayarın çözüm önerileri her seferinde dikkate alınacak gibi değildi.” diye yorumda bulunuyor Marek Kluzniak. Çok uç bir örnekte, bilgisayar önceden hesapladığı iniş sırasını tutturmak için daha iniş için yaklaşan uçağın sollama manevrası yapmasını isteyebiliyor. Bilgisayar çoğu zaman gerçekçi olmayan uçuş profillerinden yola çıkıyor. Bilgisayar için yaklaşan her Jumbo jet birbirinin aynıyken, hava trafik kontrolörleri neredeyse değişik havayollarının pilotlarını bile tanıyorlar. Pilotlar, daha güvenli olması için çoğu zaman bilgisayarın hesapladığından daha yavaş iniş yapıyorlar. Tüm bu sebeplerden dolayı 4D planlayıcı bir kez daha geliştirildi: Bugünkü sistem pilotlara sadece yardımcı oluyor.

Frankfurtlu yaklaşım planlayıcı bir yana, DLR’nin Hollanda’daki karşılığı olan NLR’nin projesi çok daha hırslıydı. Bir AB projesi çerçevesinde, Avrupa’daki tüm havaalanlarına gelen ve giden uçuşları kapsayan bu proje, tüm yolcuların düşünü gerçekleşecekti: Rötarsız, plana uygun ve dakik uçuş. Bunun için her bir uçağa dar zaman parametreleri ayrıldı, pilotlar iki dakikalık kesinlikle her şeyi planlayabileceklerdi. Ancak ortaya, yolcu uçuşlarında evdeki hesabın çarşıya uymadığını göz önünde bulundurmayan, aşırı derece- →

EKİP İÇİ İLETİŞİM

Kontrol odasındaki denetçiler uçakları birbirlerine seslenerek devrediyorlar ya da telefonla diğer sektörlere bildiriyorlar. Burada bilgisayar üzerinden iletişimi konu dışında tutmak gerek.

DFS-Deutsche Flugsicherung

KALEM TÜM BİLGİSAYARLARDAN HIZLI

Yüksek teknolojinin ortasında bir tezatlık: Kılavuzlar uçakların tüm önemli uçuş verilerini radar ekranından kontrol şeritlerine el yazısıyla not alıyorlar.

DFS-Deutsche Flugsicherung

de karmaşık bir sistem çıktı. Geç kalan bir yolcu bile tüm Avrupa planını karmakarışık edebilir. Sistem, teknik arızaları da öngörmüyordu. “İki dakika çok kısa bir süre. Eğer yolunda gitmeyen bir şeyler olursa, bu zaman diliminde giderilemez,” diyor Kluzniak.

Kontrol kulelerinde vazgeçilemeyen bir şey, dijital teknolojinin sınırlarını açıkça ortaya koyuyor: Kontrol şeridi. Bu, radar ekranının altında yer alan bir parça kağıt. Aynı anda tam bir düzine uçağı yönlendirmek zorunda olan kontrol görevlisi, uçakların önemli verilerini el yazısıyla kağıt üzerine not alıyor. Uçuş irtifası, hız, rota, kalkış ve iniş pisti. “Klavye ve fare kullansak işin içinden çıkamaz, gerekli noktalara konsantre olamayız.” diyor Marek Kluzniak. “Bizim antika sistem tüm bilgisayarları yolda bırakır.” ■

MF/ Garo Antikacıoğlu, agaro@chip.com.tr

BAĞLANTILAR

- www.bfu-web.de/welcome.htm
- www.ntsb.gov
- softwalls.eecs.berkeley.edu
- www.dfs.de

İÇİNDEKİLER

internet

P2P, müzik sektöründe devrime neden oldu

İnternetin süperstarları

Müzik yapımcıları yeni starlarını internet üzerinde test edecek. Umut bağlanan şarkıcıların albümleri önce internette yayınlanacak, başarılı olanların plakları basılacak. Yoksa müziği öldüreceği söylenen internet müziği kurtarıyor mu?

Müzik dünyasında Napster ile yeni bir çağ açıldığı tartışmasız bir gerçek. İnternet kullanıcıları diledikleri müzik eserine, özgürce ve pratik şekilde, ellerinin altındaki bilgisayar üzerinden ulaşmanın keyfine vardıktan sonra, müziğe sahip olmanın daha zor ve üstelik ücretli yolu olan albüm satışları düzenli olarak düşmeye başladı. Paniğe kapılan müzik endüstrisinin aldığı önlemleri herkes duymuştur. Napster'a karşı açtıkları davada sitenin geliştiricilerini o kadar sıkıştırdılar ki, Napster sonunda hizmet vermeyi kesip yeni bir düzenlemeye gitmeyi ve müzik dağıtımını ücret karşılığında yapmayı, karını müzik endüstrisi ile paylaşmayı kabul etti. Ama onun açtığı kapıyı kapatmak mümkün olmadı. Onlarca paylaşım programı, "yasadışı dosya paylaşımı bizim değil, kullanıcının sorunudur" argümanı ile ortaya çıktı ve bu savunma ile hukuki başarılar da kaydedip güçlenmeye başlayınca, müzik endüstrisi sağlam bir darbe yedi. Aslında tüm yasal veya etik sorunlardan öte, tartışmanın hep geri planda kalan bir yanı vardı. Müzik endüstrisi müşterilerin her zaman daha hızlı, daha pratik, daha ucuz hizmet alma talebini anlamakta zorlanmıştı ve internetin varlığı, etkisi, gücü reddedilip görmezden gelindikçe, oluşan boşluğu yasadışı kopyalamaya imkan tanıyan P2P yazılımları dolduracaktı.

Endüstri hatasını fark edince, online müzik satışı yapan iTunes gibi siteler yaygınlaşmaya başladı; ama şu sıralar daha önemli bir gelişme yaşanıyor. Müzik yapımcıları, potansiyel müşterilerinin internete olan ilgisini, yatırımlarını doğru şekillendirmek için kullanmaya karar verdi ve bundan sonra yeni grupları, şarkıcıları önce internet üzerinde deneyeceklerini, albümleri internet üzerinde online satacaklarını ve ilgi gören şarkıcıların albümlerini fiziksel olarak basıp dağıtacaklarını açıkladılar. Yapımcılar, bir şarkıcının başarılı sayılması için şarkılarının internet üzerinden, para ödenerek beş bin kez indirilmesini ön koşul kabul edecekler.

Uyumadan önce kahvaltını sipariş et

Ekmek internetin ağzında

aloyemek.com'la kredi kartı bilgilerinizi girmeksizin siparişinizi iletip yemeğinizi kapınıza getirtme imkanına sahipsiniz. Ödemeyi yemek elinize geçtiği an kapıda nakit yapabileceğiniz gibi, kredi kartı ve yemek çeki ile de ödeme imkanına sahipsiniz. Kullanıcılar, aloyemek.com'a ücretsiz üye olup, adres bilgilerini sadece bir defaya mahsus olmak üzere verdikten sonra istedikleri zaman kolayca sipariş verebiliyorlar. Üyeler bulundukları bölgeye ve saate bağlı olarak kendilerine hizmet veren yerleri mutfak türlerine göre seçip her restoran için özel yapılmış sayfaları inceleyebiliyorlar. Aynı anda birden fazla sipariş verebilme, mesela yemeği ve tatlıyı ayrı yerlerden isteyebilme şansı da Aloyemek'te mevcut. Ayrıca, sabah kahvaltı telaşı yaşayanlar için de, site geceden verilen siparişi, sabah belirtilen saatte adrese ulaştırma iddiası taşıyor ki bu özellik uykuya zor zaman bulan çalışanların ve öğrencilerin dikkatini çekeceğe benzer.

Bilgi için: www.aloyemek.com

Avrupa'nın ilk yedekli uydu istasyonu

İşNet uyduda iddialı

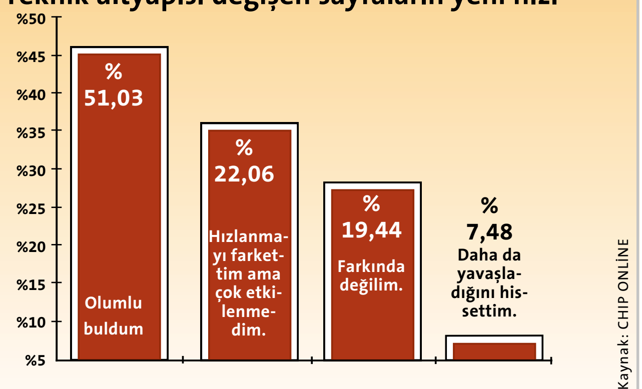
İnternet servis sağlayıcısı İşNet, Avrupa ve Türkiye'nin ilk yedekli Merkezi Yer İstasyonu'nu (HUB) kurdu. İşNet, karasal hatların erişiminden daha geniş bir erişime sahip olan uydu hizmetiyle yoğun ses ve veri aktarımı yapan müşterilerine, çift yönlü uydu iletişim platformu olan yeni Skyedge VSAT (Very Small Aperture Terminal) teknolojisiyle cevap veriyor.

İşNet'in merkezi İstanbul'da, yedeği İzmir'de olan, Avrupa'daki ilk yedekli uydu istasyonu (HUB) sayesinde kullanıcılar daha güvenli bir hizmet alabiliyorlar. Firma uydu bazlı iletişim ağı konusunda dünyanın önde gelen tedarikçilerinden ve dünyada 450000 VSAT'e sahip olan Gilat Satellite Networks'ü tercih etmiş.

Bilgi için: www.isnet.net.tr

CHIP ONLINE

Teknik altyapısı değişen sayfaların yeni hızı

Daha hızlı hizmet: **CHIP okuyucularının yarısından fazlası, teknik müdahaleden sonra CHIP Online sayfalarının hızının belirgin biçimde artmış olduğunu ifade ediyorlar. Devamlı güncellenen hızlı web sayfamızı düzenli takip etmenizi tavsiye ederiz.**

BAĞLANTI ÜCRETLERİ

superonline	**superonline.com (212) 310 0000**
Aylık	18.9 milyon TL
tt net	**ttnet.net.tr (212) 444 0145**
Aylık	9.5 milyon TL
turknet	**turk.net (212) 444 0077**
Aylık	15 milyon TL
e-kolay	**e-kolay.com (212) 478 0478**
Aylık	15 milyon TL
trnet	**tr.net (312) 295 9000**
Aylık	13 milyon TL
işnet	**iş.net (312) 306 21 00**
Aylık	14 milyon TL
anet	**anet.com.tr (212) 336 1919**
Aylık	11 milyon TL
Webbee	**webbee.com.tr**
Aylık	14 milyon TL
Mynet	**mynet.com.tr**
Aylık	8.9 milyon TL
Kablonet	**www.kablonet.com**
64/16 Kbps	61 milyon TL
128/32 Kbps	116 milyon TL
256/64 Kbps	198 milyon TL
512/128 Kbps	377 milyon TL

EDİTÖRDEN NOTLAR

Cem Şancı
Haber Müdürü

ADSL sinyal verdi

Yaz aylarında Türk Telekom, her ay yüz bin yeni abone hedefiyle yıl sonunda bir milyon ADSL abonesine ulaşmayı planladıklarını açıklamıştı. TT geçtiğimiz aylarda bu hedefi biraz küçültüp, toplam abone hedefini beş yüz bine düşürdü. Aralık ayı içinde, ADSL bağlantısında CHIP editörlerinin de bizzat tecrübe ettiği, tanık olduğu bazı aksaklıklar, kesintisiz ve hızlı olma vaadiyle pazarlanan ADSL'in güvenilirliğine gölge düşürdü. Gece yarısı sayfa yetiştirmeye çalıştığımız bir anda yaşanan aksaklıkları iletebileceğimiz, tecrübeli ve teknik terimlerden anlayan personelle karşılaşamayışımız bizi hayal kırıklığına uğrattı. Ancak yine de ADSL konusuna kararlı ve ciddi yaklaşan TT'nin yaşanan aksaklıklarından ders çıkarıp gerekli önlemleri alacağını umuyoruz. Gerçi dünyada kablolu internet bağlantısının yerine kablosuz geniş bantın yaygınlaştırılmaya çalışıldığını da unutmamak gerekir.

e-kolay'da mizah kanalı

Gülmenin en kolay yolu

İnternet üzerinde eğlenceye yönelik kaliteli içerik barındıran web sitesi bulmak kolay değil. E-kolay.net, yeni mizah kanalıyla, yaşama daha keyifli bakmayı sağlıyor. **www.e-kolay.net/mizah** adresinden ulaşılan kanalda, birbirinden eğlenceli karikatürler, en ünlü sözler ve daha birçok sürpriz var. e-kolay.net Mizah kanalında, Makinist Uyuma, Animasyon, Dumurlenk, Ay İnanmıyorum, Foto Komik, Kart Kart Kart, Fıkralar, Oyun, Canavarlar Kulübü, Anket isimli bölümler yer alıyor. e-kolay.net ailesine

yeni katılan mizah sayfalarında komik videolar, ünlülerin gafları, ilginç haberler, neşeli anketler, yeni oyunlar, çılgın e-kartlar kullanıcıları bekliyor.
Bilgi için:
www.e-kolay.net/mizah

Sober.I terörü

Virüs raporu

Panda Software'in hazırladığı rapora göre, Kasım ayı virüs aktivitesinde Sober.I ve Tasin ailesi solucanlarının etkileri görüldü. Ancak, yine de Downloader.GK en aktif kötü niyetli kod olarak kayda geçti. Kasım ayı Top Ten listesine göre, Downloader.GK Truva atı yüzde yirmi rastlanma oranıyla altı aydır en çok tespit edilen kötü niyetli kod. İkinci sırada büyük bir arayla virüs girmiş sistemleri etkileyen Mhtredir.gen Truva atı yer alıyor.
Bilgi için:
www.pandasoftware.com

Tek tuşla toplantı

Telekonferans24

Türkiye'de ilk kez, Turkcell ve çözüm ortağı PhonoClick tarafından hayata geçirilen "Telekonferans24", telefonda iki ila altmış kişilik toplantı yapılmasını sağlıyor. Telekonferans24; iş toplantılarından uzaktan eğitime, arkadaş görüşmelerinden ürün lansmanlarına, yatırımcı ilişkilerinden proje yönetim toplantılarına, her türlü toplantıyı düzenlemeyi kolaylaştırıyor. Katılımcılar, dünyanın her yerinden herhangi bir saatte, bir Turkcell hattını arayarak telekonferansa katılıp kolayca toplantı yapabiliyorlar. Turkcell hatlarıyla 757 24 24'ten ulaşılan HemenToplanalım, özellikle katılımcıların acil toplantı ihtiyacı olan durumlarda tercih ediliyor.
Bilgi için:
www.telekonferans24.com

Cep telefonunda sihirli bir servis

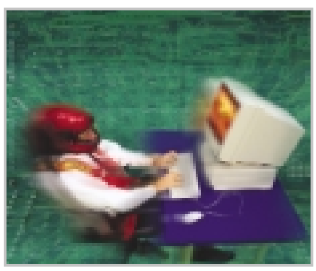
"Ne Bu Çalan"

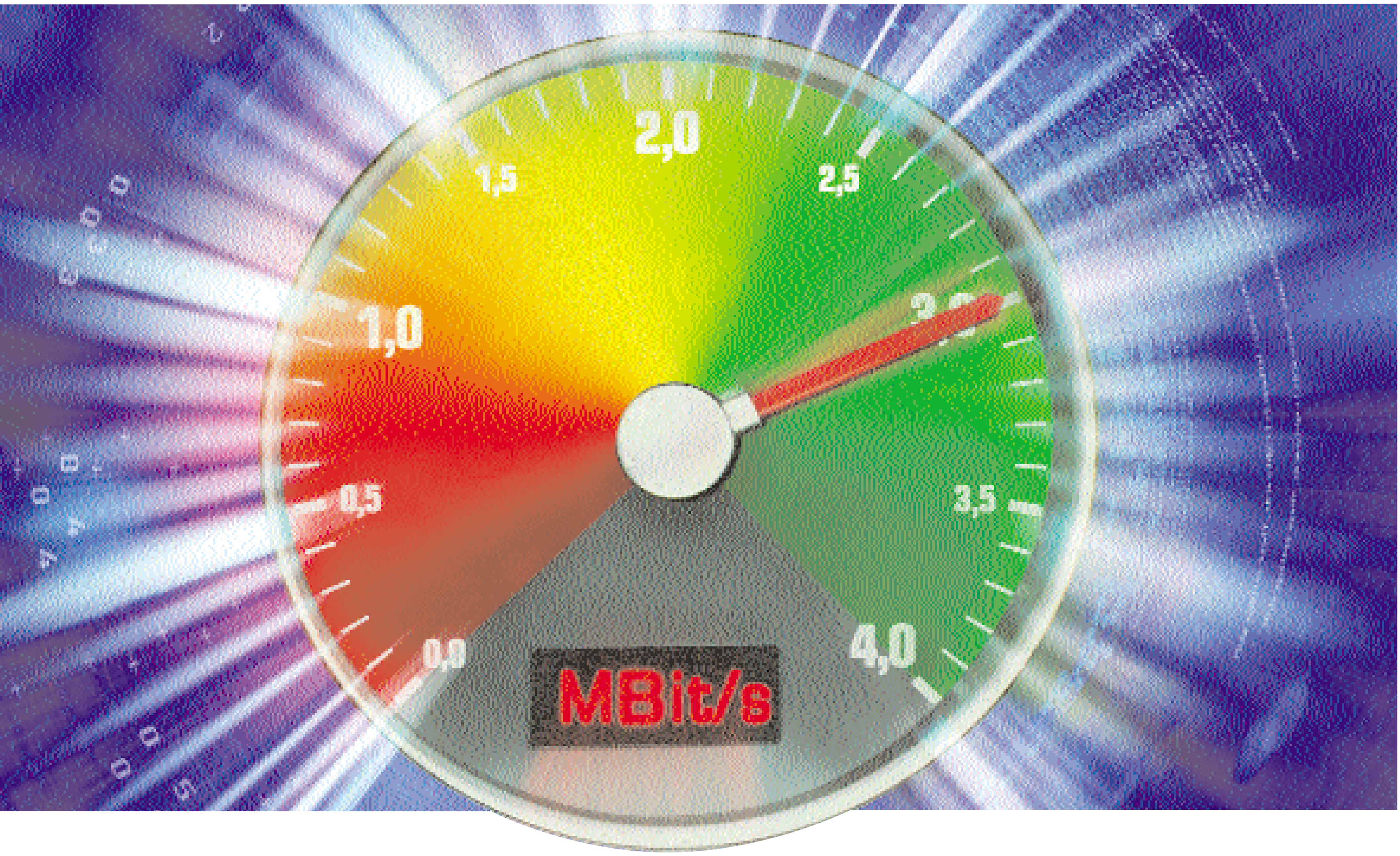
Shubuo'nun şaşkınlık verici yeni hizmeti Ne Bu Çalan sayesinde, sevdiğiniz ama ne olduğunu bilmediğiniz bir şarkıyı cep telefonuna sistem kendiliğinden kapanana kadar (yaklaşık 20 saniye) dinletip şarkının ne olduğunu ve kimin söylediğini öğrenmeniz mümkün. Yurtdışında sayılı örnekleri bulunan, Türkiye'de ise ilk kez gerçekleştirilen yepyeni bir uygulama olan Shubuo "Ne Bu Çalan" servisi, bir şarkının ne olduğunu öğrenmek için 7505'i arayıp, telefonunuzu müziğin geldiği yöne doğru sistem kendiliğinden kapanana kadar tuttuktan sonra şarkının ve sanatçısının adının kısa mesajla cep telefonuna gönderiyor.
Bilgi için: www.avea.com.tr

Cepten internete

Hızlı mobil internet

Kanada bazlı Datawind firması tarafından geliştirilen hızlı ve hesaplı mobil internet erişim sistemi Türkiye'de. ABD'de PocketSurfer **(www.pocketsurfer.net)** adıyla pazara sunulan cihazlar Turkiye'de Cepİnternet **(www.cepinternet.com)** markası ile satışa sunuluyor. Bluetooth ile cep telefonuna kablosuz bağlanabilen cepinternet cihazı, GPRS üzerinden internete erişebiliyor. Geniş ve renkli ekranından internet sitelerine ve uygulamalarına hızlı ve aynı bilgisayar ekranından alışıldığı şekilde ulaşılabiliyor. Sistem, özel patentli teknolojisi sayesinde görüntüyü değiştirmeden veri alışverişini düşürdüğü için yüklenmesi gereken veri miktarını 30 kata kadar azaltabiliyor.
Bilgi için:
www.cepinternet.com

Profesyoneller için ADSL

Sörf, sömürü, tasarruf

ADSL kullanmanıza rağmen veri otobanında halen kaplumbağa hızında mı ilerliyorsunuz? Yanlış ayarlar, gereksiz Windows servisleri ve sıkışık sunucular internet bağlantısını yavaşlatabilir. Hazırladığımız profesyonel ipuçları ile bağlantınızı canlandırın ve internette son sürat sörf yapın.

İÇİNDEKİLER

Amac›n›z belli: ‹ddial› programları internet üzerinden kullanabilmek için mümkün olan en yüksek hıza ulaşmak istiyorsunuz. Aksi takdirde zaten analog modem veya kablo net bağlantılarını kullanmaya devam eder ve ADSL'e geçmek için ekstra masraflara kalkışmazdınız. Genellikle yüzlerce Megabyte büyüklüğündeki Windows ve Office servis paketlerini indirmek, paylaşım araçlarını kullanmak ve internet üzerinden yayınlanan sinema filmlerini (Video on Demand) keyifle izleyebilmek için oldukça yüksek bir download hızı gerekli. Buna karşılık, online oyunlar ve internet telefonu (Voice over IP) ise, bu tür uygulamalarda internetteki sunuculara oldukça büyük veri paketleri gönderildiği için yüksek bir upload hızına ihtiyaç duyuyor. Ayrıca özellikle online oyunlar için büyük önem taşıyan, internet sunucularının cevap geri döndürme zamanları (Ping Rate) bunlara eklenebilir.

Sizler için hazırladığımız performans ipuçları ile ADSL bağlantınızdan maksimum performans elde edebileceksiniz. Bu atölye yazısının ilk kısmında, sahip olduğunuz internet bağlantınızın performans ölçümlerini yapmanızı sağlayan araçları tanıyacaksınız. Ardından bağlantı hızını artırmak için hangi vidaları sıkıştırmanız gerektiğini öğreneceksiniz.

Hız kontrolü

ADSL'iniz ne kadar hızlı?

■ ADSL bağlantısının hızını etkileyen üç faktör var: Bunlardan ilki bilgisayarınızın veri gönderme ve alma hızı, ikincisi bağlantı kurduğunuz sunucunun bilgisayarınıza cevap göndermek için ihtiyaç duyduğu süre ve üçüncüsü de bilgisayarınızın gönderdiği veri paketlerinin hedef sunucuya ulaşana kadar izlemek zorunda olduğu yol. Gönderilen paketler her yeni sayfa çağrılışında internette farklı bir yol kullandıkları için, efektif olarak elde edilen hız değerlerinde inişler ve çıkışlar ile karşılaşılabilir. Türk Telekom'un test sayfası **http://speedtest.ttnet.net.tr**, **www.dslreports.com/stest** veya Almanca yayınlanan bir site olan **www.speedmeter.de** gibi sayfalardaki testler, sadece o anda etkin olan bağlantının hızını test ediyor. Bunun yerine, gerçekleştirilmiş olan tüm bağlantıları göz altında bulundurmak ve elde edilen ortalama değeri temel almak daha doğru olabilir.

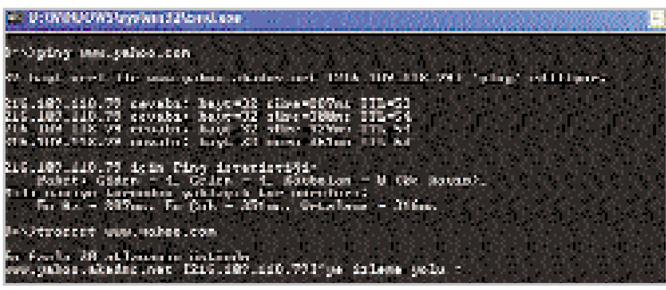
Aktarım hızının ölçülmesi

Aktarım hızı, bilgisayarın internet bağlantısını doğrudan veya bir yönlendirici üzerinden kurup kurmadığına bakmadan, basit araçlar yardımıyla kontrol edilebilir. Tek başına çalışan bir bilgisayar için [Ctrl]+[Alt]+[Del] tuş kombinasyonu yardımıyla ulaşılabilen Görev Yöneticisi yeterli. Şimdi buradaki *Ağ İletişimi* sekmesini etkinleştirin ve mümkün olan en iyi sonucu elde etmek için *Görünüm / Güncelleştirme Hızı / Yüksek* komutunu çalıştırın. Ardından *Görünüm / Sütunları Seç* komutunu kullanarak ulaşabileceğiniz pencere üzerindeki *Bağlantı Hızı, Giden Bayt/Aralık* ve *Alınan Bayt/Aralık* seçeneklerini işaretleyin. Artık grafiklerin altındaki alandan maksimum ne kadar bit aktarabileceğinizi, ne kadar gönderebileceğinizi ve ne kadar alabileceğinizi görebilirsiniz. Grafikler, internet bağlantısının yükünü yüzde olarak görüntülüyor.

Ancak daha eski Windows sürümlerini kullananlar, ücretsiz olarak yayınlanan ve **www.analogx.com** adresinden de indirilebilen NetStat Live (◎ **eCHIP-Code DSLTuning**) aracından yardım alabilirler. Bu, XP'nin Görev Yöneticisi'ne kıyasla çok daha konforlu bir araç.

ADSL bağlantı hızını ölçmek için ilk olarak Windows Görev Yöneticisi veya NetStat Live programını çalıştırın ve internetten en azından 1 MB büyüklüğünde bir dosya indirin. Görev Yöneticisi'ndeki *Giden Aralık/Bayt* ve *Gelen Aralık/Bayt* başlıkları altında görüntülenen değerleri not edin. Eğer NetStat Live programını kullanmayı tercih ediyorsanız *Incoming Average* altındaki değeri not etmelisiniz. Bu, ortalama download hızını verecektir. Aynı durum Upload hızını gösteren *Outgoing Average* altındaki değer için de geçerli. Şayet performans artırımına yönelik değişiklikler yaptıysanız, bağlantı hızınızı yeniden kontrol edin ve elde edilen yeni değerleri eskileri ile karşılaştırın. Bu sayede yaptığınız değişiklikler sayesinde ne kadarlık bir performans artışı elde ettiğinizi görebilirsiniz.

AÇIKLAMA: Eğer bir yönlendirici üzerinden internete bağlanan çok sayıda bilgisayara sahipseniz NetStat Live programını mutlaka kullanmalısınız. NetStat penceresine farenin sağ tuşu yardımıyla tıklayın ve açılan kısayol menüsündeki *Configure* komutunu çalıştırın. Artık o anda kullanılan bilgisayarların listesinden istediklerinizi seçebilirsiniz. Ölçme işleminin, yönlendirici üzerinden internete bağlanan her bir bilgisayar için tek tek gerçekleştirilmesi gerekli.

Hız kontrolü: NetStat Live programını kullanarak bir dosyanın indirilme hızını tespit edebilirsiniz.

Ağdaki gecikmelerin ölçülmesi

Verilerinizin, bilgisayarınızdan internetteki bir sunucuya gitmek ve daha sonra geri gelmek için belirli bir zamana (Ping Rate) ihtiyaçları vardır. Söz konusu süreyi aşağıdaki gibi ölçebilirsiniz. İlk olarak *Başlat / Tüm Programlar / Donatılar / Komut İstemi* yolunu takip ederek bir DOS penceresi açın ve "ping" komutunu takiben istediğiniz herhangi bir web adresini girin. Örneğin:

```
ping.www.yahoo.com
```

Bilgisayarınız şimdi bu adrese dört veri paketi gönderecek ve sonuç olarak paketlerin ulaşım sürelerini milisaniye cinsinden görüntüleyecektir. Bu noktada 100 ms altındaki Ping süreleri iyi sayılır ve 200 ms üzerindeki değerler içinse acilen bir şeyler yapmanız gerekiyor. Profesyonel online oyuncular 20 ms'lik Ping değerlerine ulaşabilirler. Bu temel olarak farklı aktarım kalitelerinden kaynaklanır, ancak sadece seyrek olarak mümkün (Bkz. "Sunucu Engel Faktörü).

Sunucuya giden yolun ölçümü

Gönderdiğiniz bilgilerin kaç tane sunucu üzerinden yönlendirildiğini tespit etmek için Ping komutu ile akraba olan "tracert" ifadesini kullanabilirsiniz. Şayet DOS penceresini daha önce kapattıysanız komut satırını yeniden çalıştırın ve bu sefer aşağıdaki komutu girin:

```
tracert.www.yahoo.com
```

Buradaki örnekte, gönderilen üç paket toplam 10 tane sunucu üzerinden yönlendirildi ki bunların beşincisinden itibaren elde edilen Ping Rate değerlerinin tamamı 72 ms'nin üzerinde. Bunun sonucunda "tracert" ile sadece üzerinden geçilen sunucuların sayısını değil aynı zamanda gönderdiğiniz verileri yolundan alıkoyan yavaş veya en kötü ihtimalle ölü durumda olan sunucuları da tespit edebilirsiniz.

Turbo Charger

Profesyoneller için ADSL Tuning

■ Bağlantınızın performansını etkili bir şekilde artırabilmek için ilk olarak nasıl çalıştığını bilmelisiniz. ADSL'in çalışma prensibi şöyle: Gönderilen veriler, her biri 1.500 Byte büyüklüğündeki küçük paketlere ayrılır. Bu paketlerin her biri, içerisinde gönderici ve alıcı bilgilerinin bulunduğu Header'lara, yani başlıklara sahiptirler. Söz konusu bilgilerin bu başlığa eklenmesi görevini ise ADSL için gerekli olan aktarım protokolü PPPOE (Point to Point Protocol over Ethernet) yerine getirir. Veri paketi alıcıya ulaştığı zaman göndericiye söz konusu paketin alındığına dair bir onay mesaj gönderilir. Alındı onayının gönderen kullanıcıya ulaşmasına kadar geçen süre ise Ping Rate değerinden başka bir şey değildir. Bilgisayarınız takip eden paketi ancak alındı onayı eline geçtikten sonra hedefe gitmek üzere yola koyar. Alındı onayının göndericiye ulaşması çok uzun sürecek olursa paketin kaybolduğu veya hatalı olduğu düşünülür.

Kayıt Defteri'nde yapacağınız küçük bir değişiklik ile bilgisayarınızın veri paketlerini, alındı onaylarını beklemek zorunda kalmadan doğrudan olarak göndermesine izin verebilirsiniz. Onay ulaştığı zaman bir sonraki paket hızlı bir şekilde gönderilebilir. Hazırlanmış olan veri paketleri ise TCP Receive Windows (kısaca RWIN) adındaki özel bir hafıza alanında saklanabilir. Bu hafıza alanın büyüklüğü Windows 95/98/NT altında 8 KB ve Windows Me/2000/XP altında ise 16 KB'dir. Ancak bir ADSL bağlantısı için en uygun değerler 32 ila 64 KB arasında değişir.

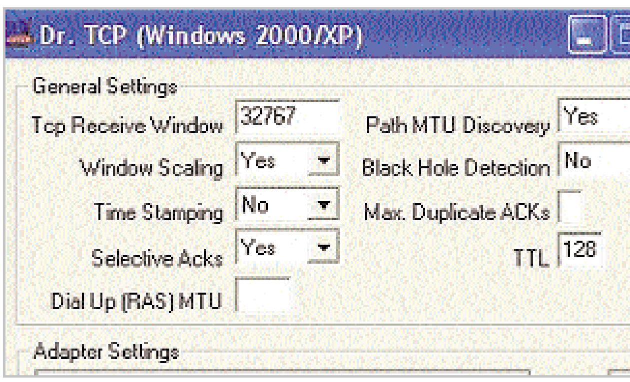
Dr. TCP ile performans artışı

TCP Receive Window değerlerini değiştirmenin en basit yolu ücretsiz olarak yayınlanan **(www.dslreports.com/drtcp)** ve eCHIP'ten (◎ **eCHIP-Code DSLTuning**) temin edebileceğiniz Dr. TCP isimli aracı kullanmak. Bu aracı çalıştırmak için arşiv dosyasını sabit disk üzerinde istediğiniz bir yere açmanız ve daha sonra DRTCP.EXE dosyasına çift tıklamanız yeterli. İlk denemede önceden ayarlanmış değer olan "32767"'yi deneyin ve yaptığınız değişikliği kaydetmek için *Save* düğmesine tıklayın.Ancak değişikliğin etkili olabilmesi için bilgisayarın yeniden başlatılması gerekiyor. Bizim yaptığımız testlerde NetStat Live ile elde ettiğimiz ortalama download hızı 16,6 KB'tan 65,9 KB'a yükseldi. Ayrıca Upload hızı 4,3'ten 9,3 KB'a ulaştı. Şayet kendi sisteminizde kayda değer bir yükselme tespit edemezseniz Dr. TCP'deki değeri yavaş yavaş maksimuma (63.000) kadar yükseltin. Ancak bu sırada değerlerde yaptığınız her değişiklik sonrasında bilgisayarı yeniden başlatmayı unutmamalısınız.

AÇIKLAMA: Bilgisayarınız bir yönlendiriciye bağlı ise internete bağlanmak için kullandığınız ağ kartını, pencerenin alt tarafındaki *Adapter Settings* açılır listesinden seçmelisiniz.

Traffic Shaping kullanımı

Alındı onayları tabii ki download değil upload kanalları üzerinden gönderilir. Bunun sonucunda download için tüm bant genişliği devamlı olarak kullanılabilir durumda kalır. Ancak bir download sırasında aynı anda internet ortamına dosya aktarmak isterseniz alındı onayları

Turboyu çalıştırın: TCP Receive Window için "32.000" ile "62.000" arasında bir değer atayarak bağlantı performansını artırabilirsiniz.

SUNUCU KAYNAKLI ENGELLER

» İnternet trafiğinin aşılması

Optimal ADSL hızına ulaşmak için hem fiziksel altyapıya hem de kullanılan internet teknolojisine dikkat etmelisiniz. En kötü aktarım engellerini şu şekilde çözebilirsiniz:

Aktarım kalitesi: Telekom'un santrali ile bağlantı noktanız arasındaki mesafe ne kadar uzak olursa ADSL ile telefon kablonuz üzerinden aktarılabilen veri de o kadar az olur. Hatta en kötü ihtimalle hiçbir veri alışverişi bile gerçekleşmeyebilir. Bu durum, hat amortismanı olarak adlandırılır. Bağlanmak istediğiniz adreste ADSL kullanıp kullanamayacağınıza dair bir kontrol yapılmasının nedeni bu.

Çözüm: Şu anda sadece Telekom'un ADSL alt yapısını kullanabildiğimiz için bu konuda yapılabilecek bir şey yok. Eğer yüksek hızlı bir internet bağlantısı istiyorsanız kısa bir süre önce fiyatlarını düşüren Kablo Net veya uydu bağlantısını tercih edebilirsiniz.

ADSL ağındaki kayıp ve gürültüler: En iyi altyapıda bile zaman zaman bakım yapılması gerekebilir. Özellikle büyük şehirlerde ADSL bağlantısının aşırı yoğunluk nedeniyle tamamen kesilmesi gibi bir durumla da karşılaşabilirsiniz.

Çözüm: Servis sağlayıcınızın web sayfasını düzenli olarak ziyaret edin. Önceden planlanan bakım zamanlarını muhtemelen buradan görebilirsiniz.

Uzun yönlendirmeler: Bilgisayarınızdan gönderilen veri paketleri her zaman en hızlı yolu kullanarak alıcıya ulaşmaz. Bu yüksek Ping Rate değerlerine neden olur ve dolayısıyla iki uç arasındaki veri alışverişini olumsuz etkiler.

Çözüm: Tarayıcının "Yenile" fonksiyonu kullanılarak hedef sayfa ile yeni bir bağlantı kurulabilir. Her bağlantı denemesinde farklı bir yol kullanılacağı için, problem genellikle kendiliğinden çözülür.

yeterli hızda teslim edilemeyecekleri için aktarım hızı doğrudan olarak düşecektir. Fakat bu sorunu Traffic Shaping yardımıyla ortadan kaldırabilirsiniz.

Modemi Traffic Shaping fonksiyonunu desteklemeyen kullanıcılar için, maalesef ücretli olarak dağıtılan CFOS sürücüsünü kullanmaktan başka bir yol bulunmuyor. Traffic Shaping zevkini yaşamak isteyenlerin **www.cfos.com** adresini ziyaret etmeleri ve kişisel kullanım için 45 Euro'dan satılan sürücüyü almaları gerekli. Ancak satın almadan önce denemek için 45 gün süreli demo versiyonunu da kullanabilirsiniz.

Veri paketlerinin büyüklüğünün değiştirilmesi

1.500 Byte'lık standart paket büyüklüğü sadece temiz bir LAN, yani yerel alan ağı için uygun. Ancak tek başına ADSL'e bağlanan bir bilgisayar içinse PPPOE protokolünün veri paketinin başına eklediği başlık bilgileri için paket boyutundan birkaç Byte çıkartmalısınız. Söz konusu paket büyüklüğünü MTU (Maximum Transmission Unit) kayıt değerini kullanarak değiştirebilirsiniz. Bunun için Dr. TCP aracını çalıştırın ve paket büyüklüğü olarak buradaki MTU kutusuna "1492" değerini girin.

Bu noktada ciddi bir internet söylentisinin doğruluğunu da kontrol edeceğiz: "MTU değerinin değiştirilmesi bağlantı hızını değiştirmez! Paketler sadece eşit büyüklüklerde gönderilirler ve bu sayede online oyunlarda daha az takılma yaşanırken web telefonundaki konuşma kesintileri de yaşanmaz." Bunun için genel olarak tavsiye edildiği gibi, MTU ile beraber TTL (Time To Live) değerini de değiştirdik. Ayrıca "System.ini" dosyasında gerekli değişiklikleri yaparak ağ kartı için ayrılan tampon belleği de büyüttük. Bu ipucu internette genellikle "System.ini-Tweak" olarak adlandırılır. Yaptığımız test sonucunda, gerçekleştirilen tüm bu değişikliklerin hiçbir şekilde hız artışına neden olmadığını gördük.

Windows XP için açıklama: Windows XP altında MTU değerinin değiştirilebilmesi için Robert Schlabbach tarafından hazırlanmış olan alternatif RASPPPOE ADSL protokolünün kullanılması gerekiyor. Bu protokolü **www.raspppoe.com** adresinden veya eCHIP'ten (**eCHIP-Code DSLTuning**) yükleyebilirsiniz.

MTU değerinin yönlendiriciden alınması

Eğer çok sayıda bilgisayarı bir yönlendirici ile bağladıysanız genellikle küçük bir MTU değeri kullanmalısınız. En uygun MTU değerini öğrenmek için de Ping komutunu bir kere daha kullanmanız gerekiyor. Sorgulanan değerden, normal bir gönderimde internet protokolü TCP/IP için rezerve edilmiş olan 28 Byte'ı çıkartın. Örneğin, 1.492 – 28 = 1.464 (Ping komutu bu verilere ihtiyaç duymaz). Eğer internet için en uygun MTU değeri olan 1.492 Byte'ı sorgulamak istiyorsanız aşağıdaki ifadeyi DOS komut satırında çalıştırmalısınız.

```
ping -f -l 1.464 www.yahoo.com
```

Şayet paketin parçalanması gerektiğine dair bir uyarı mesajı ile karşılaşırsanız Ping komutunu, bu sefer daha küçük bir değer kullanarak bir kere daha çalıştırmalısınız. Eğer yukarıda bahsettiğimiz mesaj ile karşılaşmazsanız, yönlendiriciniz için en uygun MTU değerini elde ettiniz demektir. Daha önce çıkarttığınız, internet protokolü tarafından kullanılan 28 Byte'ı tekrar ekleyin ve elde ettiğiniz sonucu Dr. TCP aracındaki uygun alana girin.

Açıklama: Bir yönlendiriciye bağlı olan PC'ler safkan ağ bilgisayarları olarak değerlendirilir ve bu nedenle yönlendiriciden temel olarak LAN ağları için optimal boyut olan 1.500 Byte büyüklüğündeki veri paketleri isterler. Ancak ADSL sürücüsü tarafından eklenen başlık bilgileriyle beraber, oluşturulan paketinin gerçek büyüklüğü 1.508 Byte'a ulaşır. Bunun sonucunda yönlendirici aldığı veri paketlerini, beklediği boyut aşıldığı için iki parçaya ayırır ve bunun sonucunda aktarım süresi de doğrudan ikiye katlanır. Paket boyutlarının gerçekçi bir şekilde küçültülmesi sonucunda bilgisayarınızda artık optimal değer olan 1.500 Byte'lık paketler oluşturulmayacak ve yönlendiriciye ilgili komutlar gönderilmeyecektir.

Fastpath ile Ping Rate'in hızlandırılması

Online oyunlar için, mümkün olan en yüksek download hızından çok, sunucunun bilgisayarınızdan giden isteklere cevap vermesi için gereken süre önemlidir. Milisaniyeler seviyesindeki söz konusu değerler ise Ping Rate olarak adlandırılır.

Türk Telekom tarafından verilmeyen bu hizmet aslında devamlı düşük Ping Rate değerlerine ihtiyaç duyan kullanıcılar için gerekiyor. Normal bir ADSL bağlantısında, veri paketleri Interleaving olarak adlandırılan bir modda gönderilirler. Interleaving, aktarım hatalarını engeller

PROFESYONELLER İÇİN ADSL

» Hızlı ama pahalı: S-DSL

Henüz ülkemizde kullanılmaya başlanmayan S-DSL bağlantısının en büyük avantajı verilerin gönderilme yani upload hızı ile indirme yani download hızlarının aynı olması. Bu teknoloji de şu anda standart telefon bağlantılarında kullanılan bakır teller üzerinden de gerçekleştirilebiliyor.

Ancak S-DSL ilk etapta sadece kendi web sitelerini yayınlayan veya internet üzerinden video konferans yapmak isteyen firmalar için uygun bir çözüm olarak görülüyor. Ayrıca online oyun fanatikleri de S-DSL'in sunduğu hızlardan oldukça memnun kalacaklar. Çünkü şu ana kadar hayal gibi görünen 20 milisaniyenin altındaki Ping Rate süresi S-DSL ile gerçeğe dönüşebiliyor. Ancak bu tür konforun da kendine göre bir bedeli var ve hizmet verilen ülkelerdeki S-DSL ücretleri, benzeri ADSL erişim hızları göz önüne alındığında yaklaşık olarak iki kat daha pahalı.

ve veri paketlerinin, bilgisayarınız ile Telekom'un gönderdiğiniz verileri internet ortamına aktardığı santral arasında kaybolmasını önler. Söz konusu güvenlik önlemi Ping Rate'in yüksek olmasına neden olur. Buna karşılık Fastpath, yani hızlı kullanılan Interleaving modunu devre dışı bırakır.

→ Ping Rate'in Fastpath olmadan yükseltilmesi

Nadiren oyun oynayan kullanıcılar ise Fastpath gibi bir hizmete gerek kalmadan da kısa süreler için düşük Ping Rate değerleri elde edebilirler. Örneğin, online oyunlar için Dr. TCP yardımıyla MTU değerini "576"'ya düşürebilir, TCP Receive Window değerini de "8.576" olarak değiştirebilirsiniz.

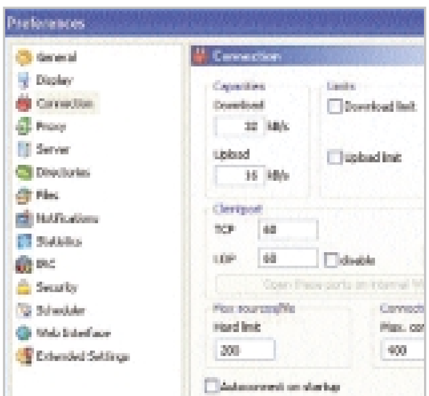
Buradaki hile küçük veri paketlerinin çok daha hızlı gönderilebiliyor olması. Tampon bellek olarak ayrılan alanın küçültülmesi sonucunda Windows, küçük paketleri daha hızlı göndermek zorunda kalıyor ve bunun sonucunda da daha düşük Ping Rate değerleri elde ediliyor. Ancak söz konusu ayarlar, daha hızlı gönderilen paketler daha kolay kaybolabileceğinden, normal bir sörf, özellikle de download için hiç uygun değil. Bu nedenle oyunu kapattıktan sonra MTU ve TCP Receive Window için normal değerleri girmelisiniz.

→ QoS paket zamanlayıcısı efsanesi

Windows XP altında, yüksek kaliteli bir internet bağlantısını sağlayacak olan yeni bir hizmet daha etkinleştirilmiş durumda. Söylentilere göre Windows XP, kullanılabilir bant genişliğinin yüzde 20'sini rezerve ediyor. Microsoft'tan yapılan açıklamalara göre de internet bağlantısı kuran programlar eldeki bant genişliğinin yüzde 20'sine kadar olan kısmı kullanabiliyorlar. Ancak söz konusu rezervasyon çok kısa bir zaman aralığında gerçekleştiği için kullanıcılar bu durumun farkına varamıyor. Söz konusu program herhangi bir veri göndermediği zaman ise söz konusu rezerve alan doğrudan diğer uygulamaların kullanımına açılıyor. Bu nedenle QoS Paket Zamanlayıcısı'nın kullanmak, her ne kadar bazı internet sayfaları tam tersini iddia etseler bile bağlantının performansını artırmak için uygun değil.

→ Download yöneticilerinin kullanımı

Bir download yöneticisi yardımıyla dosyaların çok daha hızlı bir şekilde indirilmelerini sağlayabilirsiniz. Bu programlar (**eCHIP-Code DSLTuning**), dosyaların parçalar halinde birçok sunucudan aynı anda indirilmesini sağlıyor. Tabii ki download yöneticilerinin daha bir çok kullanım kolaylıkları ve avantajları var. Bunlardan üç tanesini sizler için seçip eCHIP'e koyduk:

Frenlenmemiş: Sunucuların koydukları port sınırlamalarını paylaşım araçlarınız için boştaki diğer portları kullanarak kaldırabilirsiniz.

GetRight (www.getright.com)
- + Hızlı, kullanımı kolay
- – Ücretsiz sürümde Spyware var, 23 Euro

LeechGet (www.leechget.net)
- + Yaygın olan kullanılan tüm tarayıcılarla uyumlu, Spyware yok
- – Ücretsiz sürüm aynı anda 8 download ile sınırlı, otomatik destek yok

FreshDownload (www.freshdevices.com)
- + Ücretsiz ve Spyware yok
- – Kayıt sırasında girilen e-posta adresi genellikle spam ile doluyor

→ Engellenen portların aşılması

Tüm performans ipuçlarını uyguladınız, ancak download hızında herhangi bir artış hissedemediniz mi? Bu durumda sunucunuz sizin için bazı sınırlar belirlemiş olabilir. Bu amaçla, özellikle de eMule veya Kazaa gibi paylaşım araçları tarafından kullanılan bazı portlar devre dışı bırakılmış olabilirler.

! DİKKAT: Avrupa'daki birçok ülkede sunucuların koydukları Port sınırlamalarının atlatılması sonucunda ADSL sözleşmelerinin iptal edilebilmesi mümkün. Ancak bu ülkelerde port sınırlaması koymayan servis sağlayıcılar da mevcut.

Eğer böyle bir sınırın olup olmadığını kontrol etmek istiyorsanız ilk olarak **www.iana.org/assignments/port-numbers** adresine gidin. Buradaki listede "Unassigned" olarak kayıt edilmiş olan belirli portlar bulunur. Bu tür adresleri eMule gibi paylaşım araçları için kullanabilirsiniz. Bilgisayarınızda toplam 65.535 port kullanabilirsiniz. Ayrıca boştaki port adreslerini kontrol etmek için de Telnet komutunu kullanabilirsiniz. Bunun için *Başlat / Çalıştır* komutunu çalıştırın ve örneğin, 60 numaralı portu kontrol etmek için aşağıdaki ifadeyi girin:

```
telnet 127.0.0.1 60
```

Bunun sonucunda üzerinde hiçbir şey olmayan bir DOS penceresi açılacak. Kullanılan portlarda ise söz konusu portu kullanan program ile bağlantı kurulacaktır. Şimdi eMule'ü çalıştırın ve *Preferences* penceresindeki *Connection* başlığını etkinleştirin. Ardından *Clientport* başlığı altındaki TCP ve UDP kutularına port değeri olarak 60 girin ve paylaşıma aracını yeniden başlatın. İnternete çıkmak için yönlendirici kullananların, söz konusu port adreslerini yönlendirici yazılımından da serbest bırakmaları gerekiyor. ■

MH / Kadir Tuztaş, ktuztas@chip.com.tr

Popüler arama motorunun gizli özellikleri

Google servisleri

İnternetin bir numaralı arama motoru, çoğu kullanıcının bilmediği özellikleri her geçen gün bünyesine ekliyor. Örneğin, Google sayesinde artık sadece internette değil kişisel bilgisayarınızda da aynı kolaylıkla arama yapılabiliyorsunuz.

Google, ilk ç›kt›¤› günden itibaren en temel iki özelliğinden asla vazgeçmiyor: Basitlik ve yenilikçilik... Son derece basit ve kullanışlı tasarımın, bu arama motorunu en popüler kılan etkenlerin başında geldiği herkes tarafından dile getiriliyor. Yenilikçi düşünceler ise Google'ın gün geçtikçe daha da ses getirmesine yol açıyor.

Örneğin son zamanlarda çok tartışılan Gmail, bu yenilikçiliğin en açık göstergesi. Üstelik bu yeni fikirler, internet kullanıcılarının yaşamlarını doğrudan etkiliyor. Örneğin Gmail 1GB'lık posta kutusunu kullanıcılarına sunmadan çok önce, Yahoo! kendi kullanıcılarına 100 MB ücretsiz e-posta alanı sundu. Diğer popüler e-posta servisleri de bu duruma kayıtsız kalmadı ve kullanıcılarına sundukları e-posta alanını ciddi biçimde artırdı. Hatta piyasaya yeni giren bazı servisler Gmail gibi 1 GB e-posta alanını ücretsiz olarak sunduklarını açıkladı. Tüm bu gelişmeler doğal olarak internet kullanıcılarına yaradı. Ancak Google bu yenilikçi kararı almasaydı, günümüzden birkaç yıl sonra bile 10 MB'ın altındaki e-posta alanlarıyla yetinmek zorunda kalabilirdik. Bu iddiamızın temeliniyse tarihin eskimiş sayfalarındaki gerçekler oluşturuyor. Zira Gmail'in Google tarafından kamuoyuna duyurulduğu tarihin 1 Nisan 2004 olduğunu ve en büyük internet şirketlerinin tepe yöneticileri dahil çoğu kişinin bu haberi "Nisan 1" şakası sandığını pek az kişi biliyor.

Gmail: İlk günden itibaren büyük ilgi çeken Gmail, Google'ın sadece arama motoru demek olmadığını ortaya koydu.

Google... Bir arama motorundan daha fazlası...

Arama motoru piyasasını yıllar önce kızıştıran Google, Microsoft'un sahibi olduğu MSN tarafından bile "arama motoru sektöründeki en büyük rakip" olarak lanse edilmişti. Ancak gözden kaçırılan nokta, Google'ın sadece bir "arama motoru" olmaktan çok daha fazlası olduğuydu. Gerçekten de Google, açık açık reklam yapmaya ihtiyaç duymaksızın, arka planda çok sayıda proje hazırlıyordu. Google'ın ana sayfasında ufak bir gezinti yaparak ulaşılabilecek bu yeni projeler; bazen mevcut servislere alternatif sunuyor, bazen de akla hayale gelmeyen yepyeni konularda çözümler üretiyordu. Gmail, tüm bu servisler ve araçlar arasında en çok reklamı yapılanı ve en çok ses getireni oldu. Ancak bazıları henüz deneme aşamasında olan çok sayıda proje, Google imzasıyla hizmet vermeye devam ediyor. Hepsine topluca **www.google.com/options/** adresinden ulaşabileceğiniz bu servisler ve araçlar, internet kullanıcılarının derdine derman oluyor. Hatta bu araçların bazıları sadece internet kullanıcılarına değil, bilgisayarının başındaki herkese kullanışlı bir çözüm sunuyor.

Google Desktop Search: Masaüstünüze Google desteği

Kısa bir süre önce resmen duyurulan ve hala test aşamasında olan Google Desktop Search aracı, Google'ın arama konusundaki yeteneklerini masaüstünüze taşıyor. Daha basit bir ifadeyle, bu araç sayesinde kişisel bilgisayarınızdaki dosya, e-posta, sohbet kaydı gibi öğeler içerisinde arama yapabiliyorsunuz. Ancak sabit diskiniz üzerinde yapılan bu arama işlemi, tahmin ettiğinizden çok daha hızlı ve başarılı bir biçimde gerçekleşiyor. Hatta Windows'un en eski sürümlerinde bile arama özelliklerinin bulunduğunu düşünenler, Google Desktop Search ile tanıştıklarında ciddi biçimde yanıldıklarını fark edebilirler. Zira milyarlarca web sayfası içerisinde bir saniyenin altında bir sürede arama yapabilen Google, bu başarıyı masaüstünüze de taşıyor. Üstelik bu hızdaki bir arama, sadece dosya adı seviyesinde değil, dosya içeriği seviyesinde gerçekleşiyor.

Sahip olduğu özellikler ile uzman bilgisayar kullanıcılarının hayallerini gerçeğe dönüştüren Google Desktop Search, buna ek olarak Windows'a uzun süredir eklenmesi planlanan bir teknolojiyi de Microsoft'tan birkaç adım önce hayata geçiriyor. Zira Windows XP'nin takipçisi olan ve şu anda Longhorn kod adıyla anılan işletim sisteminde bu tarz bir özelliğin bulunması öngörülüyordu. Hatta bu işlem için WinFS adı verilen ve şimdiki FAT32 ile NTFS dosya sistemlerinin yerine geçecek yeni bir dosya sistemi geliştiriliyordu. Ancak Microsoft geçtiğimiz günlerde WinFS'in Longhorn içerisinde dahil olmayacağını duyurdu. Bu durum da doğal olarak gelişmiş arama özelliklerinin beklendiği gibi olmayabileceği endişelerini ortaya çıkardı. Gelecek günlerin ve işletim sistemlerinin neler göstereceği şimdilik bilinmese de, Google Desktop Search gelişmiş arama özelliklerini şimdiden masaüstünüze getiriyor.

Google Desktop Search: Sabit diskinizde arama yapmanıza yardımcı olan kullanışlı bir araç.

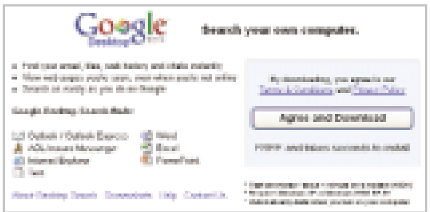
Temel özellikler ve aracın genel çalışma mantığı

Google Desktop Search, bilgisayarınıza ilk kez kurulduğunda sabit diskinizi taramaya başlıyor. Bilgisayarın boş olduğu zamanlarda gerçekleşen bu arama sırasında; sabit disk üzerindeki dosyalar, bu dosyaların içerikleri, gönderilen ve alınan e-postalar ve ziyaret edilen web sayfaları taranıyor.

İndeksleme durumu: Tarama işleminin ne kadarının tamamladığını bu sayfadan öğrenebilirsiniz.

Dosya içeriklerinde arama konusunda belli bir sınırlamaya sahip olan Google Desktop Search, şu anda sadece TXT, HTML, DOC, XLS ve PPT dosyalarının içeriklerinde arama yapabiliyor ki bu da yeterince tatmin edici sonuçlara ulaşmanıza yardımcı oluyor. Dosyalara ve içeriklerine ek olarak e-postalar içerisinde de arama yapabilen bu araç, Outlook 2000 ve Outlook 5 dahil olmak üzere bu iki programın daha güncel sürümlerini destekliyor. Bu programların ikisi de e-postalar içerisinde arama seçeneği sunsa da, Google Desktop Search bu işlemi çok daha hızlı ve çok daha pratik bir biçimde yerine getiriyor. Internet Explorer 5 ve üzeri web tarayıcılarında ziyaret edilen web sayfaları içerisinde de arama yapabilen bu araç, tüm bunlara ek olarak AOL 7 ve AOL Instant Messenger 5 programları tarafından kaydedilen sohbetler içerisinde de arama yapabiliyor.

Kurulum dosyası: Google Desktop Search için gerekli kurulum dosyasını bu sayfadan indirebilirsiniz.

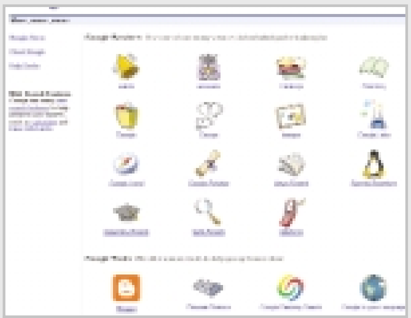
Google Desktop Search tarafından sunulan bu geniş destek, bilgisayar kullanıcılarına hayal bile edemeyecekleri faydalar sunuyor. Örneğin birkaç gün önce bir yerlerden bir haber öğrendiğinizi ama bu haberin kaynağını bir türlü hatırlayamadığınızı varsayalım. Bu haberin "CHIP'in kardeş dergisi Herkes İçin Bilgisayar'ın yenilendiği, Aralık ayından itibaren adının HIB olarak değiştiği ve sayfa sayısının da iki katına çıktığı" olduğunu varsayalım. Bu haberi, ziyaret ettiğiniz bir web sayfasında öğrenmiş olabileceğiniz gibi, bir arkadaşınızdan gelen bir e-postada da okumuş olabilirsiniz. Ancak Google Desktop Search aracı için bunun hiçbir önemi bulunmuyor. Basit kurulum işleminden sonra masaüstündeki görev çubuğuna simgesini ekleyen Google Desktop Search içerisinde "HIB" yazarak, bu haberi okuduğunuz kaynağa anında ula- →

Kurulum aşaması: Google Desktop Search aracının kurulumu Internet Explorer içerisinden gerçekleşiyor.

BİR BAKIŞTA

» Google servisleri ve araçları

Google servisleri ve araçları: Google'ın pek bilinmeyen ama çok da kullanışlı olan çok sayıda özelliği var.

Google Servisleri

Alerts: Arama metinlerine ait güncel sonuçları e-posta adresinize gönderir.

Answers: Merak ettiğiniz bir sorunun cevabını öğrenmek için kullanabileceğiniz ücretli bir servis.

Catalogs: Eskiden posta adreslerine gönderilen ürün kataloglarını kategorize edilmiş bir biçimde listeler.

Directory: İnternet üzerindeki web sitelerini konulara göre sınıflandırır ve klasör düzeninde listeler.

Froogle: İnternet üzerindeki alışveriş sitelerinde satılan ürünler içerisinde arama yapmanızı sağlar.

Groups: Haber gruplarını takip etmenize ve bu gruplar içerisinde arama yapmanıza yardımcı olur.

Images: Web sayfalarında kullanılan grafik dosyalarında arama yapmanızı sağlar.

Google Labs: Google tarafından geliştirilen en yeni teknolojileri meraklı internet kullanıcılarına tanıtır.

Google Local: Henüz geliştirilmekte olan bu servis, istediğiniz bir yerdeki belirli mekanları arar.

Google Scholar: Akademik amaçlı araştırmalarınızda kullanabileceğiniz materyalleri internette arar.

News Search: En güncel haberleri kategorize biçimde listeler ve haberler içerisinde arama yapmanızı sağlar.

Special Searches: Genel bir arama yapmak yerine belirli bir alanda özelleşmiş aramalar yapmanızı sağlar.

University Search: Sadece seçtiğiniz bir üniversitenin web sitesi içerisinde arama yapmanıza yardımcı olur.

Web Search: Google'ın standart arama seçeneğidir ve tüm web siteleri içerisinde arama yapar.

Wireless: GPRS gibi kablosuz bağlantı teknolojilerini kullanarak internette arama yapmanızı sağlar.

Google Araçları

Blogger: Kendi "blogger" servisinizi kolayca kurmanızı ve yönetmenizi sağlayan ücretsiz bir araç.

Browser Buttons: Web tarayıcınızın araç çubuğuna eklenen bu tuşlar Google içerisinde arama yapmanızı çok kolay hale getirir.

Google Desktop Search: Kendi bilgisayarınızda dosya, e-posta, sohbet kaydı gibi öğeleri aramanızı sağlar.

Google in your Language: Google'ın içeriğini Türkçe de dahil değişik dünya dillerinde görüntüler.

Keyhole: Bilgisayarınızın başındayken istediğiniz bir bölgenin uydu görüntülerine ulaşmanızı sağlar.

Picasa Photo Organizer: Grafik dosyalarını organize etmenize ve basitçe düzenlemenize yardımcı olur.

Google Toolbar: Google'ın tüm özelliklerine Internet Explorer içerisinden kolayca ulaşmanızı sağlar.

Translate Tool: Yaptığınızı aramaları sadece belirli dillerle veya belirli ülkelerle sınırlamanıza yardımcı olur.

Web APIs: Web geliştiricilerin kendi sitelerine Google'ın çeşitli özelliklerini eklemesini sağlayan araçlar sunar.

şıyorsunuz. Tabii ki bu işlem için öncelikle Google Desktop Search tarafından gerçekleştirilen tarama işleminin tamamlanması lazım. Daha önceden de belirttiğimiz gibi, bu tarama işlemi ilk kurulumdan sonra sadece bir kez gerçekleştiriliyor.

Kurulum işlemi ve temel kullanım ayarları

Google Desktop Search aracını kullanmaya başlamak için öncelikle **http://desktop.google.com/** adresini ziyaret etmeniz ve buradaki "Agree and Download" tuşuna tıklayarak yaklaşık 400 KB boyutundaki kurulum dosyasını indirmeniz gerekiyor. Zaten şu anda sadece İngilizce sürümü bulunan bu programın, ilerleyen günlerde Türkçe de dahil değişik dillerde kullanıma sunulması ve genel program özelliklerine çok sayıda ekleme yapılması hiç de şaşırtıcı olmayacak.

Şu anda sınırlı sayıdaki işletim sistemini destekleyen Google Desktop Search, sadece Windows XP ve Service Pack 3 kurulu Windows 2000 sistemlerde kullanılabiliyor. Buna ek olarak, bu aracı kullandığınız bilgisayarda yönetici yetkilerine sahip olmanız gerekiyor. Evdeki bilgisayarınızda pek sorun yaratmayacak olan bu durum, ofis gibi ortamlarda değişik kullanıcılar tarafından paylaşılan sistemlerde önemli bir sorun doğurabilir. Yine de bu sayede kişisel güvenliğinizin ön planda tutulması, çok daha önemli ve kayda değer bir özellik. Üreticiler tarafından en az 400 MHz işlemciye, 128 MB belleğe ve 500 MB boş sabit disk alanına ihtiyaç duyduğu bildirilen Google Desktop Search aracı, aynı Google arama motorundan alışık olduğunuz gibi Internet Explorer içerisinden kullanılıyor. Zaten web sitesinden indirdiğiniz yaklaşık 400 KB boyutundaki kurulum programı da kurulum sürecini Internet Explorer içerisinden gerçekleştiriyor. Bu sürecin ilk aşamasında, istediğiniz seçenekleri belirledikten sonra *Set Preferences and Continue* tuşuna tıkladıktan sonra bu araç sisteminize kurulmuş olacak. Bir sonraki pencerede ise *Start Searching* tuşuna tıkladığınızda, sadece bir kereye mahsus gerçekleşecek tarama işlemi başlatılacak. Sisteminizin boş kaldığı durumlarda gerçekleşecek bu arama işlemi devam ederken bile arama işlemlerini gerçekleştirebilirsiniz. Ancak Google Desktop Search'ten tam verim alabilmek için bu tarama işleminin →

Ayarlar: Bu faydalı aracın kullanım özelliklerini bu sayfadan istediğiniz gibi özelleştirebilirsiniz.

Sonuç sayfası: Yaptığınız aramanın sonucu, Google'dan aşina olduğunuz bir arabirimde ekrana geliyor.

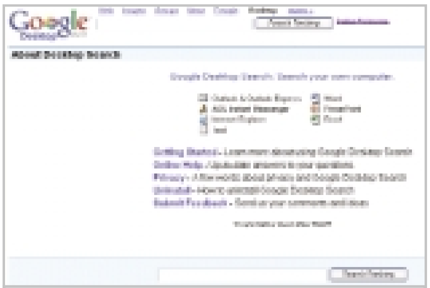
bitmesini beklemeniz gerektiğini aklınızda tutmalısınız. Hatta eğer mümkünse, bu aracı kurduğunuz gece bilgisayarınızı açık bırakmak oldukça mantıklı olacaktır.

Kurulum işlemi tamamlandıktan sonra, tarama işlemi devam ediyor bile olsa, görev çubuğunun sistem alanında Google Desktop Search aracına ait bir simge belirecek. Bu simgeye çift tıkladığınızda, arama işlemini gerçekleştirebileceğiniz sayfa Internet Explorer içerisinde açılacak. Hatta Google Desktop aracı sisteminizde kuruluyken, internet üzerinden Google'ın web sitesini ziyaret ettiğinizde yukarıdaki seçeneklerde "Desktop" seçeneği de gözünüze ilişecektir. Google Desktop Search aracının ana sayfası, indeksleme işleminin devam edip etmediği ve o ana kadar kaç tane öğenin indekslendiği gibi konularda bilgiler sunacak. Google'dan alışık olduğunuz gibi anahtar kelimeleri yazdıktan sonra *Search Desktop* tuşuna tıkladığınızda veya klavyeden [ENTER] tuşuna bastığınızda arama işlemi gerçekleşecek ve sonuç sayfası saliseler içerisinde ekranınıza gelecek. Sonuç sayfası, ilk seferinde bulunan tüm sonuçları listelemesine rağmen dosya, e-posta, sohbet kaydı ve web sayfası seçeneklerinden sadece bir tanesini de listeleyebilecek şekilde hazırlanmış. Bunun için sonuç sayfasındaki uygun bağlantılara tıklamanız yeterli olacak.

Google Desktop Search aracını kullandıkça fark edebileceğiniz gibi, sonuç sayfası kullanışlılığı artıran çok sayıda ince detayla dolu. Örneğin ziyaret edilen web sayfalarına ait bağlantıların çoğuna, internete bağlı olmaksızın doğrudan sabit disk üzerinden ulaşılabilir. Bunun için ilgili sonucun hemen altındaki "Cached" ifadesine tıklamak yeterli. Benzer biçimde, birbirinin devamı biçimde olan e-posta mesajları da tek bir fare tıklamasıyla aynı sayfa içerisinde görüntülenebiliyor.

Google Desktop Search aracının geleceği

Bu kullanışlı aracın,kullanıcılardan gelen tepkiler sonucunda daha da fazla özelliğe kavuşması hiç de şaşırtıcı olmayacak. Zaten kurulum aşamasındaki seçeneklerden

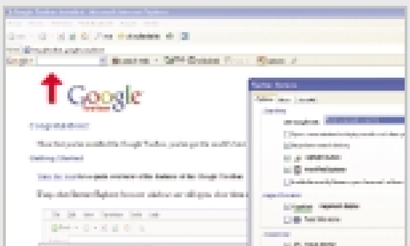
Detaylı bilgiler: Google Desktop Search hakkında daha fazla bilgi için bu sayfaları ziyaret edebilirsiniz.

bir tanesinde, kullanım alışkanlıkları ve programın hata çıkarttığı noktalar gibi bilgilerin Google ile paylaşılması için kullanıcıdan izin isteniyor. Buna ek olarak, her üründe olduğu gibi bekle ve gör politikası sonucunda, ilk başta fark edilmeyen ama belli bir kullanım süreci sonucunda ortaya çıkan özellikler de şüphesiz ki Google Desktop Search içerisindeki yerini alacak. Siz de bu araç hakkındaki en güncel bilgiler hakkında bilgi sahibi olmak isterseniz, **http://desktop.google.com/** adresini ziyaret edebilirsiniz. Buna ek olarak **http://desktop.google.com/about.html** ve **http://desktop.google.com/screenshots.html** adresleri Google Desktop Search hakkında detaylı bilgi almak için ziyaret edebileceğiniz web sayfaları. ■

Burak Tuyan, burakt@chip.com.tr

GOOGLE TOOLBAR

» Web tarayıcınıza Google desteği

Google Toolbar: Pop-up engelleyici de dahil olmak üzere çok sayıda gelişmiş özellik sunuyor.

Google Toolbar, dünyanın en popüler arama motoru Google ile dünyanın en çok tercih edilen web tarayıcısı Internet Explorer'ın güçlerini bir araya getiren benzersiz bir eklenti. Google Toolbar'ın Türkçe de dahil olmak üzere çok sayıda dünya dilinde hazırlandığını belirtmeliyiz. Ancak İngilizce bilen ve Google Toolbar'ı tüm özellikleriyle kullanmak isteyen okuyucularımızın bu eklentinin İngilizce sürümünü tercih etmesini öneririz. Zira Türkçe eklenti 1.1.62 sürüm numarasına sahipken; İngilizce eklenti 2.0.114.8 sürüm numarasına sahip ve pop-up engelleyici gibi çok daha gelişmiş ve faydalı özellikleri bünyesinde barındırıyor. Gerçi SP2 yüklü Windows XP kullanıcılarının pop-up reklam engelleme gibi özelliklere ihtiyaç duymayacağı da akılda tutulması gereken bir başka nokta.

Google Toolbar'ı yüklemek için **http://toolbar.google.com** adresini ziyaret etmeniz ve açılacak olan sayfanın "Choose Your Language and Download" bölümünden "Turkish" seçeneğine tıklayarak "Download Google Toolbar" yazısına tıklamanız yeterli. Bu işlemlerden sonra size güvenlikle ilgili bir-iki uyarıda bulunulacak. Bu güvenlik sorularını "Evet" biçiminde cevapladıktan sonra Google Toolbar sisteminize yüklenmiş olacak. Bu araç çubuğunun İngilizce sürümünü tercih edecek kullanıcılar, daha farklı bir yükleme prosedürü ile karşılaşabilir. Ana sayfada "English" seçeneği aktif durumdayken "Download Google Toolbar" tuşuna tıklandığında, 466 KB boyutunda bir EXE dosyası indirilmek için hazır hale geliyor. Bu programı indirdikten ve çalıştırdıktan sonra, Google Toolbar'ın kurulum programı ekrana gelecek. Standart ayarlar ile yüklenen Google Toolbar sayesinde, Internet Explorer içerisinden Google üzerinde aramalar yapabilir ve ziyaret ettiğiniz sayfa hakkında çeşitli bilgilere ulaşabilirsiniz. Ancak, Google Toolbar'ın çok daha fazla özelliğe sahip olduğunu unutmamalısınız.

UZMAN İPUCU

» Hacker aracı olarak Google

Popüler arama motoru Google, interneti bir uçtan diğer uca gezmeye ve önüne gelen her türlü veriyi indekslemeye devam ediyor. Hatta indekslenen sayfalarda şifreler ve kredi kartı bilgileri gibi çok gizli bilgiler de yer alıyor. Üstelik Google, tüm bu hassas verileri bulmanızı kolaylaştıracak çeşitli işlevlere sahip olarak geliyor. Bu işlevlere değinmeden önce önemli bir uyarıda bulunmalıyız: Size ait kişisel bilgiler de Google sayesinde diğer internet kullanıcılarının kullanımına açılmış olabilir. Kısacası siz de "Googlezede"ler arasına katılmış olabilir.

Bir hacker aracı olarak Google... ama nasıl?

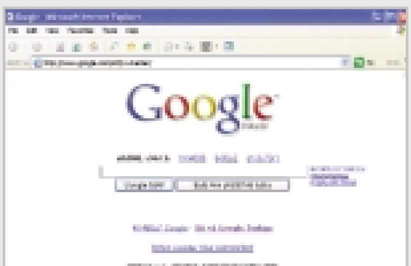
Google sayesinde bu tür hassas verilere ulaşabilmenin altında üç farklı neden yatıyor: Bu nedenlerin ilki, bu kişisel verilerin sahibinin dikkatsizliği. Google arama motorunu bir hacker aracına dönüştüren diğer iki etken ise, Google'ın sahip olduğu gelişmiş özelliklerden kaynaklanıyor. Örneğin, Google standart web sayfaları dışında PDF, DOC, XLS, MDB gibi diğer bazı dosya tiplerini de indeksliyor. Buna ek olarak, gelişmiş arama parametreleri sunan Google, bu tür verilere ulaşımı kolaylaştırıyor.

Hacker'lara en çok yardım eden arama parametreleri

Google, basit tasarımıyla ön plana çıkan ve milyonların sevgisini kazanan bir arama motoru olsa da; bu basit arabirim içerisinden son derece gelişmiş özellikler sunmayı başarıyor. Üstelik tüm bu gelişmiş arama özelliklerine, basit parametreleri aklınızda tutarak Google'ın ana sayfasından bile ulaşabiliyosunuz. Şimdi hazırsanız, Google'ın bu gelişmiş parametrelerinden bazılarına kısaca göz atalım.

Gelişmiş parametreler: Google, gelişmiş parametreleri sayesinde aradığınız sonuca ulaşmanızı sağlar.

Hacker dili: Popüler arama motoru Google, İngilizce veya Türkçe dışında hacker dilinde (!) de görüntüleyebiliyor.

site: belirli bir web sitesi içerisinde arama yapmak

Bu parametre, sadece belirli bir web sitesi içerisinde arama yapmanıza imkan tanıyor. Örneğin, CHIP'in web sitesi içerisinde "Google" kelimesinin geçtiği sayfaları aramak istiyorsanız, ana sayfadaki arama kutusuna yazmanız gereken anahtar kelimeler şu şekilde olmalı:
site:www.chip.com.tr google

filetype: belirli dosya tipleri içerisinde arama yapmak

Bu parametre, yaptığınız aramaya ait sonuçların sadece belirli dosya tipleri için filtrelenmesini sağlıyor. Bu noktada, Google'ın arama yapabildiği dosya tiplerinin sınırlı olduğunu hatırlatmalıyız. Bu dosya tiplerinin güncel bir listesine **www.google.com/help/faq_filetypes.html** adresinden ulaşabilirsiniz. Bu parametrenin kullanımına şöyle bir örnek verilebilir:
filetype:pdf google

intitle: anahtar kelimeyi sayfa başlıklarında aramak

Bu parametre, aradığınız anahtar kelimeleri sadece sayfa başlıklarında arıyor ve sadece bu kritere uygun olan sonuçları listeliyor. Örneğin sayfa başlığında "Gora" kelimesini bulunduran web sayfalarına ulaşmak için yapacağınız arama metni şu şekilde olmalı:
intitle:gora

inurl: web sayfası bağlantılarında arama yapmak

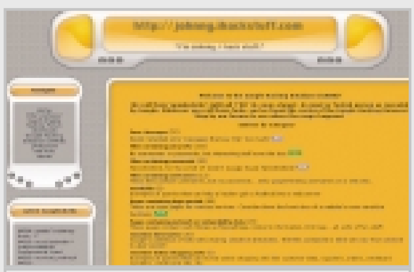
Google'ın en az bilinen özelliklerinden bir tanesi olan bu parametre, anahtar kelimelerin sadece sayfa adreslerinde (URL) aranmasını sağlar. Örneğin sayfa adresinde "admin" kelimesini barındıran web sayfalarını listelemek için şöyle bir arama yapmalısınız:
inurl:admin

Değişik arama parametrelerinin bir arada kullanılması

Şimdiye kadar açıklanan parametreler, tek başlarına kullanılabildiği gibi, bu parametrelerin birlikte kullanımı da mümkün. Örneğin aşağıdaki gibi bir arama sonucunda, sayfa adresinde "admin" kelimesini içeren "ASP" uzantılı sayfalara ulaşabilirsiniz:
filetype:asp inurl:admin

Teorik olarak, bu yöntemi kullanarak sınırsız sayıda kombinasyon oluşturabilirsiniz. Tabii ki güvenlik açıklarını kolayca ortaya çıkaran bazı anahtar kelime ve parametre kombinasyonlarının varlığı da bilinmekte. Google'ı bir hacker aracı olarak gören kişiler tarafından sıkça kullanılan bu arama kelimeleri, bilgisayar sistemleri konusunda ayrıntılı bilgi birikimini gerektiriyor. Yine de, size çeşitli şifreleri ve diğer gizli bilgileri sunacak Google anahtar kelimelerini öğrenmek o kadar da zor değil.

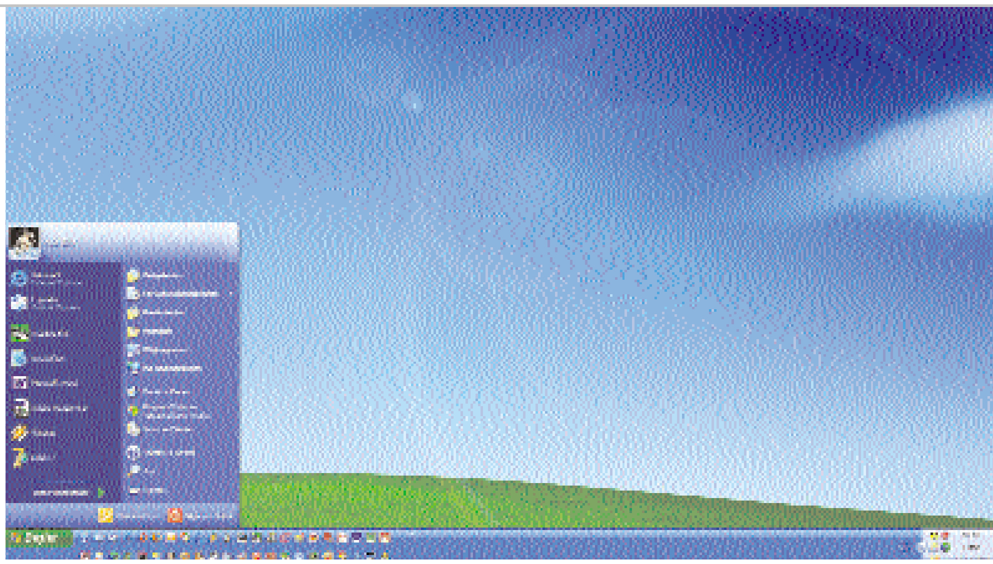
Örneğin **http:// johnny.ihackstuff.com** adresini ziyaret eder ve bu sitenin "Google Hacking Database" sayfalarını incelerseniz, çeşitli kategoriler altında çok sayıda anahtar kelime kombinasyonuna ulaşabilirsiniz. Bu kombinasyonların bazıları kullanıcı adlarına, bazıları şifrelere, bazıları da internet üzerinden alışveriş yapan kişilerin adres bilgilerine ulaşmanızı sağlıyordu.

Anahtar kelime listesi: Google'da ilginç verilere ulaşmanızı sağlayan anahtar kelimelerin bir listesi.

İÇİNDEKİLER

pratik

Energy Blue

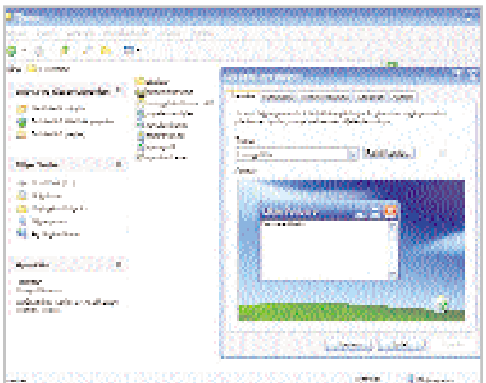
Yepyeni masaüstü

Microsoft, Tablet PC'ler için Energy Blue adında yeni bir masaüstü teması yayınladı. Bu tema orijinal XP masaüstü temasından daha modern ve şık.

Eğer Tablet PC'lerin yeni masaüstü temasını sevdiyseniz ve siz de kullanmak istiyorsanız birkaç dakikanızı ayırmanız yeterli. Öncelikle, sadece 1,6 MB büyüklüğünde olan tema dosyasını indirmek için **www.microsoft.com/ downloads** adresine gidin ve buradaki arama işlevini kullanarak "theme" kelimesini aratın. EnergyBlue isimli tema, ekrana gelen sonuç listesinin muhtemelen en üstünde veya üst sıralarında yer alacaktır. Şimdi EXE dosyasını indirin, ancak hemen çalıştırmayın. Aksi takdirde kurulum işlemi, söz konusu temanın Tablet PC için olduğunu belirten bir hata mesajı ile kesilecektir. Bunun yerine ilk olarak dosyayı kaydettiğiniz klasörü Windows gezginini kullanarak açın ve ardından *Başlat / Çalıştır* komutunu çalıştırın. Ardından söz konusu EXE dosyasını *Çalıştır* iletişim penceresine taşıyın. Bunun sonucunda dosyanın ismi ve bulunduğu konum *Aç* kutusuna eklenir. Şimdi buradaki ifadenin sonuna "/x" ekleyin. Bunun sonucunda *Aç* kutusu aşağıdaki gibi görünmeli:
C:\WindowsXP-TabletPC-EnergyBlueTheme-x86-ENU.exe /x

Şimdi *Tamam* düğmesine tıkladığınızda Windows, dosyanın açılmasını istediğiniz klasörü soracaktır. Bunun için herhangi bir klasör seçin ve bir kere daha *Tamam* düğmesine tıklayın.

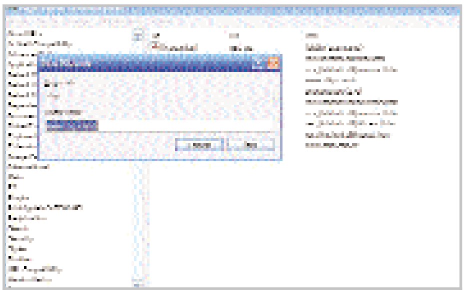
Şimdi sıra işin hamallığına geldi. Şayet aşağıda bahsedeceğimiz klasörler sisteminizde mevcut değilse, manuel olarak oluşturmalısınız. Ancak buradaki sürücü harfleri yerine kendi Windows sisteminizin kurulu olduğu sürücüyü kullanmaya dikkat etmelisiniz. Bunun için ilk olarak "Royale.theme" dosyasını "C:\Windows\Resources\Themes" klasörüne kopyalamalısınız. Ardından buraya "Royale" adında yeni bir alt klasör ekleyin ve "Royale.msstyle" dosyasını bu yeni klasöre kopyalayın. Ardından "Energybliss.jpg" dosyasını "Royale\Wallpaper" ve "shellstyle.dll" dosyasını da "Royale\Shell\NormalColor" klasörlerine kopyalayın. Artık yeni masaüstü temanızın sorunsuz bir şekilde yüklenip yüklenmediğini kontrol etmek için Denetim Masası'ndaki *Görüntü* simgesine çift tıklayın ve buradaki *Temalar* sekmesini etkinleştirin. Buradaki *Tema* açılır listesinden *Energy Blue* isimli temayı seçin ve yaptığınız değişikliği sırasıyla *Uygula* ve *Tamam* düğmelerine tıklayarak onaylayın.

Enerji yüklü: Şık EnergyBlue teması aslında sadece Tablet PC'ler için tasarlanmış, ancak sadece birkaç dakikanızı ayırarak kendi Windows masaüstünüzde de kullanabilirsiniz.

OKUYUCU İPUCU

Adres çubuğundan komut satırı

Özel kısaltmalar: **Kayıt Defteri'ne ekleyeceğiniz özel kısaltmalar ile ziyaret ettiğiniz sayfanın adresini girmek zorunda kalmazsınız.**

Windows, sisteminiz için pratik bir komuta merkezi olarak kullanabileceğiniz esnek bir adres çubuğuna sahip. Bu sayede tıklama zahmetinden kurtulabilir ve *Başlat* menüsünü kullanmak zorunda kalmadan birçok işlevi yerine getirebilirsiniz.

1. Adres çubuğuna çabucak ulaşım

İlk olarak XP altından görev çubuğunun kilidini kaldırın. Bunun için farenin sağ tuşunu kullanarak görev çubuğuna tıklayın ve ekrana gelen kısayol menüsündeki *Görev çubuğunu kilitle* komutundaki işareti kaldırın. Ardından aynı kısayol menüsündeki *Araç Çubukları / Adres* komutunu çalıştırın ve [Windows]+[D] tuş kombinasyonunu kullanarak masaüstünü görüntüleyin ve yeni görev çubuğu üzerindeki yeni adres çubuğunu ekranın üst kenarına taşıyın. Şimdi adres çubuğuna farenin sağ tuşuyla tıklayın ve kısayol menüsündeki *Her Zaman Üstte* komutunu çalıştırın. Eğer ayrıca *Otomatik Gizle* komutunu da etkinleştirecek olursanız adres çubuğu normalde görünmeyecek, ancak fare imlecini üst kenara taşıdığınızda ekrana gelecektir.

2. Standart görevlerin hızlı gerçekleştirilmesi

Adres çubuğunu kullanarak web sayfalarını hızlı bir şekilde açabilirsiniz. Bunun için yapmanız gereken tek şey internet adresini girmek ve [Enter] tuşuna basmak. Bunun sonucunda varsayılan tarayıcınız otomatik olarak açılacaktır. Ayrıca Kayıt Defteri'ndeki "HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Internet Explorer\AboutURLs" anahtarını kullanarak "chip" gibi bir Dize Değeri oluşturabilir ve buna değer olarak ilgili URL'yi girebilirsiniz. Artık bu web sayfasını açmak için yapmanız gereken tek şey "about:chip" yazmak ve [Enter] tuşuna basmaktır. Eğer Kayıt Defteri'nde bulunmayan bir tanımlama girecek olursanız bu ifade ile ilgili bir internet araması başlatılacaktır.

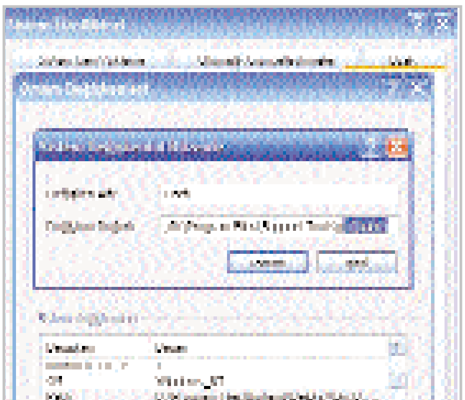
Ancak Windows adres çubuğu çok daha fazla işlemi yerine getirebilir. Örneğin, "regedit" ifadesi çalıştırıldığında Kayıt Defteri Düzenleyicisi çalışır veya "C:" ile de söz konusu sürücü Windows gezgini penceresinde ekran gelir. Bu durum tüm klasör ve yollar için de geçerli.

3. Adres çubuğu için özel komutlar

Sık kullandığınız programların çalıştırılması gibi birçok işlevi de adres çubuğunu kullanarak yerine getirebilirsiniz. Bunun için ilgili komutu bir metin dosyasına yazmanız, örneğin "C:\Program Files\Mozilla15\BIN\Mozilla.exe" gereklidir. Ardından bu dosyayı kısa ve anlaşılır bir isim altında, örneğin "MOZ.BAT" yeni oluşturacağınız "C:\Batch" klasörüne kaydedin. Buradaki "BAT" uzantısı çalıştırılabilir bir dosyayı temsil eder. Ayrıca Windows'un adres çubuğuna girilen bu BAT dosyasını bulabilmesi için "C:\Batch" klasörünün çalıştırılabilir dosyaların arandığı Ortam Değişkenleri arasına eklenmesi gereklidir. Bunun için Denetim Masası'ndaki *Sistem* simgesine çift tıklayın, ekrana gelen penceredeki *Gelişmiş* sekmesini etkinleştirin ve buradaki *Ortam Değişkenleri* düğmesine tıklayın. Şimdi *Sistem Değişkenleri* listesinden *Path* satırını seçin, *Düzenle* düğmesine tıklayın ve takip eden penceredeki *Değişken Değeri* kutusunu etkinleştirin. Buradaki ifadenin sonuna gitmek için [End] tuşuna basın ve bir noktalı virgül ekledikten sonra söz konusu klasörü, örneğin ";c:\batch" şeklinde ekleyin. Bu sırada herhangi bir boşluk bırakmamaya ve varolan klasörlerden birini silmemeye dikkat etmelisiniz. Ardından açık olan tüm pencereleri *Tamam* düğmelerine tıklayarak kapatın.

Artık sistemin bir sonraki açılışından itibaren tüm BAT dosyalarını adres çubuğunu kullanarak çalıştırabilirsiniz. Bundan sonra Mozilla tarayıcısının çalıştırılması için adres çubuğuna sadece "moz" yazılması yeterli.

Fırat Solak

Kaşif: **Windows'un, kendi oluşturduğunuz BAT dosyalarını aramasını istediğiniz klasörleri buradan tanımlayabilirsiniz.**

SÜRPRİZ YUMURTA

▸ **Oyun geliştiricileri:** Piyasaya çıktığı ilk sürümünden itibaren oyun severlerin gönlünde taht kuran The Sims'in, gerçek hayatı sanal bir ortama aktarmasındaki başarı her geçen gün daha da sevilmesini sağladı. Sisteminizin bu oyunu kaldırıp kaldırmayacağını **www.thesimsworkshop.com** adresinde yayınlanan The Sims 2 System Requirements Detector aracını kullanarak öğrenebilirsiniz. Ancak bu aracı kullanırken aynı zamanda The Sims 2 oyununu geliştiren takımın ve bu efsaneyi başlatan kişinin resimlerine de göz atmak isteyebilirsiniz. Bunun için yapmanız gereken tek şey ana penceredeki yıldız ve insan simgelerine tıklamak. Bu sürpriz yumurta için **Eren Bekçe**'e teşekkürler...

EDİTÖRLERİN FAVORİ PROGRAMLARI

Şahin Ekşioğlu
Yazı İşleri Şefi

AVI to VCD, SVCD, DVD Converter

Video kameradan, VCR'dan ya da herhangi bir video kaynağından aktardığınız görüntüleri sadece PC'de değil oturma odanızdaki DVD oynatıcıda da izlemek istemez misiniz? AVC de işte bunu yapıyor. Program herhangi bir AVI dosyasını VCD, SVCD ya da DVD formatına çevirebiliyor. Aslında AVC'nin yaptığı, kaynak videonun özelliklerini belirlediğiniz formata göre şekillendirmek. Yani bu programla doğrudan DVD yazamıyorsunuz, fakat format dönüştürme işleminin ardından CD/DVD yazma programında DVD'nizi kolayca basabilirsiniz. Program ile PAL/NTSC dönüşümü de yapmak mümkün. Hepsi bir yana, herhangi bir video dosyasını DivX formatına dönüştürebilmesi ve yeniden boyutlandırabilmesi de çok hoş.
Bilgi için: www.zealotsoft.net

MP3 hazırlama ve düzenleme

Kusursuz MP3 arşivine giden yol

MP3 teknolojisi bilgisayar kullanıcılarının hayatına renk ve neşe katıyor. Bu yazıda CHIP, müzik CD'lerinden MP3 yapmayı ve düzenli bir arşiv oluşturma sırlarını açıklıyor.

Doksanl› y›llar›n ortalar›ndan beri hızla yayılan MP3 teknolojisi, günümüzde altın çağlarını yaşıyor desek yanlış olmaz. Özellikle elektronik sektöründe hangi taşı kaldırsanız altından MP3 adının çıktığını görüyorsunuz. Ev sinema sistemlerinden cep telefonlarına, PDA cihazlarından kol saatlerine kadar neredeyse her alanda karşımıza çıkan MP3 teknolojisi, hayatımızı çepeçevre sarmış durumda. Bu gelişimin en çarpıcı noktasını da kişisel MP3 çalarlar oluşturuyor. Bir zamanlar müzik arşivlerimizi Walkman ve Discman gibi cihazlarla peşimizde gezdirirken, artık yolda giderken onlarca albümü bir arada taşıyabilmek için bir anahtarlık boyutundaki cihazlardan daha fazlasına ihtiyacımız yok. Siz de bugüne dek hayatınızın birçok noktasında MP3 adıyla karşılaşmış, MP3 müzikleri bilgisayarınız aracılığıyla dinlemiş veya portatif cihazlara aktararak yanınızda gezdirmiş olabilirsiniz. Peki halihazırda sahip olduğunuz CD arşivlerinizi MP3'e nasıl kolayca çevirebileceğinizi biliyor musunuz? Bu yazıdaki amacımız, MP3 hazırlama ve verimli kullanma konusunu mümkün olduğunca basit ve sade bir dille, kullanışlı ve pratik yöntemlerle anlatarak size bu konuda yol göstermek. MP3 hazırlama ve dinleme konusunda yazı boyunca vereceğimiz bilgi ve ipuçları sayesinde, siz de MP3 hazırlama ve kişisel arşivlerinizi yönetme konusunda yeterli bilgi sahibi olabilir ve bu işten alacağınız keyfi artırabilirsiniz.

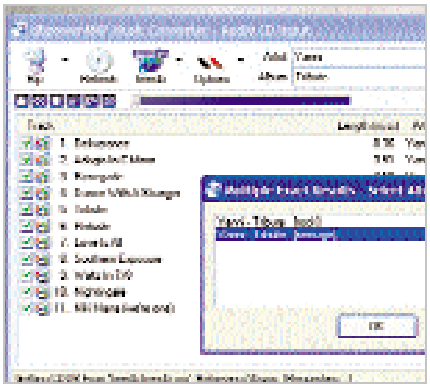
1. CD'lerden MP3 dosyası hazırlamak

Gerekenler

- **dbpowerAMP Music Converter (http://www.dbpoweramp.com/dmc.htm)**
- **Bilgisayarınıza bağlı bir CD-ROM sürücü**

Ne zaman CD'den MP3'e çevirme işi gündeme gelse akla ilk gelen araçlardan biri dbPowerAMP Music Converter adlı yazılım. Bu yazılım bir aralar tamamen ücretsiz sunuluyordu, ancak sonradan shareware kategorisine girmesi, değerinden bir şey eksiltmiyor. Zaten programı kurduğunuz andan itibaren MP3 sıkıştırma fonksiyonları kısıtlanmadan önce 30 günlük bir deneme süreniz var.

dbPowerAMP Music Converter (dMC) yazılımını bilgisayarınıza kurduktan sonra, önce müzik CD'nizi bilgisayarınıza takın. Ardından *Başlat* menüsündeki program grubu aracılığıyla dMC Audio Input programını çalıştırın. Program çalıştığında CD'deki parçaları numara olarak listeleyecek, internet bağlantınız varsa freedb (**http://www.freedb.org**) veritabanından albüm bilgilerini otomatik olarak alacak ve sizden onay isteyecektir. Bu kullanışlı işlev sayesinde albüm ve şarkı isimlerinin tek tek yazma zahmetine girmeden otomatik olarak yerleştirildiğini görebilirsiniz. Bu aşamada dilerseniz penceredeki kontroller aracılığıyla parçaları dinleyebilir, parçaların yanında bulunan kutuları işaretleyerek sadece belirli parçaları dönüştürme işlemi için seçebilirsiniz.

Albüm bilgileri internetten: dMC ile CD bilgilerini internet alabilirsiniz.

Parçaları ekranda listeleyip isimlerini belirledikten sonra sırada bunları MP3'e aktarmak var. Bu işlem aslında programın standart ayarlarını kullanmak istediğinizi varsayarsak sol üst köşede yer alan *Rip* butonuna basmak kadar kolay. Ancak aklınızda CD'leri farklı formatlara dönüştürmek veya kalite ayarlarıyla oynamak varsa, *Rip* butonunun yanında yer alan oka basarak menüyü genişletmeniz ve *Rip with Options* butonuna tıklamanız gerekiyor.

Rip with Options butonuna tıkladığınızda karşınıza codec ve sıkıştırma ayarlarının yer aldığı bir pencere açılacak. Bu pencerenin en üstünde yer alan açılır menüden, eğer gerekli codec dosyalarını yüklediyseniz dönüştürme için MP3 dışında bir format belirleyebilirsiniz.

Bit Rate çubuğu dönüştürülecek olan MP3'ün kalitesini belirler. Buradaki değeri artırırsanız ses kalitesi ve buna paralel olarak oluşturulacak dosyanın büyüklüğü artar, azaltırsanız ses kalitesi ve dosya büyüklüğü azalır. Tavsiyemiz, eğer depolamayla ilgili bir sıkıntı yaşamıyorsanız bu değeri 160Kbps ve üstüne ayarlamanız. Eğer MP3 formatı için bu değeri 128Kbps'nin altına düşürürseniz, oluşturacağınız MP3 dosyasının ses kalitesinde ciddi kayıplara neden olursunuz. Bu nedenle bu değeri 128Kbps altında ayarlamamaya özen gösterin.

Burada ilginizi çekebilecek bir diğer özellik de değişken veri akış hızı meselesi. Eğer *Ayarlar* penceresinde yer alan *Advanced Options* butonuna tıklarsanız, küçük bir pencere içinde yeni ayarlar göreceksiniz. Burada *Constant Bitrate*, yani sabit veri akış hızının yanında bir de *Variable Bitrate*, yani değişken veri akış hızı seçeneği yer alıyor. Eğer bu seçeneği işaretleyerek pencereyi onaylar ve *Ayarlar* penceresine geri dönerseniz, *Bit Rate* çubuğunda iki tane işaretçi belirdiğini görürsünüz.

Bunun anlamı şu: Eğer *Variable Bitrate* seçeneğini aktif hale getirirseniz, MP3 dosyası hazırlanırken parçanın ses olarak yoğun olduğu yerlerde ses kayıplarının daha az olması için sizin belirlediğiniz sınırlar çerçevesinde veri akış hızı dinamik olarak artırılır. Bunun gerekmediği durumlardaysa veri akış hızı düşürülerek dosya boyutunun büyümemesi sağlanır. Örneğin *Variable Bitrate* seçeneğini işaretledikten sonra Bitrate değer aralığını 160Kbps ile 224Kbps arasına ayarlarsanız, parça MP3'e çevrilirken gereken yerde 224Kbps veri akış hızına kadar çıkılarak sesin kaliteli çıkmasını sağlar, bunun gerekmediği durumlarda 160Kbps kullanarak dosya büyüklüğünün şişmesini önler. Aslında oldukça kullanışlı bir özellik olmasına rağmen, yine kullanmayı düşündüğünüz MP3 çalıcı bu şekilde dönüştürülmüş parçaları desteklemiyor olabilir.

Tüm bu ayarları yapıp *Convert* tuşuna tıkladığınızda, Müzik CD'sindeki parçalar sırayla dönüştürülerek MP3 dosyaları ayar ekranında yer alan klasöre kopyalanır. Bu işlem CD-ROM okuyucunuzun hızı, bilgisayarınızın işlemci hızı ve bellek miktarı, seçtiğiniz sıkıştırma yöntemi ve CD'deki parçaların uzunluğu gibi kriterlere bağlı olarak değişen bir zaman alabilir, beklemeye hazır olun.

» İpucu

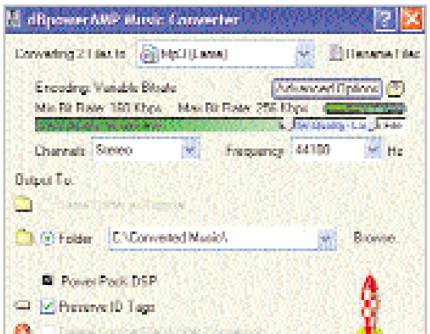
dMC ile müzik CD'lerini sadece MP3 değil, WMA ve OGG gibi diğer sıkıştırılmış ses formatlarına da dönüştürebilirsiniz. Üstelik 30 günlük deneme süresi sonlandıktan sonra bile program bu formatlara dönüştürme yapmaya da devam edecektir. dMC ile kullanabileceğiniz çeşitli formatlara ait codec dosyalarını **http://www.dbpoweramp.com/codec-central.htm** adresinden indirerek kurabilirsiniz.

» İpucu

Özellikle eski model bazı MP3 çalarlar veya işlemci gücü düşük kişisel cihazlar, 160Kbps üstü MP3 dosyalarını çalmakta problem yaşayabilirler. MP3 dosyasını birlikte kullanacağınız cihazın böyle bir sınırlaması varsa bunu da göz önünde bulundurun.

» İpucu

Advanced Options butonuna bastığınızda karşınıza çıkan menü, yukarıdaki menüde seçili olan codec için gelişmiş ayarlara ulaşmanızı sağlar. Seçtiğiniz her codec için burada o codec'e özgü farklı ayarlarla karşılaşabilirsiniz.

Gelişmiş ayarlar: Dönüştüreceğiniz parçaların kalitesini buradan kontrol edebilirsiniz.

2. Düzenleme ve arşivleme

Gerekenler

► **Media Catalog Studio (http://www.mani-actools.com/soft/media_catalog_studio/index.shtml)**

MP3 dosyalarını oluştururken, dMC'nin freedb veritabanı aracılığıyla albüm ve şarkı isimleri gibi bilgileri internet üzerinden çektiğini gördünüz. Bu bilgiler ar- →

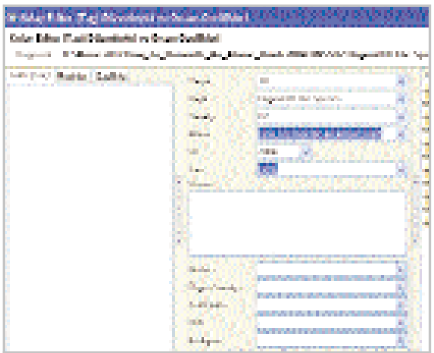
şivinizin düzenli olabilmesi açısından son derece önemli. Çünkü sabit diskinizdeki parçalar onları yüzleri geçip binlerle ifade edilmeye başladığında, hangi dosyanın hangi parçaya ve albüme ait olduğunu bulmak tamamen içinden çıkılmaz bir hal alıyor. İşte bu dezavantajı ortadan kaldırmak için MP3 dosya formatı, ID3 etiketleri adı verilen bir veri sistemini destekliyor. Diğer bir deyişle, her MP3 dosyasının içinde parçanın hangi albümden olduğunu, albümün hangi yılda çıktığını, hangi müzik türüne dahil olduğunu, solistin adını ve hatta şarkının sözlerini yazabileceğiniz bölümler bulunuyor. Portatif cihazlarda veya Winamp gibi programlarda parçaları çalarken bu bilgilerin ekranda kaydığını görebilirsiniz.

Dolayısıyla MP3 dosyalarının arşivlenmesi gündeme geldiğinde, kullanılacak programın özellikle kataloglama konusunda özelleşmiş olması ve ID3 etiketlerinin dilinden anlaması şart. Bu sayede örneğin gerektiğinde koleksiyonunuzdaki caz parçalarını bir arada görebilir, sadece klasik müzik eserlerinden oluşan bir şarkı listesi oluşturabilir veya bir sanatçının hangi albümlerinin elinizde olduğunu takip edebilirsiniz. Tabii bu sistemin sağlıklı işleyebilmesi için parçaların ID3 etiketlerindeki bilgilerin tutarlı olması şart, dolayısıyla kullanılacak arşivleme programı bu bilgilerin düzenlenebilmesine de olanak sağlamalı. Media Catalog Studio, tüm bu ihtiyaçlara tek elden cevap verebilen becerikli ve kullanışlı bir yazılım. Üstelik Türkçe dil desteğine de sahip.

> **» İpucu**
>
> Media Catalog Studio'nun Türkçe menü desteğine ulaşabilmek için programı çalıştırdıktan sonra sırasıyla *Edit/ Language/Turkish* menülerini takip edin.

Kullanım

Programı kurup çalıştırdığınızda öncellikle elinizdeki diskler program tarafından tanınabilen medyalar için detaylı bir aramadan geçiriliyor. Daha sonra bulunan dosyalar sol taraftaki sütunda kategorilerine göre listeleniyor. Burada elinizdeki MP3 ve diğer medya dosyalarının birçok farklı kategori altına yerleştirildiğini görebilirsiniz. Dosyaların bulundukları konumlardan çeşitlerine, albümün çıkış yılından solistine kadar var olan her bilgi, Media Catalog Studio tarafından kategorilere ayırma işlemi için kullanılabiliyor. Program, şarkılarla ilgili bilgilerin düzgün tasnif edilebilmesi için ID3 etiketlerindeki bilgilerden faydalanıyor.

ID3 bilgileri: ID3 bilgilerini doğru belirlemek, MP3 arşivinizi kontrol altında tutmanızı sağlar.

Biraz da programın pratik kullanım özelliklerinden bahsedelim. Diyelim ki arşivinizdeki bir parçanın ID3 etiket bilgilerinin yanlış olduğunu gördünüz; örneğin New Age sınıfına giren bir parçanın türü Rock olarak görüntüleniyor. Bunu değiştirmek için parçayı seçip üzerine sağ tıklayarak *Tag Düzenleyici* seçeneğine tıklamanız yeterli. Bu alanda var olan bölümlerde gerekli gördüğünüz tüm değişiklikleri yapabilir, hatta dilerseniz albüm kapağından şarkının sözlerine kadar ek bilgileri buraya ekleyebilirsiniz. Eklediğiniz yeni bilgiler, parçanın kategoriler arasında daha uygun bir konuma yerleşmesini sağlayacaktır.

Bunun neden önemli olduğuna dair bir örnek verelim. Diyelim ki sadece U2 grubunun "How to Dismantle an Atomic Bomb" albümünün parçalarından oluşan bir şarkı listesi oluşturup çalmak istiyorsunuz. ID3 bilgilerini doğru olarak girdiğiniz sürece bunun için tek yapmanız gereken, *Albums* kategorisine tıklayarak U2 albümünü seçmek. Daha sonra orta sıradaki aşağıyı gösteren mavi ok işaretine basarak parçaları geçici listeye aktarmak ve son olarak mavi ok işaretinin birkaç simge sağında yer alan klasör simgesine tıklayarak şarkı listesini kaydetmek. Artık listeye çift tıklayarak Winamp gibi bir programla şarkıları dinlemeye başlayabilirsiniz. Tabii bunu sadece albüm adı için değil, varolan diğer tüm kategoriler için gerçekleştirebilirsiniz. Örneğin sadece New Age parçalarından veya progresif rock albümlerinden oluşan bir liste hazırlayabilir, Zeki Müren albümlerinden seçeceğiniz parçalarla bir karma şarkı listesi oluşturabilir, hatta parçalara sağ tıklayarak belirleyebileceğiniz kategorileri kullanarak dilediğiniz ölçüde özelleştirebileceğiniz listeler türetebilirsiniz.

> **» İpucu**
>
> Media Catalog Studio'nun istatistik özelliği sayesinde elinizdeki parçaların farklı ölçütlere göre ne şekilde dağıldığını kolayca takip edebilirsiniz.

3. Dinleme ve aktarma

Gerekenler

- **Winamp (http://www.winamp.com)**
- **Windows Media Player (www.microsoft.com/windowsmedia)**

Hazırlama ve arşivleme aşamalarının ardından, sıra hazırladığınız bu dosyaları keyifle dinlemeye geliyor. Bu konudaki kısa ipuçlarını derlerken, MP3 dinlemek için uzun zamandır piyasada olan ve çoğu müzik tutkununun bilgisayarında yer alan Winamp ve Windows Media Player üzerinden hareket edelim istedik. Burada kısaca bahsedeceğimiz şeyler parçaların bu programlara nasıl yüklenip çalınacağını anlatmaktan ziyade, günlük kullanıma keyif katacak ufak eklentiler hakkında bilgi sunmak amacını taşıyor.

> **» İpucu**
>
> Winamp altında yer alan eklentileri seçerek aktif hale getirebilmek için programın *Options / Visualization / Select Plug-in* menü yolunu izleyebilir veya [Ctrl]+[K] tuş kombinasyonunu kullanabilirsiniz. Ayrıca Winamp'ın sitesinden Full veya Pro sürümünü çektiğinizde, Winamp'le beraber çeşitli amaçlara yönelik bol miktarda eklenti geliyor.

Winamp püfleri

Eğer MP3'leri ve diğer dosyaları dinlemek için düzenli olarak Winamp kullanıyorsanız, Winamp'ın sesi geliştirmeye yönelik ekolayzır ayarları ilginiz çekebilir. Ekolayzır ayarlarına Winamp altından *View-Equalizer* menüsünü kullanarak veya [Alt]+[G] tuş kombinasyonuyla ulaşabilirsiniz. Tabii unutmamanız gereken, bu ayarları değiştirdikten sonra ekolayzır →

İşitsel ve görsel doyum: Winamp ile ekolayzır ayarları apabileceğiniz gibi, müziği görsel bir şölene dönüştürebilirsiniz.

penceresinden ayarları *On* tuşuyla aktif hale getirmenizin gerektiği. Aynı işi *Options / Equalizer / EQ Enabled* seçeneğiyle de gerçekleştirebilirsiniz.

Winamp ile standart gelen bir diğer keyifli eklenti de müziğe göre hareket eden ve “Visualizations” adı verilen görseller. Bu görsel şöleni ekrana taşımak için *View / Visualizations* seçeneğini veya [Ctrl]+[Shift]+[K] tuş kombinasyonunu kullanabilirsiniz. Tabii bu alanda sadece tek bir görselle de sınırlı değilsiniz. Dilerseniz pencerenin altındaki kontroller aracılığıyla müziğe göre hareket eden şekilleri değiştirebilir, pencerenin üzerine çift tıklayarak tam ekran haline getirebilir veya pencere üzerine sağ tıklayarak açılan menüden özelliklerini değiştirebilirsiniz.

Winamp dendiğinde skin, yani kabuk desteğinden bahsetmemek olmaz. Winamp uzun zamandır piyasada olan bir yazılım ve dünyada MP3 dinlemek için en çok kullanılan yazılımlar arasında liderliği kaptırmaya pek niyeti yok. Son derece gelişmiş bir skin desteğine sahip olan Winamp, **http://www.winamp.com/skins/** adresinde neredeyse ilgilenebileceğiniz her konuda beğeninizi yansıtacak skin’lerle dolu bir web koleksiyonuna sahip. İnternet üzerinden beğendiğiniz bir filmi, oyunu veya TV dizisini konu alan, veya sadece güzel görünmek için hazırlanmış kabukların binlercesini indirebilirsiniz. Kabukları seçmek ve değiştirmek için Winamp’ın *Options* menüsündeki *Skins* bölümü altında yer alan seçenekleri kullanmanız yeterli.

Özellikle iPod sahibi Winamp kullanıcıları için verebileceğimiz bir diğer basit ipucu da ml_iPod adlı eklentiyi kullanmak. Eğer bir iPod sahibiyseniz, bu eklenti sayesinde artık parçaları iPod cihazınıza aktarmak için doğrudan Winamp’ı kullanabilirsiniz. Bunun için öncelikle ilgili eklentiyi dosyasını **http://www.winamp.com/plugins/details.php?id=138888** adresinden çekin ve sisteminize kurun. Kurulumdan sonra eklentinin dosyasının Winamp plug-in listesinde Media Library altına yerleştiğini görebilirsiniz. Artık bu sayede iPod cihazınızı bilgisayarınıza bağladığınızda Winamp bunu anlayacak ve size uygun seçenekleri sunacaktır.

» İpucu

Windows Media Player altında portatif MP3 çalar cihazlarına şarkı aktarımı için benzer bir olanak dahili olarak sunulmaktadır. Bunun için yapmanız gereken, Windows Media Player menülerinden *Sync* seçeneğini seçmek ve sağdaki pencereden bağlı olan cihazınızı belirlemek. Eğer Windows Media Player bağladığınız MP3 çalıcıyı destekliyorsa cihaz buradaki listede belirecektir. Cihaz Windows Media Player tarafından görüntülendikten sonra cihaza şarkı aktarma işlemini kolayca gerçekleştirebilirsiniz.

Windows Media Player Püfleri

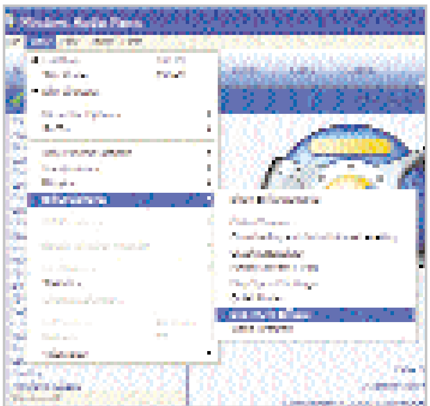
Eğer bilgisayarınızdaki müzik dosyalarını dinlemek için Windows Media Player’i tercih ediyorsanız, programın halihazırda kullanabileceğiniz gayet güzel özellikleri mevcut. Bu dahili özelliklerin neredeyse tamamı *View-Enhancements* menüsü altında bulunuyor. Bu menü altından *Show Enhancements*’i seçtiğinizde ekolayzır, parçanın çalış hızı, iki parça arasında yumuşak geçiş sağlanması gibi birçok özelliğe erişebiliyorsunuz.

» İpucu

Windows Media Player’in sunacağı sesle ilgili tüm ek özelliklerin tümünden düzgün biçimde faydalanabilmek için, **www.microsoft.com/windowsmedia** adresinden Windows Media Player 10 sürümünü çekerek kurmanızı öneririz.

Örneğin Quiet Mode, sesin bas ve tiz frekanslarının belli bir aralığı geçmemesini sağlayarak ani girişlerin beklenmedik gürültülere neden olmasını önlüyor. SRS WOW efektleri aktif hale getirildiğinde özellikle bas sesleri belirgin ölçüde zenginleştiriyor. Crossfading penceresindeki ayarlar, çalan parçaların ses şiddetinin belli bir standartta tutulmasını ve parçalar arasındaki geçişlerin yumuşak bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlıyor. *Play Speed* seçeneği, parçayı frekans aralığıyla oynamadan daha hızlı veya daha yavaş dinlemenizi sağlıyor. Grafik ekolayzır da yine Windows Media Player altında yer alan özelliklerden.

Windows Media Player, tıpkı Winamp gibi skin desteğine sahip ve beraberinde seçebileceğiniz 20’ye yakın skin’le birlikte geliyor. Bunlara ulaşabilmek için *View* menüsünden *Skin Chooser*’ı tıklamanız ve istediğiniz skin’i seçerek onaylamanız yeterli. Skin ve tam görünüm arasında geçiş yapmak için *View* menüsündeki seçenekleri veya [Ctrl]+[1] ve [Ctrl]+[2] kısayollarını kullanabilirsiniz.

Tüm ayarlara erişim için: WMP10’da çeşitli ayarlar için View / Enhancements menüsünü kullanabilirsiniz.

MP3 yapmak ve arşivlemek keyifli bir deneyim

Burada bahsettiğimiz yöntem ve araçlar, kolay yoldan MP3 hazırlamanız ve birkaç ipucu yardımıyla nasıl bu işten daha çok keyif alabileceğiniz konusunda yol gösterme amacını taşıyordu. Diğer yandan burada bahsedilenleri ve çok daha fazlasını yapabilen araçlar ve yöntemler de piyasada mevcut. Örneğin şarkıları değişik formatlara dönüştürmek, çalmakta olan parçaya dijital sinyal işlemleri uygulamak, ekranı çok daha farklı görsellerle şenlendirmek ve Winamp yahut Windows Media Player dışında farklı özelliklere sahip bir çalıcıyı tercih etmek elinizde. Sonuçta bu iş uçsuz bucaksız bir derya. Ama “olsun, ben içinde kaybolmaktan korkmuyorum” diyorsanız, bu işe yönelik çok sayıda aracı farklı kategorilere ayırarak bir araya toplamış başarılı bir web sitesi olan **http://www.mp3machine.com** adresini ziyaret ederek ilk adımı atabilirsiniz. Kulağınızdan güzel müzik eksik olmasın... ■

Levent Daşkıran, levent@chip.com.tr

Terminal servisleri -1

Uzaktan erişim ve yönetim

Terminal Servisleri, Windows Server 2003 işletim sistemine sahip makinelere uzaktan erişimi sağlayan servislerin tamamı için kullanılan bir terimdir. Windows Server 2003 işletim sistemi bu servisler sayesinde aynı anda birçok kullanıcının kendisine bağlanabilmesine, kendisini yönetebilmesine ve yeni bir oturum açarak logon olabilmesine olanak verir.

HAKKINDA

» Netron

Netron Bilgi İletişim Teknolojileri, bilgisayar ağları, sistemler ve yazılım geliştirme konusundaki yoğun "know-how" kaynaklarını bilişim sektörünün hizmetine açmak amacıyla kurulmuştur. Avrupa'nın en iyi 5 Microsoft ve Cisco Yetkili Teknik Eğitim Merkezinden biri olan Netron, hem kurumlara, hem de bireylere yönelik sunduğu Microsoft ,Cisco ve Netron sertifikasyon programları ile ülkemizdeki bilişim eleman açığını kapatmaya çalışmakta; bu alandaki çalışmaları ile bireylerin dünya çapında uzmanlar olmasını sağlayarak kariyer gelişimlerine büyük destek olmaktadır. **www.netron.com.tr** 0216 327 98 88"

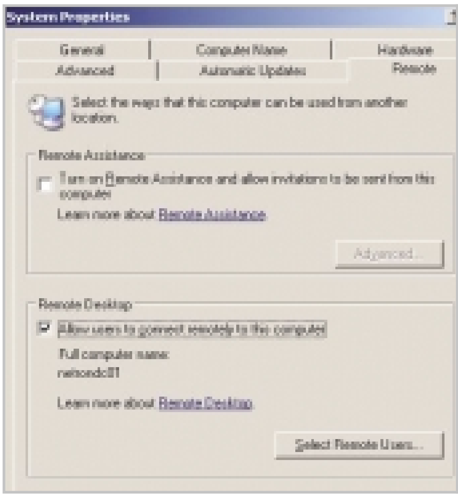
Burada aktar›lan bilgiler Netron Teknoloji dahilinde bulunan Netron Kurumsal Çözümler danışmanlarının gerçek hayat bilgilerinin yansımasıdır (Proje örnek çalışmalarını **www.netron.com.tr** adresinde de görebilirsiniz). Ayrıca Netron'da uygulama laboratuvarları sırasında da burada aktardığımız örnekleri yaşama şansına sahip olacaksınız.

Terminal Servisleri, özellikle üzerine en son çıkan Windows işletim sistemlerini donanım yetersizlikleri sebebiyle kuramayacağımız kadar yavaş bilgisayarlarda (Örneğin 32 MB RAM'li bir 486 bilgisayarı), işyerinde kullandığımız uygulamaları ya da paket programları merkezi bir noktadan yöneterek tüm kullanıcıların bilgisayarlarında kullanabilmemize imkan sağlarken, aynı zamanda bilgisayar ağımızdaki diğer server'ları da uzaktan yönetebilmemize olanak verir. Windows Terminal Servisleri bu özellikleri sayesinde Toplam Satın Alma Maliyetini (TCO) düşüren çok önemli yenilikler sunmaktadır. Bazı durumlarda, bilgisayar ağlarında gelecek senelerde bilgisayar donanım yatırımı yapmamak için, donanım üreticisi firmalardan Terminal istemcisi ya da "thin client" denen , PC'den daha ucuz ve bakım maliyeti olmayan cihazlar da satın alınabilir.

Terminal Servisleri temel olarak şu üç bileşenden oluşur;

▸ **Terminal Server:** Her bir istemcinin bağlı olduğu, istemci bilgisayarlarının oturumunu yöneten, işletim sisteminin ve programların gerçekte kurulu olduğu ve çalıştığı sunucu bilgisayarlardır.

Terminal Server olan sunucu, istemcilerin kendisine bağlanıp kullanması için üze-

Sekil1: Remote Desktop for Administration'ı kullanmak için önce Remote Connection'ı etkin hale getirmemiz yeterlidir.

rindeki işletim sistemini ve programları paylaşıma açmıştır. İstemci tarafında yapılan klavye ve fare girişleri Terminal Server tarafından işleme konur ve sonuçlar sadece ekran görüntüleri olarak istemci bilgisayarının ekranına yansıtılır.

Bilgisayar ağındaki server'ların uzaktan yönetimi için Terminal Server kurmamıza gerek yoktur. Windows 2000 Terminal Servislerinden farklı olarak Windows Server 2003'te Remote Desktop for Administration default olarak kurulu gelmektedir. Remote Desktop for Administration'ı kullanmak için önce Remote Connection'ı etkin hale getirmemiz yeterli.

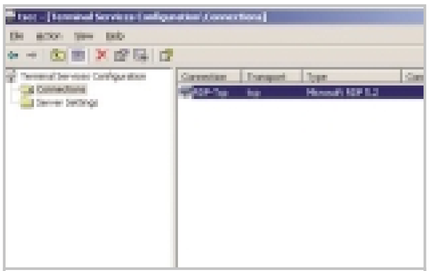
▸**İstemci:** Terminal oturumu istemci bilgisayarında bir pencere olarak açılır ve karşı bilgisayarın masaüstünü istemcide bu pencerede görebiliriz. İstemci bilgisayarların ihtiyacı olan tek şey Terminal Server'a bağlanarak bu pencereyi açabilmek için gerekli olan donanımdır. İşte bu yüzden İstemci bilgisayarlarının donanımı çok düşük olabilir, terminolojide bunlara "Thin Client" diyoruz.

▸**Remote Desktop Protocol (RDP) :** RDP , grafik arabirimlerini istemci bilgisayarlarına iletmekle görevli protokoldür. TCP/IP katmanlarından uygulama katmanında çalışarak terminal server ve istemciler arasındaki bağlantıyı sağlar. TCP/IP bağlantısı 3389 numaralı porttan gerçekleşir. Ancak Terminal Services Configuration'ı kullanarak bu ve diğer başka terminal oturum ayarlarını değiştirebiliriz.

Windows 2003 Server ile birlikte gelen RDP protokolunun 5.2 sürümünde bazı yenilikler bulunmaktadır. Bu yeni özellikleri 24 bit renk desteği, cihaz yönlendirme (device redirection), clipboard paylaşımı, 128 bit şifreleme ve bağlantı sırasında klavye kısayollarının kullanımı şeklinde özetleyebiliriz.

Bildiğimiz gibi, Windows 2000 Server Terminal Servisleri, Remote Administration Mode ve Application Server Mod olmak üzere iki modda çalışmaktaydı. Her iki mod için de Terminal Servisleri, Control Panel'deki *Add/Remove Programs* ve *Add/Remove Windows Components* bölümünden kuruluyordu. Remote Administration Mode, lisans gerektirmeyen, ancak aynı anda sadece iki bağlantıya izin veren Terminal Server Mode'u idi.

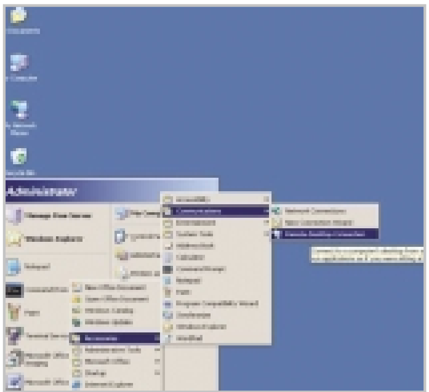
Windows 2000 Server'daki bu iki modlu sistemden farklı olarak Windows Server 2003 Terminal Servislerinde Remote Administration ve Terminal Servis Fonksiyonları birbirinden

Şekil2: Terminal Services Configuration'ı kullanarak terminal oturum ayarlarını değiştirebiliriz.

ayrı kurulup ayarlanabilen bileşenlerdir.

Windows Server 2003'te Remote Administration Mode'u varsayılan olarak kurulu gelir. Remote Desktop for Administration'ı kullanmak için Remote Connection'ı etkin hale getirmemiz yeterlidir.

Şekil 3: Terminal Server Application Server Mode'u ise Add/Remove Windows Components'tan ya da Configure Your Server Wizard ile kurabiliriz.

Terminal Server servisinin kurulumu

Terminal Server'ı, ağdaki kullanıcıların uygulamaları sanki kendi bilgisayarlarında yüklüymüş gibi kullanabilmeleri , dosyalarını kaydedebilmeleri ve ağ kaynaklarından yararlanabilmeleri için kullanırız. Terminal Server kullanımı bütün kullanıcıların aynı versiyon uygulamaları kullanmasını sağlar. Eğer ağımızdaki bir bilgisayarın tek bir noktada kurulu olan bir uygulamayı bütün kullanıcılar için erişilebilir hale getirmesini istiyorsak bu bilgisayarı Terminal Server olarak konfigüre etmemiz gerekir.

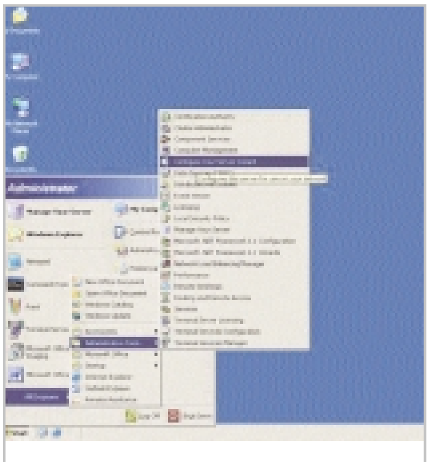
Bununla birlikte, eğer bu bilgisayarı Windows Server 2003 işletim sistemine sahip bilgisayarların uzaktan yönetimi için kullanacaksak bu bilgisayara Terminal Server kurmamıza gerek yoktur. Bunun yerine Remote Desktop for Administration (Windows 2000 Server'daki Terminal Services Remote Administration mode) servisini kullanabiliriz ki bu özellik Windows Server 2003 işletim sistemine sahip bilgisayarlarda kurulumda default olarak bulunan bir özelliktir.

Terminal Server kurulumuna geçmeden önce, Terminal Server kurulumunda dikkat edilmesi gereken öncelikler ve ayarlardan bahsetmek gerekir.

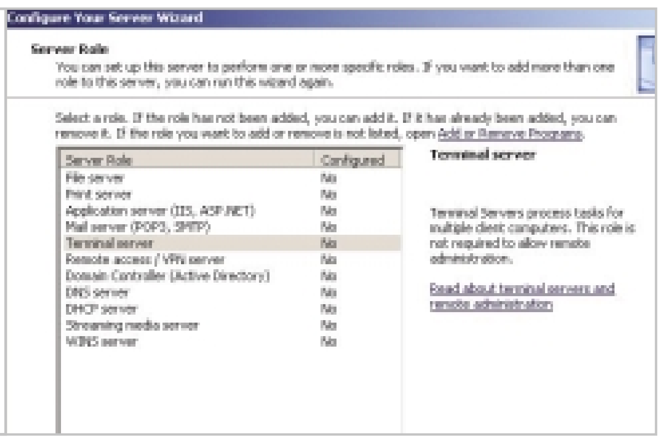
- Windows 2003 Server işletim sistemi yeni kurulmuş ise varsayılan olarak çalışan servisler Terminal Server kurulumu için yeterlidir.
- Terminal Server olacak bilgisayarın bir network'te bulunması, bir domain'e üye olması, ancak bir domain controller (DC) olmaması tavsiye edilir. Terminal Server'ı DC olan bir bilgisayara kurmak ek bellek ve işlemci gereksinimi ile fazladan bir ağ trafiğine yol açacaktır. Aynı zamanda Active Directory'deki kullanıcı hesaplarının DC bilgisayarına kurulmuş bir Terminal Server'a ulaşmalarını sağlamak için fazladan Group Policy konfigürasyonları da yapmanız gerekecektir.
- Terminal Server kurulumu için 128 MB RAM yeterli iken Terminal Server'a bağlanıp uygulama çalıştıracak her bir kullanıcı için ortalama 10-16 MB ek bellek ihtiyacı oluşacaktır. Bu ihtiyaç aynı anda birden fazla uygulama çalıştıran power user'lar (yüksek yoğunluklu olarak Terminal servislerini kullanan kullanıcılar) grubu için 21 MB'a kadar çıkar.
- Terminal Server kurulumundan önce yüklediğimiz uygulamaları kaldırmamız ve Terminal Server kurulumundan sonra tekrar yüklememiz gerekir. Aksi takdirde bu uygulamalara diğer kullanıcılar ulaşamaz. (Bu konuda daha teknik detaylar için, ilgili Technet makalelerini ya da **http://support.microsoft.com** sitesini tavsiye ederiz.)

Terminal Server kurulumunu Administrators grubunun üyesi olan bir kullanıcı ya da bu görevin delege edildiği bir kullanıcı yapabilir. Eğer Terminal Server'ı kuracağımız bilgisayar domain'e üye ise Domain Admins grubundaki bir kullanıcı Terminal Server kurulumunu gerçekleştirebilir. Delegasyon ve Gruplarla ilgili konular serinin ikinci kitabında ayrıntılı olarak işlenmiştir. Terminal servislerini kurmak için:

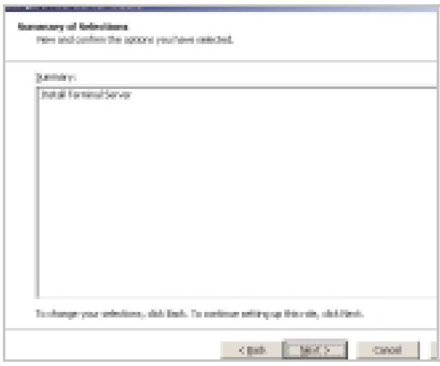
1. Administrative Tools'tan *Configure Your Server Wizard*'ı açılır.
2. *Preliminary Steps* ekranındaki açıklamalar okunur.
3. *Server Role* penceresinde *Terminal Server*'ı seçilir.
4. *Next* tıklanıp kurulum bitirilir.
5. Terminal Server kurulumundan sonra bazı programların çalışmaması söz konusu olabilir. Bu durumda programlarımızı "multisession access (çoklu ortam erişimi)" için *Add or Remove Programs*'ı kullanarak tekrar kurmamız gerekecek.

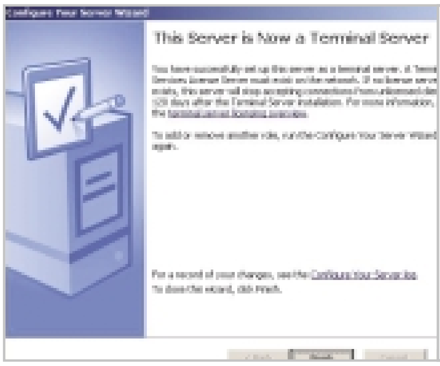
Şekil 4: Administrative Tools'tan Configure Your Server Wizard'ı açılır.

Şekil 5: Server Role penceresinde Terminal Server'ı seçilir.

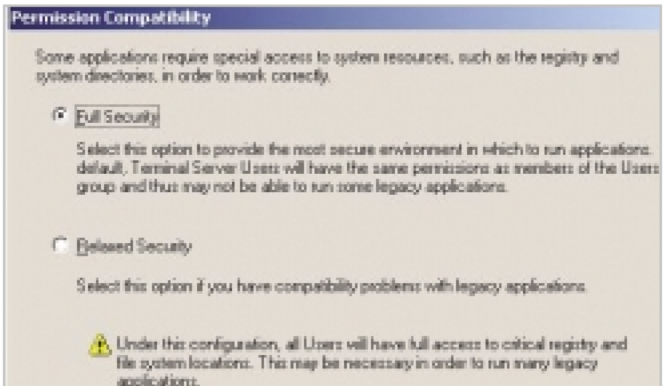

Şekil 6: Next tıklanıp kurulum bitirilir.

Şekil 7: Terminal Server kurulumu başarıyla gerçekleşmiştir.

NOT: Terminal Server, lisanssız istemcilerin kendisine logon olmasına en çok 120 gün süre ile izin verir. Bu süre içinde Terminal Server License Server'ın Domain'deki bir server'a kurulması gerekir. Bu konuyu modülümüzü içinde detaylı olarak inceleyeceğiz (Bkz: Terminal Servisleri ve Lisanslama.)

Şekil 8: Terminal Server'ı Add Remove Windows Components ile kurmak istediğimizde ise yukarıdaki adımlara ek olarak karşımıza Full Security ve Relaxed Security seçenekleri çıkacaktır.

►**Full Security:** Bu seçenek Terminal Server'daki uygulamaların en yüksek güvenlikte çalıştığı moddur. Bu modda Terminal Server'a bağlanan kullanıcılar default olarak Users grubunun üyelerinin haklarına sahiptirler. Yani sistem dosyalarına ve registry kayıtlarına erişim izinleri yoktur. Bu yüzden de bazı eski sürüm programlarınız Terminal Server üzerinde çalışmayabilir.

►**Relaxed Security:** Eski sürüm uygulamaların da Terminal Server

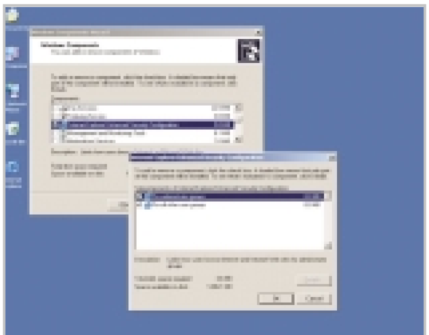
üzerinde çalışmasını istiyor ve bu uygulamaların sistem dosyalarına ve registry kayıtlarına erişmelerine izin veriyorsanız bu modu seçmelisiniz.

Ancak burada seçtiğimiz security ayarı kurulum sonrasında istediğimiz zaman değiştirebiliriz. Bunun için Administrative Tools bölümünde *Terminal Services Configuration* konsolunu açıp *Server Settings* bölümündeki *Permission Compatibility* ayarını değiştirmemiz yeterlidir.

Terminal Server kurulumu sırasında bir güvenlik önlemi olarak *Internet Explorer Enhanced Security Configuration default* olarak kurulu olacaktır. Böylece kullanıcıların internet üzerinden download yapması veya ActiveX kontrolleri yüklemesi engellenmiş olur. Yine bu ayarı da Add Remove Components'ı kullanarak kaldırabiliriz.

Terminal Server kurulumunu Windows Server 2003 işletim sisteminin unattended kurulumuna da ekleyebiliriz. Bunun için unattend.txt dosyasına aşağıdaki satırların eklenmesi yeterlidir.

ÖRNEK: [Components] TerminalServer =

Şekil 9: Internet Explorer Enhanced Security Configuration ayarinin degiştirilmesi

On [TerminalServices] LicensingMode = PerDevice

Terminal Servisleri ve lisanslama

Terminal Servisleri, terminal oturumu açmak isteyen her bir cihaz için bir Terminal Servisleri İstemci Erişim Lisansına (CAL) ihtiyaç duyar. Ayrıca her istemcinin lisanslarının tutulduğu Terminal Server License Server olarak hizmet verecek bir bilgisayar da erişilebilir durumda bulunmalıdır. Domain'deki bir Terminal Server License Server'ı birden fazla Terminal Server'a hizmet verebilir. Terminal Server License Server'ı Terminal Servislerin kurulu olmadığı bir Server'a kurabiliriz.

Terminal Server lisansız istemcilerin kendisine logon olmasına en çok 120 gün boyunca izin verir. Bu süre, bir istemcinin Terminal Server'a ilk logon olduğu gün başlar. Bu sürenin sonunda Terminal Server ,istemciler lisans alana kadar logon olmalarına izin vermez.

Terminal Server Licence Server'ı kurmadan önce "Domain License Server" ya da "Enterprise License Server" tiplerinden birini seçmemiz gerekir.

▸Domain License Server

Her bir domain için ayrı Terminal Server License Server'lar kuracağımız zaman Domain License Server tipini seçebiliriz. Burada önemli olan nokta Terminal Server ile Terminal Server License Server'ın aynı domain içinde olmasıdır. Domain'deki Terminal Server her 15 dakikada bir Terminal Server License Server'ın varlığını kontrol eder. Fakat bir kez server'ın yerini belirledikten sonra her iki saatte bir kontrol etmeye başlar.

▸Enterprise License Server

Network yapımız birden fazla domain içeriyorsa seçmemiz gereken Terminal Server Licence Server tipi Enterprise License Server olmalıdır. Fakat Terminal Server License Server sadece Windows Server 2003 veya Windows 2000 domain'lerine hizmet verebilir.

Terminal Server Active Directory'ye her 60 dakikada bir network'teki Enterprise License Server'ın yerini sorar ve bir kez öğrendikten sonra her 60 dakikada bir bu işlemi tekrarlar.

Eğer biz bu iki tip License Server'dan

TERMINAL SERVER KURULUMU

Görev	Açıklama
Terminal Server Licensing servisinin kurulumu	*Control Panel*'deki *Add or Remove Programs*'ı açıp, *Add/Remove Windows Components*'a tıklıyoruz. *Windows Components Wizard*'daki *Terminal Server Licensing* kutusunu işaretleyip, *Next*'i tıklıyoruz. Eğer network'ümüzde birden fazla domain varsa ya da Terminal Server Licensing service' ini bir member server'a kuruyorsak *Entire enterprise*'ı seçiyoruz. Eğer Terminal Server License Server'ı tek bir ayrı domain için kuruyorsak ya da network'ümüzde workgroup ya da NT 4.0 domain'leri varsa *Your domain or workgroup* bölümünü seçiyoruz. Bu aşamada istersek license server database'i için farklı bir lokasyon seçme şansımız var. Daha sonra *Next* ve *Finish* ile kurulumu bitiriyoruz.
Terminal Server License Server Aktivasyonu	*Terminal Server Licensing* konsolunu açıp, aktivasyonunu yapacağımız*Terminal Server License Server*'ın üzerini sağ tıkladıktan sonra *Activate Server*'ı tıklıyoruz. Terminal Server License Server Activation Wizard başladığında *Connection method* sayfasındaki *Activation method* bölümündeki *Automatic connection*'ı seçip *Next*' i tıklıyoruz. *Company Information* sayfasındaki gerekli bilgileri giriyoruz: ▸ First name ▸ Last name ▸ Company name ▸ Country or region ▸ Email address ▸ Organizational unit ▸ Company address ▸ City ▸ State or province ▸ Postal code Girdiğimiz bilgilerin doğruluğunu teyit ettikten sonra *Next*'i tıklıyoruz. *Completing the Terminal Server License Server Activation Wizard* sayfasındaki *Status* bölümünde *Your license server has been successfully activated* mesajını gördükten sonra eğer istemci lisanslarını da şimdi yüklemek istiyorsak *Next*'i tıklayıp devam ediyoruz ya da istemci lisanslarını daha sonra yüklemek istiyorsak *Start Terminal Server Client Licensing Wizard now* kutusundaki işareti kaldırıp *Finish*'i tıklıyoruz. Not: Terminal Server Licensing konsolunu açmak için, *Start / Control Panel / Performance and Maintenance / Administrative Tools / Terminal Server Licensing* yolunu izleyebilirsiniz.

birini seçmezsek License Server default olarak Enterprise License Server tipinde kurulacaktır.

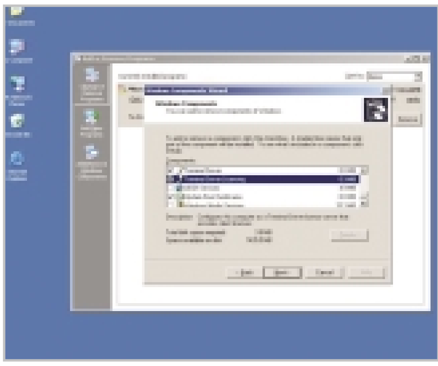
Not: Windows 2003 Ailesinden herhangi bir işletim sisteminde (Windows XP dahil) Windows 2003'teki Remote Desktop for Administration'ı kullanmak için Terminal Server License Server'a ihtiyacımız yoktur.

►Terminal Server License Server konfigürasyonu

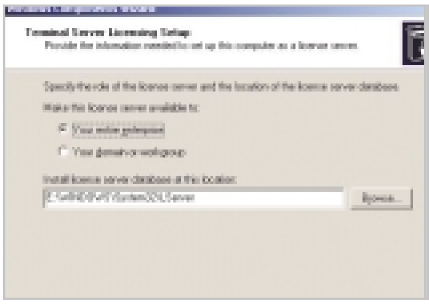
Terminal Server License Server'ı Terminal Server kurulumunu yaptığımız bilgisayardan başka bir bilgisayara kurmamız önerilir. Terminal Server License Server kurulumundan sonra sadece bir kez aktivasyona gerek duyar. Eğer Terminal Server License Server aktivasyonu yapılmamış ise ya da Terminal Server License Server konfigürasyonu hiç yapılmamış ise istemciler geçici lisanslarla maksimum 120 gün boyunca çalışabilirler.

Terminal Server License Server aktivasyonunun en kolay ve hızlı yolu Automatic Method'u kullanmaktır. Bu metodu kullanmak için Terminal Server License Server'ın internete doğrudan çıkabileceği bir bağlantıya sahip olması gerekir.

Aşağıdaki tablo Terminal Server License Server konfigürasyonunun adımlarını ve Automatic Method 'u kullanarak aktivasyonun nasıl yapılacağını göstermektedir.

Sekil 10: Windows Components Wizard'daki Terminal Server Licensing kutusunu işaretleyip, Next'i tıklıyoruz.

Şekil 11: Eğer network'ümüzde birden fazla domain varsa ya da Terminal Server Licensing service' ini bir member server'a kuruyorsak entire enterprise'ı seçiyoruz

►Terminal Server License Server'a istemci lisanslarının yüklenmesi

Terminal Server License Server'ı başarılı bir şekilde konfigüre ettikten sonraki aşama Terminal Server License Server'a istemci lisanslarının (CAL) yüklenmesidir.

CAL'lar her bir istemcinin lokalinde "digitally-signed" (sayısal olarak imzalanmış) olarak tutulur. Eğer bir istemci Terminal Server'a ilk kez logon oluyorsa Terminal Server bu istemcinin bir CAL'e sahip olmadığını belirleyerek istemci için yeni CAL oluşturur. Bir başka önemli noktada CAL'leri yüklemeden önce licensing agreement number ve diğer bilgilerin hazır olmasıdır. Daha önce de belirttiğimiz gibi CAL'leri de yüklemenin en kolay ve hızlı yolu Automatic Method'u kullanmaktır. Bu metodu kul-

lanmak için Terminal Server License Server'ın internete doğrudan çıkabileceği bir bağlantıya sahip olması gerekir.
Aşağıdaki tablo CAL'leri Terminal Server License Server'a yüklerken Automatic Method'u nasıl kullanacağımızı göstermektedir:

Şekil 12:Terminal Server Licensing konsolunu açmak için sırasıyla Start Control Panel Performance and Maintenance Administrative Tools Terminal Server Licensing yolunu izleyebilirsiniz.

Şekil 13: Terminal Server Licensing konsolunu açıp, aktivasyonunu yapacağımız Terminal Server License Server' ın üzerini sağ tıkladıktan sonra Activate Server'ı tıklıyoruz.

Uygulamaların Terminal Server'a yüklenmesi

Terminal Server konfigürasyonunu tamamladıktan sonra artık sıra Terminal Server üzerinden çalışacak uygulamaların yüklemesine geliyor.
Bunun için daha önce şu görevlerin tamamlanmış olması gerekiyor;

- Configure Your Server Wizard ile Terminal Server kurulumunun ve konfigürasyonun tamamlanması.
- Terminal Server Lisanslarının diğer bir bilgisayara yüklenmesi.
- Terminal Server License Server aktivasyonunun yapılmış olması.
- CAL'ların Terminal Server License Server'a yüklenmesi.

Uygulamaların Terminal Server'a yüklenmesi için önerilen metot Control Panel'deki *Add or Remove Programs'ın* kullanmaktır. Elbette uygulamaları yüklemek için kullanabileceğimiz başka metodlar da vardır: Örneğin "change user" komutunu kullanmak, Windows Installer paketleri kullanmak (.msi dosyaları) ve Group Policy ile yazılım yüklemek. Bunlardan "change user" komutunu detaylı olarak bu bölümde anlatacağız diğer metotları ise serinin ikinci kitabı olan Active Directory kitabında bulabilirsiniz.

Terminal Server'a uygulama yüklemeden önce uygulamalarımızın ve Terminal Server'ın performansını etkileyebilecek bazı noktalara dikkat etmemiz gerekir.

Uygulamaların performansını artıran ve network trafiğini azaltan en önemli nokta uygulamaların bir File Server yerine Terminal Server'daki local disklerden birine kurulmasıdır. Elbette bu diskte yeterli boş alan olup olmadığı, geçerli dosya hakları için FAT32 yerine NTFS dosya sisteminin kullanılıp kullanılmadığı da dikkat edilmesi gereken diğer önemli ayarlardır.

32-bit uygulamaların kullanılması performansı 16-bit uygulamalara göre olumlu yönde etkiler. 32-bit uygulamalar belli registry kayıtlarını kullanarak kendi ayarlarını bu registry kayıtlarına yazarlar. 16-bit uygulamalar ise kullanıcı başına düşen işlemci performansını %40 oranında azaltırken gerekli RAM miktarını %50 oranında artırır.

Kullanıcıların uygulamaları kullanırken performansını etkileyen doğal bir etken ise diğer kullanıcıların gereksiz yere bu uygulamaları çalıştırmasıdır. Bunu önlemenin bir yolu bu kullanıcıların uygulamalara olan erişiminin kısıtlanması diğer bir yolu ise uygulamaların bazı gereksiz özelliklerinin kısıtlanması ya da iptal edilmesidir.

Uygulamaları Terminal Server'a uzaktan yükleme ile de kurabiliriz. Bunun için Remote Konsol oturumunu kullanabiliriz, ancak bu metot uygulamaların yüklenmesi için önerilen bir yol değildir. Yine uygulamalar yüklendikten sonra bazı uygulamalar için application compatibility script'lerinin çalıştırılması gerekebilir. Bu script'leri Terminal Server'da systemroot\Application Compatibility Scripts\Install dizininde bulabiliriz.

Terminal Server üzerine yüklenen uygulamaların çalışabilir olması Terminal Server üzerindeki güvenlik modları (security modes) ile yakından ilgilidir. İki tip güvenlik modundan biri seçilebilir. Terminal Server'ı Add Remove Windows Components ile kurmak istediğimizde karşımıza *Full Security* ve *Relaxed Security* seçenekleri çıkar.

Full Security: Bu seçenek Terminal Server'daki uygulamaların en yüksek güvenlikte çalıştığı moddur. Bu modda Terminal Server'a bağlanan kullanıcılar default olarak Users grubunun üyelerinin haklarına sahiptirler. Yani sistem dosyalarına ve registry kayıtlarına erişim izinleri yoktur. Bu yüzden de bazı eski sürüm programlarınız Terminal Server üzerinde çalışmayabilir.

Relaxed Security: Eski sürüm uygulamaların da Terminal Server üzerinde çalışmasını istiyor ve bu uygulamaların sistem dosyalarına ve registry kayıtlarına erişmelerine izin veriyorsanız bu modu seçmeli-

CAL YÜKLEME

Görev	Açıklama
CAL'lerin Terminal Server License Server'a yüklenmesi	Terminal Server License Server bilgisayarında *Terminal Server Licensing* konsolunu açıyoruz. *Terminal Server License Server* aktivasyon metodunun *Automatic* olduğunu kontrol ettikten sonra *Terminal Server Licensing* konsolunda *Terminal Server License Server*'ı sağ tıklayıp *Install Licenses* bölümünü tıklayarak *Terminal Server CAL Installation Wizard*'ı başlatıyoruz. *Licensing program* sayfasında satın aldığımız lisanslama programını seçtikten sonra *Next*' i tıklıyoruz. *License Code* sayfasında satın aldığımız her bir lisans için lisans kodunu giriyoruz ve *Add*'i tıklayarak girişleri teker teker yapıyoruz. Bütün lisans kodlarını girdikten sonra *Next*'i tıklayıp işlemi tamamlıyoruz. Not: Terminal Server Licensing konsolunu açmak için sırasıyla *Start / Control Panel /Performance and Maintenance / Administrative Tools / Terminal Server Licensing* yolunu izleyebilirsiniz.

UYGULAMA YÜKLEME

Görev	Açıklama
Hiçbir kullanıcının terminal server'a log-on olmadığından emin olun.	Bütün kullanıcılara bir mesaj göndererek terminal server'a yeni bir uygulama yükleneceğini ve terminal server'ın restart edileceğinden şuandaki oturumların sonlandırılacağını bildirebiliriz. Ya da terminal server'a uygulama yüklenmesi sırasında server'a erişimi geçici olarak engelleyebiliriz.
Terminal Services bağlantılarını geçici olarak disable edin.	*My Computer / Properties* penceresinde *Remote* sekmesini seçip *Allow users to connect remotely to this computer* kutusundaki işareti kaldırıyoruz.
Güvenlik modu olarak Full Security modunu seçin.	Terminal Services Configuration konsolundaki *Server Settings*'te *Permission Compatibility* bölümünü sağ tıklayıp *Properties*'i seçiyoruz. *Permission Compatibility* diyalog kutusunda *Full Security*'yi tıklayıp *OK* diyoruz. Terminal Services Connections konsolunu açmak için *Start / Control Panel / Performance and Maintenance / Administrative Tools / Terminal Services Connections* yolunu izleyebilirsiniz.
Uygulamayı CD'den ya da disketten kurun.	Terminal Server'a Administrators grubuna üye olan bir kullanıcıdan log-on olun. Control Panel'den *Add or Remove Programs*'ı açıyoruz. *Add New Programs*'ı seçip uygulama CD'sini sürücüye takıyoruz. Program kurulumunu yaptıktan sonra uygun script'leri kullanarak programın çoklu ortamdaki çalışmasını test ediyoruz.
Uygulamayı test edin.	Event logging'in aktif olduğunu *Administrative Tools / Services* bölümünden kontrol ediyoruz. Terminal Server'da bir test hesabı yaratıp bu hesaptan log-on oluyoruz. Böylece bir kullanıcının uygulamayı çalıştırdığında hangi dosya ve klasörlere Write veya Read hakkı olması gerektiğini, hangi registry key'lerin kullanıcı hesabı için yaratıldığını Event viewer kullanarak belirliyoruz. Bu noktada bazı programlardan diğer uygulamalara ulaşabilecek olan kullanıcılar için toolbar erişimini kısıtlamamız gerektiğini belirtmek gerekir. Örneğin Microsoft Access uygulamasında, diğer Microsoft Office programlarını çalıştırabileceğimiz bir toolbar bulunur ki bu toolbar'ı disable etmek gerekir
Application compatibility script'lerini çalıştırın.	Terminal Server üzerinde systemroot\Application Compatibility Scripts\Install dizinindeki script'lerden uygulama için gerekli olanı çalıştırıyoruz.
Terminal Server üzerinde Remote Connections'ı (uzaktan bağlantı) çalıştırıyoruz.	*My Computer / Properties* penceresinde *Remote* sekmesini seçip *Allow users to connect remotely to this computer* kutusunu işaretliyoruz.

siniz. (Bu mod Windows NT 4.0/Terminal Server Edition compatibility mod olarak bilinir)

Ancak burada seçtiğimiz security ayarı kurulum sonrasında istediğimiz zaman değiştirebiliriz. Bunun için *Administrative Tools* bölümünde *Terminal Services Configuration* konsolunu açıp *Server Settings* bölümündeki *Permission Compatibility* ayarını değiştirmemiz yeterlidir. ■

Murat Bayraktar, murat.bayraktar@netron.com.tr,
Cenk Turan, cenk.turan@netron.com.tr

TAM SÜRÜMÜ CHIP eCHIP'te

» 3 ADIMDA KOLAY ÇÖZÜM

Ashampoo Photo Illuminator 2.1

Komple resim gösterici

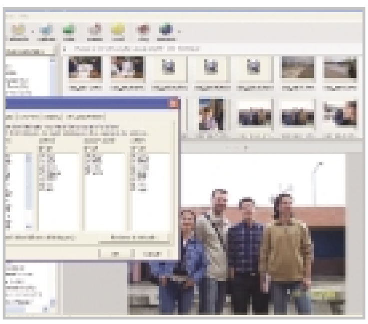
Resim düzenlemeden CD'ye basmaya kadar fonksiyonları ve sayısız sihirbazıyla Ashampoo Photo Illuminator, vazgeçemeyeceğiniz bir resim görüntüleyici.

■ Bu program ile yaygın olarak kullanılan tüm resim biçimlerini görüntülemekle kalmaz, aynı zamanda müzik (.mid, .mp3, .wav, .rmi) ve video (.avi, .mov, .mpeg, .qt, .rm) dosyalarını da çalıştırabilirsiniz. Temel resim görüntüleme fonksiyonları haricinde, sahip olduğu sihirbazları kullanarak disklerinizde ayrıntılı arama işlemleri gerçekleştirebilir, sunumlar hazırlayabilir, masaüstü resimleri oluşturabilir, resim biçimleri arasında geçiş yapabilir, basit geçiş efektlerine sahip ekran koruyucular hazırlayabilir, ekran görüntüsü alabilir, resimlerinizi CD'ye yazabilir, yazıcı çıktısı alabilir ve resimlerinize sesli açıklamalar ekleyebilirsiniz.

Tam sürüm anahtarı için *Register* ve takip eden penceredeki *Get Free Key* düğmesine tıklayın. Ekrana gelen web sayfasına isminizi ve e-posta adresinizi girin. Daha sonra e-posta ile gönderilen kayıt anahtarını girin. Aksi takdirde programın sahip olduğu sihirbazların hepsini kullanamazsınız.

Ashampoo Photo Illuminator 2.1'in tam sürümünü eCHIP'ten hemen yükleyebilirsiniz.

1 Biçim bağlantıları ve dosyaların görüntülenmesi

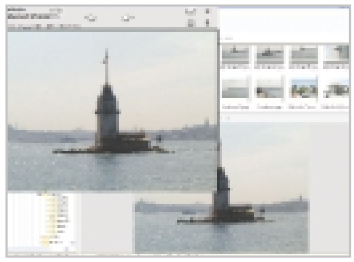

Program tarafından görüntülenmesini istediğiniz dosya türlerini, ilk açılışta ekrana gelen veya daha sonra *File / Options* komutunu kullanarak ulaşabileceğiniz *Options* penceresindeki *Filetypes* sekmesi üzerindeki listeden rahatlıkla belirleyebilirsiniz. Ayrıca dosya üzerine iki kere tıklandığı zaman resmi ekran getiren Quickview aracı ile ilişkilendirilmesi istediğiniz dosya türlerini de buradan işaretleyebilirsiniz. Bu sayede, istediğiniz resmi hızlı bir şekilde görüntüleyebilir ve programın sunduğu düzenleme fonksiyonlarını ve çeşitli efektleri anında uygulayabilirsiniz. Ana pencerenin solundaki *History* sekmesini kullanarak en son görüntülediğiniz resimlere hızlı bir şekilde ulaşabilir, *Info* sekmesinden seçili dosya hakkında ayrıntılı bilgi edinebilir, *Slideshows* sekmesinden daha önce hazırladığınız sunumları görebilir ve *Folders* sekmesi üzerinden de diskleriniz ve klasörler arasında gezinebilirsiniz.

2 Basit resim düzenleme araçları

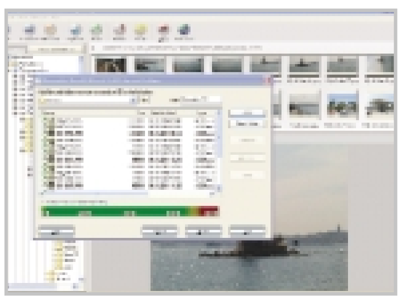
Quickview görünümünde ekrana getirilen resim üzerinde değişiklik yapmak için üzerine sağ tuşla tıklayıp açılan kısayol menüsündeki *Edit* altında bulunan komutları kullanabilirsiniz. Bu sayede resmin boyutlarını, önizlemesini, yönünü değiştirebilir, parlaklık, kontrast, renk değerleri üzerinde oynayabilir, ayrıca Sharpen, Blur, Mosaic, Emboss ve Oilify gibi sık kullanılan efektleri de doğrudan uygulayabilir, resimdeki değişiklikleri kaydedebilirsiniz. Kaydedilen slayt gösterileri haricinde, klasör içerisindeki resimlerin sırayla ekrana gelmesi için yine kısayol menüsündeki *Slideshow* komutunu kullanabilir ve gerekli ayarları yapabilirsiniz.

Photo Illuminator'un en kullanışlı sihirbazlarından bir tanesi ise program ana penceresindeki *Wizards* menüsünden ulaşılan Conversion. Bu sihirbazı kullanarak resimlerin boyutlarını küçültebilir, yönlerini değiştirebilir, dosya biçimleri arasında geçiş yapabilir ve orijinal resmin zarar görmemesi için, üzerinde değişiklik yapılan dosyayı farklı bir isim altında aynı veya başka bir klasöre kaydedebilirsiniz.

3 Sihirbazlar ile çalışma ve özel indirim

Search Wizard, disklerinizi en ince ayrıntısına kadar tarayarak sisteminizdeki tüm multimedya dosyalarının bir listesini çıkartıyor. Ayrıntılı seçeneklere sahip sunumlar hazırlamak ve bunları saklamak için de yine Slideshow sihirbazından faydalanabilirsiniz. Wallpaper sihirbazını kullanarak, seçtiğiniz resmin Windows masaüstü arka planı olarak atanmasını sağlayabilir, ConvertYa! yardımıyla dosyalarınızın biçimlerini değiştirebilir ve SeeYa! ile resimlerinize sesli açıklamalar ekleyebilirsiniz. Screensaver sihirbazını kullanarak, özel resimlerinizden oluşan, farklı geçiş efektlerine sahip ve isterseniz müzik ekleyebileceğiniz bir ekran koruyucu oluşturabilirsiniz. Ayrıca SnapYa! sihirbazı yardımıyla ekran görüntülerini kaydedebilirsiniz. İstediğiniz resimleri zahmetsizce CD'ye basmanızı sağlayan BurnIt! ise programın en çok dikkat çeken sihirbazı. Ashampoo firmasının CHIP okurları için sunduğu özel indirim ile WinShampoo programının en son sürümünü yüzde 20 daha ucuza satın alabilirsiniz.

Realsoft 3D SE 5.1

Hesaplı 3B Modelleme

3B modelleme, animasyon, rendering paketi Realsoft 3D, profesyonel kullanıcıların beklentilerini karşılarken yeni kullanıcılar için de bir başlangıç noktası teşkil ediyor.

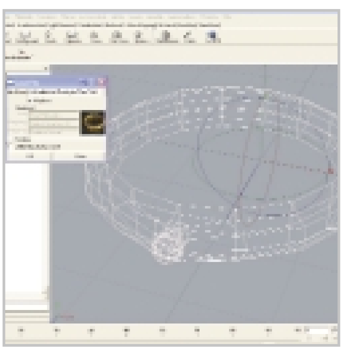
■ Realsoft Graphics Oy tarafından geliştirilen RealSoft3D, komple bir modelleme, animayon ve Rendering programı. Windows ve Linux sürümleri bulunan program, özellikle açık tasarım, NURBS modelleme araçları, gelişmiş animasyon kapasitesi ve 3B boyama araçları ile dikkat çekiyor. Programın en önemli özelliklerinden biri olan açık tasarım sayesinde 3B modelleme konusunda yeni olan bir kullanıcı materyal kütüphanesindeki birçok materyali hedef nesne üzerine taşıyıp yerleştirebiliyor ve sahnedeki materyalleri çeşitli kontroller ile istediği gibi işleyebiliyor.

Visual Shading Languages (VSL) sihirbazlar ve şablonlar ise gölge oluşturma konusundaki ayrıntıları kontrol ediyorlar. Ayrıca profesyonel kullanıcılar özel gölgelendirme efektleri ekleyebilir ve materyallere uygun VSL elementleri ekleyerek Rendering işlemini de kişiselleştirebilirler.

Realsoft3D SE 5.1'in tam sürümünü eCHIP'ten hemen yükleyebilirsiniz.

1 Kullanıcı arayüzü ve modelleme

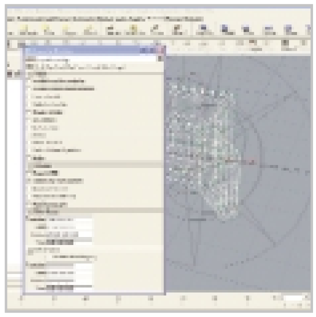
Realsoft 3D'nin kullanıcı arayüzü Wavefront Maya ve 3DS Max'e benziyor. Pencerenin üst tarafındaki büyük, rengarenk düğmeler ve hemen sol tarafta ekrana gelen çok sayıdaki sekme ise sahnedeki nesneleri ve özelliklerine rahatlıkla ulaşmanızı ve üzerinde istediğiniz değişiklikleri yapmanızı sağlıyor. Ayrıca Realsoft3D'nin sahip olduğu Compass, görünümler arasında hızlı geçişler yapmanıza veya komut düğmeleri veya menüler ile uğraşmak zorunda kalmadan nesneler üzerinde işlemler yapılmasına izin veriyor. Realsoft 3D'nin kendi sınıfındaki rakiplerine kıyasla en büyük artısının modelleme olduğunu söylemek yanlış olmaz. Program, benzerleri sadece oldukça pahalı programlarda bulunan alt katman yüzey ve NURBS modelleme fonksiyonlarına sahip ve ayrıca Metaball modellemeye, ilginç akışkan türlerine ve kabarcık nesnelerine de sahip. Modelleme alanındaki en ilginç araç ise NURBS yüzeylerinin hızlı bir şekilde oluşturulmasını sağlayan Pen.

2 Materyaller ve animasyon

Realsoft 3D güçlü bir materyal/gölgelendirme motoruna sahip. Yeni başlayan kullanıcılar, tanımlanmış olan materyalleri ve temel gölgelendirme işlevlerini kullanabilirken Realsoft 3D'nin materyal motorundan maksimum performans elde etmek isteyen kullanıcılar ise Visual Shading Language'i (VSL) kullanabilir. VSL, bir gölgelendirme programlama dili, ancak bunu sürükle ve bırak arayüzlerini kullanarak da kontrol edebilirsiniz. Çok sayıdaki VSL nesnesini materyal VSL editör penceresine taşımanız yeterli. Programın 3B boyama araç setiyle 3B nesnelerini doğrudan boyayabilirsiniz.

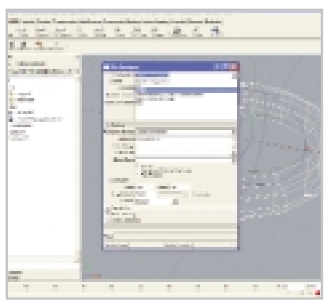
Realsoft 3D animasyon konusunda da birçok fonksiyon saklıyor. Program temel olarak standart anahtar çerçeve animasyon araç setine zaten sahip. Bunun haricinde, nesnelerin önceden belirlenmiş bir yol üzerinde ilerlemesini sağlayan Path Animasyon işlevini de içeriyor. Ayrıca materyal/kaplamaları ve hatta global sis gibi resim efektlerine bile hareket kazandırabiliyor.

3 Parçacıklar, ışıklandırma ve Rendering

Realsoft 3D, parçacıkların kullanıldığı ilginç efektlere de sahip. Bunlardan en önemlisi ise tasarladığınız karakter veya hayvanlar için herhangi özel bir eklentiye gerek kalmadan saç veya kürklerin oluşturulabilmesi.

Realsoft 3D, Point, Spot, Ambient ve Distant gibi standart ışıklara sahip ve tabii ki ışık kaynağının renginin değiştirilmesi, gölgelendirme ve hacimsel rendering gibi işlevlere izin veriyor. Ancak programın ayırt edici noktası Special Light fonksiyonu. Bunun için herhangi bir 3B nesnesini alabilir ve bunu bir ışık kaynağına dönüştürebilirsiniz. Daha sonra bu ışık kaynağının niteliğini değiştirebilirsiniz. Realsoft 3D'nin Render aracı, dahili Rendering Pipeline'ı içerisinde renk kanalı başına 64 bit renk derinliğine sahip. Programın rendering hızının oldukça yüksek olduğu söylenebilir; ancak Special Light gibi özel işlevlerin kalitesinin artırılması ve Anti Aliasing seviyelerinin yükseltilmesi, bu durumu olumsuz yönde etkileyebiliyor. Normal kullanıcıların, program ile beraber kurulan ve sistem açılışında otomatik olarak yüklenen Network Rendering Daemon'ı devre dışı bırakıp ve sadece gerektiğinde etkinleştirilmeleri çalışma performanslarını artıracaktır.

CHIPUCU KATALOG OCAK 2005

TIPS & TRICKS

Donanım ve yazılım sorunları bilgisayar kullanıcılarının günlük hayatlarının bir parçası. CHIP size sorunları güvenli bir şekilde çözebilmeniz için önerilerde bulunuyor ve rehberlik ediyor.

1 Windows XP
Kullanıcı girişlerinin zamanla sınırlanması

Sahip olduğunuz bilgisayarda tüm aile üyelerinin ayrı birer kullanıcı hesapları ve kendilerine parolaları mevcut. Ancak çocuklarınızın bilgisayarı akşam saatlerinde kullanmalarını engellemek istiyorsunuz.

İPUCU: Windows’u, belirli kullanıcı hesaplarını sadece istediğiniz zaman aralıklarında sisteme girmesine izin verecek şekilde yapılandırabilirsiniz. Bunun için ilk olarak sisteme yönetici olarak giriş yapın ve *Başlat / Çalıştır* komutu ile ekrana gelen penceredeki *Aç* kutusuna “cmd” yazdıktan sonra *Tamam* düğmesine tıklayın. Takip eden DOS penceresinde arka arkaya “net user” ve sisteme girişini sınırlandırmak istediğiniz kullanıcı hesabını girin. Bu ifadenin sonuna “/times:” parametresini girin ve ardından da sisteme girişine izin verdiğiniz günler, nokta ile ayırdıktan sonra da saatleri yazın. Eğer “Sere” isimli kullanıcı hesabının pazartesiden perşembeye sadece 12 ile 18 saatleri arasında sisteme girebilmesi için yandaki komut satırını kullanmalısınız:

```
net user sere /times:M-Sa, 12-18
```

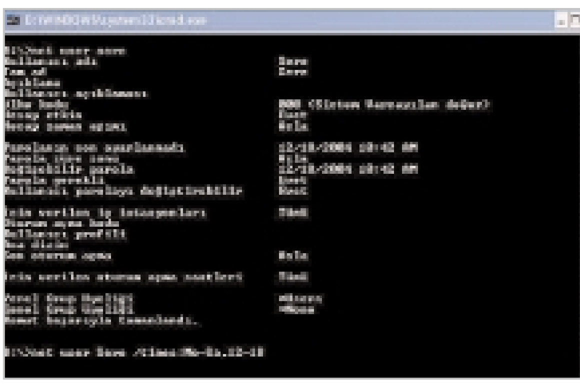
Yukarıdaki satırı [Enter] tuşuna basarak çalıştırdıktan sonra kullanıcı hesabı özelliklerini kontrol etmek için de aşağıdaki ifadeyi kullanabilirsiniz:

```
Net user <Kullanici Hesabi>8
```

! DİKKAT: Burada bahsedilen yöntem sadece sisteme girmeyi sınırlandırır. Yani bir kullanıcı izinli saatler arasında sisteme girdiğinde oturumu söz konusu sınırları geçse bile çalışmaya devam eder. Otomatik olarak sistemden çıkarma gibi bir durum söz konusu değildir.

2 Windows XP
Sürücülerin gezgin penceresinde gizlenmesi

Açılış menüsü yardımıyla Windows XP Home ve Professional sürümleri arasında seçim yapıyorsunuz. Her iki işletim sistemi de bağımsız bir şekilde “C:” ve “D:” sürücülerinde bulunuyorlar. Ancak üzerinde herhangi bir değişiklik yapılamaması için yüklenmeyen kurulumun bulunduğu sürücünün Windows gezgininde görünmesini istemiyorsunuz.

1 Çekirdek zaman “net user” komutunu kullanarak kullanıcıların sisteme girme zamanlarını sınırlayabilirsiniz.

İPUCU: Her iki işletim sistemi kurulumunda da sırasıyla *Başlat / Çalıştır* komutunu çalıştırın ve *Aç* kutusuna "regedit" yazdıktan sonra *Tamam* düğmesine tıklayarak Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni çalıştırın. Şimdi buradaki "HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer" anahtarını etkinleştirin. Ardından *Düzen / Yeni / DWORD Değeri* komutunu kullanarak "NoDrives" adında yeni bir öğe oluşturun. Ardından bu öğeye çift tıklayın ve *Taban* başlığı altındaki "Ondalık" seçeneğini işaretleyin. Örneğin, "D:" sürücüsünün Windows gezgininde görünmemesi için *DWORD Değerini Düzenle* penceresindeki *Değer Verisi* kutusuna "8" yazın. Yaptığınız değişikliği onayladıktan sonra Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni de kapatın. Bilgisayarı yeniden başlattığınız zaman "D:" sürücüsünün artık Windows gezgininde görünmediğini fark edeceksiniz. Diğer sürücüler için kullanabileceğiniz değerleri ise 2 üzeri 0'dan başlayarak 2'nin katları şeklinde hesaplayabilirsiniz.

SÜRÜCÜ DEĞERLERİ

Sürücü	Üstü	Değer
A:\	2 üzeri 0	1
B:\	2 üzeri 1	2
C:\	2 üzeri 2	4
D:\	2 üzeri 3	8
E:\	2 üzeri 4	16
vb.		

Birden fazla sürücüyü aynı anda gizlemek için de yapmanız gereken tek şey sahip oldukları değerleri toplamak. Örneğin, "10" sayısı, değeri 2 olan "B:" ile değeri 8 olan "D:" sürücülerini temsil etmektedir. Eğer tüm sürücülerin Windows gezgininde tekrar görünmelerini istiyorsanız "NoDrives" öğesinin değerini "0" ile değiştirebilirsiniz. Alternatif olarak söz konusu kaydı silmeniz de yeterli olur.

! DİKKAT: İsterseniz gizlemiş olduğunuz sürücüye biraz dolambaçlı bir yol takip ederek de ulaşabilirsiniz. Bunun için, gizlediğiniz sürücü üzerinde ulaşmak istediğiniz dosyanın tam adresini bilmeniz gerekiyor. Önce *Görünüm / Araç Çubukları / Adres* komutunu çalıştırın ve buradaki *Adres* satırına gizli sürücü üzerindeki klasörün tam adresini girin.

3 Windows Media Player 8

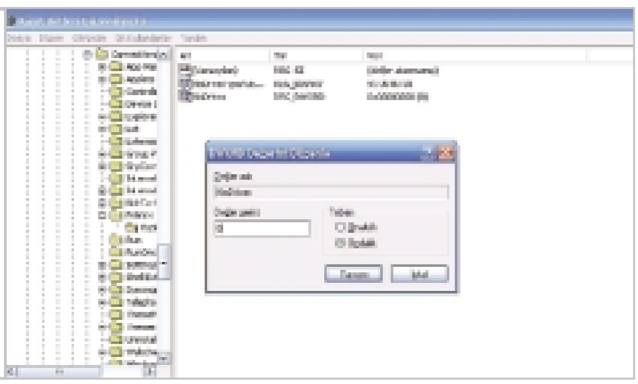
Medya merkezinin tekrar sorunsuz çalışması

Windows Media Player'ınız son zamanlarda hiçbir neden olmadan medya dosyalarının çalışmasını yarıda kesiyor ve bir anda hata mesajları veriyor.

İPUCU: Bu garip davranışların nedeni, içerisinde geçersiz bağlantılar bulunan bozulmuş bir medya veritabanı. Ancak bu sorun oldukça basit bir şekilde çözülebilir. Bunun için söz konusu veritabanını silmek veya Media Player tarafından yeniden oluşturulmasını sağlamak yeterli oluyor.

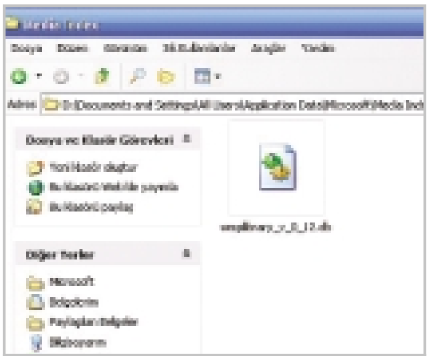
İlk olarak oynatıcıyı kapatın ve Windows gezginini kullanarak "C:\Documents and Settings\All Users\Application Data\Microsoft\Media Index" klasörünü açın. Burada "wmplibrary_v_0_12.db" adında bir dosya bulunur. Şimdi bunun bir yedek kopyasını alın ve daha sonra orijinalini silin. Bunun sonucunda Media Player'ın sürücüye yerleştirilen CD'ler hakkında internetten topladığı tüm bilgiler kaybolacak. Ancak bunları, medya dosyalarının kendileri korunduğu için hızlı bir şekilde yeniden oluşturabilirsiniz.

Media Player'ı yeniden başlattıktan sonra *Araçlar / Ortam Dosyası Ara* komutunu çalıştırın ve takip eden iletişim penceresi üzerinden aranmasını istediğiniz sürücüleri seçtikten sonra *Ara* düğmesine

2 Sürücü Kamuflajı: NoDrives isimli Kayıt Defteri öğesini kullanarak istediğiniz sürücüleri Windows Gezgini penceresinde gizleyebilirsiniz.

tıklayarak arama işlemini başlatın. Media Player, biraz önce sildiğiniz veritabanını kısa bir süre içerisinde yeniden oluşturacaktır. Biraz önce sildiğiniz CD bilgilerini okumak için de istediğiniz müzik CD'sini sürücüye yerleştirin ve programın ilgili bilgileri internetten almasını sağlayın.

3 **Medya merkezi:** Media Player 8, müzik ve video dosyaları hakkındaki bilgileri bu dosya içerisinde toplar

4 Windows XP

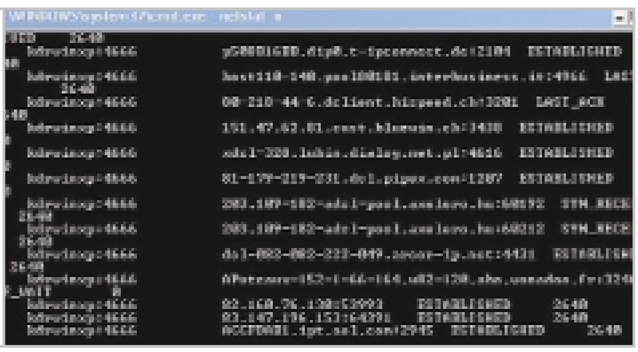
İnternet bağlantılarının kontrol edilmesi

Bilgisayarınız bir süredir kontrolünüz haricinde internet bağlantısı kuruyor. Bu durumun bir Spyware veya virüsten kaynaklanabileceğinden şüpheleniyor ve bunun arkasındaki program veya işlemleri tespit etmek istiyorsunuz.

İPUCU: Windows XP'nin kendi donatılarını kullanarak da bu analizi gerçekleştirebilirsiniz. İlk olarak *Başlat / Çalıştır* komutunu çalıştırın ve bir DOS komut satırı açmak için ekrana gelen penceredeki *Aç* kutusuna "cmd" yazdıktan sonra *Tamam* düğmesine tıklayın. Şimdi "netstat –o" ifadesini çalıştırın. Bu, Windows XP altındaki etkin tüm ağ bağlantılarını kullandığı protokol, adres, port numarası, durumu ve işlem numarası PID ile beraber görüntüler.

İkinci adım ise tespit ettiğiniz işlem numaralarının hangi programlara ait olduğunu öğrenmek. Bunun için [Alt]+[Ctrl]+[Del] tuş kombinasyonunu kullanarak Görev Yöneticisi'ni açın ve buradaki *İşlemler* sekmesini etkinleştirin. Şayet *PID* isimli sütun görünmüyorsa *Görünüm / Sütun Seç* komutunu çalıştırın, takip eden iletişim penceresinden *PID (İşlem Tanımlayıcı)* seçeneğini işaretleyin ve yaptığınız değişikliği *Tamam* düğmesine tıklayarak onaylayın. Artık biraz önce tespit ettiğiniz işlem numaraları ile *Görev Yöneticisi* penceresindekileri karşılaştırabilirsiniz. Alternatif olarak Windows XP altında "tasklist" ifadesini de komut satırında çalıştırabilirsiniz. Son adım ise şüpheli işlemlerin tanımlanması. Bunun için **http://securityresponse.symantec.com/avcenter/vinfodb.html#threat_list** sayfasını açın ve arama ifadesi olarak şüphelendiğiniz işlemin ismini girin. Şayet uyguluma potansiyel zararlı olarak tanımlanmışsa Görev Yöneticisi'ni kullanarak deneme amacıyla kapatmalı ve daha sonra açıklanamayan internet bağlantılarının devam edip etmediğiniz kontrol etmelisiniz. Ayrıca mutlaka kullandığınız antivirüs programını güncellemeli ve ardından komple bir sistem incelemesi gerçekleştirmelisiniz.

! DİKKAT: "netstat" komutu Windows 2000 altında farklı parametreler ile kullanabilir. Burada bağlantıların görüntülenmesi için "netstat –a" ifadesini kullanmalısınız. Windows 2000 PID bilgilerini kendisine sakladığı için bağlantılar ile bir ilişki kurmak mümkün olmaz.

4 **Bağlantı avı:** "netstat –o" ifadesi o anda internet bağlantısı kuran uygulamaların listelenmesini sağlıyor.

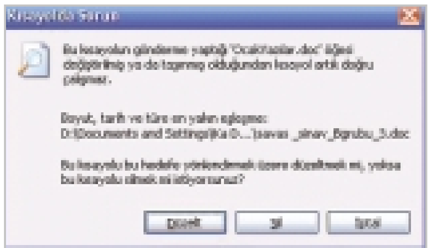
5 Windows 98, Me, 2000, XP, 2003

Hatalı kısayolların aranmasının engellenmesi

Eğer arada hedef dosyası silinmiş olan bir kısayolu açmaya çalışırsanız Windows otomatik olarak orijinal dosyayı veya benzerini aramaya başlar. Bu, genellikle arama sonucu boşa çıkacağı için gereksiz zaman kaybına neden olur. Bu otomatik arama işlevini devre dışı bırakmak istiyorsunuz.

İPUCU: İlk olarak Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni çalıştırın ve buradaki "HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer" anahtarını etkinleştirin. Şimdi *Yeni Düzen / Yeni / DWORD Değeri* komutunu kullanarak "NoResolveSearch" adında yeni bir kayıt oluşturun. Daha sonra bu yeni kaydın değerini, otomatik arama işlevini o anda etkin kullanıcı için devre dışı bırakmak üzere "1" olarak değiştirin. Şayet bu ayarı sisteminizdeki tüm kullanıcı hesapları için uygulamak istiyorsanız yukarıda bahsettiğimiz Kayıt Defteri anahtarını değil de "HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\policies\system" anahtarını kullanmalısınız. Kısayolların kaybolan hedef dosyalarının ileride otomatik olarak aranmasını sağlamak için de biraz önce oluşturduğunuz "NoResolveSearch" kaydının değerini "0" olarak değiştirmeniz yeterli olacaktır. İsterseniz bu kaydı doğrudan silebilirsiniz.

6 Windows XP

5 **Nafile:** Eğer bir bağlantının hedef dosyası silindiyse Windows, genellikle boşu boşuna yedek dosya arar.

Klasörlere yeni simge ve açıklamaların eklenmesi

Windows, bazı sistem klasörlerine ilk bakışta rahatlıkla ayırt edilebilmeleri için özel simgeler atar. Siz de aynı şekilde klasör simgelerini değiştirmek ve yeni açıklama metinleri eklemek istiyorsunuz.

İPUCU: İlk olarak yeni bir klasör simgesi atamalısınız. Windows bunun sonucunda, ileride kendi açıklama metinlerinizi ekleyebileceğiniz bir "desktop.ini" dosyası oluşturur.

Windows gezginindeki bir klasöre farenin sağ tuşunu kullanarak tıklayın. Ardından açılan kısayol menüsündeki *Özellikler* komutunu çalıştırın ve takip eden penceredeki *Özelleştir* sekmesini etkinleştirdikten sonra *Simge Değiştir* düğmesine tıklayın. Bunun sonucunda içerisinde çok sayıda simgenin bulunduğu "shell32.dll" dosyası seçili olarak ekrana gelecektir. Bunlardan istediğiniz bir tanesin seçin ve açık olan iletişim pencerelerini *Tamam* düğmelerine tıklayarak kapatın.

Artık istediğiniz açıklama metnini ekleyebilirsiniz. Bu, fare imleci simge üzerinde bir süre tutulduğu zaman sarı bir konuşma balonu üzerinde ekrana gelen açıklamadır. Bunun için istediğiniz klasörün "desktop.ini" dosyası içerisinde çalışmalısınız. Bu tür sistem dosyaları normalde görüntülenmez. Bu nedenle, ilk olarak **Araçlar / Klasör Seçenekleri / Görünüm** komutunu çalıştırın ve ekrana gelen penceredeki *Gizli dosya ve klasörleri göster* seçeneğini işaretleyin. Ayrıca *Klasör ve masaüstü öğeleri için açılan metin açıklaması göster* seçeneğini de işaretleyin.

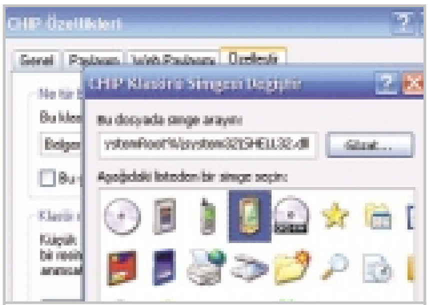
Şimdi "desktop.ini" dosyasına çift tıklayarak editör penceresini açın. Açıklama metni ile ilgili bilgiler buradaki "[.ShellClassInfo]" başlığı altında bulunurlar. Bu başlığın altına "InfoTip=" ile başlayan yeni bir satır ekleyin ve ardından açıklama penceresinde görüntülenmesini istediğiniz metni girin. Örneğin, "InfoTip=2002'den itibaren iş dosyaları yedeği." Takip eden "IconFile" ve "IconIndex" kayıtları ise seçilen simgenin kaynak dosyasını ve indeks numarasını belirtir.

Ayrıca bu dosyayı yukarıdaki güvenlik fonksiyonlarını devre dışı bırakmadan da değiştirebilirsiniz. İlk olarak bir DOS komut satırı penceresi açın ve "cd" komutunu kullanarak içerisinde çalışmak istediğiniz klasöre gidin. Örneğin, "cd c:\data\yedek". Ardından "edit desktop.ini" komutunu girin ve [Enter] tuşuna basarak çalıştırın. Bunun sonucunda söz konusu dosya bir DOS editör penceresinde ekrana gelecektir.

7 Windows XP

Resimlerin doğrudan gönderilmesi

Resim dosyalarının e-posta ile gönderilmesi sırasında Windows XP bu resimlerin küçültülmesini önerir. Bu işlevi hiç kullanmıyor ve bu iletişim kutusunu kapatmak istiyorsunuz.

6 **Nafile:** Eğer bir bağlantının hedef dosyası silindiyse Windows, genellikle boşu boşuna yedek dosya arar.

İPUCU: İlk olarak Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni çalıştırın ve "HKEY_CLASSES_ROOT\.bmp" anahtarını etkinleştirin. Ardından sağ taraftaki "PerceivedType" öğesini seçin, *Düzen / Değiştir* komutunu çalıştırın ve *Değer Verisi* kutusuna sadece bir boşluk karakteri girdikten sonra *Tamam* düğmesine tıklayın. Aynı işlemi "HKEY_CLASSES_ROOT\.jpg" ve "HKEY_CLASSES_ROOT\.jpeg" anahtarları altındaki aynı isimli kayıtlar için de gerçekleştirin. Ardından *Dosya / Çık* komutunu kullanarak Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni kapatın.

Eğer bu işlevi ileride tekrar etkinleştirmek isterseniz yukarıdaki kayıtların değerini orijinalleri ile değiştirmeli ve bilgisayarınızı yeniden başlatmalısınız.

8 Excel 97, 2000, XP, 2003

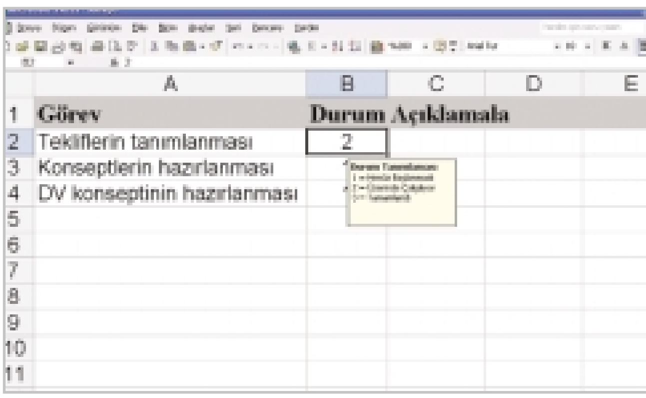
Form alanlarının doldurulması için yardım

Birçok kullanıcının bilgi girmesi gereken bir form tasarladınız. Hangi değerlerin uygun olduğu ve anlamlarının ne olduğu yönünde sorulardan kaçınmak için form içerisine basit yardım metinleri eklemek istiyorsunuz.

İPUCU: Veri girilmek üzere bir hücre seçildiği zaman Excel'in bir yardım metni görüntülemesini sağlayabilirsiniz. Aşağıdaki örnek bunu nasıl gerçekleştirebileceğinizi gösteriyor. Excel tablosundaki Durum sütunu, söz konusu görevin o andaki durumunu rakamlar ile ifade eder. Burada "1" henüz başlanmadığını, "2" üzerinde çalışıldığını ve "3" ise tamamlandığını göstermektedir. Kelimeler yerine rakamların kullanılması hem yazım hatalarını engeller hem de sıralama işlemini kolaylaştırır.

Bilgi girişi yapan kullanıcıya yardımcı olmak için de kullanılabilecek durumları gösteren bir açıklama metni hazırlayabilirsiniz. Bunun için söz konusu sütunun başlığına tıklayın ve ardından *Veri / Doğrulama* komutunu çalıştırdıktan sonra açılan iletişim penceresindeki *Girdi İletisi* sekmesini etkinleştirin. Artık buradan seçilen hücre ile ilgili bir metin uyarısı oluşturabilirsiniz. Şimdi buradaki *Başlık* kısmına "Durum Tanımlaması" gibi açıklayıcı bir başlık ve ardından da *Girdi İletisi* kutusuna ise bilgi mesajının metnini girmelisiniz. Ayrıca buradaki *Hücre seçildikten sonra girdi iletisini göster* seçeneğinin de işaretli olmasına dikkat etmelisiniz. Aksi takdirde kullanıcı bu hücrelerden birini etkinleştirdiği zaman söz konusu yardım metni otomatik olarak ekrana gelmeyecektir. Son olarak *Tamam* düğmesine tıklayarak iletişim penceresin kapatın.

AÇIKLAMA: Eğer tablo başlığı için bir yardım metni görüntülemek istemiyorsanız söz konusu hücreleri seçin ve ardından *Veri / Doğrulama* komutunu çalıştırdıktan sonra *Girdi İletisi* sekmesini etkinleştirin. Son olarak *Tümünü Sil* düğmesine tıklayarak seçili olan hücreler için tanımlamaları silebilirsiniz. Office 2000 sürümüne kadar olan Excel sürümleri seçili olan hücreye ile ilgili mesajları Office sihirbazları yardımıyla ekrana getiriyordu. Ancak daha yeni sürümlerde bu metinler hücrenin hemen yanında hızlı bilgi pencerelerinde gösteriliyor.

8 **Kullanıcı yardımı:** Bir hücre seçildiği zaman Excel, bu hücre için geçerli değerlerin görüntülendiği bir yardım bilgisi ekrana getirir.

→

9 Word 97, 2000, XP, 2003

Uzun tablolarda sayfa sonunun doğru kullanımı

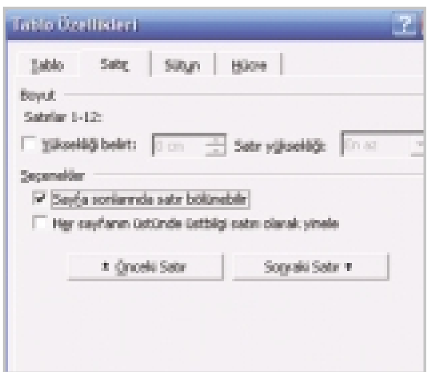
Otomatik bölümleme kullanılabilir bir sonuç vermediği için çok sayfalı bir tabloya kendiniz sayfa sonları eklemek istiyorsunuz. Ancak [Ctrl]+[Enter] tuş kombinasyonu ile eklediğiniz sayfa sonları da beklediğiniz gibi sonuç vermiyor.

İPUCU: Bu sorun, paragrafların bölünmemesini sağlayan işlevin etkinleştirilmesinden kaynaklanmakta. Söz konusu işlev küçük ve sayfa değişimine yakın yerlerde bulunan tablolar için kullanışlı ve büyük tabloların tamamen yanlış yerlerden bölünmesine yol açıyor.

Bu sorunu ortadan kaldırmak için ilk olarak *Tablo / Seç / Tablo* komutunu çalıştırın. Ardından *Biçim / Paragraf* komutunu çalıştırın ve takip eden penceredeki *Satırlar ve Sayfa Sonu* komutunu çalıştırın. Şimdi buradaki *Satırları Birlikte Tut* seçeneğindeki işareti kaldırın.

Söz konusu hatalı bölümleme ayrıca tablo alanlarında sayfa değişiminin engellenmesinden de kaynaklanıyor olabilir. Bu durumu değiştirmek için de ilk olarak tüm alanı seçin. Ardından *Tablo / Tablo Özellikleri* komutunu çalıştırın ve takip eden penceredeki *Satır* sekmesini etkinleştirin. Şimdi buradaki *Sayfa sonlarında satır bölünebilir* seçeneğini etkinleştirmelisiniz.

AÇIKLAMA: Birden fazla sayfaya bölünmüş olan tabloların daha okunabilir olması için başlıkların her bir sayfa üzerinde görüntülenmesi gereklidir. Bunun için ilk olarak sütun başlıklarını seçin ve ardından *Tablo / Başlık Sütun Yinelemesi* komutunu çalıştırmalısınız.

9 Sayfa atlama: Tablonun daha düzgün görünebilmesi için sayfa değişimini satırlar içerisinde tutmalısınız.

10 Word XP, 2003

Metin paragraflarının hedefe taşınması

Metin içerisindeki paragrafları genellikle fare yardımıyla sürükle bırak yöntemini kullanarak belirli bir noktaya taşıyorsunuz. Ancak bu sırada paragrafı yanlışlıkla istemediğiniz bir yere de taşıyabiliyorsunuz. Bu nedenle paragrafları doğrudan istediğiniz yere taşıyabileceğiniz bir yöntem arıyorsunuz.

İPUCU: Word, bu işlem için çok şık ancak bir çok kullanıcı tarafından bilinmeyen bir çözüm sunmaktadır. İlk olarak alışık olduğunuz şekilde fare yardımıyla veya klavye kullanarak taşımak istediğiniz paragrafı seçin. Ardından kaydırma çubuklarını kullanarak, paragrafın seçili halini bozmadan taşımak veya kopyalamak istediğiniz konumu bulun. Bu durumda [Page Up], [Page Down], [Home] veya [End] tuşlarının kullanılması veya metne fare ile tıklanması kesinlikle yasak.

Daha önceden seçmiş olduğunu paragrafı kopyalamak için [Ctrl]+[Shift] tuşlarına aynı anda basın ve ardından, seçili paragrafı taşımak istediğiniz konuma farenin sağ tuşunu kullanarak tıklayın. Kopyalama sonrasında metnin seçimi her halükarda kesinlikle kalkacaktır. Şayet doküman içerisine tıklarken sadece [Ctrl] tuşunu basılı tutacak olursanız söz konusu paragraf istediğiniz konuma direkt olarak taşınacaktır.

11 Excel 97, 2000, XP, 2003

Çalışma kitabının dosya bilgilerinin görüntülenmesi

Birçok çalışma kitabı ile aynı anda çalışıyorsunuz. Bu nedenle hangi çalışma kitabı ile çalıştığınızı çabucak fark etmek için tablo içerisindeki belirli hücrelerde açık olan kitaba ait dosya ismi, konumu ve etkin tablonun isminin görüntülenmesini istiyorsunuz.

İPUCU: Excel, istenen bilgilerini her birini ayrı ayrı elde edebileceğiniz bir işleve maalesef sahip değil. Ancak çalışma kitabı ve tablo sayfasının da isminin eksiksiz yol bilgisini elde etmek mümkündür. Excel'in kendisi üzerinde çalışılan tabloların harici hücrelere ulaşabilmesi için bu bilgilere ihtiyaç duyar. Bunun için "Filename" bilgi türünü kullanarak "Hücre" tablo işlevinden faydalanabilirsiniz. Bu fonksiyondan geri dönüş değeri olarak etkin dosyanın kaydedildiği konum bilgisini, ardından köşeli parantez içerisine alınmış dosya ismini ve ardından ikinci fonksiyon parametresine karşılık gelen tablonun ismi elde edilir. Bunun için istediğiniz hücre adresini, örneğin "A1" girebilirsiniz. Eğer Sayfa1'deki bir hücreye aşağıdaki işlevi girerseniz "C:\Belgelerim\Excel\[kitap1}Sayfa1" gibi bir sonuç elde edebilirsiniz.

```
=HÜCRE("Filename"; A1)
```

Eğer formülün arka kısmındaki "A1" başvuru bölümünü boş bırakacak olursanız her zaman içerisindeki bir hücrede en son değişiklik yapılan çalışma kitabının ismini elde edebilirsiniz.

Artık içerisinden istediğiniz bilgileri alabilmek için fonksiyon sonucunu parçalara ayırmalısınız. Bunun için dosya isminin köşeli parantezler arasında görüntülenmesinden faydalanabilirsiniz. Burada herhangi bir boşluk bırakılmadan doğrudan çalışma kitabının ismi girilmiştir. Elde ettiğiniz sonuç satırından dosya ismini ayırt etmek için aşağıdaki komutu kullanabilirsiniz.

```
=SA/DAN(HÜCRE("Filename";A1);
UZUNLUK(HÜCRE("Filename";A1))-
BUL("]";HÜCRE ("Filename";A1)))
```

Ayrıca dosyanın kaydedildiği yeri tespit etmek için de benzer şekilde ancak bu sefer sol taraftan başlayarak köşeli parantezin olduğu yere kadar olan kısmı ayırabilirsiniz.

```
=SA/DAN(HÜCRE("Filename";A1);
UZUNLUK(HÜCRE("Filename";A1))-
BUL("]";HÜCRE ("Filename";A1)))
```

Dosya ismi ise her iki köşeli parantez arasında gizlenmiştir. Bunun için aşağıdaki formülü kullanarak da dosya ismini ayırabilirsiniz:

```
=PARÇAAL (HÜCRE("Filena-
me";A1);1+    BUL("[";HÜC-
RE("Filename";A1))
;BUL("]";HÜCRE("Filename";A1)) –
BUL("[";HÜCRE("Filename";A1))-1)
```

Bu ifadeyi içerisinde "HÜCRE("Filename";A1)" formülünü kullanarak dosyanın konumunu tespit ettiğiniz bir B1 hücresi yardımıyla daha basite indirgeyebilirsiniz. Bunun sonucunda formül şöyle görünecektir:

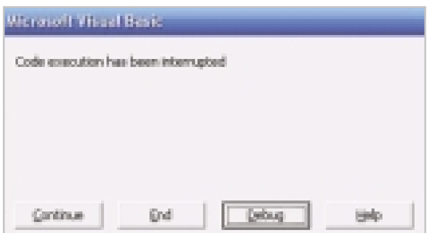
```
=PARÇAAL(B1;1+BUL("[";B1);BUL
("]";B1-BUL("[";B1)-1))
```

12 | Office 97, 2000, XP, 2003

VBA altında sonsuz döngünün kırılması

Makro programa sırasında yanlışlıkla sonsuz döngüler hazırlayabilir veya bir makronun farklı nedenlerden ötürü çok uzun süre çalışması durumu ile karşı karşıya kalabilirisiniz. Ancak bu durumda ne yapacağınız bilmiyor ve Görev Yöneticisi yerine daha hızlı ve radikal bir çözüm arıyorsunuz.

İPUCU: Çalışan bir VBA makrosunu [Ctrl]+[Pause] tuş kombinasyonunu kullanarak istediğiniz zaman sonlandırabilirsiniz. Bunun için makronun sonsuz bir döngüye girmiş olması veya tahmin ettiğinizden daha uzun süre çalışması fark etmiyor. Bunun sonucunda ekrana gelen iletişim penceresi üzerinde dört tane düğme bulunur. Bunlardan *End* üzerine tıklayarak makroyu durdurabilir veya *Continue* düğmesini kullanarak çalışmaya devam etmesini sağlayabilirsiniz. Ancak Debug yani hata ayıklama düğmesine tıklayacak olursanız makroyu Debug modunda kontrol ve analiz edebileceğiniz Visual Basic Düzenleyicisi ekrana gelir. Son olarak da *Help* düğmesine tıklayarak yardım penceresine ulaşabilirsiniz.

12 **Sayfa atlama:** Tablonun daha düzgün görünebilmesi için sayfa değişimini satırlar içerisinde tutmalısınız.

13 | Internet Explorer

Çıktının alt ve üst bilgilerinin özel görüntülenmesi

Web sayfalarını doğrudan Internet Explorer'dan yazdırıyor ve pencere alt ve üst bilgi alanlarında pencere başlığı, URL ve yazdırma tarihi haricinde yazdırma saati gibi farklı bilgilerinde görüntülenmesini istiyorsunuz.

İPUCU: Bunun için Internet Explorer'ı açın ve *Dosya / Sayfa Yapısı* komutunu çalıştırın. Takip eden iletişim penceresinden bir internet sayfasının yazıcı çıktısı üzerinde nasıl görüneceğini belirleyebilirsiniz. Buradan sayfanın yatay mı yoksa dikey mi kullanılacağını belirleyebilir ve ayrıca sayfanın alt ve üst bilgi alanlarında görüntülenmesini istediğiniz bilgileri de tek tek girebilirsiniz.

Bunun için istediğiniz bilgileri *Üstbilgi* ve *Altbilgi* kutularına metin veya denetim karakterleri kullanarak girmelisiniz. Ayrıca bir çok bilginin aynı anda kullanılması da mümkündür. Burada kullanabileceğiniz denetim karakterlerini aşağıdaki tabloda bulabilirsiniz.

ÖZEL KARAKTERLER

Denetim karakteri	Yazdırılacak bileşen
&w	Pencere başlığı
&u	Sayfa adresi (URL)
&d	Kısa biçimde tarih (Denetim Masası'ndaki Bölge ve Dil Seçenekleri'nde belirtildiği gibi)
&D	Uzun biçimde tarih (Denetim Masası'ndaki Bölge ve Dil Seçenekleri'nde belirtildiği gibi)
&t	Denetim Masası'ndaki Bölge ve Dil Seçenekleri'nde belirtilen biçimde tarih
&T	24 saatlik biçimde saat
&p	Geçerli sayfanın numarası
&P	Toplam sayfa sayısı
&b	Sağa yaslanmış metin (&b'yi izleyen)
&b&b	Ortalanmış metin (&b&b arasında)
&&	Tek bir ve işareti (&)
&w	Pencere başlığı
&u	Sayfa adresi (URL)

13 **Ek bilgi:** Web sayfalarını yazdırırken görüntülenmesini istediğiniz bilgileri üst ve alt bilgi alanlarına yazdırabilirsiniz.

14 | Internet Explorer

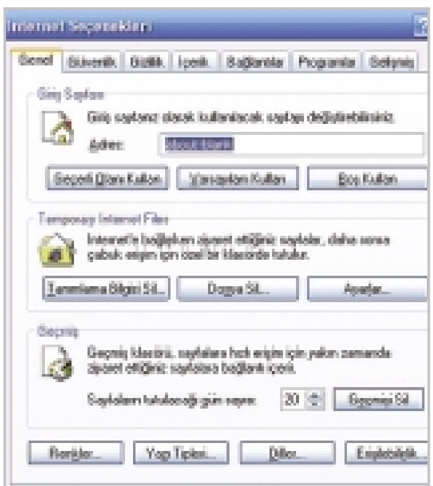
Can sıkıcı açılış sayfasının kaldırılması

Internet Explorer, sizin belirlemediğiniz bir açılış sayfası kullanarak başlıyor. Ancak Internet Seçenekleri penceresini açtığınızda Genel sekmesi görünmediği için bu sayfayı değiştiremiyorsunuz.

İPUCU: Bu sorun bir virüs, Spyware veya sizin bilginiz haricinde Internet Explorer ayarlarında değişiklik yapan agresif bir web sayfasından kaynaklanıyor olabilir.

Ancak *Internet Seçenekleri* penceresinde artık görünmeyen *sekmesinin* Kayıt Defteri'nde küçük bir değişiklik yapılarak yeniden ekrana getirilebilmesi büyük bir şans. Bunun için ilk olarak Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni çalıştırın ve açılan pencerede "HKEY_CURRENT_USER\Software\Policies\Microsoft\Internet Explorer\Control Panel" anahtarını etkinleştirin. Pencerenin sağ tarafındaki alandan "GeneralTab" kaydını arayın. Şimdi bu kaydı seçin ve *Düzen / Sil* komutunu kullanarak silin. Kayıt Defteri kapatıldıktan sonra *Internet Seçenekleri* penceresindeki *Genel* sekmesi tekrar ekrana gelecek ve böylece başlangıç sayfasını istediğiniz gibi değiştirebileceksiniz.

! DİKKAT: Ancak Kayıt Defteri içerisinde değişiklik yaparak bu sorunun nedeni ortadan kaldırmadığınızı ve sistemin bir sonraki açılışında başlangıç sayfanızın yeniden otomatik olarak değişebileceğiniz göz önünde bulundurmalısınız. Bu nedenle isteminizde mutlaka bir antivirüs ve spyware taraması yapmalısınız.

14 **Gizlenmiş:** Kayıt Defteri'nde yapılan küçük bir değişiklik *Internet Seçenekleri* penceresinin en önemli sekmelerinden *Genel*'in kapatılmasına neden olabilir.

→

15 Firefox

Web sayfalarının "index.html" eklentisi olmadan açılması

Tarayıcınız kısa bir süredir* www.chip.com.tr/index.html *gibi, sadece başlangıç sayfasının girildiği adreslere ait web sayfalarını görüntüleyebiliyor. Oysa eskiden Internet Explorer altında sadece* www.chip.com.tr *adresini yazmanız yeterli oluyordu.

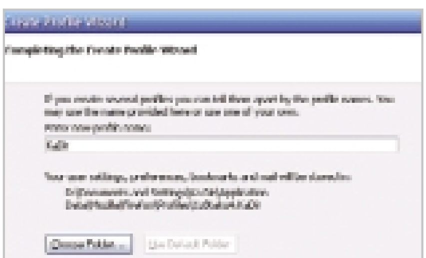
İPUCU: Bu sorun kullanıcı profilinizin zarar görmüş olmasından kaynaklanıyor olabilir. Bu sorunu çözmek için ilk olarak tarayıcıyı kapatın ve ardından yeni bir kullanıcı profili oluşturun. Bununla ilgili araca, eksiksiz bir Firefox kurulumunda *Tüm Programlar / Mozilla Firefox / Profile Manager* komutunu kullanarak ulaşabilirsiniz. Aksi takdirde *Başlat / Çalıştır* komutunu çalıştırın, ekrana gelen penceredeki *Aç* kutusuna programın çalıştırılabilir dosyasının ismini, konumu ile beraber tırnak işaretleri içerisinde yazın ve sonuna "-p" parametresini ekleyin. Örneğin:

```
"C:\Program Files\Mozilla
Firefox\firefox.exe" –p
```

Takip eden penceredeki *Create Profile* düğmesine tıklayın. Ardından bir profil ismi girin ve gerekirse bilgilerin kaydedileceği klasörü değiştirdikten sonra *Finish* düğmesine tıklayın. Artık oluşturduğunuz yeni profil de seçim penceresi üzerinde ekrana gelecektir. Bundan sonra Firefox'u her çalıştırdığınızda kullanacağınız profili seçmeniz gereken bir pencere ekrana gelecektir. Bunu engellemek için *Choose User Profile* penceresindeki *Don't ask at startup* seçeneğindeki işareti kaldırmalısınız. Alternatif olarak zarar görmüş profili de silebilirsiniz.

! DİKKAT: Sık Kullanılanlar listesi veya saklanmış olan iletiler gibi kişisel bilgiler profil silindiği zaman kaybolacaktır. Eğer şu ana kadar oluşturduğunuz Sık Kullanılanlar listenizi yeni bir profile uygulamak isterseniz yapmanız gereken tek şey eski profilinizin altında kayıtlı olan "Bookmarks.html" dosyasını yenisine kopyalamak. Dosyanın konumu:

```
"D:\Documents and Settings\
<Kullanici ismi>\Application Da-
ta\Phoenix\Profiles\<Profil is-
mi>\[********.SLT]"
```


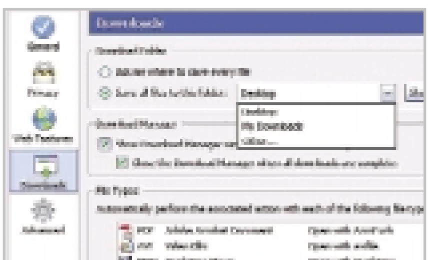
15 Profil kullanımı: Profil yöneticisiyle yeni bir kullanıcı profili oluşturabilirsiniz.

16 Mozilla, Firefox

Download için özel klasör belirlenmesi

Tarayıcınız her bir download sonrasında en son kullanılan klasörü hafızasında tutar ve bir sonraki sefere bu klasörün kullanılmasını önerir. Ancak siz download için devamlı olarak belirli bir klasörü kullanmak istiyorsunuz.

İPUCU: Mozilla'nın adres çubuğuna "about:config" yazın ve [Enter] tuşuna basın. Şimdi ekrana gelen oları konfigürasyon ayarları lisesinden "browser.download.dir" öğesini seçin. Şayet bu konfigürasyon seçeneği henüz mevcut değilse konfigürasyon penceresinde istediğiniz bir yere sağ tuşla tıklayın ve *Yeni / String* komutunu çalıştırın. Ardından isim olarak "browser.download.dir" girin ve *Ok* düğmesine tıklayın. Şimdi farenin sağ tuşunu kullanarak bu yeni öğenin üzerine tıklayın ve bu sefer *Edit* komutunu çalıştırın. Takip eden iletişim penceresine download için standart olarak kullanmak istediğiniz klasörü girin ve son olarak *OK* düğmesine tıklayın. Eğer Firefox kullanıyorsanız bu değişikliği doğrudan menüler üzerinden gerçekleştirebilirsiniz. Bunun için *Tools / Options* komutunu çalıştırın ve ekrana gelen pencerenin sağ tarafındaki listeden Downloads kategorisini seçin. Buradaki *Download Folder* başlığı altında bulunan *Save all files to this folder* seçeneğini işaretleyin ve ardından hemen sağındaki açılır listede bulunan klasörlerden istediğiniz bir tanesini seçin. İsterseniz *Other…* öğesini kullanarak kendi oluşturduğunuz bir klasörü de seçebilirsiniz. Yaptığınız değişikliklerin uygulanması için *Tamam* düğmesine tıklayın.

16 Sabit: indirdiğiniz dosyaların kaydedilmesini istediğiniz klasörü belirleyebilirsiniz.

17 Outlook 2000

"Outlook Bugün" sayfasının yeniden düzenlenmesi

Internet Explorer için bir güvenlik yaması yüklediğinizden beri* Outlook Bugün Özelleştir *düğmesi herhangi bir tepki vermediği için* Outlook Bugün *penceresi üzerinde değişiklik yapamıyorsunuz.

İPUCU: Bu sorun Nisan 2003 tarihli bir Internet Explorer güvenlik güncellemesinin yüklenmesi sonrasında ortaya çıkıyor. *Outlook Bugün* penceresinde değişiklik yapabilmek için Kayıt Defteri'ni kullanarak güvenlik güncellemesini geçici olarak devre dışı bırakmalısınız. Ancak *Outlook Bugün* penceresi ile işiniz bittiğinde daha önce değiştirdiğiniz Kayıt Defteri öğesini geri yüklemelisiniz. Bu pencereyi sık sık kullanıyorsanız, söz konusu Kayıt Defteri öğesini bir REG dosyasına kaydetmelisiniz. İlk olarak Outlook'u kapatın ve Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni çalıştırdıktan sonra "HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Internet Explorer\Application Compatibility" anahtarını etkinleştirin. Ardından *Düzen / Yeni / DWORD Değeri* komutunu kullanarak "Outlook.exe" adında yeni bir değer oluşturun ve bunun değerini "1" olarak değiştirin. Şimdi bu ayarı başka bir dosyaya kaydetmek için *Dosya / Ver* komutunu çalıştırın, *Seçili dal* seçeneğini işaretledikten sonra etkin anahtarı seçin. Dosyanın kaydedileceği klasörü seçin ve dosyaya "Outlook_Bugün_Düzenle" gibi bir isim verdikten sonra *Kaydet* düğmesine tıklayın. Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni kapattıktan sonra Outlook'u çalıştırabilir ve *Outlook Bugün* penceresinde istediğiniz değişiklikleri yapabilirsiniz. Ancak daha sonra Outlook'u kapatmalı ve biraz önce "1" olarak değiştirdiğiniz değeri "0" olarak atamalısınız. Sonra Kayıt Defteri anahtarını yukarıda anlatıldığı gibi farklı bir dosyaya kaydedin. Artık *Outlook Bugün* penceresini, değişiklik yapmadan önce ilk REG dosyasını çalıştırarak serbest bırakabilir, daha sonra diğerini kullanarak yeniden etkinleştirebilirsiniz. ■

CHIP KÜNYE

ISSN: 1300-9419

Yayın Koordinatörü Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr
Genel Yayın Yönetmeni Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Gökhun Sungurtekin sgokhun@chip.com.tr
Vefa Bayırı Sok. Gayrettepe İş Merkezi No:6
B Blok 34349 Gayrettepe/İstanbul
Yazı İşleri Şefi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
Haber Merkezi Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr
Yazı İşleri Kadir Tuztaş, ktuztas@chip.com.tr
Hakkı Alkan, alkan@chip.com.tr
Murat Karslıoğlu, muratk@chip.com.tr
İlkay Zaman, ilkay@chip.com.tr
CHIP Test Merkezi Ecevit Bıktım, ecevitb@chip.com.tr
Yavuz Şahin, yavuz@chip.com.tr
CHIP CD Korcan Meydan, korcan@chip.com.tr
CD Asistanı Sinan Yorulmaz, sinan@chip.com.tr
CHIP Online Sorumlusu Selçuk İslamoğlu, sislamoglu@chip.com.tr
CHIP Online Uğur Seven, Onur Seven,
uguronur@chip.com.tr
Redaksiyon Barış Alkım, balkim@chip.com.tr
Katkıda Bulunanlar Garo Antikacıoğlu, M. Gökhan Ahi,
Uğur Seven, Onur Seven, Mete Pınar,
(DW) Daniel Wolff, (DB) Daniel Bader,
(MF) Manfred Flhor, (RF) Ronald Freist,
(AH) Andreas Henstchel, (MS) Markus Schmidt,
(VP) Valentin Pletzer, (SG) Stephan Goldmann,
Görsel Yönetmen Fatoş Teymur, fatos@chip.com.tr
Genel Müdür Hermann W. Paul
Genel Müdür Yardımcısı Beste Özerdem
Finans Müdürü Aylin Aldemir
Pazarlama Müdürü Güler Okumuş
Halkla İlişkiler Müdürü Özlem Cenker
Pazarlama Sorumlusu Ayten Çar
Abone Satış Müdürü Asu Bozyayla
Abone Servisi Nihan Özkasap, Ebru Cinek
Dağıtım Müdürü Cem Cenker
Dağıtım Asistanı Mehmet Çil
Üretim Koordinatörü Turgay Tekatan
VOGEL BURDA MEDYA YAYIMCILIK ve TİCARET A.Ş. adına sahibi
Hermann W. Paul
Vefa Bayırı Sok. Gayrettepe İş Merkezi No:6
B Blok 34349 Gayrettepe/İstanbul
VOGEL MEDYA YAYIMCILIK REKLAM GRUBU
Satış Müdürü Gülcan Bayraktar, gulcanb@vogel.com.tr
Market Sorumlusu Yeliz Koyun, kyeliz@vogel.com.tr
Müşteri Temsilcisi Zuhal Söylemez, zuhal@vogel.com.tr
Reklam Trafikeri Aynur Kına, aynur@vogel.com.tr
Renk Ayrımı- Film ve Baskı ASIR Matbaacılık Ltd. Şti.
Demirbaş Sokak. No:4 Oto Sanayi
4.Levent - İstanbul Tel:(212) 283 84 38
Dağıtım DPP A.Ş.
Yönetim Yeri Adresi VOGEL BURDA MEDYA YAYIMCILIK ve TİCARET A.Ş.:
Vefa Bayırı Sok. Gayrettepe İş Merkezi No:6
B Blok 34349 Gayrettepe/İstanbul
Telefon: (212) 217 93 71, Faks: (212) 217 95 32
Abone Faks: (212) 217 94 23
Abone web: http://abone.vogel.com.tr
Yayın Türü Yaygın, süreli, aylık

REKLAM İNDEKSİ

DÜNYADA CHIP

► **CHIP'in yayınlandığı diğer ülkeler:**

Almanya, Çek. Cum., Çin, Endonezya, Hindistan, Italya, Macaristan, Malezya, Polonya, Romanya, Rusya, Singapur, Slovakya Cumhuriyeti, Ukrayna, Yunanistan, Tayland

Merkezi Almanya'da bulunan ve Almanya'nın en çok satılan aylık bilgisayar dergisi olan CHIP, Türkiye ile birlikte 17 ülkede yayınlanmakta.

Alan adları ve hukuki sorunlar 2

Alan adlarına hukuk gözüyle bir bakış

Sayısı milyarları bulan web sitelerine erişimin ilk adımı, doğru alan adını girmekten geçiyor. Böyle olunca, alan adlarının sahipliği, tescilli, kötüye kullanımı gibi hukuki konular da önem kazanıyor.

§ Alan adı sorunlarında çözüm yolları

Geçen sayıda, alan adı ticaretine ve alan adının haksız kullanımına değinmiştik. Bu sayıda, alan adı ticaretinin ve haksız kullanımın nasıl önleneceğini, uyuşmazlıkların hangi kriterlere göre çözüldüğünü anlatmaya çalışacağız.

Alan adının tescili aşamasında, alan adının tescilini isteyen kişi/kurum bir takım şartları peşinen kabul etmektedir. Alan adı tescili sırasında ekrana gelen sözleşme şartlarında, “I agree” (Kabul ediyorum) diyen butona tıklandığı zaman, alan adı konusunda bir uyuşmazlık çıkması durumunda uyuşmazlığın ICANN nezdinde kayıtlı hakemlerce çözüleceği de kabul edilmektedir. Alan adı konusunda Türk Mahkemelerince bir karar verilmiş dahi olsa bu kararın ABD’de uygulattırılması zor gözükmektedir.

Alan adı konusundaki uyuşmazlıklarda, alan adının kendisine ait olduğunu iddia eden kişi/kurum üç konuda dava açabilme hakkına sahiptir: Davacı (hak sahibi olduğunu iddia eden kimse), alan adının ticari bir marka veya bir hizmet markası ile karışıklığa yol açtığı yönünde; alan adına sahip olan kişinin haklı bir yararı bulunmadığı yönünde veya alan adının kötü niyetli olarak kullanıldığı yönünde iddialarda bulunabilir. Doğal olarak davacı, davasını ispat etmekle yükümlüdür.

Uluslararası tescil merkezlerinde tescil edilmiş markalar ile Türkiye’de Türk Patent Enstitüsü tarafından tescil edilmiş markalar, öncelikle korunma kapsamındadır. Bazı hallerde, tescil edilmemiş olsa bile uzun süredir kullanılagelen ve herkesçe bilinen markalar da koruma altındadır. Bilerek ve isteyerek, hiçbir haklı yararı olmadan ünlü bir markayı alan adı olarak tescil ettirmek kötü niyetli bir davranış sayılmaktadır. Hemen belirtelim, işletme adları ve cins isimler bu korumadan yararlanamamaktadır. Bu tür isimler, genellikle alan adını ilk tescil edende kalmaktadır.

§ Yanıltmacalı alan adları konusunda ne yapılabilir?

Bazı durumlarda, tescil edilen alan adı ünlü bir markayla çok benzer olabilir, ya da ünlü bir markaya çeşitli ekler eklenerek o markaya ait alan adıymış gibi algılanabilir. Örneğin “CHIP” markası ile karışıklık meydana getirmek için “chipdergisi.com” şeklinde alan adı alınabilir. Bu durumda da, alan adı uyuşmazlıklarını çözmekle görevli hakemler karıştırmaya yol açtığı gerekçesiyle alan adının gerçek hak sahibine devredilmesine karar verebilmektedirler.

Bazı davalarda, alan adının kendisine verilmesi gerektiğini iddia eden kimse,

MERAK EDİLENLER

SORU: *Biz firmamızda muhasebe programı olarak H..... programını kullanıyoruz ve programı Nisan 2004 tarihinde aldık. Ancak YTL (Yeni Türk Lirası) dönüşümü ve uyumu için şu anda bizden 240 milyon TL. ücret talep ediyorlar. Bu durum kanuni midir?*

İbrahim Gökdağ

CEVAP: Yeni Türk Lirası'na geçilmesi muhasebe yazılımlarında değişiklik yapılmasını zorunlu kıldı. Bu değişiklik, yazılım firmalarına ek masraf ve ek mesai yükü getirmiştir. Bu sebeple, dönüşüm için para istemeleri haklıdır. Nitekim bu dönüşüm, garanti kapsamında olmayan zorunlu bir değişikliktir. Nette kısa bir araştırma yaparsanız, YTL dönüşüm ücretlerinin firmasına göre 100 – 600 milyon TL. arası değiştiğini görebilirsiniz.

SORU: *Dizüstü bilgisayarımın garanti süresi geçti. Bilgisayar açılışında bir sorun yaşıyorum ve bilgisayar açılmıyor, birkaç tane hata numarası veriyor. Bu konu hakkında üretici firmadan destek almak için 0800 211.... hattını hafta içi 8.00-17.00 arasında iki hafta boyunca aradım ama hiç bir şekilde cevap veren olmadı. Bunda sonra ise 444 0 ... nolu telefonu aradığımda, "dizüstü bilgisayarlar hakkında buradan hizmet vermiyoruz". Bundan sonra bana başka bir numara verdiler, orada ise teknik servisin bulunmadığını söylediler. Bu olay karşısında bana bir öneriniz var mı?*

Zekayi Nayır

CEVAP: Üretici veya dağıtıcı firmaların telefonla destek vermek zorunluluğu yoktur. Ama, teknik servis hizmeti ve yeteri kadar yedek parça bulundurma zorunlulukları her zaman vardır. Bu sebeple, katalogdan veya ilgili firmanın netteki sitesinden yetkili servisleri öğrenip, cihazınızı bunlara teslim edebilirsiniz. Yetkili servisi hiçbir şekilde öğrenme şansınız olmazsa, firmayı il veya ilçedeki Tüketici Heyetine şikayet edebilirsiniz. Bu arada, açılış sorununun sadece cihazdan değil, işletim sisteminden de kaynaklanabileceğini unutmayın.

SORU: *Bir hafta kadar önce yeni bir LCD monitör satın aldım fakat monitörün ekranındaki bir piksel bozuk çıktı. Bunu aldığım noktaya ilettim, hatta satın aldığım monitörün Ankara distribütörü de oradaydı. Aramızda kısa bir konuşma geçti ve bana üç piksele kadar normal olduğunu, daha üzeri problemlerde iade aldıklarını ya da değiştirdiklerini ifade etti. Ben de bunun üzerine mecburi olarak herhangi bir faaliyette bulunamadan geri adım atmak zorunda kaldım. Ne yapabilirim?*

Yusuf Abalı

CEVAP: Monitörünüzün tek pikseli de bozuk olsa, ayıplı mal sayılır. Aldığınız tarihten itibaren 30 gün içinde yenisiyle değiştirilmesini, onarılmasını ya da bedelin iadesini isteyebilirsiniz. Eğer bu süre geçmişse, sadece garanti kapsamında onarılmasını isteme hakkına sahipsiniz. Tüm işlemleri yazılı yapmaya gayret edin.

SORU: *Ben Adana'daki büyük bir zincir marketten ..... marka yazıcı-tarayıcı-fotokopi aldım. Yazıcıyı 10 gün kullandım ve yazıcı arıza yaptı. Yetkili servise gönderdim, bana yazıcının açılıp kurcalandığını söylediler. Oysa yazıcıyı ben açmadım, zaten yazıcı öyle bir şey ki yetkili servisi bile zor açabilir. Benden tamir karşılığı 130 Euro istediler. Ben de yazıcıyı tamir etmeden göndermelerini istedim. Arızalı şekilde aldığım yazıcıyı aynı marketten değiştirdim, ama bu sefer de yeni yazıcının kafası arızalı çıktı. Yine yetkili servise gönderdim, tamir edilmeden kafayı değiştirmem önerisi ile bana geri göndermişler. Market ikinci yazıcıyı tekrar değiştirmeye yanaşmıyor. Marketin onarılmış yazıcıları yeni gibi sattığını düşünüyorum. Neler yapabilirim?*

Hüseyin Coşkun

CEVAP: Ürünü satan marketin ilk değiştirmeyi yaptığı gibi ikinci değiştirmeyi de yapması lazım. Eğer değiştirme yapmıyorsa, bedelin iadesini ya da ücretsiz onarılmasını isteyebilirsiniz. Bu da sağlanmazsa il veya ilçenizdeki Tüketici Heyetine şikayette bulunun. İspat açısından marketten ve teknik servisten tutanak ya da rapor isteyebilirsiniz. Ayrıca firmanın genel merkezine de durumu bildirmeniz halinde sorununuz çözülebilecektir.

mevcut alan adı sahibinin haklı bir yararı olmadığını iddia etmektedir. Uyuşmazlık çözüm kurallarına göre, şu hallerde mevcut alan adı sahibinin haklı yararı olduğu kabul edilmektedir: Bunlar; alan adının kimseye zarar vermeyecek şekilde dürüstçe kullanılması, alan adının tescil ettirilmemiş olsa bile kişinin kendi markası altında kullanılması ve dava açılmadan önce alan adı sahibinin o alan adı ile ilgili hizmet veya ürün sunuyor olması ya da bunlarla ilgili hazırlıklara başlamış olması olarak sayılabilir.

§ Alan adlarında kötü niyetli kullanım

Alan adı konusundaki uyuşmazlıklarda en çok, kötü niyetli kullanıma dayanarak alan adının hak sahibine devredilmesi kararlaştırılmıştır. Sırf rakiplerinin kullanmasını engellemek için alan adı tescil ettirenler, alan adını yüksek rakamlarla satmak, kiralamak amacıyla alanlar, alan adını rakip firmaya zarar vermek amacı ile kullananlar, rakibinin ismiyle aynı alan adını porno ve kumar sitelerine yönlendirenler, ünlü bir alan adına/markaya benzer alan adı kullanarak karıştırmaya yol açacak şekilde müşterileri kendi sitelerine çekmeye çalışanlar, bilinçli olarak adreslerini gizleyenler ile adres satırına "bu alan adı satılık" yazanlar, Uyuşmazlık Çözüm Kurallarına göre kötü niyetli sayılmaktadır. Kötü niyetin ispatlanması halinde alan adı davacı lehine el değiştirmektedir.

ICANN tarafından akredite edilen hakemler önünde dava açmak için yazılı başvurunun yanı sıra delilleri de bildirmek gerekmektedir. Davalar isteğe göre tek hakem önünde ya da üç hakemli bir heyet önünde görülebilir. Genel olarak İngilizce kullanılmaktadır, ancak her iki tarafın Türk olması halinde dava Türkçe görülebilecektir. Hakem sayısına göre 2.000 USD ile 6.000 USD arasında yargılama gideri ödenmesi gereklidir. Aleyhine dava açılan alan adı sahibi, 20 günlük sürede cevap ve savunma vermek zorundadır. Cevap verilmediği takdirde davacının iddialarını kabul etmiş sayılır. Davalar ortalama iki ay sürmektedir. Dava sonucunda davacının talepleri kabul edildiği takdirde alan adı davacıya devredilmektedir.

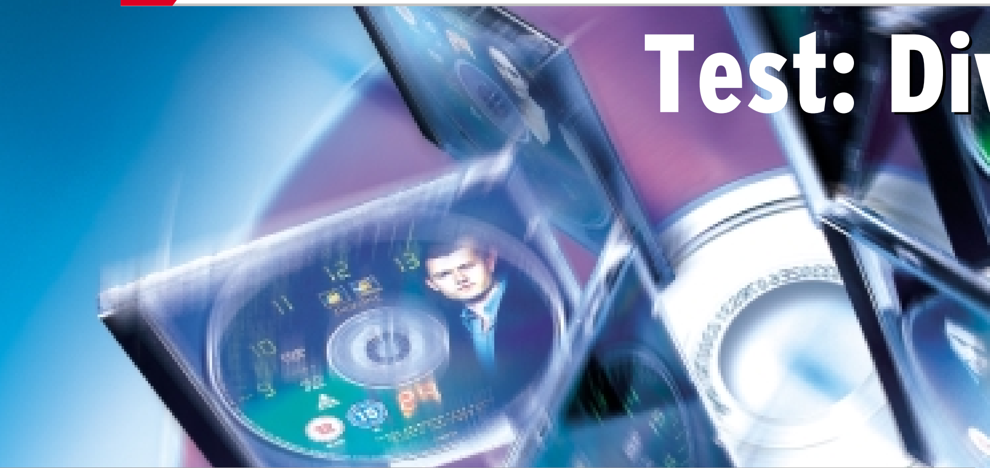
* Bu yazının hazırlanmasında büyük ölçüde Sn. Savaş Bozbel'in tezinden yararlanılmıştır. Tezin tam metnine ve örnek davalara ulaşmak için http://www.hukukcu.com/bilimsel/kitaplar/domain_names.htm adresini kullanabilirsiniz.

BİLİŞİM HUKUKU DANIŞMANIMIZ

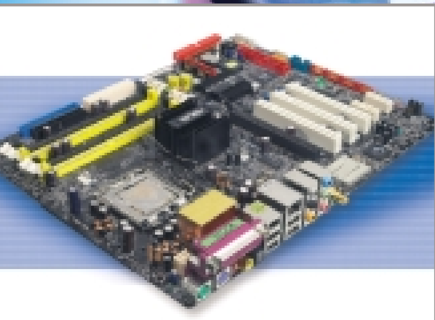
Avukat M. Gökhan Ahi her ay bilişim hukuku konusundaki gelişmeleri sizlere aktarıyor ve somut problemlerinize pratik çözümler getiriyor. Yazılarına yön verecek olan soru ve düşüncelerinizi **hukuk@chip.com.tr** adresine gönderebilirsiniz.

GELECEK SAYIDA... Şubat 2005

Test: DivX Araçları

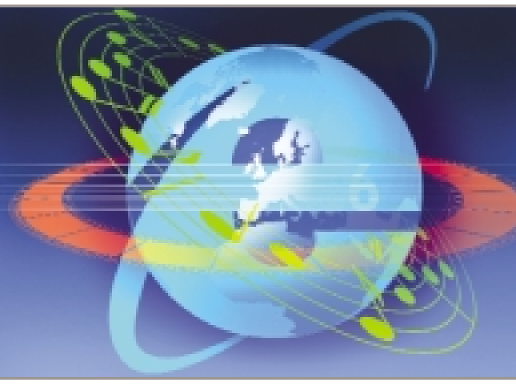
12 saatlik bir DivX sayesinde filmi tek DVD'ye sıkıştırıp kaydetmek mümkün. DivX destekli DVD çalarların fiyatlarının düşmesiyle birlikte DivX formatı artık oturma odalarının da gözdesi. CHIP, en iyi DivX filmleri hangi araçların oluşturduğunu test etti.

Donanım

BIOS Ayarları Rehberi

Yeni anakartların BIOS'larında günümüzde bir çok yeni fonksiyon gizleniyor. Ancak "PEG Link Mode" veya "CPU Lock free" gibi ayarlar ne işe yarıyor? CHIP, yeni ayarların arkasında nelerin saklı olduğunu ve PC'nizi nasıl hızlandırabileceğinizi gösteriyor.

Yazılım

Yeni Virüs Tehditleri

Internet Explorer'ınız anlaşılmaz şeyler yapmaya başladıysa, giriş sayfaları değişiyorsa ve kendiliğinden popup pencereleri açılmaya başladıysa, bunların arkasında çoğunlukla bir hijacker gizlidir. CHIP, rehin alınan sisteminizi nasıl kurtarabileceğinizi açıklıyor.

VE DİĞERLERİ...

- **Konsol Savaşları**
  Xbox 2 Playstation 3'e karşı
- **Windows XP SP2 Pro**
  SP2'nin neden olduğu hataları düzeltebilirsiniz
- **Reklamsız TV**
  Cuttermaran ile MPEG montajı